

TEISIPÄEV, 20. APRILL 2010

ISTUNGI JUHATAJA: JERZY BUZEK

president

1. Osaistungjärgu avamine

(Istung algas kell 9.05.)

2. Päevakord

Juhataja. – Arvestades, et olukord on hiljaaegu muutunud, tahaksin ma fraktsioonidega sõlmitud kokkuleppe alusel teha ettepaneku muuta kolmapäevast päevakorda järgmiselt. Need on uued muudatused võrreldes eile kell 17.30 vastu võetud muudatustega. Need on täiendavad muudatused.

Esiteks: me jätame nõukogu infotunni päevakorrast välja. Nõukogu on mulle teatanud, et seoses sellenädalaste transpordiprobleemidega peab Diego López Garrido Strasbourgist lahkuma kolmapäeval kell 18, nii et me ei saa õhtul infotundi pidada. Teiseks: me jätame päevakorrast välja Silvia-Adriana Țicău raporti ehitiste energiatõhususe kohta, sest seda ei võetud parlamendikomisjonis esmaspäeval vastu. Kolmandaks: me tõstame suuliselt vastatava küsimuse „Tsüaniidi kasutamisega kaevandamistehnoloogiate keelustamine” kolmandaks pärastlõunaseks päevakorrapunktiks, vahetult SWIFTi ja broneeringuinfot käsitlevate arutelude järele. Seega lõpeb istung kolmapäeval kell 19. Ma kordan selle veel kord lühidalt üle: me oleme päevakorrast välja jätnud need teemad, mida ei saa arutada, ja selle tulemusena ei lõpe kolmapäevane istung mitte kell 24, vaid kell 19. Kordan, et nendes küsimustes on nõu peetud fraktsioonide esimeestega.

Paul Rübiger (PPE). – (DE) Austatud juhataja, ma tahaksin lihtsalt küsida, kas neljapäeval toimuvad sellegipoolest istungid Euroopa Parlamendis, kas toimuvad komisjonide, näiteks teaduslike ja tehnoloogiliste võimaluste hindamise üksuse (STOA) ja teiste komisjonide koosolekud, kas istungitel osalevad tõlgid ja kas neljapäeval lubatakse Euroopa Parlamenti külastajate rühmi?

Juhataja. – Ma tegelen parasjagu kõikidele parlamendiliikmetele saadetava e-kirja koostamisega, mille ma isiklikult allkirjastan. Mõned meist ei ole veel Strasbourgigi jõudnud ja soovivad samuti seda teavet. E-kiri saadetakse kella 11 paiku ja see sisaldab vastuseid võimalikult paljudele küsimustele, millele me praegu oskame vastata.

Neljapäeval võib pidada kõiki komisjonide koosolekuid, kuid hääletusi ei korraldata. Euroopa Parlamendi teenistused on neljapäeval tööl. Täiskogu istungit ei toimu. Kõik toimub nii, nagu tavaliselt, välja arvatud see, et täiskogu istungit ei toimu. Euroopa Parlamendi külastamiseks Strasbourgi saabunud külastajate rühmad võetakse vastu – need rühmad, kelle me oleme kutsunud, võivad Euroopa Parlamenti külastada ja istungitesaali siseneda, kuid istungit ei toimu.

Ainus erinevus tavalise päevaga on see, et täiskogu istungit ja hääletusi ei toimu. Kõik muu toimub neljapäeval nagu tavaliselt.

Neljapäeval ja reedel saate kanda end kohalolijate nimekirja.

Ülejäänud teabe saate e-kirjaga, mis jõuab teieni hiljemalt enne lõunat.

Eile toimus esimeeste konverentsi koosolek ja ka juhatuse koosolek. Nendel otsustati ära üsna suur hulk küsimusi. Nüüdsest asub tegutsema töörühm, millesse on kaasatud parlamendi teenistused. Töörühm on minuga pidevalt kontaktis ja mina olen kontaktis fraktsioonide esimeestega, sest meil on vaja pidevalt suhelda kõikide küsimuste teemal, mis puudutavad sel nädalal ja järgnevatel nädalatel tehtavaid otsuseid. Palun pidage meeles, et Euroopa Parlamendi komisjonide koosolekud toimuvad järgmisel nädalal ja me ei tohi takistada parlamendikomisjonide tavapärasel tegevust, ning me peame Brüsselis toimuva istungi ette valmistama nagu tavaliselt. Selle kohta ei ole otsuseid veel tehtud, kuid need tehakse lähipäevil.

Te võite arvestada, et ma saadan teile lühiülevaate kõige kohta, mis on otsustatud, ja kõige kohta, mida me plaanime tulevikuks.

3. Lennuliikluse katkemine Euroopas (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldused lennuliikluse katkemise kohta Euroopas.

Nagu me kõik teame, tuleb Euroopa täidesaatvatel institutsioonidel lähipäevadeks otsuseid teha. See on muidugi komisjoni ja nõukogu ülesanne. Me teame, et nii komisjon kui ka nõukogu on selle küsimusega tegelenud juba vähemalt pühapäevast, kuid ka meil, parlamendiliikmetel, on oma kohustused. Need on seotud pikemaajaliste vastumeetmetega praegusele kriisile. Me tahame, et kaasataks ka meie parlamendikomisjonid. Lisaks tuleb meil mõelda, kuidas reageerida praegusele olukorrale Brüsselis toimival osaistungjärgul. Võib juhtuda, et me reageerime sellele resolutsiooniga. Reageerida võib erinevalt. Ma tahaksin paluda, et te ka oma sõnavõttudes pööraksite tähelepanu sellele, kuidas Euroopa Parlament saaks praeguste probleemide lahendamisele kaasa aidata. Need on eelkõige meie kodanike, Euroopa elanike probleemid. Muidugi, ka meil on keeruline Strasbourgi ja Brüsselisse jõuda, kuid see on meie probleem ja seda ei tohiks me kindlasti kõige tähtsamaks pidada. Me peaksime arutama, kuidas lahendada eurooplaste probleeme olukorras, kus lennuliiklus on halvatud. Kõige tähtsam küsimus on see, mida meie, Euroopa Parlamendi liikmed, saame olukorra parandamiseks lähinädalatel teha. Kuna aga esimestel tundidel ja päevadel lasub suurem vastutus täidesaatvatel institutsioonidel, tahaksin tänada nõukogu ja komisjoni esindajaid siiatulemise eest.

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Austatud juhataja! Nagu kõik teavad, on õhutransport olemuslikult strateegilise tähtsusega tegevusvaldkond. See mõjutab inimesi, nende igapäevaelu ja õigust vabale liikumisele – mis on üks põhiõigusi –, ning sellel on kahtlemata väga suur mõju majandustegevusele.

Kui õhutranspordis esineb probleeme, kui lennuliiklus katkeb ja see mõjutab enam kui üht riiki, siis ilmneb õhutranspordi strateegiline iseloom veelgi selgemalt ja kahju on suurem.

Kui probleemid mõjutavad enamikku Euroopa Liidu liikmesriike, nagu praegusel juhul, on asi väga tõsine ja seda olukorda võib tõepoolest nimetada kriisiks. Tegemist on kahtlemata ootamatu ja enneolematu kriisiga, millele tuleb leida sobiv lahendus. Pealegi on paradoksaalne, et tegemist on valdkonnaga, kus Euroopa Liidul kui sellisel ei ole kuigi palju pädevust – igatahes on see pädevus väiksem kui muudes küsimustes. Sellest hoolimata peab liit reageerima ja tegutsema.

Selles Euroopa lennuliikluse kriisis on ühtaegu ilmnenud kaks asjaolu: maksimaalne raskusaste – kriis on ülimalt tõsine – ning Euroopa Liidu piiratud vahetu õiguslik pädevus selles valdkonnas samme astuda. Seega on tegemist olukorraga, kus Euroopa Liidu seisukohast ei ole lihtne tegutseda. Kuid me oleme siiski tegutsenud ja reageerinud.

See toob mind minu avalduse teise osa juurde: milliseid meetmeid on selles olukorras võetud. Esiteks: liikmesriigid, lennujaamade juhtorganid, on rakendanud kehtivat korda, võttes arvesse Londoni vulkaanilise tuha ennustuskeskuse koostatud kaarti, mis näitab vulkaanilise tuha mõju. Tegemist oli teadusliku hinnanguga ja selle põhjal asuti seisukohale, et õhuruum tuleks automaatselt lendudeks sulgeda. Need on asjad, mida kõigepealt tehti. Seda tehti äärmist ettevaatust, ohutust ja minimaalset riski silmas pidades, tuginedes Eurocontroli esimestele juhiste, kes omakorda võttis aluseks selle, mida oli öelnud Londonis juba aastaid tegutsev vulkaanilise tuha ennustuskeskus.

Mõistagi väljus see olukord selgelt liikmesriikide piiridest, mistõttu Euroopa Liit ja selle institutsioonid asusid kohe algusest peale tegutsema. Täpsemalt, viimastel päevadel on peetud hulk tehnilisi nõupidamisi, mille tulemusena võeti eile vastu transpordiministrite poliitiline otsus.

Kogu nädalavahetuse jooksul on nõukogu, eesistujariik Hispaania, komisjon – eriti volinik Kallas, keda ma täna tema valmisoleku ja kogu sel ajal tehtud visa töö eest – ning Eurocontrol näinud vaeva selle nimel, et leida täpsem ja asjakohasem lahendus sellele olukorrale, mis oli juba muutumas kestmaks kriisiks ning hakanud avaldama väga tõsist mõju kogu Euroopa Liidus ja kaugemalgi.

Viimasel paaril päeval tehtud töö tulemuseks oli Eurocontroli soovitus, mis võeti ühehäälselt vastu eile Brüsselis toimunud kohtumisel, kus osalesid Eurocontroli, komisjoni, nõukogu, lennujaamade juhtorganite, lennuliikluse korraldajate ja kõigi asjaomaste sektorite esindajad. See soovitus puudutas vajadust, et Eurocontrol moodustaks alates tänasest kolm vulkaanist mõjutatud tsooni. Esimene tsoon on see, kus tuha tihedus on suurim ja kus kehtib absoluutne piirang, s.t täielik lennukeeld; teine tsoon on – vastupidi – see tsoon, kus tuha üldse ei ole ja kus lennud võivad seega vabalt toimuda; ning kolmas on vahepealne tsoon, kus tuha tihedus on väike ja mida lennukid võivad ohutult läbida. Riikide ametiasutused peavad seda tsooni

alates tänasest kooskõlastatult uurima, arvestades andmeid, mida Eurocontrol edastab iga päev korrapäraselt iga kuue tunni järel, otsustamaks, kas on vaja luua õhukoridore või tsoone, kus lennud on lubatud.

Euroopa Liidu 27 valitsust võttis selle Eurocontroli tehnilise soovitus eile ühehäälselt vastu, tõstes probleemi lahendamise seega Euroopa Liidu tähelepanu keskmesse ja Euroopa Liidu tasandile, mis on praegu vajalik. Teiste sõnadega, Euroopa Liit võtab vastu otsuse ja teeb ettepaneku, et liikmesriigid tegutseksid selle järgi. Liikmesriikide valitsused ja komisjon leppisid sellises toimimises Eurocontroli ettepaneku suhtes üksmeelselt kokku.

Kõige tähtsam kaalutlus on niisiis ohutus. Ohutuse puhul ei saa olla mingeid kompromisse, nagu volinik Kallas eile ütles. Seega on meil olemas ala, kus kehtib keeld; meil on kokkulepe täieliku lennukeelu kohta. Me saame kõigist Eurocontroli kasutatavate andmete abil palju täpsema ettekujutuse tegelikust ohust. Need andmed ei tule üksnes Londonist, vaid saadakse ka katsetest, mis tehakse ilma reisijateta katselennukitega, aga ka liikmesriikide ametiasutustelt, lennukimootorite osade tootjatelt ja Kölnis asuvalt Euroopa Lennundusohutusametilt. Kõiki neid andmeid tuleb arvesse võtta nende tsoonide loomisel, milles transpordiministrid eilsel eesistujariigi Hispaania kokku kutsutud nõukogu erakorralisel nõupidamisel kokku leppisid.

Tegemist on niisiis seni kasutatud süsteemiga võrreldes muutuva, paindlikuma ja täpsema süsteemiga, mis põhineb esiteks teaduslikel andmetel, teiseks Eurocontroli tehnilisel otsusel ja kolmandaks liikmesriikide otsusel vahepealse tsooni kohta, mis tuleb kooskõlastada.

Transpordiministrite nõukogu omakorda võttis eile vastu väga selge seisukoha, kutsudes liikmesriike üles tegema kõik endast olenev, et teha üldsusele kättesaadavaks võimalikult palju alternatiivseid transpordivõimalusi, lahendamaks seda äärmiselt tõsist olukorda, mis mõjutab Euroopa Liidu kodanike ja ka teiste kodanike liikuvust. Samuti on nad töörihmas käsitlenud praeguse olukorra väga tõsiseid majanduslikke tagajärgi, millest volinik Kallas lähemalt räägib. Töörihma juhivad komisjoni asepresident Kallas, volinik Almunia ja volinik Rehn ning töörihm esitab järgmisel nädalal raporti kõigi majanduslike tahkude kohta. Transpordiministrite nõukogu kohtub uuesti niipea kui võimalik, et kõiki neid küsimusi arutada.

Seega, austatud juhataja, on tehtud otsus, mille kohaselt praegust olukorda asutakse lahendama kooskõlastatult Euroopa Liidu tasandil ja üle Euroopa, lähtudes ohutusest ning pidades silmas vajadust, et lendude kohta tehtavad otsused oleksid võimalikult toimivad ja täpsed, kaitstes seejuures kodanike õigusi. Mul on väga hea meel, president Buzek, et Euroopa Parlament on teinud ettepaneku korraldada sel teemal põhjalik arutelu. See arutelu näitab tõepoolest seda, et teil on selge soov kiiresti tegutseda, nagu Euroopa rahvaid esindav parlament peakski tegema, ning teil on võimalik pikemaajalises plaanis kaaluda, milliseid meetmeid tuleb võtta selle täiesti ootamatu ja uue kriisi lahendamiseks, millel on Euroopa kodanike elule erakorralised ja äärmiselt tõsised tagajärjed.

Juhataja. – Ma tahaksin nõukogule ja eesistujariigile Hispaaniale kinnitada – palun öelge neile edasi –, et Euroopa Parlament on valmis igal ajal koostööd tegema ja et me oleme valmis neid küsimusi oma komisjonides käsitlema. Me oleme valmis Euroopa Komisjoni ja nõukogu esindajaid vastu võtma, et neid probleeme arutada. Me tahame olla kaasatud. Me oleme pärit Euroopa Liidu eri piirkondadest, meid valiti otsevalimistel ja me vastutame Euroopa Liidu elanike eest. Seega on meie kaasamine oluline. Me oleme selleks valmis. Me saame muidugi teha ainult seda, mis on õigusloomega tegeleva institutsiooni pädevuses. Me ei saa teha täidesaatvaid otsuseid, kuid me tahame aidata nii komisjoni kui ka nõukogu. Me oleme selleks avatud. Seepärast tänane arutelu toimubki.

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Austatud juhataja, mul on väga hea meel anda Euroopa Parlamendile aru meetmete kohta, mida komisjon on võtnud seoses Euroopa õhuruumis valitseva kriisi tagajärgedega pärast Eyjafjallajökulli purskamist. Parlamendiliikmed teavad, et tühistatud on 84 000 lendu ja see mõjutab tuhandeid reisijaid.

Nagu te teate, korraldas Eurocontrol esmaspäeva hommikul meie algatusel telefonikonverentsi ja komisjon osales eile pärastlõunal aktiivselt transpordiministrite nõukogu erakorralisel nõupidamisel. Pärast seda nõupidamist võib minu meelest edastada neli peamist sõnumit.

Kõik transpordiministrid toetavad üleeuroopalisi kooskõlastatud meetmeid vastuseks sellele kriisile. Riigi tasandi lahendused ei ole tulemuslikud sedalaadi probleemide lahendamisel, mis mõjutavad maailma õhuruumi. Ma pean rõhutama, et transpordiministrid olid väga koostööaldisid ja meil oli palju telefonivestlusi, milles kõik väljendasid valmisolekut võtta vastutust ja teha koostööd.

Teine oluline punkt on see, et kõige tähtsam kaalutlus on ohutus. Ohutuse puhul ei saa olla mingeid kompromisse. Ohutus on meie põhiline eesmärk ja jääb selleks. Me peame tagama oma kodanike kaitse kõrgeimate standardite kohaselt.

Kolmas põhimõte on see, et ministrid leppisid kokku Euroopa õhuruumi järkjärgulises ja kooskõlastatud avamises, tagades samas ohutuse. Õhuruumi hakati Eurocontroli kaudu avama täna hommikul alates kella 8. Otsus hõlmab kolme liiki tsoone, kusjuures see jaotus põhineb saastatuse astmel. Esimene tsoon asub pursete keskmes ja seal kehtib täielik lennukeeld, kuna seal ei ole võimalik ohutust tagada.

Teine tsoon on selline, kus lennuliikluse koostöö ei ole põhimõtteliselt takistatud, ehkki seal leidub tuhka. See tsoon on vaja kinnitada, ja otsuseid lendamise kohta teevad liikmesriikide ametiasutused kooskõlastatult.

Kolmandat tsooni tuhk ei mõjuta ja seega seal lendamisele piiranguid ei seata. Eurocontrol edastab riikide ametiasutustele iga kuue tunni järel kaardid koos asjakohase teabega.

Neljandaks, tänu nendele meetmetele võib lõpuks ometi oodata ühtse Euroopa taeva programmi ja eelkõige võrguhaldaja funktsioonide rakendumist. Ma tean, et pärast ühtset Euroopa taevast käsitlevate õigusaktide teise paketi edu eelmisel aastal võin ma arvestada Euroopa Parlamendi tugeva toetusega.

Te teate – ja ka minister mainis seda –, et riigiabiga seotud küsimuste arutamiseks on loodud volinike töörühm. Eile rääkisin ma lennuettevõtjate esindajatega ja nad ütlesid, et nad lihtsalt ei ole veel valmis oma kahjusid hindama. Kõiki majanduslikke tagajärgi arvestades on nende jaoks põhiküsimus lendudega jätkamine. Kõige tähtsam on lennuliikluse taastamise süsteem. Me ei peaks ülemäära muretsema riigiabi ega muude õhutranspordi sektori abistamiseks võetavate meetmete pärast.

Reisijate õigused on veel üks oluline küsimus, ja reisijate õiguste järgimine tuleb tagada. Eeskirjad on head. Kõik on nõus, et eeskirjad on head. Küsimus on nende rakendamises – see aga on jällegi liikmesriikide kätes. Me peaksime tõepoolest selle küsimusega tegelema ja pakkuma välja ideid, kuidas nende eeskirjade järgimist paremini tagada.

Nüüd tahaksin ma kommenteerida seda, mida mina nimetaksin teadlikeks katseteks tekitada segadust küsimustes, nagu kes peaks mida tegema, kes on mida teinud ja milliseid süsteeme kasutatakse. On selge, et mõnes riigis on tulemas valimised jne, kuid kõik pärast vulkaani purskamist tehtud otsused põhinesid sedalaadi olukorras käitumise olemasoleval kokkulepitud korral.

Tegemist on valitsustevahelise süsteemiga; õhuruumi küsimus on riikide pädevuses. Komisjon ei ole see, kes annab korraldusi, vaid on olemas riikide süsteeme reguleerivad eeskirjad, ning Euroopa süsteem – ma kordan – põhineb olemasoleval teabel ja olemasolevatel hinnangutel. Selles süsteemis ei ole midagi halba. Nüüd võime hakata mõtlema, kuidas seda süsteemi muuta. Me hakkasime seda eile arutama. On täiesti vale öelda, et Euroopa süsteem on läbinisti ebaõnnestunud. Tegemist oli ja on erakordse juhtumiga. Sellise vulkaani purskamine ja ootamatult laia ulatusega tuhapilv on nähtused, mida maailmas on väga harva juhtunud – see ei ole nagu lumi vms, mida sageli ette tuleb.

Juba nädalavahetusel oli selge, et olukord on muutumas väga erakorraliseks, ja meil oli nädalavahetusel mitu arutelu selle üle, kuidas seda probleemi lahendada hakata. Väide, et transpordiministrid oleksid pidanud kohe sekkuma, on täiesti vastuolus meie arusaamaga sellest, kuidas asju Euroopa Liidus korraldatakse. Sedasorti otsuseid teevad sõltumatud eksperdid ja sõltumatud organid. Me olime koos minister López Garridoga pühapäeval Eurocontrolis ning mina olin kontaktis kõikide suuremate liikmesriikide transpordiministritega. Me olime valmis vastutust võtma ja küsima, mida meilt olukorra lahendamiseks oodatakse. Need ei saa siiski olla meelevaldsed otsused, vaid neid peab tegema vastav organ. See organ korraldas kohtumise ja me arutasime temaga olukorda pühapäeval. Tegemist oli väga keeruliste aruteludega, sest küsimuse all olid inimeste elud.

Esmaspäeva hommikul toimus Eurocontroli erakorraline kohtumine, kus lepidi kokku nn vabadel tsoonidel põhinevas süsteemis. Me olime väga rahul, et Eurocontrol on koostööaldis. Kordan veel, et see küsimus ei ole üldse ühenduse pädevuses, kuid juhtunu on näidanud, et riigipõhine lähenemine on aegunud. Nüüd on meil kindlasti uus ajend sellistele sündmustele reageerimise üleeuroopalise süsteemi väljatöötamiseks ja selliste olukordade reguleerimiseks. Muidugi tuleb meil hinnata ka tagajärgi ja tulemusi.

Põhiline – nagu on öelnud kõik, sealhulgas lennuettevõtjad –, oli see, et väga tähtis on lennuliiklus uuesti avada. Mis puudutab reisijaid, siis kõige olulisem on saada inimesed tagasi koju või nende sihtkohtadesse. See oli eile peateema.

Kokkuvõttes: me oleme teinud aktiivselt koostööd nõukogu ja Eurocontroliga olukorra jälgimiseks ning vajaduse korral uute otsuste tegemiseks. Praeguseks välja pakutud süsteem on üsnagi sobiv suurema osa lennuliikluse taastamiseks.

Corien Wortmann-Kool, *fraktsiooni PPE nimel.* – (NL) Austatud juhataja! Ma tänan komisjoni ja nõukogu teabe eest Euroopa lennundust tabanud kriisi kohta. Viimastel päevadel on saanud selgeks, et ilma lennunduseta ei muutu mitte üksnes Euroopa Parlamendi tegevus keeruliseks, vaid suured probleemid ilmnevad ka Euroopa koostöös ja majanduses. Seepärast on tänane erakorraline arutelu Euroopa Parlamendis väga vajalik. Reisijad on omapead jätud, lennuettevõtjad, turismitööstus ja õhutranspordist sõltuvad ettevõtjad on kandnud suuri kahjusid – ning kõik see lisandub majanduskriisile.

Ohutus on esmatähtis, see on täiesti selge. Reisijaid tuleb ohutult vedada. Samas on ilmne, et me ei olnud piisavalt ette valmistatud selliseks erandlikuks olukorraks. Õhuruumi sulgemine esimesel päeval oli kiire reaktsioon vulkaanilise tuha pilvega seotud probleemile, mis meile siin Euroopas on seni olnud tundmatu. Ent mis toimus järgmistel päevadel? Arvutimudelid näitasid meile, et lennata ei tohi, kuid katselennud tehti ilma mingite probleemideta. Lubage mul korrata, et kuigi ohutus peab kahtlemata olema esmatähtis, on oluline Euroopa õhuruum faktide ja õigete eelduste alusel uuesti avada. Tuleb teha rohkem tööd, arvestades konkreetseid asjaolusid. On hea, et eile tehti selleks esimesi samme. Nüüd tuleb siit kiiresti edasi liikuda. Me peame otsustavalt tegutsema. Ohutus ennekõike – kuid me peame siiski tegema kõik selleks, et ohutuid tsoone saaks hakata kiiresti kasutama.

Lisaks vajame struktuurilisi meetmeid. Ühtne Euroopa taevast, mis on kutsunud liikmesriikide seas esile nii palju vastuseisu, võiks samuti aidata lennundust toimivamaks muuta.

Lennuettevõtjad on kandnud suurt majanduslikku kahju. Nad on kandnud suuri kulusid – mitte ainult lendude ärajäämise tõttu, vaid ka seepärast, et lendudest maha jätud reisijaid tuli abistada. Kindlustusseltsid ei korva midagi ja on küsitav, kas kõikide kulude jätmine lennuettevõtjate kanda on põhjendatud. Seepärast kutsun teid üles uurima kantud kulude ja kahjude ulatust ning mõtlema, kuidas neid ehk korvata. Näitena võiks nimetada reisijate õigusi käsitleva Euroopa direktiivi alusel lennuettevõtjate kantud kulusid ja erakorralist abi. Loogiline oleks teha kindlaks, kas sellise vääramatu jõu korral võiksime need Euroopa Liidu eelarvest välja maksta.

Volinik Almunia, te olete märku andnud, et suhtuksite pooldavalt riigiabi andmisel. Samas pean ma teid hoiatama, et liikmesriikidel ei tohi lubada oma riiklikke lennuettevõtjaid sponsida. Seetõttu on äärmiselt oluline, et me kooskõlastaksime selle Euroopa Liidu tasandil – mitte üksnes riigiabi andmise reeglid, vaid ka tegeliku riigiabi andmise. Ma kutsun teid üles seda tagama.

Martin Schulz, *fraktsiooni S&D nimel.* – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Minu meelest on sellel kriisil inimlik mõõde, mida me kindlasti peame täna arutama. Väga palju inimesi – kümned tuhanded reisijad – on kogu maailmas lendudest maha jätud ja ootavad koju pääsemist. Ma arvan, et me peame täna hommikul nendele inimestele mõtlema. Peaaegu kõik meist, paljud parlamendiliikmed, on viimastel nädalatel sellises olukorras olnud. Meie oleme privileeritud parlamendiliikmed, kellel on võimalik olemasolevat infrastruktuuri kasutada. Kuid paljud inimesed on kaugetes maailmanurkades abita jäänud. Nad ei saa lahkuda ja tagasi tööle minna, nende lapsed ei saa kooli minna, sest pere pole saanud puhkusele koju tulla. Nad on hädas, ilma majutuseta ja rahata. Tahaksin veel kord öelda, et minu kaastunne kuulub täna hommikul nendele inimestele. Loodan, et sellised inimesed on võimalik kiiresti koju tuua.

Lennundus moodustab meie transpordisüsteemis väga tähtsa osa, seda nii reisijate kui ka kaubaveo poolest. Vulkaani purskamise tõttu on kantud 11. septembri 2001. aasta sündmustega võrreldes palju suuremat rahalist kahju. Seepärast kutsun komisjoni üles suhtuma paindlikult ohus olevatele lennuettevõtjatele riigiabi andmise lubamisse, juhul kui selline abi on tõepoolest hädavajalik.

Lõpetuseks: me peame arvestama, et õhutransport moodustab ühe osa Euroopa väga haavatavast infrastruktuurist. Nüüd, kui lennureise enam teha ei saa, ei ole me suutelised seda puudujääki piisavalt korvama. Seetõttu ma leian, et 20 aastat tagasi alustatud projekt – üleeuroopaliste võrkude ja eelkõige raudteetranspordi laiendamine – on usaldusväärne ja oluline alternatiiv. Praegune olukord näitab, et see alternatiiv on meie majanduse ellujäämise seisukohalt otsustava tähtsusega. Me peame seda asjaolu uuesti endale teadvustama.

Kolleeg El Khadraoui räägib selle küsimuse teistest tahkudest, kuid lubage mul öelda vaid üht. Me pole veel suutnud tagada, et meie rongid saaksid sõita eri riikide raudteedel. Saksamaa linnadevahelise kiirrongiga ei saa Saksamaa elanikke Hispaaniast koju tuua; Prantsuse kiirrongid ei saa sõita Budapestini. See tähendab, et

me ei ole ikka veel olukorras, mis oleks pidanud olema juba saavutatud. Kuigi Euroopa Parlamendis on vastu võetud asjakohaseid resolutsioone, olen ma arvamisel, et me ei vaja neid äkilisi tegutsemissooste. Selle asemel tuleb meil püsivalt ja järjepidevalt tegeleda nende ideede ellurakendamiseks.

Gesine Meissner, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (DE) Austatud juhataja, volinik Kallas ja minister López Garrido! Praegune olukord näitab, et loodus on tõepoolest võimsam kui mis tahes tehnoloogia, mis meie käsutuses on. Teatud mõttes on meile antud õppetund. Samas tuleb siiski tõdeda, et sellest olukorrast saab selgeks, et me ei ole teinud Euroopas vajalikke edusamme.

Me oleme 20 aastat rääkinud transpordi siseturust ja ühtsest Euroopa taevast. See poleks muidugi vulkaani purskamist ära hoidnud, kuid see oleks ehk võimaldanud meil tegutseda tulemuslikumalt ja kiiremini.

Me oleme nõudnud Eurocontroli kooskõlastatavat ühtse Euroopa taeva süsteemi juba pikka aega, kuid see ei toimi ikka veel. Samuti – ma jätkan kolleeg Schulzi mõtet – ei ole meie raudteevõrgud koostalitlusvõimelised. Ikka veel ei ole võimalik sõita ühe rongipiletiga läbi kogu mandri Põhja-Euroopast lõunasse. Ka praeguse juhtumi puhul on selge, et meil on olemas väga hea kokkulepe paberil ja me oleme arutanud mitmeid küsimusi, kuid tegelikkuses on paljudi jäänud tegemata.

On ilmne, et Euroopas Liidus võetud meetmed olid kodanike seisukohast ebarahuldavad. Muidugi oli olukord keeruline ja kahtlemata ei saanud eri riikide ministrid lubada oma riigi õhuruumi avamist, kui Londonis asuvast instituudist edastati hoiatusi, et lendamine ei ole ohutu. Samas ei saa rahul olla sellega, et näiteks õhupallide abil ei tehtud mingeid tegelikke mõõtmisi, vaid kõik tegutsesid statistilise ekstrapoleerimise alusel. Paljud Euroopa kodanikud olid seetõttu pahased. Ka lennuettevõtjate seisukoht on mõistetav. Nad kandsid rahalisi kahjusid ja oleksid soovinud näha kiiremat reageerimist.

Lennuettevõtjad on kandnud kahju, ja loomulikult on väga oluline, et reisijad toodaks koju nii kiiresti kui võimalik. Me peame kaitsma nende õigusi. Euroopa reisijate õiguste seisukohalt on tähtis tagada neile transpordi- ja reisivõimalused. Seetõttu on minu arvates äärmiselt oluline, et Euroopa transpordisüsteem hõlmaks õhutransporti ja muid transpordivõimalusi, mida reisijad saaksid kasutada. See tähendab, et me peame kindlasti üksikasjalikumalt kaaluma, kuidas seda olukorda tuleks käsitleda, kuidas meil oleks võimalik lennuettevõtjaid praeguses transpordisektori kriisis toetada ning kuidas me saame säilitada ja tagada Euroopa kodanike liikuvuse, mis on üks meie suuri saavutusi.

Mis puudutab kahjude korvamist, siis vulkaanilt ei ole mõtet hüvitist küsida – sellest ei oleks mingit kasu, nagu me kõik teame. Loodusel on oma seadused, kuid peame püüdma neile Euroopa kodanike huve silmas pidades reageerida. Seetõttu on minu arvates väga hea, et moodustamisel on volinik Kallase juhitud töörühm. See on väga tähtis ning me jätkame ka edaspidi arutelusid selle üle, millised järeldused me sellest kriisist tuleviku jaoks teeme.

Michael Cramer, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Euroopas on viimase kuue päeva jooksul toimunud suur muutus liikuvuses. Oluline tegur ei olnud praegusel juhul mitte raske õnnetus, võitlus kliimamuutusega ega lennukikütuse kõrge hind. Seekord mängis loodus ise otsustavat rolli.

Islandi vulkaan on inimkonnale taas näidanud looduse tegelikku võimu. Me peaksime tegema sellest tuleviku tarbeks oma järeldused. Inimkond ei ole kõikvõimas ega saagi kunagi olema. On õige, et selle vulkaani purskamisele reageeritakse Euroopas. Kuna vulkaaniline tuhk võib põhjustada lennukimootorite seiskumise ja vähendada nähtavust läbi lennuki akende, asus Euroopa Lennuliikluse Ohutuse Organisatsioon Eurocontrol tegutsema vastutustundlikult ja seadis esmatähtsaks eesmärgiks reisijate ohutuse.

Ma tahaksin Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni nimel väljendada siirast tänu Eurocontrolile, Eurocontroli toetanud transpordiministritele ja eriti Saksa transpordiministrile Peter Ramsauerile. Me peaksime toetama ka Saksamaa pilootide ametiühingut Cockpit, kes on käitunud lennuettevõtjate juhtidest vastutustundlikumalt, keeldudes lendamast Euroopa õhuruumis visuaallennureeglite järgi, sest pilootide arvates oleks see vastutustundetum. Õhuruum kas on turvaline või ei ole. Lõppkokkuvõttes ei ole oluline, milliste reeglite järgi lennukid lendavad või alla kukuvad.

Seetõttu soovivad Rohelised karmilt hukka mõista nende lennuettevõtjate suhtumise, kes tahtsid ohutuse asemel esiplaanile seada tulu teenimise. Me nõuame, et Euroopa õhuruum avataks taas alles siis, kui mingit ohtu enam ei ole. Kutsume kõiki poliitikuid üles mitte andma järele lennuettevõtjate survele ja mitte panema vastutust ohutuse eest näiteks pilootidele.

Viimased päevad on meile piinarikkal moel selgeks teinud puudused riikide ja Euroopa Liidu viimaste aastakümnete transpordipoliitikas, kus raudteesüsteem on tähelepanuta jäetud ja kus paljudel juhtudel sellesse endiselt tõsiselt ei suhtuta. Transpordipoliitikas on täielikult keskendunud õhustranspordile. Igal aastal kingivad Euroopa maksumaksjad Euroopa lennuettevõtjatele 14 miljardit eurot, sest erinevalt raudteel kasutatavast kütusest on lennukikütus maksuvaba. See asjaolu seab lennuettevõtjate tulude ajutise kaotuse teise valgusse.

Siiski on üks järeldus, mille me peame sellest kõigest tegema. Raudteetransport ei ole üksnes ohutuim transpordiliik; vaid see on oluline ka liikuvuse tagamise ja kliimamuutuse peatamise seisukohalt. Seetõttu tahaksin tänada kõiki Euroopa raudtee-ettevõtjaid, kes on aidanud reisijatel oma sihtkohtadesse jõuda.

See Islandi vulkaani purskamine peaks meile kõigile hoiatuseks olema. See, mida me praegu kogeme, on tuleviku transpordi tegelikkus. Transpordil saab olla edukas tulevik üksnes siis, kui vajalikke meetmeid ei pea võtma üleöö. Seetõttu kutsume kõiki Euroopa Liidu liikmesriike üles muutma riikliku ja rahvusvahelise transpordipoliitika prioriteete. Raudteetransport peab muutuma prioriteediks mitte ainult sõnades, vaid ka rahalises mõttes, et me ei peaks uuesti sellist olukorda läbi elama.

Peter van Dalen, *fraktsiooni ECR nimel*. – (NL) Austatud juhataja! Me oleme taas tunnistajaks sellele, kui suurt mõju ilm ja kliima võivad transpordile avaldada. Islandi vulkaan, mis pole isegi kuigi suur, hakkab purskama ja see peatab lennuliikluse Euroopa paljudes osades mitmeks päevaks. Minu arvates on hea, et tänaseks on suudetud lennuliiklus vähemalt osaliselt taas avada. Ma arvan ka, et lennuliikluse avamine on põhjendatud ja et seda on võimalik teha, kuna katselennud tõestasid, et lennata on võimalik – ehkki muidugi ainult nii kaua, kui kestab praegune hea nähtavus.

Lisaks olen ma seisukohal, et me tegutsesime kogu lennuliikluse ühe hoobiga seiskamisel liiga paindumatult. Me kiirustasime liigselt, kui võtsime aluseks KLMi lennu läbi Alaskal asuva vulkaani Redoubt' tuhapilve 1989. aastal ja British Airwaysi lennu läbi Indoneesias asuva vulkaani tuhapilve 1982. aastal. Ärge unustage, et need lennukid sattusid otse vulkaanilise tuha pilve sisse, kusjuures see vulkaan oli alles äsja pursanud ja asus suhteliselt lähedal. Tuhaosakeste tihedus ja temperatuur olid nende lendude puhul praeguse olukorraga võrreldes hoopis teistsugused.

Seetõttu ma nõustun tegutsemispõhimõttega, mille puhul võetakse arvesse vulkaanilise tuha kontsentratsiooni erinevusi. Kui sellest põhimõttest lähtuda – ja seda me nüüd ilmselt teeme –, siis on õhuruumi osaline avamine teatud koridorides ja teatud kõrgustel täiesti õige. Minu meelest on õhuruumi avamist hädasti vaja, sest Islandi tuhk jätab meie lennuettevõtjad rahata. Võimalus, et mõni virelev lennuettevõtja võib selle kriisi tõttu kokku variseda, ei tee mulle kuigi palju muret. Kuid me ei saa lasta pankrotti minna suurtel ja tuntud lennuettevõtjatel, kes seavad ohutuse esikohale. Kaalul on liiga palju raha ja töökohti.

Lisaks leian, et me peame tegutsema realistlikult, arvestades tuhaosakeste kontsentratsiooni. On õige, et mõni õhuruumi osa täna uuesti avatakse. Me peaksime sellist pragmaatilist lähenemisviisi kasutama ka tulevikus, et leida mõistlik ja – mis veelgi tähtsam – vastutustundlik tasakaal ohutuse ja majanduslike kaalutluste vahel.

Lothar Bisky, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (DE) Austatud juhataja! Lennundusohutusasutuste otsus mitte teha kompromisse reisijate ohutuse arvel oli täiesti õige, ehkki see tähendas Euroopa õhuruumi sulgemist mitmeks päevaks ja sellega kaasnesid lennuettevõtjatele rahalised kahjud. Minu arvates on lennuettevõtjate poolt vastutustundetult lasta pilootidel lennata omal vastutusel. Mida see „omal vastutusel“ praegusel juhul õigupoolest tähendab?

Mul on hea meel, et komisjon kaalub võimalust lubada anda erakorralist riigiabi lennuettevõtjatele, kes vastasel juhul satuksid praeguse olukorra tõttu suurtesse rahalistesse raskustesse. Me räägime Euroopa Liidu tööhõivest hiljem. Kui Euroopa Liit ja liikmesriigid suudavad nii vähemalt vältida olukorra halvenemist, siis on see õige tegu. Kuid vastutasuks riigiabi eest peavad lennuettevõtjad võtma enesele siduva kohustuse mitte vähendada töötajate arvu või kärpida nende palku. Samuti peavad nad garanteerima, et ei vähenda puhkusehüvitisi ega jäta maksmata päevade eest, mil töötajatel ei olnud transpordiolukorra tõttu võimalik töötada.

On ülim aeg, et komisjon kehtestaks Euroopa lennuohutuse alalise ühise seiresüsteemi. See seiresüsteem tuleks spetsiaalselt kavandada selliselt, et hoida ära sotsiaalset dumpingut. Ma meenutaksin kõigile, et riigiabi anti pankadele, kes said sellest kasu, kuid ei võtnud kaasnevaid sotsiaalseid kohustusi. Konkurentsile ja kasumi taotlemisel ei tohi lasta muutuda inimeludest tähtsamaks.

Francesco Enrico Speroni, *fraktsiooni EFD nimel*. – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Minu arvates on seda vulkaani põhjustatud olukorda hallatud pikaldaselt ja ebatõhusalt. Esimene tõeline töökoosolek toimus eile, esmaspäeval, vulkaan hakkas aga purskama neljapäeva hommikul; seega võttis tegevusalase otsuseni jõudmine neli päeva.

Mõningad piirangud on ehk tõepoolest olnud ülemääraseid, eriti ohutuse valdkonnas. Miks oli vaja keelata lennud Belgias, kui pilv oli Norras? Miks keelati ühe kolbmootoriga lennukitega lendamine 500 meetri kõrgusel, kui tuhk oli kõrgemal kui 8000 meetrit?

Ilmselt lähtuti reeglist, mida meie, lennundusega seotud inimesed, oleme juba aastaid teadnud, nimelt et kõige ohutum on lennata nii, et piloot istub baaris ja lennuk on angaaris. Ent nii ei ole õige hädaolukordi lahendada ja seetõttu olen ma seisukohal, et reisijate ja meeskonna ohutuse tagamise kohustust arvestades oli nende meetmete vastuvõtmine hea mõte, kuid need võeti vastu lihtsalt liiga hilja pärast olukorra tekkimist.

Niisiis, tulevikus peame ennekõike võtma arvesse ohutusnõudeid, kuid peale nende ka nõudeid, mis viiakse täpselt tasakaalu ohutusega ning millega ei kaasne valimatu lennukeeld, vaid meetmed, mis võtavad arvesse tegelikku olukorda, mitte statistilist olukorda. Nii saame selles kogu majanduse jaoks elulise tähtsusega sektoris vältida neid negatiivseid majanduslikke tagajärgi, mida me nägime pärast 11. septembri 2001. aasta rünnakut ning mis mõjutasid peale õhutranspordi sektori ja turismisektori kogu majandust tervikuna.

Ma teen seetõttu üleskutse tegutseda kiiresti ja võtta tõsiseid meetmeid, mis põhinevad täielikult faktidel.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Ohutus on tähtsam kui kõik muud kaalutlused. Me ei saa riskida sellega, et reisijaid täis lennuki mootorit tabab rike ja et lennuk seetõttu ehk asustatud piirkonnas alla kukub. Ma tahaksin kõigile meenutada British Airwaysi lennukit, mis 1982. aastal, olles teel Uus-Meremaale, lendas läbi tuhapilve, ja eelkõige tõsist vahejuhtumit KLMi Boeing 747-ga, mis 1989. aastal paksu vulkaanilise tuha pilve sattus. Need lennukid pääsesid katastroofist üle noatera.

Inimelu on hindamatu. Ma olen rahul otsusega sulgeda selle kriisi ajaks õhuruum ja tagada nii, et piloodid ei pea võtma enda peale vastutust nende hoolde usaldatud reisijate eest. Katse- ja mõõtmislende on tehtud, kuid ainult teatud kõrgusel ja visuaallennureeglite järgi. Nende lendude tulemusena ei tehtud mingeid tõelisi analüüse ega jõutud mingitele märkimisväärsatele järeldustele.

Veel üks märkus, mille ma tahaksin teha visuaallennureeglite järgi lendamise kohta, on see, et KLMi lennuki puhul ei olnud tuhapilv nähtav. Loodus õpetab meile austust ja samal ajal teeb selgeks üleilmastumise piirid. Me kõik oleme vägagi teadlikud tõsistest rahalistest tagajärgedest. Kuid inimelu on väärt palju enam kui majanduslikud hüved. Seega, võttes arvesse neid juhtumeid, mida ma mainisin, kutsun üles ilmutama võimalikult suurt vastutustunnet ja ettevaatlikkust, muu hulgas seoses õhuruumi jagamisega kolmeks tsooniks.

Mathieu Grosch (PPE). – (DE) Austatud juhataja, minister López Garrido ja volinik Kallas! See lennukeeld toob meid tagasi laiaulatuslike ohutust käsitlevate arutelude juurde, mida Euroopa Parlamendis on sageli peetud ja mille käigus oleme öelnud, et meie – see tähendab Euroopa Parlament ja usutavasti ka komisjon – pooldaksime ohutust reguleerivate normide kehtestamist Euroopa Liidu tasandil, kui liikmesriigid sellega nõustuksid. Me oleme sageli sel teemal rääkinud – ja mitte ainult seoses õhutranspordiga, vaid ka seoses raudtee ja teiste valdkondadega. Seega peaksime täna esitama selle küsimuse organitele, kelle võimuses on sellele vastata: esiteks asjaomaste riikide lennundusasutustele ja muidugi ka Euroopa Liidu tasandil kooskõlastamise eest vastutavale organisatsioonile. See kooskõlastamine on erakordselt hästi toiminud.

Minu arvates on kõige tähtsam prioriteet reisijate ohutus. Rahaline aspekt on vähem tähtis, kuigi ka seda ei tohi me tähelepanuta jätta. Riigid on teinud õige otsuse. Loodan, et tulevikus kuulub otsustamine Eurocontrol'i ja riikide lennundusohutusasutuste, mitte üksikute lennuettevõtjate pädevusse, sest meil on taas kord tegemist ekspertidega, kelle arvamused lähevad lahku. Seepärast peame olema äärmiselt ettevaatlikud.

Majanduslikust seisukohast on kahtlemata tegemist katastroofiga selles majandusharus, mis on nüüd läbimas oma kolmandat kriisi pärast 11. septembrit ja majanduskriisi. Seetõttu ei peaks me võtma meetmeid mitte liikmesriikide tasandil, vaid Euroopa Liidu tasandil, ning pakkuma samalaadset abi kogu Euroopas, et mitte moonutada turgu, nagu minevikus sageli juhtus. Abi on vajalik, kuid seda ei tohiks anda üksnes riiklikul tasandil.

Reisijad on nüüd olukorras, kus seadus selle praegusel kujul ei taga neile kogu abi, mida nad võivad oodata. Me oleme seda teemat Euroopa Parlamendis tihti arutanud ja põhjusega. Samas ma eeldan, et lennuettevõtjad

ja teised ettevõtjad, keda praegune olukord mõjutab, võimaldavad reisijatel kasutada õigusi, mis on neile õigusaktides ette nähtud.

Minu arvates on ühtse Euroopa taeva süsteem tuleviku võti. Tahaksin rõhutada, et me arutame seda teemat Euroopa Parlamendis järgmise kahe aasta jooksul sageli.

Saïd El Khadraoui (S&D). – (NL) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid, volinik! Minu arvates hõlmab see arutelu kolme olulist küsimust. Esiteks, lendudest maha jäänud reisijate toetamine ja nende kodumaale toimetamine – see peab olema kõikide tasandite ametiasutuste jaoks esmatähtis eesmärk. Seoses sellega võime tõdeda, et Euroopa määras reisijate õiguste kohta on väga paljudele taganud vähemalt minimaalse mugavuse ja toetuse. Kuid tegelikkuses – nagu te hästi teate – on muidugi ilmnenu üsna palju probleeme: kaos lennujaamades, teabe puudumine jne. Seetõttu teen ettepaneku käivitada Euroopa Liidu tasandil uurimine koostöös lennuettevõtjate ja kõigi teiste asjaosalistega, et teha kindlaks, kuidas me saaksime sellistes olukordades abiks olla.

Lisaks kutsun üles looma komisjoni ja liikmesriikide tasandil töörühma, et võimalikult tulemuslikult korraldada reisijate kodumaale toimetamist. Ma tean, et see on lennuettevõtjate ülesanne, kuid inimesed on kaugetes kohtades hädas ja nad peavad kodumaale pääsemist veel üsna kaua ootama, isegi kui õhuruum uuesti avatakse. Me peame sellele probleemile tähelepanu pöörama.

Teine oluline küsimus või teema on lennukeeldude algatamise kord. Me oleme taas kuulnud üleskutseid teha rohkem koostööd ja tagada parem kooskõlastamine Euroopa Liidu tasandil. Tulevikus osutub kasulikuks ühtse Euroopa taeva süsteem, millele on juba viidatud. Tõepoolest, Euroopa Liidul ei ole praegu mingit otsustusõigust liikmesriikide õhuruumi ega Eurocontrol'i suhtes, mistõttu on väga raske teha toimivaid ja kooskõlastatud otsuseid.

Kuid tõsi on ka see, et me kasutasime Euroopa Liidu tasandil kuni eilse õhtuni üsna konservatiivset matemaatilist mudelit. Põhimõtteliselt lähtub see mudel halvimalt stsenaariumist, mis tähendab seda, et väikesest kogusest vulkaanituhast saab tohutu tuhapilv, mis nõuab lennukeelu kehtestamist. Te teate, et USA kasutab sellist mudelit, mille puhul lennukeeld kehtestatakse üksnes vahetult vulkaani kohal olevas piirkonnas ja lennuriskid jäetakse lennuettevõtjate kanda. See on teistsugune mudel. Nende kahe äärmuse vaheline mudel, milles on juba kokku lepitud – kolme tsooni mudel –, on hea lahendus. Vaatame, kuidas meil õnnestub selle mudeli abil tagada ühtaegu nii ohutus kui ka tõhusus.

Kolmas ja viimane küsimus puudutab toimetulekut majandusliku mõjuga. Erinevate võimaluste loetlemine on hea mõte, kuid me vajame üleeuroopalist lahendust. Lubage mul lõpetuseks veel öelda, et me ei tohiks inimesi petta, väites, nagu oleks meil võimalik korvata kõigile need ebameeldivused, mida nad taluma on pidanud. See lihtsalt pole võimalik.

Dirk Sterckx (ALDE). – (NL) Austatud juhataja! Kõigepealt tahaksin ma üht-teist öelda ministrile, s.t nõukogu eesistujale. Mitte teile isiklikult, vaid kõigile neile, kes on kunagi teie ametikohal olnud, ja võib-olla ka mõnele nende seast, kes tulevikus sellel ametikohal töötavad. Kuidas teil on õnnestunud sedalaadi üleeuroopalist lahendust nii palju aastaid takistada? Ikka ja jälle on komisjon ja Euroopa Parlament kokkuleppe sõlmimiseks pidanud avaldama nõukogule survet, ent isegi siis on tulemuseks alati olnud vilets kompromiss. Miks lähtub nõukogu alati valitsustevahelisest ja riiklikust vaatepunktist, ent mitte Euroopa Liidu vaatepunktist? See on praeguse olukorra üks õppetunde, millele me peame mõtlema. Kolleeg El Khadraoui juba ütles, et koostöö võiks olla parem. Koostöö võiks olla parem ka muudes valdkondades peale õhuruumi haldamise. Parandada võiks ka tegevuse kooskõlastamist riikide ametiasutuste vahel, kuid teie ise, nõukogu eesistuja, ütlesite, et Euroopa Liidul ei ole nende parenduste tegemiseks praegu volitusi. Aga andke siis ometi Euroopa Liidule need volitused! See teeks asjad palju lihtsamaks.

Minu teine märkus puudutab teaduslikke andmeid. Meil on Londonis ühtne keskus, kes on spetsialiseerunud ainult teatud valdkondadele ja kes on koos Eurocontroliga otsustanud, et esikohale tuleb seada ohutus. See oli tõesti õige otsus, kuid kas see on piisav? Kas me ei peaks Euroopa süsteemi tugevdama, koondades kokku mõningad spetsialiseerumisvaldkonnad ja luues tõelise Euroopa lennundusohutuskeskuse? See vulkaan pole veel purskamist lõpetanud. Kui ta viimati 200 aastat tagasi purskas, jäi ta veel kümneks aastaks aktiivseks. Niisiis, meil on vaja teha ettevalmistusi eelseisvateks aastateks. Ma leian, et me peame Euroopa süsteemi tugevdama ning – see on Euroopa Parlamendi arvates oluline küsimus – peame ka tagama, et reisijatele säiliks nende õigused ja et riigiabi antaks kõigile samadel alustel.

Isabelle Durant (Verts/ALE). – (FR) Austatud juhataja! Ehkki tuhanded inimesed on praegu suurtes raskustes, leian ma, et selle vulkaani purskamine on meile tõeliseks äratuseks: see kutsub meid korrale, sundides üle

vaatama meie suhet ilmaga transpordisektoris ja ennekõike meie liigset sõltuvust õhutranspordist, mis on järk-järgult ja kohati meie teadmata hõivanud kõigi muude transpordiliikide koha. See on eriti oluline, arvestades, et praegu ei oska muidugi keegi öelda, kas see vulkaan lõpetab purskamise või kuidas tuhapilv eelseisvatel nädalatel ja kuudel liigub.

See tähendab, et me peame eelkõige järgima ettevaatuse ja ohutuse põhimõtet; ma toetan komisjoni ja nõukogu selles küsimuses. Mind paneb imestama, et farmaatsiasektoris kasutati ettevaatuse põhimõtet liikmesriikidele ja Euroopa Liidule surve avaldamiseks, et nad teeksid väljaminekuid, mis minu arvates olid veidi läbimõttelama. Nüüd näib aga, et üks teine sektor tahab kahtluse alla seada või kritiseerida liikmesriikide ja Euroopa Ülemkogu võetud ettevaatusabinõusid. See on ebanormaalne. Ettevaatuse puhul ei saa lähtuda rahalistest huvidest. Ohutus ja ühine hüvang on kõige tähtsamad.

Muus leian, et me peame kahtlemata arendama raudteetransporti. See on esmatähtis ja – nagu üks kolleeg ütles – on selge, et meil on olemas ettekujutus, milline meie transpordisüsteem peaks olema; teisisõnu, raudtee peab tagasi võitma väikeste ja keskmiste vahemaade turu. Ma arvan ka, et oluline on tagada transpordivahendite ja -liikide mitmekesisus. Seda teemat käsitletakse ka valges raamatus, mille kallal me parlamendikomisjonis peame töötama.

Minu meelest on lühiajalises plaanis kindlasti kõige tähtsam eesmärk tuua inimesed tagasi koju, korvata reisijatele kahjud ja ehk ka uurida, kuidas tuleks lennuettevõtjaid aidata – ent seda tuleb teha väga sihipäraselt. Ma usun ka, et struktuurilises mõttes peaksime pakkuma palju suuremat toetust videokonverentside korraldamisele. Videokonverentsi kui suhtlusvahendi kasutamine on endiselt väga juhuslik ja seda vahendit ei peeta kuigi tähtsaks; see ei kehti ainult Euroopa Parlamendi kohta, vaid ka üldisemalt. Usun, et sellise praktika toetamine aitaks meil vähendada sõltuvust lennureisidest.

Lõpetuseks: kuna president meilt seda küsis, siis ma ütleksin vastuseks, et Euroopa Parlament võiks omalt poolt ehk oma töökorralduse üle vaadata, kaaludes näiteks kahe nädala jooksul viis päeva nädalas töötamist, selle asemel, et töötada nädalas kolm päeva või kolm ja pool päeva. Nii näitaksime oma töö korraldamisel eeskujut, kuidas olla vähem sõltuv õhutranspordist, mis on ilmselgelt väga haavatav ja sõltub tundmatutest teguritest, mille üle meil puudub kontroll – nagu loodus meile nüüd selgeks teeb.

Küsimus on tõepoolest süsteemi kui terviku muutmises, ning valge raamatuga seoses ja ka Euroopa Parlamendis on võimalik vaadata üle see, kuidas meie saame toetada teisi transpordiliike, muu hulgas oma töökorralduse kaudu.

ISTUNGI JUHATAJA: MIGUEL ANGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ

asepresident

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Minu meelest on väga kahetsusväärne, et paljud kolleegid ei küsinud enne sõna võtmist nõu professionaalidelt – inimestelt, kes on veetnud tuhandeid tunde lennukit juhtides. Mulle on jäänud mulje, et tegemist on äärmiselt poliitilise aruteluga ja et süüdistused saavad osaks nõukogule, ehkki nõukogu, nii palju kui mina aru saan, ei vastuta vulkaanide eest. Kätt südamele pannes võib öelda, et Eurocontrol'i otsus oli liiga rutakas, ja ma ütlen seda täie veendumusega, sest kõiki löödi ühe lauaga. Olukorra erinevusi ei võetud üldse arvesse. Me vastutame pideva lennuliikluse juhtimise süsteemi eest ja ma arvan, et toimunud sündmustest on võimalik teha teatud järeldusi. Samas olen ma täiesti kindel, et juba langetatud otsused tehti liiga pikaks ajaks, ja ma olen veendunud, et need oleks kindlasti võinud olla teistsugused.

Jacky Hénin (GUE/NGL). – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Minu arvates peab meil sellistel hetkedel nagu praegu jätkuma lohutus- ja kaastundesõnu kõigile, kes olid või on praegugi lennuliikluse katkemise tõttu ühel või teisel viisil hädas, ning lennuettevõtjate töötajatele, kes on nende kasutuses olevate piiratud vahenditega püüdnud vastata reisijate vajadustele.

Me ei taha ühineda nendega, kes tagantjärele targad olles kõvasti kritiseerivad, kuid teevad vähe ettepanekuid. Me tahame kinnitada, et reisijate ohutuse põhimõte on kõige tähtsam põhimõte. Parema rahulolematu, ent elus reisija kui reisija, kes lennuõnnetuses paraku surma saab.

Samas tahaksin ma ka öelda, et Euroopa Liidu häda on selles, et liit ei ole kuigi usaldusväärne. Parema koostöö ja ühtsus oleks tõenäoliselt tähendanud paremat teabevahetust, paremaid selgitusi ja tulemuslikumaid püüdeid rahuldada nende vajadusi, kes tahtsid lihtsalt teavet saada.

Meie arvates on vaja tugevdada Euroopa Lennundusohutusameti volitusi ja võimaldada tal alati tugineda teaduslikele nõuannetele, millega ta saaks igas olukorras oma otsuseid põhjendada. Tulevikus – seda on küll juba öeldud, kuid minu arvates tuleb seda uuesti rõhutada, – peame tegema veelgi rohkem tööd, et Euroopas liikuvad transpordivahendid üksteist täiendaksid, püüdes ka selles vallas tagada suuremat kooskõla.

Kui te lubate, austatud juhataja, siis lõpetuseks tahaksin ma võimalike kahtluste hajutamiseks teha ettepaneku luua Euroopa Parlamendi uurimiskomisjon kõnealuses küsimuses.

Anna Rosbach (EFD). – (DA) Austatud juhataja! Mul on kaks olulist märkust. Esiteks, on kahetsusväärne, et Euroopa lennunduses valitseb seisak ja lennuettevõtjad ei saa osaleda ülemaailmses konkurents, kuid samas olukorras on ka Ameerika ja Aasia lennuettevõtjad, kelle lennukid ei saa Euroopa Liidus maanduda.

Teiseks tahaksin tänada kõiki asjaosalisi nende jõupingutuste eest.

Jääb üle otsustada, kas maksta lennuettevõtjatele rahalist kompensatsiooni või mitte. See otsustatakse eelseisvatel päevadel peetavate arutelude tulemusena. On hea kuulda, et nüüd on olemas kolmeastmeline plaan. Mul on selle üle hea meel. Financial Times kritiseerib poliitikuks selle eest, et nad panid ohutusega seotud kaalutlustel kõik „lihtsalt” kinni, ja soovib Euroopal võtta kasutusele USA strateegia, mis lubab igal lennuettevõtjal ise otsustada, kas lennata või mitte. Loodan, et Euroopa Parlament lükkab sellise süsteemi kohe tagasi. See oleks reisijate jaoks katastroofiline, kui pankroti äärel olev lennuettevõtja otsustaks lihtsalt tulude teenimise eesmärgil lennata.

Vaja on tulevikkuvaatavat strateegiat: paremaid õhuruumi mõõtmise vahendeid, et prognoosida atmosfääri muutusi, ning selliseid lennukimootoreid, mis kasutavad kütust tõhusamalt ja on vähem tundlikud. Lennukeid ei ohusta mitte üksnes terrorirünnakud, vaid ka äärmuslikud ilmastikutingimused. Lennukid on väga energiamahukad ja saastavad. Ei ole võimalik ehitada päikeseenergial või elektril töötavaid kauba- või reisilennukeid. Küll aga oleks võimalik hakata tegelema kiirrongidega ja asuda looma otseseid kiirrongiühendusi kõigi suuremate Euroopa linnade vahel. Rongid võivad olla märksa keskkonnasõbralikumad kui lennukid ning rongliiklus võib tõepoolest konkureerida õhutranspordiga Euroopa-siseste sihtkohtade puhul.

Danuta Maria Hübner (PPE). – Austatud juhataja! Täna teame paremini kui nädal tagasi, et taevas, kus ei lenda reaktiivlennukid, läheb väga kalliks maksma. Hind, mida peavad maksma lennuettevõtjad, ületab nende saamata jäänud tulu. Olukord mõjutab ka teisi majandusharusid, kuid on ka neid, kellele see kasulik on. Oluline on ka asjaolu, et see uus katastroof on tabanud juba niigi väga habrast Euroopa majandust olukorras, kus riikidel tuleb oma eelarveid paremini tasakaalustada.

Tahaksin tõstatada kaks küsimust.

Esimene neist puudutab riigiabi. Lennuettevõtjatele kahjude korvamiseks riigiabi pakkumisel on pretsedent, kui pärast 2001. aasta septembri sündmusi anti abi American Airlinesile. Ka Euroopa Komisjon on teinud ettepaneku riigiabi andmiseks kiirmenetluse korras, mida on tervitatud. Kuid minu küsimus komisjonile on: kas me teame, kui suur võib olla see uus koorem riigieelarvetele, arvestades suuri eelarvepuudujääke ja valitsemissektori võlgu ning vajadust eelarveid tasakaalustada? Kas liikmesriikide eelarvete kaudu antav riigiabi on parim lahendus? Kas komisjon kaalub ka mingeid muid võimalusi?

Teine küsimus on seotud Euroopa Liidu suutlikkusega kriiside ohjamisel. Olukorras, mis puudutas 80% Euroopa õhuruumist, ei toimunud esimestel päevadel asjaomaste riiklike ametiasutuste vahel kuuldavasti mingeid konsultatsioone ega kooskõlastusi. Ma kinnitan teile, volinik, et võib olla täiesti sõltumatu ja sellegipoolest tegevust kooskõlastada.

Me võime peagi kuulda ka seda, et kooskõlastamine oleks võimaldanud meil kavandada parema lahenduse ja seda ellu viia. Seega on minu arvates aeg arendada Euroopa Liidu kriisiohjamise suutlikkust. Me näeme selgelt, et meie kodanikke mõjutavad katastroofid, võivad esineda ka väljaspool Euroopa Liidu territooriumi Euroopa Majanduspiirkonnas või koguni väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda. Minu küsimus komisjonile on järgmine: kuidas kavatseb komisjon kasutada seda katastroofi, suurendamaks Euroopa Liidu kriisiohjamise suutlikkust? Ma võin teile kinnitada, et Euroopa Parlament toetab kõiki teie jõupingutusi, mis on suunatud sellele, et Euroopa Liidu tegevus kriiside ohjamisel oleks tulemuslikum ja tõhusam.

Hannes Swoboda (S&D). – (DE) Austatud juhataja! Ma olen viimastel päevadel Euroopas näinud ja järele proovinud lennukiga lendamise alternatiive, sõites autoga Belgradist Viini ja seejärel rongiga Viinist Strasbourgi. Kuigi teedel on probleeme, on maantee-infrastruktuur siiski suhteliselt hästi arenenud, seda ka Euroopa Liidu naaberpiirkondades. Ent olukord raudteel on endiselt kohutav. See ei ole vastuvõetav.

Kus me oleksime praegu, kui oleksime ellu viinud nn Delors'i plaani? Meil oleks juba olemas üleeuroopalised võrgud ning meil oleks rohkem kiirraudteeline ja kiirronge. Kuigi tegemist oli nüüdisaegse vaguniga, olid vaid paari tunni möödudes rongi tualetid kasutamiskõlbmatud, sest paljud inimesed pidid tundide kaupa seisma või põrandal istuma, rongid olid ülerahvastatud ja tualetid ülekoormatud.

Seetõttu tahaksin kutsuda volinik Kallast üles hoogustama raudteede moderniseerimist, suurendades kiirrongide arvu ja tagades läbilaskereservid. Meil on vaja teatavaid reserve. Mitte ainult selle katastroofilise vulkaanipurskega seoses, vaid ka talvel oleme kogenud, et meil on liiga vähe reserve ja et kasumlikkusele keskendumisest üksi ei piisa. Me peame panema rohkem rõhku ka teenuse pakkumisele.

Izaskun Bilbao Barandica (ALDE). – (ES) Austatud juhataja, lugupeetud minister ja volinik Kallas! Täna teid väga selgituste eest ja selle töö eest, mida te olete teinud.

Ma olen teiega ühel meelel selles, et kõige tähtsam kaalutlus on ohutus ja et meid mõjutanud kriis on keerukas. Siiski võttis suhtlus liiga kaua aega, sest see toimis viis päeva pärast esimest katset.

Selleks, et me saaksime vastata inimeste, Euroopa avalikkuse ootustele, peavad meie tänase arutelu järeldused olema selged, lihtsad ja ühtlasi praktilised. Neil peavad olema ka otsesed tagajärjed, mis on kõigile nähtavad.

Maksumaksjatel, kes maksavad ka selle kriisi eest, on seega kindlasti õigus nõuda, et neile tagataks vähemalt kolm asja. Esiteks on neil õigus saada rohkem teavet lennujaamade sulgemise otsuste ja olukorra arenemise kohta. Neid teavitati kriisi puhkemisest liiga hilja, ning minu arvates aitas see kaasa probleemide kuhjumisele paljudes lennujaamades ja muutis alternatiivsete reisivõimaluste leidmise paljude reisijate jaoks keerulisemaks. Nüüd, mil on määratletud kolm tsooni, vajame seega rohkem läbipaistvust. Me tahame teada, mis need tsoonid on ja milline on nende tähendus.

Teiseks, reisijate õiguste järgimine peab olema täielikult tagatud. Me vajame selgust; me peame määratlema, kes vastutab reisijate õiguste eest, milline on nende õiguste ulatus ja millised on nende teostamise tähtajad. Ma olen volinik Kallasega nõus selles, et tuleb jälgida, milliste reeglite järgi lennuettevõtjad reisijate nõudmisi rahuldavad.

Ja lõpuks on neil õigus ka sellele, et lennuettevõtjad saavad riigiabi. Ma palun teil selgelt määratlema, milline see riigiabi hakkab olema ja mis on selle abi andmise kriteeriumid. Samuti teen üleskutse jälgida ja kontrollida kriisi võimalikke tagajärgi lennuettevõtjate töötajatele. Ka tuleb meil maksimaalselt suurendada kontrollimeetmeid, et lennuettevõtjad ei kasutaks praegust olukorda ära selleks, et oma töötajaskonda tarbetult või liigselt vähendada.

Praegune kriis on väga selgelt osutanud vajadusele arendada edasi Euroopa Liidu tasandi kooskõlastamist ja koostalitlusvõimet.

Philip Bradbourn (ECR). – Austatud juhataja! Nagu juba öeldud, ei oleks keegi osanud Islandil hiljuti juhtunud ennustada. Lennundussektor peab toime tulema väga ettearvamatute asjaoludega, seda nii vulkaanide purskamise kui loomulikult ka üldiste majandustingimuste mõttes. Seda silmas pidades tuleks veenduda, et nii äärmuslik meede nagu kogu Euroopa õhuruumi sulgemine põhineks asjakohastel teaduslikel tõenditel ning olemasoleva tehnoloogia abil tuleks tagada, et lennuliikluse katkemine oleks minimaalne ja sellest teavitataks tõhusalt.

Selles mõttes on Eurocontrol ja riikide ametiasutused kriisi kehva ohjamisega olukorra veelgi keerulisemaks muutnud. Et Euroopa õhuruumi sulgemist on iga 6–8 tunni järel pidevalt pikendatud, pole reisijad saanud kavandada reise teiste sõiduvahenditega ja lennuettevõtjad on pidanud ootama olukorra muutumist. Selliste olukordade lahendamisel on abiks arvutimodelleerimine ja satelliit tehnoloogia, kuid tundub, et hoolimata kogu olemasolevast tehnoloogiast tegeleme sellega, et teeme sõrme suus märjaks ja tõstame selle õhku, et teha kindlaks, mis suunast tuul puhub. Vähemalt nii paistab see avalikkusele. See on olnud katastroof kõigi asjaosaliste jaoks. Vaja on pikaajalist prognoosi, mitte stereotüüpsetel reageeringutel põhinevaid otsuseid.

Christine De Veyrac (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Tahaksin kõigepealt rõhutada, et enamiku Euroopa valitsuste ettevaatuspõhimõtte rakendamine, s.t õhuruumi sihtotstarbeline ajutine sulgemine, oli arukas ja kaalutletud otsus.

Meie kaaskodanike ohutus peab olema mis tahes muudest kaalutlustest kõrgemal ning seda arvestades näib nende lennuettevõtjate suhtumine, kes nõuavad ühe-kahe katse lennu põhjal õhuruumi täielikku ja viivitamatut avamist, pehmelt öeldes sündsusetu.

See oli vist Jacky Henin, kes äsja rääkis transpordivahendite täiendavusest, eriti mis puudutab raudteid. Ma tahaksin kasutada võimalust öelda, kui kahetsusväärne on, et õhutranspordi seiskumisest tingitud olukorda on veelgi halvendanud häired raudteetranspordis, mille põhjuseks on streigid teatud riikides, näiteks Prantsusmaal. Need streigid on asjaolusid arvestades vastutustundetud ja arusaamatud.

Tulles meie teema juurde tagasi, tahaksin kiita komisjoni otsust lubada riiklike vahendite eraldamist lennuettevõtjatele, keda praegune lennuliikluse katkemine mõjutab. See on tervemõistlik otsus olukorras, millele eelnes majanduskriis, kuid seda abi tuleb siiski käsitada erandlikuna.

Sellega seoses oleks minu soov, et nende vahendite eraldamise kriteeriumide hulka kuuluks lennuettevõtjate eeskujulik käitumine lendude tühistamise tõttu kannatanud klientidele hüvitise maksmisel. On tõepoolest vastuvõetamatu, et teatud lennuettevõtjad kuritarvitavad vääramatu jõu klauslit, et vältida kohustust maksta reisijatele hüvitist määruse (EÜ) nr 261/2004 alusel. Reisijad on praeguse olukorra ohvrid ja kui neile alternatiivset lahendust ei pakuta, siis ei peaks nad kandma ka rahalisi kulusid.

Pealegi on reisibürood vabastatud kohustusest hüvitada reisijatele kasutamata lennud. Ka see ei ole õige. Lennuettevõtjatel, nagu ka reisibüroodel, on kindlustus, mis katab nende kahjud erandlike juhtumite korral, näiteks nende sündmuste korral, mida me viimastel päevadel oleme kogenud. Me peame seega tagama, et tühistatud lennud reisijatele nõuetekohaselt hüvitataks.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Igal aastal kasutab EL-27s õhutransporti umbes 2 miljonit reisijat; 22% neist reisib kodumaal, 44% Euroopa Liidu piires ja 34% väljapoole Euroopa Liitu.

Islandi vulkaani purskamine on osutanud Euroopa transpordisüsteemi nõrkusele. Viimase kuue päeva jooksul on tühistatud enam kui 17 000 lendu ja miljonid reisijad on jäänud hätta eri paikades Euroopa Liidus ja väljaspool seda. Sellises olukorras oli reisijatele täpse teabe kiire edastamine hädavajalik.

Reisijate ohutus peab olema meie peamine mure. Seepärast peaks meil Euroopa Liidus olema reisijate teistele transpordiliikidele – raudteedele, veeteedele või maanteedele – suunamise tõhus süsteem. Kui selline süsteem oleks olnud kasutusel, oleks 66% liikmesriikide või Euroopa Liidu piires reisivatest inimestest, kes sel ajavahemikul lendudest maha jäeti, jõudnud oma sihtkohta teisi transpordivahendeid kasutades.

Järjest olulisemaks muutub vajadus eraldada vajalikke vahendeid üleeuroopalise transpordivõrgu arendamiseks, et kiirraudteeliinid ei ühendaks mitte ainult kõigi liikmesriikide pealinnu, vaid ka teisi suuremaid Euroopa linnu. Teine üha suuremat tähtsust omandav aspekt on transpordi arendamine siseveeteedel ja Euroopa merekoridorides. Näidakem üles poliitilist tahet ja jäägem kindlaks oma hüüdlausele: „Liikumisvõimeline Euroopa!”.

Pat the Cope Gallagher (ALDE). – (GA) Austatud juhataja! Ma tahaksin tunnustada jõupingutusi, mida volinik Kallas ja transpordiministrid on teinud selle probleemi lahendamiseks.

– Hoolimata sellest, et me elame tehnikaajastul, on meile nüüd meelde tuletatud, et emake loodus otsustab meie elu üle rohkem kui kunagi varem.

Ma olen pärit Iirimaaalt, mida Mandri-Euroopaga ühendab kaks mereteed. Ma tean, et inimesed, keda ma esindan, on tunnetanud praeguse olukorra mõju ilmselt rohkem kui teiste liikmesriikide kodanikud. Pärast eileõhtusi teateid tekkis lootus, et olukord paraneb. Kuid tingimused on öö jooksul taas muutunud ja lennupiiranguid meie õhuruumis pikendati kuni täna kella 13-ni.

Paljud reisijad on mitte üksnes Euroopa, vaid ka maailma eri osades lennujaamades ootel. Meie esimeseks eesmärgiks peab olema püüda neid inimesi aidata; me peame aitama paljusid inimesi, kelle perekonnas on keegi surnud ja kes ei pääse koju. Lennuettevõtjad peaksid neid inimesi eelistama, mitte neid eirama ega kohtlema sarnaselt teiste reisijatega.

Majanduslik mõju on tohutu ja mul on hea meel, et volinik asub juhtima töörühma, kes teeb kindlaks praeguse olukorra majanduslikud tagajärjed. Kahtlemata on väga õige mõtte tugevdada sellest kriisist tulenevalt Eurocontrol'i rolli, sest vulkaanid ei järgi majanduslikke, geograafilisi ega poliitilisi piire. Me peame tegelema selle probleemiga keskusest. Olen nõus, et probleemiga tegelemine 27 liikmesriigis eraldi ei ole viljakas. Reisijate üks suurimaid probleeme on praegu segadus ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Vicky Ford (ECR). – Austatud juhataja! Tuhapilv on põhjustanud stressi tuhandetele reisijatele ja traumeerinud neid, ning tekitanud rahalist kahju paljudele ettevõtjatele. Ka paljud meie enda kolleegid

Euroopa kaugematest nurkadest on sel nädalal lendudest maha jäänud. Presidentuuri tuleks tänada, kuna ta nõustus, et ilma nendeta hääletamine oleks ebademokraatlik – liigagi tihti tundub kaugemalt pärit olijatele, et meid lükatakse Kesk-Euroopa liitude huvides kõrvale.

Vulkaan tuletas meile meelde, et me ei ole selle planeedi peremehed ja meil pole vastuseid kõigile küsimustele. On selge, et vajame palju põhjalikumaid teadmisi vulkaanilise tuha ja vulkaaniliste gaaside kohta, ning soodustada tuleks teadusuuringuid selles valdkonnas.

Samuti tuletati meile meelde, kui suureks on muutunud meie sõltuvus õhutranspordist. Me teame, et peame seda sõltuvust eelseisvatel aastatel vähendama. Me peaksime tervitama investeringuid arenenud sidesüsteemidesse virtuaalsete koosolekute pidamiseks, aga ka investeringuid kiirraudteedesse.

Tervitada tuleks ka plaane tarbetu reisimise vähendamiseks. See on kindlasti üks valdkond, kus Euroopa Parlament võiks anda eeskuju.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Erakorralisi loodusnähtusi, näiteks selle Islandi vulkaani purskamist, ei suudeta kahjuks veel ette ennustada. Ebaadekvaatne reageerimine võib sellistel juhtudel olla õigustatav, kuid ainult üks kord. Me peame hoolikalt analüüsima, mis juhtus, ja töötama välja tõhusa reageerimisviisi juhuks, kui selline nähtus peaks korduma. Teave purskamise tagajärgede kohta oli ebapiisav. Täna, mil kaose puhkemisest on möödunud peaaegu nädal, ei tea me ikka veel, kui kaua see kestab ja millised on tegelikud ohud.

Asjakohase seire teostamiseks on vaja luua keskus, kui kulukas see ka poleks, et anda asjaosalistele – ettevõtjatele ja reisijatele – võimalus võtta vajalikke meetmeid. Ettevõtjate meetmed olid hilinevad ja killustatud ning see tekitas reisijatele suuri probleeme. Ettevõtjad ei teinud katsetki teha koostööd, et koordineerida reisijatevoolu haldamist ja võimalikult suures ulatuses ära kasutada neid liine, mida sai veel kasutada. Selle puudujäägi ainus loogiline lahendus on ühtse Euroopa taeva süsteemi loomine ja üheainsa organi vastutusel toimiva keske lennujuhtimissüsteemi juurutamine.

Lugupeetud nõukogu eesistuja! Eelmisel aastal olin ma ühtse Euroopa taeva algatuse raportöör; mul oli erakordselt keeruline jõuda algatuse praeguse vormini ja ma pidasin väga raskeid läbirääkimisi nõukoguga. Sel aastal valitseb täpselt samasugune olukord seoses Euroopa kaubaveekoridoridega.

Liikmesriigid peaksid praeguse olukorra puhul endale teadvustama üht. Liikmesriikide meetmed olid ebapiisavad ja nendega ei tagatud liikumisvõimalusi teiste transpordiliikide abil. Praegu ei ole Euroopas võimalik tsiviliseeritud moel rongipiletit osta. Meil on kindlasti vaja luua Euroopa keskus, mis sekkub olukorda ja kooskõlastab tegevust erakorraliste loodusõnnetuste puhul. Ka raudteetranspordi moderniseerimine on hädavajalik. Sellest on väga palju räägitud, kuid liiga vähe on ära tehtud.

Loodan, et liikmesriigid on mõistnud seda väga olulist sõnumit: omaenda tagahoovis valmisolekust ei piisa; samad tingimused peavad kehtima kogu Euroopa Liidus. Vaja on kooskõlastamist, vastutust ja otsuste tegemise võimalust – ning seda kõike Euroopa Liidu tasandil.

Stavros Lambrinidis (S&D). – (EL) Austatud juhataja! Kapteni oskuslikkus saab selgeks tormis. Euroopat tabanud vulkaanitormis oli Euroopa Liit aeglane prognoosima, reageerima ja tõkestama Euroopa kodanike probleemide levikut. Samasugust aeglast reageerimist näeme majandusprobleemide korral, aga see on teine teema.

Tänaasel arutelul on kaks tahku.

Esimene puudutab lennukeeldu ja tegevuse kooskõlastamist. Loomulikult ei saa ettevõtjad olla need, kes kaaluvad ohtu elule ja võrdlevad seda oma kuludega ning otsustavad, millal ja kuhu nad lendavad. Selle üle otsustavad liikmesriikide pädevad ametiasutused. Viimaste päevade ainus täielikult positiivne saavutus on see, et puuduvad ohvrid, keda leinata – seda riski me ei võtnud. Kuid olukorras, mis ületas Euroopa piire, oleksid riikide ametiasutused pidanud algusest peale kooskõlastama oma tegevust Eurocontrol'i ja meteoroloogidega ning tegema kindlaks, kas on võimalik lennukoridore avada. Nüüd räägitakse, et me hakkame lennukoridore avama. Minu arvates järgnes see otsus kahjuks ettevõtjate survele, kes lähtuvad rahalistest kaalutlustest. See kohutab mind.

Teiseks: on vastuvõetamatu, et selles kaootilises olukorras vaidlustati reisijatele hüvitise maksmise Euroopa määruse kohaldamine. Selline määrus peaks niisugustes tingimustes automaatselt kohalduma. Kas te teate, et ettevõtjad kinnitasid vaid vähestele lõksu jäänud reisijatele, et nende ööbimiskulud makstakse kinni, ja et enamikule neist maksti need kulud välja vaid jõuliste läbirääkimiste tulemusena, samal ajal kui suurem osa

reisijatest ei saanud midagi? Minu arvates peaks Euroopa Parlament võrdlema ettevõtjate käitumist määrusega ja uurima, kas reisijate õigused olid tagatud.

Ivo Belet (PPE). – (NL) Tere hommikust, austatud juhataja, lugupeetud volinik ja kolleegid! Meil on tegemist muidugi erandlike asjaoludega. Praegune lennuliikluse katkemine on tõsisem kui 2001. aasta septembri paiku, kuid on ilmselge, et me ei olnud selliseks eriolukorraks nii hästi ette valmistatud, kui oleksime võinud olla. Hoolimata reisikorraldajate ja lennuettevõtjate töötajate kõigist jõupingutustest on paljud reisijad lihtsalt jäetud saatuse hooleks ja nad on pidanud oma probleemidele ise lahenduse leidma. On selge, et me peame sellest olukorrast järeldusi tegema ja võtma asjakohaseid meetmeid.

Lugupeetud juhataja ja volinik! Esiteks, meil pole muud valikut kui võtta vastu kriisikava, Euroopa Liidu tasandil kooskõlastatud kava. Kõige olulisem on siinjuures see, et lendudest maha jäetud reisijatele tuleb peale ohutuse tagada ka teave ja abi. Kõigil, keda see olukord mõjutab, peab vähemalt olema võimalik kellegi poole pöörduda ja neile tuleb tagada peavari. Me peame selliseid sündmusi kasutama selleks, et oluliselt parandada reisijate olukorda, keda sarnased nähtused tulevikus mõjutavad. Teine asi, mis viimase paari päeva jooksul selgeks sai, on see, et meil tuleb Euroopas märksa rohkem investeerida piiriülese kiirraudteevõrgustiku loomisse, mis oleks ilmselgelt haavatavale õhustranspordile keskkonnasõbralik alternatiiv. Tehkem strateegia EL 2020 raames tõelisi jõupingutusi, et töötada välja kaalukas raudteedesse investeerimise projekt, mis oleks kasulik kodanikele, keskkonnale ja tööhõivele.

Jo Leinen (S&D). – (DE) Austatud juhataja! Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonis, mis vastutab ka kodanikukaitse eest, on valmimas omaalgatuslik raport, mis käsitleb ühenduse lähenemisviisi loodusõnnetuste ennetamisele, justkui oleks me ette näinud, mis juhtuma hakkab. Raportöör on kolleeg João Ferreira. Me hääletame seda raportit järgmisel istungil ja arutame siis ka oma kogemusi seoses vulkaanilise tuha pilvega. Täiskogul on peagi võimalik sõnastada Euroopa Parlamendi seisukoht nendes küsimustes.

Olen nõus nende kolleegidega, kes ütlesid, et me oleme loodusõnnetusteks halvasti ettevalmistatud. Õnneks on Euroopas vähe loodusõnnetusi. Samas on meil selles vallas ka vähe kogemusi ja kriisiohjamine on kehv. Minu arvates võttis kõik liiga kaua aega. Viis päeva katselennu tegemiseks ja tegelike andmete kogumiseks on lihtsalt liiga pikk aeg. Me peame sellest järeldusi tegema. Ma ei taha kedagi süüdistada, kuid praegune kogemus ütleb, et järgmisel korral peame paremini tegutsema.

See vulkaaniline tuhk tegi ühe asja selgeks – on vaja rohkem Euroopa Liitu. Lugupeetud volinik, te ütlesite, et riikide ametiasutustel on kohustused. Kuid see ei aita inimesi, kes praeguse olukorra tõttu kannatavad. Me vajame rohkem Euroopa Liitu kodanikukaitse ja ühise transpordipoliitika vallas. Lissaboni leping avab meile rohkem võimalusi. Nagu kolleeg Hübner, tahaksin minagi teilt küsida, kuidas te kavasete kriiside ohjamisel ja kodanikukaitse valdkonnas kasutada neid võimalusi, mida pakub Lissaboni leping? See olukord peab paranema.

Anne Delvaux (PPE). – (FR) Austatud juhataja! „Segadus”, „kaos”, „halvamine”, „kakofoonia”, „katastroof”, „häving”. Ajakirjandusel ei jää Euroopa õhuruumi sulgemise ja selle tagajärgede kirjeldamisel sõnadest puudu.

Ma ei hakkama peatuma sellel, mida on juba räägitud, eriti mis puudutab selle kriisi tohutut – võiks öelda, et mõõtnutut – otsest ja kaudset rahalist mõju. Kuigi mul on hea meel lennundussektorile erakorralise riigiabi andmise võimaluse üle, sest see sektor on juba alates 11. septembrist 2001 väga palju kannatanud, paneb mind siiski hämmelduma viis, kuidas Euroopa Liit neid sündmusi haldab.

Esiteks, kui me teame, et praegune olukord on mõjutanud 750 000 Euroopa reisijat, kellest suur hulk on eri maailmanurkades endiselt hädas, ja et majanduslikud kahjud aja jooksul astmeliselt kasvavad, siis kuidas on võimalik selgitada, et Euroopa transpordiministritel ei läinud mitte üks päev ega kaks, kolm või neli päeva, vaid viis päeva telekonverentsi vormis nõupidamise korraldamiseks, et kooskõlastada oma meetmeid ja otsustada luua liikluseks diferentseeritud tsoonid?

Teiseks, keegi ei vaidle vastu vajadusele kohaldada ettevaatuspõhimõtet, mis on absoluutne prioriteet – ja ma rõhutan sõna „prioriteet”. Kuid täna, mil liiklust ohututes tsoonides järk-järgult taas avada lubatakse, kusjuures ilmastikutingimused on jäänud samaks ja ka vulkaan on endiselt aktiivne, tekib õigustatud küsimus, milliseid täiendavaid ohutustagatise me reisijatele varem, kiiremini pakkuda ei saanud.

Kolmandaks, välja on töötatud paindliku tegutsemise mudel – ilmaennustuste järgi võib vulkaani tegevus iga tund muutuda –, kuid kes hakkab edaspidi järjepidevalt hindama õhukoridoride ohutust? Kas need katselennud on tsiviillennunduse ja lennuettevõtjate ülesanne? Lõpetuseks: kui see olukord püsib, muutub hullemaks või kordub – mis on tõenäoline –, siis tuleb kasutusele võetud juhtimismeetodiga tagada parem

kooskõlastamine liikmesriikide vahel ning kehtestada spetsiaalsed tegevuseeskirjad, mille aluseks on tegelikud andmed ja parem kooskõlastamine erandjuhtudel muude transpordivahendite kasutamiseks. Ühtlasi tuleb aga arvesse võtta vajadust kooskõlastada abi andmine nii, et me saame need kümned tuhanded hätta jäänud reisijad koju tuua; ka neil on õigus saada teavet ja abi. Seni on aga võetud vaid eraldiseisvaid meetmeid riikide tasandil.

Inés Ayala Sender (S&D). – (ES) Austatud juhataja! Mul on hea meel, et see arutelu annab meile võimaluse täita oma kohust.

Praegustest kriisidest üle saamiseks ei piisa riiklikust mõõtmest ja valitsustevahelistest otsustest ega ka lihtsatest lahendustest, isegi kui need põhinevad statistilistel mudelitel.

On õige tunnustada seda, kui nobedasti eesistujariik Hispaania õhuruumi sulgemisele järgneval päeval nägi võimalust võtta kasutusele üleeuroopaline lähenemisviis, et leida lahendus sellele kaosele, mis käis riikide valitsustele üle jõu ja asetas tuhanded reisijad Euroopa Liidus ja väljaspool Euroopa Liidu piire meeleheitlikku olukorda. Nende kojutoimetamine peab olema meie esimene eesmärk.

Kuigi esialgsed meetmed olid piisavad, lähtusid ettevaatuspõhimõttest ja tagasid ohutuse kõigile kodanikele – nii lennureisijatele kui ka inimestele lennutrajektoori all –, siis ebaselgus tuleviku suhtes ja kasvav segadus, mille põhjuseks oli valitsustevaheliste otsuste tegemise keerukus, tõstatasid olulise küsimuse, mis alati üles kerkib: mida teeb Euroopa Liit? Me peame tõdema, et volinik Kallase ja eesistujariigi Hispaania ühine töö kandis lähenemisviisi muutmisel ülilühikese aja jooksul vilja – kunagi ei tegutseta piisavalt kiiresti, kuid olgem ausad, raskusi arvestades tulid nad rekordiliselt kiiresti toime. Ehkki see lähenemisviis põhineb ettevaatusel, mis on ka õige, tõuseb sellest olulisi küsimusi.

Sellest valikust võib järeldada järgmist: reisijate õiguste järgimine ei ole erakorralises olukorras tagatud. Euroopa Liidu ja riikide tasandil tehtud töö ei olnud piisav. Lühiajal peame inimesed kodumaale toimetama ja leidma kiired lahendused, kuid keskpikas plaanis tuleb olukorda parandada.

Ka välisteenistus peaks olema suuteline sellistele hädaolukordade lahendusi pakkuma; mõningatel juhtudel ei saa ta nädalavahetuseks tööd lõpetada.

Lennundus, reisibürood, turism, logistika jm, kus oli juba hakatud kriisi lõppemist tajuma, on sattunud suure löögi alla. Seetõttu on mul hea meel, et siin viibib volinik Almunia, kes vastutab sellele sektorile vajaliku lahenduse leidmise eest.

Olukorras võimalikult kiiresti selguse loomine aitab meil sellest kriisist välja tulla. Lõpetuseks: ilmselgelt on meil vaja lennureisidele alternatiivi, seda ka siis, kui ühtse Euroopa taeva süsteem toimib. Raudteed, maanteed ja merendussektor ei ole suutnud õhutransporti asendada.

Artur Zasada (PPE). – (PL) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Kahtlemata on meil tegemist kriisilukkorraga. Euroopas on lennuliiklust vähendatud 70% võrra ja 80% lennujaamadest on suletud. Ma loodan siiski, et suudame teha hulga konstruktiivseid järeldusi. Esiteks, komisjon peaks tegema kõik selleks, et vulkaani purskamine ei tooks kaasa Euroopa lennuettevõtjate pankrotti, kelle finantsolukord on juba niigi katastroofiline. Seda öeldes viitan ma eilsele arutelule lennureiside turvalisuse rahastamise kohta ja nõukogu vastuseisule rangemate ohutusmeetmete rahastamise suhtes.

Teiseks, eksperimendid uute, järeleproovimata tehnoloogiatega, nagu keha- ja vedelikuskannerid, ei suurenda kindlasti turvalisust, kuid avaldavad kahtlemata mõju Euroopa lennuettevõtjate majanduslikule olukorrale.

Kolmandaks, reisijate küsimus. Ma leian, et reisijate ohutust silmas pidades tehtud otsus lennud peatada oli mõistlik. Kuid hoolitsus reisijate eest ei peaks sellega lõppema, vaid see peaks hõlmama ka nende inimeste aitamist, kes on neist mitteolenevatel põhjustel lendudest maha jäetud. Neid küsimusi on sageli arutatud Euroopa Parlamendi istungitel ning eriti transpordi- ja turismikomisjonis. Ometi pani alles selle Islandi vulkaani purskamine meid kõiki mõistma, kui oluline on lennundus Euroopa Liidu majanduse korraliku toimimise seisukohalt. Eriti kehtib see Euroopa Liidu institutsioonide nende esindajate kohta, kes sel põhjusel ei saanud osaleda pühapäeval Krakowis toimunud matusetseremoonial.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Austatud juhataja, volinik, nõukogu eesistuja ja kolleegid! Minu arvates on Euroopa Liidu ja liikmesriikide vastumeetmed sellele kriisile olnud täiesti rahuldavad ning kõik, mida oli võimalik teha, on tehtud. Tegutses on põhimõttel, et ohutus on esmatähtis. Me võime arutada, kas tuhapilve

oleks saanud uurida kiiremini. Usun, et see oleks olnud võimalik, kuid põhimõtteliselt on seni tehtu vastuvõetav.

Nüüd tuleb arutada ja hoolikalt järele mõelda, mida tuleks teha hätta jäänud inimeste, Euroopa kodanike heaks. Mulle helistas eile kolm inimest, kes on selles olukorras. Üks juhtum puudutab perekonda, kes ootab oma lendu Tais. Neile öeldi, et ilmselt saavad nad välja lennata 29. aprillil. Nad on lennujaamas veetnud juba terve nädala. Teine juhtum hõlmab New Yorgis olevaid noori, kellel soovitati oma hotellist vähemalt nädala jooksul mitte lahkuda, sest nad võidakse iga hetk lennujaama viia. Kolmas juhtum puudutab pensionäridest abielupaari ühel Norra mere saarel, kellel ei ole enam võimalik majutuse eest maksta, ent kes ei saa ka lahkuda.

Need on küsimused, millele Euroopa Parlament peab mõtlema ja mida arutama. Me peame pakkuma neile inimestele lahendusi, andma neile toetust ja tegema praktilisi ettepanekuid. Me ei saa hüljata Euroopa kodanikke, kes on selles olukorras; me peame neid aitama.

Juhataja. – Tänan teid väga, kolleegid. Meil on nüüd tekkinud äärmuslik olukord, sest teema, mida me arutame, on nii kiireloomuline ja nii murettekitav paljude inimeste, eriti üldsuse jaoks, et laekunud on pretsedenditult palju registreerimata sõnavõttude taotlusi.

Sõnasoovijate arv on rekordiliselt suur, oma 13 või 15. Ja ehkki veelgi parlamendiliikmeid soovib sõna, on selge, et 20 sõnavõttu me lubada ei saa.

Me püüame siiski anda kõikidele sõna, kuni president saabub – ta on läinud mõneks hetkeks välja ja ma asendan teda siin eksrompt. Kuna ma ei taha järgmist arutelu alustada, siis kuulame registreerimata sõnavõtte, kuni president saabub või kuni kõik kirja pandud sõnasoovijad on saanud rääkida.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Ma tänan volinikku ja eesistujariigi Hispaania ministrit nende sõnavõttude eest ja töö eest, mida nad on teinud.

Minu arvates ei ole kahtlustki, et sellises erakorralises olukorras on kõige tähtsam eesmärk tagada ohutus – ja ohutus on olnud tagatud, sest selle katastroofi, selle ootamatu loodusnähtuse tulemusena ei ole ükski lennuk tuhapilve tõttu õnnetusse sattunud.

Ohutuse eesmärk on niisiis saavutatud ja sellega saab vaid rahul olla. Kuid täna võib siiski tõstatada kaks küsimust. Esimene neist puudutab aega. Kas oleks olnud võimalik kiiremini tegutseda? Kas oleks olnud võimalik meetmeid varem võtta? Kas oleks saanud astuda samme varem ja avada kiiremini lennuliikluseks kõige ohutum ala, arvestades tohutut majanduslikku mõju, mida see katastroof lennuliiklusele ja lennuettevõtjatele avaldab? Kas oleks olnud võimalik kiiremini tegutseda? See küsimus nõuab vastuseid.

Teine küsimus: tuhanded reisijad on endiselt lennujaamades või sunnitud jääma hotelli ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Austatud juhataja! Tänases arutelus on sõna võtnud hulk transpordispetsialiste. Me oleme tõepoolest suurel määral keskendunud majanduslikele probleemidele, mida see erandlik ja ettenägematu olukord on tekitanud.

Kuid sellel olukorral on ka inimlik mõõde, nagu juba öeldud, ja mina vaatan sellele olukorrale rohkem kodanike kui tarbijate kaitsmise seisukohast. Sajad tuhanded tarbijad on praegu kusagil maailmas lennujaamas hädas ja neil ei ole võimalik koju tagasi pöörduda. Ma mõtlen rohkem sellistele inimestele, eriti nendele, kes ei saa endale enam lubada võõrsil viibimist, kes ei saa koju lennata ja kel puuduvad muud lahendused.

Mõeldes tühjale taevale ja lennujaamadele, mis on täis meeleheitel inimesi, võiks kaaluda transporti, eelkõige õhutransporti käsitlevate direktiivide uuestisõnastamist. Valmisreiside direktiiv vaadatakse ilmselt üle. Kas me ei võiks – ja sellest ei ole seni veel räägitud – kaaluda kohustuslikku kindlustust, mis tagaks sellistele inimestele kaitse vääramatu jõu korral, pidades eriti silmas seda, et inimesed ei jääks hätta?

Jarosław Leszek Wałęsa (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Praegune olukord paneb meid mõistma ja kinnitab inimese võimetust loodusjõudude ees. Kuid tõsiseltvõetava organisatsioonina peaks Euroopa Liit olema sellisteks olukordadeks paremini ette valmistatud ja valmis kiireloomulistel juhtudel tõhusalt reageerima. Muidugi on raske valmistuda millekski, mis võib, aga ei pruugi juhtuda üks kord 150 aasta jooksul, kuid me näeme praegu, et Euroopa raudtee-infrastruktuur ja ühendustevõrk on täiesti ebapiisavad. Meil tuleb nüüd otsida vastust küsimusele, kuidas seda olukorda parandada.

Teised küsimused, mida me peaksime arutama, on järgmised. Esiteks, millist riiklikku abi võimaldatakse löögi alla sattunud ettevõtjatele? Me teame, et nende ettevõtjate rahalise olukorra parandamiseks on vaja tohutult raha. Teine küsimus puudutab strateegia väljatöötamist, mis tagab pikas plaanis meie reageerimissuutlikkuse ja mille alusel me parandame ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Antonio Masip Hidalgo (S&D). – (ES) Austatud juhataja! Volinik ütles, et senine kord on absurdne ja vananenud. Olgem siis järjepidevad.

Me oleme raisanud liiga palju võimalusi, liiga palju lepinguid, ent oleksime võinud kehtestada ühenduse pädevuse Euroopa õhuruumi haldamisel. Ent kui me ei suutnud õhu puhul tegutseda nii, nagu oleksime pidanud, võime teha seda maa peal. Me võime näiteks jälgida reisijate õigusi ja vahendada või paluda vaherahu mitmesugustes maismaatranspordi töövaidlustes. Minimaalsete teenuste asemel peaksid olema tagatud maksimaalsed teenused kõigile.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Ma loodan, et praegune keeruline olukord Euroopa transpordisektoris ei kesta liiga kaua ja see muutub tõeliseks transpordikriisiks. Kogemused, mille me saame, on liiga kulukad, ent väga õpetlikud. Me peaksime tegema õiged järeldused. Mõned järeldused on lausa ilmselged. Esiteks: transpordikindlus, nii kvaliteedi kui ka kodanike reisivõimaluste mõttes, on meie ühine esmatähtis kohustus. Teiseks: on vaja tagada kõigi transpordiliikide tasakaalustatud areng; eelkõige ei tohi unarusse jätta raudteetransporti. Kolmandaks: tõhus transport on majanduse seisukohalt eluliselt tähtis. Kaubavedu ja tööjõu liikuvus on arengu jaoks otsustava tähtsusega tegurid ning seda tuleks meil just majanduskriisi ajal meeles pidada. Lõpetuseks: meie kodanike vajaduste rahuldamiseks on vaja sobivaid menetlusi, kooskõlastamist, eraldi toetust lennuettevõtjatele, vastastikust abi ja Euroopa solidaarsust.

Piotr Borys (PPE). – (PL) Lugupeetud juhataja ja volinik! Katastroof näitas meile, et Euroopa Liidus puudub kord selliste katastroofidega tegelemiseks nagu praegune vulkaani purskamise tagajärjel tekkinud olukord.

Esiteks peaks Euroopa Liit kooskõlastama ohutusega seotud küsimusi ja otsustama, kas lennukid võivad lennata või mitte. Seda ei tohi olla üksnes liikmesriikide otsustada. Teiseks tuleb mõelda majanduslikule vastutusele. Ma arvan, et lahenduseks peaks olema sedalaadi olukordade vastu kindlustamise Euroopa süsteem või ehk ka riiklikud kindlustusskeemid. Kolmandaks, eri riikide vahel lõksu jäänud reisijate puhul ilmnes, et transpordisüsteemides ja TNT võrkudes puudub tegelik liikumisvõimalus; ka on puudus kiirrongidest. Lõpetuseks: ma leian, et Euroopa Liidu välisteenistusel peaks olema konkreetne kord väljaspool Euroopa Liitu hätta jäänud reisijate abistamiseks. Loodan, et selline kiiret tegutsemist võimaldav kord kehtestatakse.

Kriton Arsenis (S&D). – (EL) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Viimase paari päeva jooksul on meie elus valitsenud enneolematu segadus. Me ei saa enam kasutada lennukeid, millest me oma kodukohast Brüsselisse ja Strasbourgi jõudmiseks sõltume. Segadus on olnud tohutu; me oleme pidanud kasutama ronge, laevu ja busse. Reisimine on võtnud palju rohkem aega ja paljud parlamendiliikmed jõudsid suurivaevu kohale.

Viimastel päevadel on selgeks saanud, et me oleme täiesti sõltuvad lennukitest; me oleme näinud, et muud vahendid on küll olemas, kuid Euroopa praegune raudtee-infrastruktuur on ebapiisav, see ei ole nüüdisaegne. Kujutlegem Euroopa Liitu, kus on olemas täieliku katvusega kiirraudteevõrgustik; Euroopat, kus kõik alla 1000 km pikkused reisid tehakse rongiga ja kus lennukeid kasutatakse ainult pikemateks reisideks.

Lennureiside mõju kliimale on Euroopa Liidus tohutu. See on suurem kui rafineerimistehaste ja terasetehaste mõju ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Magdalena Alvarez (S&D). – (ES) Austatud juhataja! Minu arvates saavad praegu võetavad meetmed vaid tekkinud olukorda leevendada, ent mitte vältida selle kordumist.

Transpordis ei ole kiireid ja lühiajalisi lahendusi. Praegune olukord – seda enam, et koostamisel on valge raamat, – peaks andma võimaluse kehtestada vajalikud meetmed, et vähendada meie ülemäärast sõltuvust õhutranspordist. Õhutranspordi kõrval on vaja soodustada ja tugevdada teisi võimalusi, mis praegu ei kannata võrdlust, näiteks raudtee- ja meretransporti.

Loodan seega, et nii volinik Kallas kui ka raportöör Grosch võtavad teadmiseks kõikide parlamendiliikmete üleskutsed tugevdada raudteid ja üleeuroopalisi raudteevõrke.

Bendt Bendtsen (PPE). – (DA) Austatud juhataja! Täna hommikuse arutelu käigus on välja öeldud palju mõistlikke mõtteid, kuid ma arvan, et me peame natuke rohkem tulevikku vaatama. Praegune olukord kordub taas. Islandi asjatundjad ütlevad, et uued vulkaanipursked on vaid aja küsimus. Seetõttu peame vaatama veidi kaugemale tulevikku ja mõtlema välja, kuidas olukorraga hakkama saada, kui see tulevikus uuesti tekib. Sellega seoses tuleks minu arvates muu hulgas hakata keskenduma Euroopa pealinnade vahel kiirraudteeühenduste loomisele ja mõelda vajaliku koostalitlusvõime tagamise võimalustele.

Tanja Fajon (S&D). – (SL) Lugupeetud kolleegid! Meile kõigile on kahtlemata selge, et reisijate ohutus peab olema meie peamine prioriteet ja et tänane arutelu leiab aset peamiselt seetõttu, et loodus on meile seda meelde tuletanud. Lennud on tühistatud peaaegu kõikjal Euroopas, reisijad ootavad lõputult, lennuettevõtjad kannavad kahju, lennundussektori töötajad kardavad oma töökohtade pärast, majanduslik kahju on mõõtmatu. Loomulikult on lennuettevõtjatel õigus mõelda, et kui põllumajandustootjad võivad nõuda loodusõnnetustest tulenenud kahju hüvitamist, siis on ka neil õigus saada hüvitist. Kuid keskkonnale oleme paari viimase päeva jooksul kindlasti teinud suure teene.

Mis puudutab vastastikust sidumist, siis olgu praegune olukord meile õpetuseks, et Euroopa vajab õhu-, raudtee- ja maanteetranspordi paremat ühendamist, kiirrongiühenduste rahastamist ja vähem saastamist. Me peame reageerima kiiresti ja vastutustundlikult ning ennekõike reisijate ohutust silmas pidades.

Judith A. Merkies (S&D). – (NL) Austatud juhataja, lubage mul kõigepealt väljendada kaastunnet kõigile, kes on selle kriisi tõttu kannatanud. „Kriis” on sõna, mida me oleme neil päevil liigagi tihti kuulnud: majanduskriis, finantskriis, transpordikriis, kõikvõimalikud muud kriisid ... Üks asi on selge – meie ühiskond on äärmiselt tundlik selliste kriiside suhtes. Me vajame turvavõrku. Me kipume palju rääkima keskkonnasõbralikust ühiskonnast, kuid selline ühiskond vajab ka keskkonnasõbralikku transporti ja selles pole meie töö ilmselgelt veel lõpule viidud.

Paljud minu fraktsiooni liikmed ja teisedki on seda juba öelnud: meil on kiiremas korras vaja investeerida keskkonnasõbralikku transporti ning parematesse ja kiirematesse raudtee- ja miks mitte ka laevaihendustesse Euroopa Liidu piires – ent muidugi ka väljaspool Euroopa Liitu, kui meil on seal mingit sõnaõigust. See oleks hea majandusele, kliimale ja ka meie ühiskonna stabiilsusele, mida on hädasti vaja.

Gesine Meissner (ALDE). – (DE) Austatud juhataja! On saanud selgeks, et kogu selle teema keskmes on reisijaid. Me tahame, et Euroopa reisijaid veetaks ohutult. Me tahame ohutust, kuid me tahame ka transpordivõimalusi. Minu arvates on meil vaja kõiki transpordivahendeid, mis praegu olemas on. Me vajame lennukaid, sest me ei saa asendada lendamist mingi muu lahendusega. Palju on räägitud kiirrongidest. Loomulikult oleks hea, kui neid oleks rohkem, kuid mis kasu on parimast kiirrongist, kui see riigipiirilt edasi sõita ei saa?

Seetõttu ma leian, et me peame edasi liikuma sammhaaval. Kõigepealt tuleb tagada Euroopa raudteesüsteemide katkematus; samas on vaja ka ühtse Euroopa taeva süsteemi. Kuna kõik erakonnad on pooldanud suuremat kooskõlastamist liikmesriikide vahel, siis ma tahaksin kõiki taas kord üles kutsuda tegudele, sest just erakonnad liikmesriikides vastutavad selles valdkonnas edusammude takistamise eest. Palun tehke kõik selleks, et liikmesriikides oleksid erakonnad tõepoolest Euroopas transpordi avamise poolt. Kui me kõik suudame veenda oma erakondi, siis muutub olukord tulevikus paremaks.

Corina Crețu (S&D). – (RO) Viimastel päevadel on väga palju räägitud lennuettevõtjate rahalistest kahjust. Need kahjud on fakt. Üha selgemaks saab, et tuleb välja töötada lennuettevõtjate abistamise mehhanism, seda enam, et see Islandi vulkaani purskamisega seotud kriis võib pikale venida.

Usun siiski, et esikohale tuleb seada reisijate ohutus ja tarbijate kaitse. Reisijate seas valitseb suur rahulolematuse ning nende kohtlemine on riigiti või ettevõtjati erinev. Ilmselgelt tuleb tegevust selles valdkonnas standardida. See tähendaks suurt edusammu reisijate jaoks, kes on nüüd liikumas ühest kohast teise, kuna õhuruumi taasavamine on ebaselge.

Gilles Pargneaux (S&D). – (FR) Austatud juhataja ja volinik! See kriis, mis kestab juba mitu päeva, näitab osutab muu hulgas Euroopa Liidus eelmisel kümnendil rakendama asunud Lissaboni strateegia läbikukkumist. Sellest aspektist ei ole piisavalt räägitud.

See läbikukkumine, mille põhjuseks on dereguleerimine ja terav konkurents, näitab täna selle kriisi abil, et Euroopa Liit oli võimetu kooskõlastama lahendust, mis oleks võimaldanud kaitsta lennujaamadesse lõksu jäänud inimesi ja lisaks kavandada edasist tegevust, lubades näiteks lennuettevõtjatel teha katselende. Ma teen seega üleskutse, et Euroopa Liit võtaks end kokku.

Õeldakse, et me vajame rohkem Euroopa Liitu. Tõepoolest, nii tähtsas sektoris nagu õhutransport peab olema tagatud avalik teenus, mida toetab Euroopa Liit.

Elisa Ferreira (S&D). – (PT) Austatud juhataja, tegemist oli muidugi ettenägematu kriisiga ja kõige tähtsamaks tuleb loomulikult pidada ettevaatuspõhimõtet. Sellest hoolimata tuleb teha järeldusi ja esimene neist on see, et viie päeva jooksul ei olnud kuulda piisavalt tugevat ja poliitiliselt vastutustundlikku Euroopa Liidu häält. Seda häält ei olnud kuulda seoses reisijate huvide kaitsmise ja reisijate õiguste selgitamisega, alternatiivsete transpordivõimaluste otsimisega ega eri lahenduste kooskõlastamisega.

Teine järeldus on see, et kriisist väljumine ei tohi tavakodanikele näida võimuvõitlusena majanduslikku kahju vältida soovijate ja ettevaatuspõhimõtte toetajate vahel. Tingimused, mida järgides me väljume sellest olukorrast, kus kogu Euroopa õhuruum on suletud, peavad olema selgelt läbipaistvad ja selgelt objektiivsed. Seega, teaduslike katsete parendamine ja ka kooskõlastamine ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Robert Goebbels (S&D). – (FR) Austatud juhataja! Ettevaatuspõhimõtte on muutunud vastutustundetuse põhimõtteks. Vähimagi ohu korral kasutatakse ettevaatuspõhimõtet selleks, et loobuda igasugusest vastutusest. Ükski niinimetatud vastutav isik ei julge enam vastutust võtta.

Võimalik griepideemia? Mis seal siis ikka, kutsume miljardid inimesed end vaksineerima. Purskav vulkaan? Kanäe, kogu Euroopa õhuruum pannakse kinni, kuigi kogemused on näidanud, et vulkaaniline tuhk ei ole tegelikult ohtlik, välja arvatud siis, kui lennuk lendab läbi tiheda pilve.

Ettevaatuspõhimõtte pärast peavad meie ettevõtjad kannatama, sest vastutajad ei võta vastutust, eksperdid on nõrgad ja poliitikud on võimetud, lobisedes vajadusest vähendada meie liigset sõltuvust õhutranspordist ja investeerida rohkem raudteevõrkudesse, mida arvatavasti tahetakse laiendada lausa Aasiasse, Ameerikasse, Aafrikasse, Okeaniasse ja kõikide saarteni.

ISTUNGI JUHATAJA: JERZY BUZEK

president

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Austatud juhataja! Minu meelest ollakse ühel meelel selles, et eelkõige tuleb arvestada loodusega. Michael Cramer ütles selle üsna selgelt välja ja ma olen temaga nõus, sest see on oluline sõnum meile kõigile. Muidugi tuleb meil keskenduda Euroopa Liidule, Euroopa meetmetele vastuseks kriisile, mis mõjutab kogu Euroopat ja millel on olnud väga tõsine mõju miljonitele Euroopa Liidu kodanikele ja teiste riikide kodanikele, aga ka olulistele Euroopa majandusvaldkondadele.

Algusest peale oli selge, et sündmuste kulg käis liikmesriikidele, kelle pädevusse kuulub lennujaamade avamine, üle jõu. Seetõttu sekkus Euroopa Liit kohe. Ma kordan, härra Speroni ja proua Ferreira, et tegutseda hakati kiiresti. Reedel selgus, et olukord on muutumas keeruliseks. Niipea kui see selgeks sai, hakkas Euroopa Komisjon koos eesistujariigi Hispaania ja Eurocontroliga kohe tööle ning pühapäeval – nagu volinik Kallas eelnevalt ütles –, astusid komisjon ja nõukogu, s.t volinik Kallas ja mina, avalikkuse ette, selgitades olukorda ja kirjeldades, mida kavatakse edasi teha. Edasise tegevuse hulka kuulusid eilne nõupidamine Eurocontroliga ja otsus, mis võeti vastu nõukogu eilsel erakorralisel nõupidamisel, mille kutsus kokku Hispaania valitsus ja mida juhatas Hispaania arenguminister.

Seega, me tegutsesime. Tegutseti selleks, et jõuda üleeuroopalise otsuse, tegevuse, lahenduseni. Täna viiakse nõukogu eilsel erakorralisel nõupidamisel vastu võetud otsus ellu. Täna hommikul kell 8 määratles Eurocontrol neli tsooni, mille hulka kuulub laiendatud turvaala, kus lennata ei tohi, ja teised alad, kus võib lennata, tingimusel, et liikmesriigid nii kokku lepivad ja omavahel kooskõlastavad. Seega avatakse õhuruum järk-järgult, ent see sõltub loomulikult tingimustest ja loodusest. Loomulikult sõltub see nendest asjadest, kuid eile vastu võetud otsust viiakse täna juba ellu ning seda tehes lähtutakse alati muidugi ettevaatuspõhimõttest ja vajadusest tagada ohutus.

Minu arvates oli selle juhtumi puhul kohe näha, et üleeuroopaline lähenemisviis võimaldab langetada palju tasakaalustatuma otsuse. Üleeuroopaline lähenemisviis võimaldab arvesse võtta erinevaid tegureid – tegureid, mida tuleks alati arvesse võtta, kui juhtub midagi nii erakorralist nagu praegused sündmused. Esiteks tähendab see, et riskihindamise mudel on palju täpsem, märksa täpsem. Härra Sterckx, vastuseks teie märkustele selle kohta tahan ma öelda, et Eurocontrol võtab arvesse Londonis asuva vulkaanilise tuha ennustuskeskuse otsuseid, ent ta võtab arvesse ka katselende, riikide ametiasutustelt saadavat teavet, lennukitootjatelt saadavat teavet ja Kölnis asuvalt Euroopa Lennundusohutusametilt saadavat teavet. Ma olen nõus, et seda ametit tuleb

tugevdada. Kõike seda võetakse arvesse, et teaduslikele andmetele tugineva Eurocontrol'i tehnilise ettepaneku põhjal koostada täpsem kaart – mida praegu tehaksegi.

Üleeuroopaline lähenemisviis tähendab seda, et samal ajal võetakse arvesse ka ohutust, mis on elementaarne põhiprintsiip ja asub kõigist teistest kaalutlustest kõrgemal. Seega ma olen nõus nendega, kes seda rõhutavad. See tähendab, et arvesse võetakse majanduslike tagajärgi, ning komisjon on moodustanud töörühma – mis teie seas samuti positiivset vastukaja leidis –, mille ülesandeks on esitada järgmisel nädalal aruanne majandusega seotud aspektide kohta. See tähendab ka seda, et arvesse võetakse kodanike õigusi ja liikuvust. Sellepärast kutsun ma veel kord kõiki Euroopa Liidu liikmesriikide valitsusi üles aitama inimestel koju pääseda, kasutama selleks kõikvõimalikke sidevahendeid ja tegema erilisi, erakordseid jõupingutusi, sest tegemist on kodanike ühe põhilise õigusega: minna koju, minna sinna, kuhu iganes nad tahavad minna. Me kutsume üles austama inimeste õigust vabale liikumisele.

Tulevikku silmas pidades tahaksin öelda, et minu arvates avab see olukord võimalused väga põhjalikuks aruteluks ja Euroopa Parlament on õige koht, kus seda arutelu pidada. Selles arutelus tuleb käsitleda reisijate õiguste probleemi praeguste erandlike asjaolude valguses ja vajadust teha kriisiolukorra lahendamise plaan, mis nõuab ka läbipaistvust – nagu proua Bilbao ütles – Euroopa Liidu tegevuses. Nii saab viia ellu struktuurireforme, see aga tähendab üleeuroopaliste raudteevõrkude tugevdamist. See on muutumas täiesti strateegiliseks eesmärgiks, mis kõiki asjaolusid arvesse võttes tähendab lihtsalt Euroopa ülesehitamist, sest ajaloos on kaasaegse riigi struktuur rajatud side, maanteed, raudteede ja ka mereühenduste arendamisele. Euroopa struktuur, 21. sajandi Euroopa struktuur ei saa valmis, kui seda ei tehta sideinfrastruktuuri, eriti raudtee-infrastruktuuri arendamise kaudu.

Need kaks asja käivad käsikäes, ning transpordiinfrastruktuuri arendamine on väga poliitiline, sümboolse tähtsusega ja ühtlasi ka praktiline küsimus, mis on 21. sajandi Euroopas muutumas keskseks eesmärgiks. Sellega seoses leian, et härra Swoboda, härra Schulz ja proua Álvarez ning teised sõnavõtjad mainisid neid reforme täpselt õiges kohas ja õigel ajal, sest see on kahtlemata üks osa tulevikust, mille poole Euroopa Liit peab püüdlema.

Gay Mitchell (PPE). – Austatud juhataja, kas ma võiksin paluda selle arutelu pikendamist, sest see mõttevahetus siin on liiga viisakas. Lennuettevõtjad ja ametiasutused kohtlevad inimesi rongi- ja lennujaamades nagu saasta. Me oleme kaugelt liiga viisakad. Me peaksime kasutama Euroopa Liidu pädevust nõukogus ja komisjonis, et sundida inimesi infopunkte avama. Brüsseli keskvalksalis on kuus infopunkti ja neli neist on suletud.

See arutelu peaks olema märksa pikem ja selles peaks saama osaleda rohkem parlamendiliikmeid. Ma ei ole sugugi rahul nõukogu ja komisjoni võetud meetmetega rongijaamades ööbivate reisijate huvide teenimisel.

Juhataja. – Seda on täna mitu korda mainitud. Kõik enne teid sõna võtnud parlamendiliikmed tõstatasid need küsimused.

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Austatud juhataja, ma tahaksin tänada austatud parlamendiliikmeid märkuste eest. Mul on veel neli lisamärkust.

Esiteks, need sündmused on andnud meile palju mõtteainet seoses meie strateegiliste plaanidega. Üks huvitavamaid ja olulisemaid küsimusi on intermodaalsus ja eri transpordiliikide paindlikkus ning võimalus kasutada ühe alternatiivina raudteid. Me hakkame selle küsimusega peagi tegelema, käivitades arutelud esimese raudteepaketi ümbersõnastamise ja transpordi tuleviku valge raamatu teemal.

Tegemist on väga tõsise küsimusega. Me arutasime seda eile ka ministrite nõukoguga. Ma võin teile lubada, et me võtame seda teemat väga tõsiselt – sealhulgas kaugtööd ja teisi tegureid, mille eesmärk on piirata tarbetut transporti ja reisimist.

Mis puudutab majandusliku mõju, siis me võtame kõiki tahke arvesse ja esitame oma ettepanekud. Kuid me peame olema ettevaatlikud. See raha tuleb kuskilt leida ja tulemus peab olema õiglane kõigi teiste majanduses osalejate suhtes. Lahendus peab olema hästi tasakaalustatud. Mingit imet ei ole võimalik teha.

Mis puudutab reisijate õigusi, siis eeskirjad on väga selged. Mõned parlamendiliikmed küsisid eeskirjade kohta ja sedagi, kas me ei peaks neid uuesti üle vaatama. Ma ei arva, et me peaksime Euroopa otsustajate, sealhulgas Euroopa Parlamendi vastu võetud eeskirju uuesti üle vaatama. Eeskirjad on head. Küsimus on hoopis milleski muus. Küsimuses on rakendamises ja jõustamises; see aga on liikmesriikide teha. Meil on selge plaan selle kohta, kuidas jätkata nende eeskirjade jõustamist ja kuidas mõjutada liikmesriike. See, mida reisijate õigustega täna teha tuleb, on selge.

Veel üks asi, mis ei ole väga tähtis küsimus: paljud kolleegid ja ajakirjandus on öelnud, et me viivitasime liiga kaua ega olnud valmis. Mina tegutsesin kogu aeg. Ma olin Eurocontrolis. Ma suhtlesin ministritega. Teie olete siin istungitesaalis sama dilemma ees nagu kõik need eksperdid ja otsustajad – ning tegemist on küsimusega, mis on ekspertide ja ohutuse eest vastutavate asutuste pädevuses, mitte poliitikute pädevuses. See on seesama dilemma: ohutus *versus* paindlikkus.

Me olime vulkaani purskamiseks valmis, kuid meil oli purskamise kohta eri liiki tõendeid. Seda mainiti siin samuti. Vulkaani purskamine mõjutas üht British Airwaysi lennukit ja üht KLMi lennukit. Seetõttu määrati reeglid lähtuvalt eeldusest, et oht on tõsine. Ametiasutused tegutsesid lähtuvalt eeldusest, et oht on tõsine oht ja et lennud tuleks tühistada.

Nüüd on meil kasutusel diferentseeritum lähenemine. Enamik katselende tehti pühapäeval ja teave tuli läbi Eurocontroli, kus me neid küsimusi – katselende ja nende lendude lõplikke tulemusi – arutasime. Nüüd on tagatud paindlikkus ja kõik on ikkagi liikmesriikide kätes. Me liigume edasi ühtse taeva süsteemi väljatöötamisega, mis on väga paljutöötav Euroopa projekt, ning ministrid on ühel meelel, et see on õige tee – parem kooskõlastamine Euroopa Liidu tasandil.

See on suur võimalus. Need ongi märkused, mille ma tahtsin teha. Seoses teavitamisega tahtsin öelda, et komisjon edastas neljapäeval ja reedel pressiteated reisijate õiguste kohta. Me ütlesime, et reisijate õigusi tuleb võtta väga tõsiselt. Teave reisijate õiguste kohta tuli komisjonilt kohe ja alates pühapäevast hakati andma rohkem teavet kõigi küsimuste kohta, mis eileks olid juba väga hästi kaetud.

Selline on olukord praegu. See lugu ei ole lõppenud. Enamiku lendude taastamiseni läheb veel vähemalt kolm või neli päeva. Majanduse ja reisijate jaoks on lahendus lennuliikluse taastumine – see, kui lennuettevõtjad viivad reisijad koju või nende soovitud sihtkohtadesse. Olukord on endiselt keeruline ja me peame tegelema tagajärgedega.

Täna teid teie märkuste eest. Meil on tulevikus hulk võimalusi seda teemat edasi arutada.

Juhataja. – Arutelu, mille me nüüd lõpetame, oli kindlasti kõige olulisem päevakorrapunkt meie istungil. Juba kas või ainult selle arutelu pärast tasus siin, Strasbourgis kokku tulla. Meie kodanikud eeldavad sellist arutelu ja seda, et me tegeleme nende probleemidega. Seda me olemegi hommikust peale teinud. See on kõige tähtsam teema.

Samuti tahaksin väljendada tänu komisjoni 14 volinikule, kes meie lõpparutelul osalesid. See on väga oluline, et nad meie märkusi kuulasid.

Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Kinga Göncz (S&D), kirjalikult. – (HU) Kuigi tänu lennuametite sekkumisele ei nõudnud vulkaanilise tuha pilv õnneks ühtki inimest, ei saa teavitamist ja kooskõlastamist Euroopas rahuldavaks pidada. Õhuruumi sulgemine põhjustas raskusi sadadele tuhandetele eurooplastele, muutes sihtkohta jõudmise võimatuks. Kõik püüavad selle ootamatu probleemiga toime tulla, kuid ebapiisav teavitamine muutis olukorra veelgi keerulisemaks. Sageli ei saanud reisijad piisavat teavet ei telefoni teel ega internetist. Segadust suurendas veelgi asjaolu, et lennuametid ja lennuettevõtjad väljastasid vastuolulist teavet. Puudus õhu- ja maismaatranspordi koordineerimine. Me kogesime isiklikult, kui vajalik oleks liikmesriikide vaheliste ühistranspordihenduste moderniseerimine ja üleeuroopaliste transpordivõrkude arendamine. Ma olen rahul komisjoni otsustavate sammudega kriisi ohjamisel. Sel eesmärgil loodud töörihm peaks tugevdama tegevuse kooskõlastamist lennuametite ja lennuliikluse juhtimisega tegelevate asutuste vahel. Samuti tasuks uurida 1980. aastatel kehtestatud ohutusmeetmete jätkuvat asjakohasust. Minu soovitus on, et sarnastes kriisiolukordades ei peaks Euroopa Parlament juba niigi kaootilist transpordisüsteemi Brüsseli ja Strasbourgi vahet sõitmisega veelgi raskemasse olukorda panema. Selle asemel peaks Euroopa Parlament pidama oma täiskogu istungeid Brüsselis.

Filip Kaczmarek (PPE), kirjalikult. – (PL) Austatud juhataja! Meie arutelu Euroopa lennunduse olukorra teemal tohi piirduda tühise küsimusega, kuidas pääseda Euroopa Parlamendi osaistungjärgule Strasbourgis. Liigne keskendumine sellele aspektile viitaks Euroopa Parlamendi liikmete põhjendamatule enesekesksele. Me peaksime kasutama oma kujutlusvõimet. Euroopa õhuruumi pikemaajalise sulgemise sotsiaalsed, majanduslikud ja isegi poliitilised tagajärjed võivad osutuda tohutuks probleemiks kogu Euroopale. Poolas näiteks küsivad mõned poliitikud ja ajakirjanikud, miks mõned inimesed ei jõudnud pühapäevaks Krakowisse, kui teistel oli see võimalik. Nad küsivad ka, miks ei olnud pühapäeval mööda maanteed või raudteed võimalik

tulla Krakowisse, kui sel moel oli esmaspäeval võimalik jõuda Strasbourgi. Islandi vulkaani purskamise tagajärjel toimunud sündmustel on ka väga tuntav ülemaailmne mõõde. Tavaliselt ei mõtle me sellele, kui tähtis on õhutransport. Ainuüksi Etioopia kahjud, mis on tingitud asjaolust, et Etioopiast ei ole võimalik Euroopasse lilli eksportida, moodustavad 3 miljonit eurot päevas. Me peame väga tõsiselt analüüsima, kuidas õhuruumi sulgemine mõjutab tööturgu, meie konkurentsivõimet ja kogu majandust ning kuidas see mõjutab tavaliste inimeste elu. Kes teab – võib-olla määrab see tagasihoidlik sündmus Islandil Euroopa Liidu tulevikku. Täna teid väga.

Ádám Kósa (PPE), kirjalikult. – (HU) Lendude piiramise ja mitmeks päevaks tühistamise tulemusena, mis on ajendatud Islandi vulkaani purskamisest, peavad tuhanded inimesed keerulistes tingimustes viibima lennujaamades. Hoolimata sellest, et lennud hilinevad märkimisväärselt (lühemate kui 1500 km lendude puhul üle 2 tunni), on lennuettevõtjad pakkunud vaid vähe abi, kui üldse, ning nad ei ole edastanud täpset teavet lõppsihtkohtadesse reisimise võimaluste kohta. Nad ei ole võimaldanud reisijatel kasutada tasuta telefoni, faksi, e-posti või internetti ega pakkunud veoteenust või majutust, ehkki reisijatel on kehtivate ELi määruste alusel õigus sellisele abile. Puuetega inimesed, eakad ja väikeste lastega pered on säärares erandlikes olukordades veelgi haavatavamad, nii ka praegu. See ootamatu olukord on näidanud, et reisijate õigused, millest varem kinni peeti, võib hetkega kõrvale lükata ning et hädasti oleks vaja võtta vastu reisijate harta, mida minagi olen eelnevalt nõudnud, vältimaks lennuettevõtjate ja asjaomaste asutuste võimetuse kordumist. Samal ajal soovitan ma kehtestada kohustuse, et mis tahes erakorraliste muutuste korral tuleb saata vastav teade koos sõnumiga alternatiivsete lahenduste kohta iga reisija mobiiltelefonile.

Jacek Olgierd Kurski (ECR), kirjalikult. – (PL) Islandi vulkaani Eyjafjölli purskamise tõttu tekkinud vulkaanilise tuha pilv on viimastel päevadel lennuliikluse Euroopas seisanud. Praeguseks on kümned tuhanded lennud tühistatud ja reisijad ei pääse liikuma. See on kogu Euroopa ning riiklike ja ELi ametiasutuste jaoks õppetund, millest me peame tulevikku silmas pidades järeltõlge tegema, muu hulgas ka selleks, et sarnased sündmused ei halvaks edaspidi Euroopa Ülemkogu või Euroopa Parlamendi tööd. See olukord on mõjutanud ka Euroopa Parlamendi liikmeid, sealhulgas mind, kes ei saanud sel nädalal Strasbourgi osaistungjärgul osaleda. Meie sellenädalane kohtumine Strasbourgis on tekitanud palju segadust, sest mõned parlamendiliikmed lihtsalt ei pääsenud oma valimisringkondadest sinna. Me ei teadnud viimase hetkeni, kas osaistungjärgk üldse toimub. Meie kõigi jaoks oleks hea, kui edaspidiseks kehtestataks vastav kord, nii et me oleksime sarnaste erandlike olukordade puhul valmis.

Tiziano Motti (PPE), kirjalikult. – (IT) Austatud juhataja! Uudised on harjutanud meid nii looduslike kui ka tahtlikult tekitatud hädadega, mis suruvad riikide struktuurid ja ühiskonna põlvili, tekitades transpordi- ja varustuskriise. Tänu saadud kogemustele on Euroopa Liidu eelarvest eraldatud vahendid juba käigus ja mitmesugused kodanikukaitse eest vastutavad asutused kooskõlastavad oma tegevust. Kuid selline hädaolukord, mille põhjustas Islandi vulkaan, oli siiski ootamatu. Meie kodanikud ei unusta lennujaamade teadetetahvleid, millelt võis lugeda kõikide lendude tühistamist, päevast päeva lennujaamade transiitaladel vangis olemist ega lõputuid järjekordi jaamades, autorendifirmades ja taksopaatustes. Kõige suuremaid kahjusid on kandnud lennuettevõtjad. Kodanikel on oht jääda kahekordselt kaotajaks: peale ebamugavuste ja ettenägematute kulude, mida on raske korvata, võidakse kantud kahjude tasa teenimiseks tõsta piletihindu. Seda võimalust tuleb vältida. Samamoodi nagu loodusõnnetuste korral peab Euroopa Liit nüüd reageerima, hüvitades peale lennuettevõtjate kahjude ka kodanikele ebamugavuste leevendamiseks tehtud ettenägematud kulud. Sellist hüvitamist ei tohi aga kirjeldada riigiabina, mis oleks ebaseaduslik abi. Ennekoike tuleb kodanikele kinnitada, et Euroopa Liit aitab neid, et nad tunneksid end kaitstuna, nii otseses kui ka kaudses mõttes. Praegu ei saa paljud inimesed väita, et nad tunnevad end kaitstuna. Euroopa Parlament, mille kohalolijate arv on drastiliselt vähenenud, kuna paljudel ei ole olnud võimalik siia jõuda, nõuab, et kiiremas korras võetaks vastu Euroopa tegevuskava tegevuse kooskõlastamiseks valitsuste ja asutuste vahel ning kodanike kaitse organiseerimiseks. Sel moel saavutame kiire reageerimise kodanike vajadustele, mida valitsused kummalisel kombel praegu tagada ei suuda.

Ślawomir Witold Nitras (PPE), kirjalikult. – (PL) Lugupeetud kolleegid! Me kõik oleme viimastel päevadel olnud tunnistajaks lennujaamade sulgemisele peaaegu kogu Euroopa mandril. Olukord on ebatavaline, sest see ei ole tingitud streikidest, vaid Islandi vulkaani purskamisest põhjustatud loodusõnnetusest. See lennuliikluse seiskumine, mis mingil määral puudutab meid kõiki, on toonud endaga kaasa mitmesuguseid tagajärgi, näiteks lennuettevõtjate rahalised probleemid ning maismaa- ja meretranspordi tähtsuse kasvu. Just sellele tahaksin ma teie tähelepanu juhtida. Viimastel aastatel saavutas õhutransport selge edumaa teiste transpordiliikide ees. See oli kiirem, ohutum ja reisijatele mugavam. Kuid praeguses olukorras on vaja võtta meetmeid, mis võimaldavad maismaa- ja meretranspordil paremini korvata lennuliikluse seiskumisest tingitud ebameeldivused.

Cristian Dan Preda (PPE), kirjalikult. – (RO) Lennuliikluse ohutuse tagamist ei ole vaja põhjendada. Pärast vulkaani aktiveerumist Islandil ei ole lennukiga reisimine enam reaalne lahendus; veelgi enam, see on peaaegu võimatu. Ma olen täiesti veendunud, et parem kooskõlastamine Euroopa Liidu tasandil oleks aidanud Euroopa Liidu kodanikke, kes on kõikjal maailmas lennujaamades hädas või kes ei pääse plaanitud reisile. Loodetavasti saab ühtne Euroopa taevas peagi reaalsuseks.

Nagu te hästi teate, on viimaste päevade täielik lennukeeld mõjutanud ka meie parlamenti või õigemini meie täiskogu istungite pidamist. Ma arvan, et ei ole mingit põhjust hääletust edasi lükata ja istungjärku päeva võrra lühendada, ehkki esmaspäeva, 19. aprilli õhtul oli kohal ainult umbes 65% parlamendiliikmetest. Minu arvates tuleks istung pidada nii nagu tavaliselt.

4. Komisjoni 2010. aasta õigusloome- ja töökava (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on Euroopa Komisjoni presidendi José Manuel Barroso avaldus komisjoni 2010. aasta õigusloome- ja töökava kohta.

Tahaksin rõhutada, et siin saalis on kohal ka hea hulk komisjoni liikmeid. Kogu Euroopa Komisjon on tugevalt esindatud, sest see teema on äärmiselt oluline meie kõigi jaoks. Me pidime päevakorra muutumise tõttu selle teema käsitlemist mõnevõrra lühendama. Kui oleme ära kuulanud, mida president Barrosol on öelda, kuulame fraktsioonide esimehi, kes esitavad poliitilised seisukohad komisjoni 2010. aasta plaanide kohta. Seejärel palume president Barrosol uuesti sõna võtta ja vastata fraktsioonide esimeeste märkustele.

President. – President Barroso, aitäh, et tulite. Kellelgi meist polnud lihtne Strasbourgi jõuda. Paljud parlamendiliikmed ei ole siia jõudnud, nii et kohalolijate arv ei ole kuigi suur. Me otsustasime sel osaistungjärgul mitte hääletada, sest kõigil peab olema võimalus hääletamisest osa võtta, ent mõned parlamendiliikmed ei saanud Strasbourgi tulla. Nii et sel osaistungjärgul on mõned täiesti uued reeglid.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud Euroopa Parlamendi liikmed! Mul on au ja rõõm tutvustada teile täna komisjoni selle koosseisu esimest töökava. See on ka esimene töökava pärast Lissaboni lepingu jõustumist. Mul on au ja heameel esitleda seda kava koos peaaegu kogu oma meeskonna, pea kõigi Euroopa Komisjoni liikmetega, väljendades nii austust Euroopa Parlamendi suhtes.

Ma tutvustan seda kava Euroopa jaoks otsustaval hetkel, sest nüüd on aeg tegutseda. See kava on meie poliitilise dialoogi otsene tulemus. Pärast intensiivseid konsultatsioone eelseisva viie aasta poliitiliste suuniste põhjal, mida ma olin tutvustanud, usaldas Euroopa Parlament septembris mulle ülesande juhtida komisjoni teisel ametiajal. Pärast põhjalikke kuulamisi, mis võimaldasid mul jõuda tutvustatud meetmete suhtes ühisele arusaamale, pälvis komisjoni kolleegium tervikuna veebruaris teie usalduse. Teisisõnu, see töökava on vägagi kooskõlas Euroopa Parlamendi sõnastatud poliitiliste eesmärkidega. Seega on see töökava tugev alus kaugeleulatuvate tulemuste saavutamiseks.

Meie kõige tähtsamaks eesmärgiks peab olema kriisist väljumine ning jätkusuutlikule, töökohti tekitavale majanduskasvule vundamendi loomine. Räägin alustuseks kõige kiireloomulisematest küsimustest. Me arutasime hiljuti Euroopa Ülemkogu tulemusi. Vahepeal, 11. aprillil, määratleti Kreekale rahalise toetuse andmise kavandatud mehhanism. Komisjonil on oluline roll selle mehhanismi rakendamisel, kui Kreeka palub selle käivitamist. See on ka loogiline, sest komisjon on algusest peale aktiivselt otsinud lahendust Kreeka rahalistele probleemidele ja võimalust säilitada euroalal stabiilsus. Meie tegutsemine on alati olnud kooskõlas solidaarsuse põhimõttega, aga ka vastutustundlikkuse põhimõttega.

Me peame siiski tegema rohkem ja küsima endalt, miks need probleemid tekkisid ja kuidas saaks selliseid probleeme tulevikus vältida. Seetõttu tegeleme nüüd stabiilsuse ja kasvu pakti läbivaatamisega, et tugevdada majanduslikku järelevalvet ja laiendada seda eelarvepuudujäägi küsimuselt teistele valdkondadele. Me vajame kriiside lahendamise alalist mehhanismi. Lühidalt, me peame näitama, et Euroopa Liit – ja eriti euroala – suudab lahendada tänapäeva probleeme, ja me peame kasutama kõiki võimalusi, mida pakub Lissaboni leping.

Seetõttu on komisjoni üks peamisi esimesi algatusi järgmisel kuul majanduspoliitika ulatuslikuma kooskõlastamise kohta teatise esitamine. Me kõik teame, et kaalul on Euroopa Liidu ühised huvid. Liit peab süsteemi tugevdama ning võtma arvesse kõiki riske ja majanduse tasakaalustamatuse tegureid. Me peame oma sisemisi mehhanisme paremaks muutma. Varustades end tugevamate struktuuride ja kooskõlastatuma lähenemisviisiga, saab Euroopa Liit aidata suunata riikide rahanduse uuele, elujõulisele teele ning luua raamistikku, mis soodustab majanduse jätkusuutlikku taastumist laiemas plaanis.

Lugupeetud parlamendiliikmed, me oleme viimase 18 kuu jooksul teinud suuri edusamme eetilise, tugevama ja vastutustundlikuma finantssüsteemi loomisel. Me peame sel teel edasi liikuma, täitma viimased lüngad õigusaktides ja tagama, et meie järelevalvestruktuurid suudavad sammu pidada selle sektoriga, mis on pidevas muutumises.

Olen veendunud, et meie ettepanek riskifondide ja erakapitali investeerimisfondide kohta jõuab peagi otsustavasse etappi. Komisjon usub, et seadusandja nõustub meie ühise eesmärgiga tagada, et finantssektori järelevalve uus Euroopa süsteem võiks alates järgmise aasta algusest täies mahus toimima hakata.

2010. aastal kavatses komisjon esitada hulga ettepanekuid oluliste valdkondade, näiteks tuletisinstrumentide turgude, hoiuste tagamise süsteemide ja turukuritarvituste kohta. Erilist tähelepanu pööratakse finantsteenuste tavatarbijate kaitsele. Me tegeleme ka muude oluliste tahkudega, mis on seotud krediidiriski vahetustehingutega ja katteta eelmüügiga, ning esitame peagi ettepaneku suuniste kohta, mis käsitlevad pankade makseraskuste leevendamiseks rahaliste vahendite eraldamist.

Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed! Komisjon on asjad käima pannud. Esitades kohe pärast ametisse astumist Euroopa 2020. aasta strateegia, panime aluse selleks, et Euroopa Liit saaks tagasi pöörduda õigele teele – aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu teele. Nüüd peavad Euroopa Parlament, liikmesriigid ja komisjon tegema koostööd, et liikuda edasi ja hoida tempot.

2020. aastaks jätkusuutliku sotsiaalse turumajanduse saavutamine nõuab suuri pingutusi kõikidelt otsustustasanditelt ja ühiskonnarühmadelt. Euroopa Liidu tasandil peab meie tegevus andma tõelist Euroopa lisaväärtust. Seda eesmärki kannavad Euroopa 2020. aasta strateegia suurprojektid: Euroopa digitaalne tegevuskava, arenenud tööstuspoliitika, Euroopa teadustegevuse ja innovatsiooni kava, ressursitõhus Euroopa, uute oskuste ja töökohtade tegevuskava, noorte liikuvus ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemine. Need on valdkonnad, kus Euroopa Liit saab olukorda paremaks muuta.

Niisiis, me aitame kaasa üleminekule loodusvarasid säästvale ja kliimamuutuse suhtes vastupidavale majandusele. Võitlus kliimamuutuse vastu nii liidusiseselt kui ka ülemaailmselt jääb meie tegevuskavas üheks tähtsamaks eesmärgiks. Energeetika- ja transpordisektorile saab sel aastal osaks eriline tähelepanu. Need kriitilise tähtsusega sektorid aitavad muuta säästva Euroopa meie konkurentsieeliseks.

Ühtne turg kui 500 miljoni tarbija koduturg, mis on töökohtade, konkurentsivõime, taskukohaste hindade ja tarbijate valikuvõimaluste aluseks, on endiselt Euroopa majanduse vundament. Ühtse turu kogu potentsiaali ärakasutamine on eriti oluline väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks, millel on kõige suurem roll Euroopa Liidus töökohtade loomisel.

Komisjoni jaoks on väga tähtis tuua ühtne turg 21. sajandisse; komisjon esitab sellekohased uued ettepanekud 2012. aastaks. Seda teemat käsitletakse ka raportis, mille ma palusin Mario Montil koostada ja mida me peagi tutvustame.

Ma tahan rõhutada, et sotsiaalsel kaasatusel on Euroopa 2020. aasta strateegias väga tähtis koht. Ühiskonna tegelik tugevus sõltub sellest, milliseid võimalusi luuakse ühiskonna nõrgimatele liikmetele. Me peame haarama kinni igast tööhõive ja sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamise võimalusest. See tähendab, et me oleme valmis leidma rakendust uutele sektoritele, kus luuakse uusi töökohti. See tähendab, et me varustame inimesed õigete oskustega, et tekitada ja säilitada kõrge tööhõive ning hõlbustada majanduse üleminekut. See tähendab tööd selle nimel, et ületada kriisi mõju noortele, lihtsustades üleminekut haridussüsteemist tööturule. Sel eesmärgil luuakse tänavuse vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aasta baasil laiaulatuslik Euroopa vaesusevastase võitluse platvorm. Selle tegevuskavaga aidatakse muidugi kaasa meie majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse põhimõtte rakendamisele.

Euroopa kodanike mured ja heaolu jäävad komisjoni tegevuse keskmesse. Komisjon võtab täna vastu Stockholm programmi ulatusliku tegevuskava, mille rakendamise eesmärk ongi tagada, et võimalused, mis kaasnevad Euroopa lõimumisega vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal, muutuksid kodanike jaoks senisest kägatsutavamateks.

See tegevuskava moodustab komisjoni tervikliku tööprogrammi vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala jaoks. See asetab kodanikud meie poliitika keskmesse, hõlbustades nende konkreetsete õiguste teostamist. Selle eesmärk on ka arendada avatud ja turvalist Euroopat, keskendudes eelkõige piiriülese kuritegevuse tõkestamisele ning ühisele sisserände- ja varjupaigapoliitikale.

Vabaduse, turvalisuse ja õiguse valdkonnas on Euroopa Liit viimase kümne aasta jooksul isikute vaba liikumise asemel üle läinud ühise poliitika rakendamisele. Senised saavutused on olnud muljetavaldavad, kuid praegusel

kriisist väljumise ajal on meil rohkem kui kunagi varem vaja edendada ja kaitsta Euroopa väärtusi ning ennekõike kasutada ära kõik Lissaboni lepingust tulenevad võimalused. Tegevuskava sisaldab kõikehaaravat loetelu meetmetest selles valdkonnas nii Euroopa kui ka ülemaailmsel tasandil määratletud esmatähtsate eesmärkide saavutamiseks.

Lissaboni lepingu jõustumine annab meile ka võimaluse kõrgemate sihtide seadmiseks. Euroopa Parlamendi suurenenud roll, tõhusam otsustusprotsess nõukogus, liikmesriikide võimalik suurem ühtsus ja üksmeel Euroopa Ülemkogu otsuste vastuvõtmisel ning Euroopa Kohtu teostatav kohtulik kontroll tugevdavad Euroopa Liidu otsusekindlust meie kodanike muredele ja ootustele vastamisel.

Vaadates aastasse 2020, peame silmas pidama ka mitmeid pikaajalisi suundi, millel on otsene mõju kodanike igapäevaelule. Kui me täna tegutseme, tasub see end tulevikus ära. Näiteks algatab komisjon avaliku arutelu pensionide tuleviku üle ning analüüsib pensionisüsteemide jätkusuutlikkuse ja kapitaliga tagatuse kindlustamise võimalusi. Muidugi on igas sellises valdkonnas palju hoovad riikide kätes, kuid me peame siiski püüdma tagada, et Euroopa Liidust võimalikult palju kasu oleks.

Välistegevuse valdkonnas annavad kõrge esindaja (asepresidendi) uus roll ja Euroopa välisteenistuse tegevuse alustamine meile võimaluse töötada välja tugevam ja ühtsem Euroopa Liidu välispoliitika. Me määratleme strateegilised kaubanduspoliitilised prioriteedid, jätkame kaubanduslääbirääkimisi ja teeme partneritega koostööd mitmesugustes küsimustes alates turulepääsust kuni õigusliku raamistiku ja üleilmse tasakaalustamatuseni. Me kavandame Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärgid ülemaailmsel turul, näiteks G20 kaudu.

Komisjon kavatseb tegeleda ka energiaga seotud geopolitiiliste probleemidega, et tagada ohutu, kindel, säästev ja mõistliku hinnaga energiavarustus.

Veel üks oluline prioriteet on rahvusvaheline arengutemaatika, mille raames komisjon esitab ELi tegevuskava kuni aastatuhande arengueesmärkide tippkohtumiseni 2015. aastal. Selle algatuse alusel sõnastab Euroopa Ülemkogu oma juunikuisel kohtumisel ELi ühissisukoha, pidades silmas ÜRO kõrgetasemelist kohtumist septembris, mil aastatuhande arengueesmärgid üle vaadatakse ja mis korraldatakse eesmärgiga võtta vastu ülemaailmne tegevuskava aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks 2015. aastaks. Me tahame Euroopat, mis on avatud ja mis näitab konkreetsete tegudega oma solidaarsust kõige haavatavamate inimestega maailmas.

Euroopa Parlamendiga sõlmitud kokkuleppe kohaselt avaldame selle aasta kolmandas semestris dokumendi eelarve läbivaatamise kohta. Selles dokumendis kirjeldame Euroopa Liidu rahaliste vahendite võimalikult tõhusa kasutamise kõige tähtsamaid põhimõtteid ja parameetreid, võttes täielikult arvesse Euroopa 2020. aasta strateegiat. Paralleelselt sellega viime ellu oluliste valdkondade, sealhulgas põllumajanduse ja ühtekuuluvuspoliitika üksikasjalikuma hindamise. Ma võin teile kinnitada, et Euroopa Parlament kaasatakse täiel määral kõikidesse eelarve läbivaatamise etappidesse.

Enne kui ma lõpetan, tahaksin lühidalt selgitada mitmeid uuendusi töökavas. See töökava, nagu ka edaspidised töökavad, peab moodustama õige aluse, et institutsioonidel oleks võimalik leida kindel üksmeel küsimustes, millele Euroopa Liit peab põhitähelepanu pöörama. Seetõttu peab see töökava olema poliitiliselt ja see peab kavandatud ulatuses kajastama ka mitmeaastaseid algatusi. Ma leian, et tulevaste töökavade koostamise viis peaks olema üks konkreetne näide selle erilise partnerluse kohta, mille mina ja komisjon soovime selle ametiaja jooksul Euroopa Parlamendiga sisse seada.

Komisjoni töökavas on määratletud 34 strateegilist algatust, mille kohta me kavatseme enne detsembri lõppu esitada ettepanekud. Te olete kindlasti nõus, et tegemist on väga mahuka tegevuskavaga järgmiseks kaheksaks kuuks.

Samas sisaldab see töökava ka mitmeid algatusi 2010. aastaks ja sellele järgnevateks aastateks. See orienteeriv nimekiri sisaldab algatusi, millega komisjon kavatseb eelseisvatel aastatel tegeleda. Kõigi nende algatuste tulemuseks ei pruugi tingimata olla konkreetsete ettepanekute esitamine. Tuginedes aruka reguleerimise põhimõtetele, peame põhjalikult hindama, milliste küsimustega tuleks edasi liikuda ja millises vormis.

Komisjon vaatab töökava igal aastal läbi ning määrab kindlaks uued strateegilised algatused ja kohandab vajaduse korral mitmeaastast tegevussuunda. Selline „jooksev lähenemisviis suurendab läbipaistvust ja prognoositavust kõikide sidusrühmade jaoks, tagades samas ettenägematutele sündmustele reageerimiseks vajaliku paindlikkuse. Üks asi, mida me viimastel aastatel oleme õppinud, on see, et me peaksime alati püüdma ennustada ennustamatut. Viimased aastad on näidanud, et strateegilisi plaane ei saa kivisse raiuda, vaid neid tuleb kohandada tegelikele oludele.

Austatud Euroopa Parlamendi liikmed! Komisjoni 2010. aasta töökava, mida me täna uhkusega esitleme, on ambitsioonikas, kuid ühtlasi ka vajalik ja realistlik raamistik Euroopa poliitika kujundamiseks eelseisval aastal. See on realistlik, kui kõik institutsioonid on valmis ühendama jõud ja tegema koostööd, et saavutada Euroopa kodanike jaoks õigeaegseid tulemusi; see on vajalik, sest vanaviisi jätkamine ei tule kõne allagi, kui me tahame, et 2010. aastast saaks pöördepunkt; ja see seab kõrgeid sihte, sest rohkem kui kunagi varem peab Euroopa Liit olema tugev ja pakkuma kodanikele lahendusi, mida nad vajavad. Nad ootavad seda meilt ning meil on kohustus teha tööd nende jõukuse ja heaolu nimel.

Juhataja. – Tänan teid, president Barroso, et andsite põhjaliku ülevaate komisjoni kõige tähtsamatest algatustest järgmiseks kaheksaks kuuks.

Ma tahan vaid rõhutada, et see strateegiline partnerlus, millest te rääkisite, on meie jaoks väga oluline. Me teeme vahet täidesaatva ja seadusandliku võimu vahel, kuid meie koostöö on kodanike jaoks otsustava tähtsusega ning seetõttu oli meil väga hea meel kuulda, et te peate vajalikuks võimalikult tihedaid kontakte komisjoni ja Euroopa Parlamendi vahel. Teie kohalolek ning volinike viibimine tänasel istungil on parim tõend selle kohta, et komisjoni kavatsused on tegudega kooskõlas. Me täname teid väga selle eest.

József Szájer, fraktsiooni PPE nimel. – (HU) Austatud juhataja! Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon on väga rahul, et komisjon on otsusekindlalt tööle asunud ja esitanud oma 2010. aasta töökava. Me võtame komisjoni siinviibimist nii, nagu see oli mõeldud – määrgina austusest Euroopa Parlamendi vastu, määrgina sellest, et Euroopa Parlamenti suhtutakse tõsiselt. Meil on hea meel, et kõik need volinikud on siin kohal. Samas on meil kahju, et sel aastal on juba palju aega kaduma läinud, sest Lissaboni lepingu ratifitseerimise viibimine takistas õigusloomekava kooskõlastamist ja eelarve koostamist sel aastal. Me oleme täiesti veendunud, et pärast väikeste raskuste ületamist õnnestub selle protsessi sujuvus 2011. aastal taastada.

Nüüdseks on Lissaboni leping jõustunud ning edaspidi ei ole Euroopa Parlamendi liikmetel, komisjonil ega nõukogul võimalik õigustada viivitusi otsustaval tegutsemisel ja tööga alustamisel, s.t Lissaboni lepingus ette nähtu rakendamisel ja kodanike soovide täitmisel, seades kodanikud meie poliitiliste kavade keskmesse.

Euroopa Rahvapartei on koostanud komisjoni kavatsuste põhjal kaks nimekirja. Me saatsime üksikasjad teile juba enne vastuvõtmist. Need kaks nimekirja, millest ma nüüd lühidalt räägiksin, sisaldavad asju, mida komisjon ei tohiks teha, ja asju, mida komisjon meie arvates peaks tegema.

Esiteks tahaksime paluda, et komisjon ei jätkaks senist praktikat, mille puhul oktoobriks esitatakse vaid 40% aasta õigusloomega seotud ettepanekutest, sest see muudaks tänase arutelu mõttetuks. Kui selline tegutsemine jätkub, ei ole sedalaadi aruteludel mingit mõtet. Euroopa Parlament ei saa kasutada õigust mõjutada seda, milliseid ettepanekuid komisjon esitab. Just seetõttu on meie arvates oluline, et neid õigusloomega seotud ettepanekuid või töökavasid ei käsitletaks nii nagu endisaegseid kommunistlikke viisaastakuplaane, kus kõik oli algusest lõpuni vale. Sel, mis nende plaanide tulemusena lõpuks saavutati, ei olnud midagi pistmist seatud lõppeesmärkidega.

Me palume ka, et komisjon ei lubaks valesid ja pettust. Praegu on mitu Euroopa riiki kriisis, sest nad varjasid õigeid andmeid ja valetasid oma eelarvepuudujäägi suuruse kohta. Nad varjasid seda teavet teiste eest, ent me oleme kõik samas paadis ja sellised asjad mõjutavad paljusid inimesi. Nii juhtus Ungaris ja nii juhtus ka Kreekas. Me ootame, et komisjon sellistel juhtudel ei taganeks, vaid tooks need riigid otsustavalt esile ja tauniks nende käitumist, sest vastasel juhul tekib hiljem palju rohkem probleeme.

Tuntud 19. sajandi mõtleja Ungari reformiajastust, krahv Széchenyi on öelnud, et probleemi varjamine vaid suurendab seda. Nii et me ei tohiks probleeme varjata, vaid me peame need välja tooma ja võtma asjakohaseid otsustavaid meetmeid. Komisjon peaks selles vallas oma pädevust kasutama. Ärge mõistke mind valesti. Ma ei väida, et neis kriisides on süüdi komisjon. Kriiside eest vastutavad nende riikide valitsused, kuid meie ühiseid huve silmas pidades oleks vajalike tulemuste saavutamiseks tulnud valjemalt ja otsustavamalt sõna võtta.

Ma lähen nüüd selle juurde, mida komisjon peaks tegema. Kõigepealt peaks komisjon asuma tegutsema, tegema otsuseid ja töötama välja sihikindla töökohtade loomise kava. Komisjon peaks asetama kodanikud meie tegevuse keskmesse. Töökohad, töökohad, töökohad – see peab olema meie juhtumõte. Lubage mul alustuseks öelda, et kui me pöördume kodanike poole, siis tuleb meil loomulikult kasutada keelt, mida nad mõistavad. Kui me ütleme „2020“ siis mina kui endisest kommunistlikust riigist pärit parlamendiliige seostan seda jällegi viisaastakuplaaniga või mingisuguse arvuga, mida oli tavaks anda vangidele. Miks me ei nimeta 2020. aasta strateegiat Euroopa Liidu töökohtade loomise kavaks? Miks me ei nimeta Stockholmi programmi

– muide, ka sellest nimetusest ei saa peale meie mitte keegi aru – Euroopa kodanike julgeolekuprogrammiks? Ma pean silmas seda, et ka sõnadel, mida me kasutame, on oluline osa kogu selle protsessi alustamisel.

Me peame oluliseks, et väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted osaleksid aktiivselt töökohtade loomisel. Neile ei meeldiks, kui 2020. aastani rakendatav töökohtade loomise kava lihtsalt Euroopa Parlamendile peale surutakse. Me vajame põhjalikku arutelu – ja mitte ainult siin, Euroopa Parlamendis, vaid ka liikmesriikide parlamentides. Ka liikmesriikide otsustustasandid tuleb sellesse kaasata. Võtkem õppust Lissaboni programmi läbikukkumisest! Seegi oli nimetus, millest keegi aru ei saanud. Tehkem tööd meie kodanike julgeoleku nimel ja astugem selleks vajalikke samme. Austatud juhataja, lubage mul teha veel üks tähelepanek: inimene ei ela üksnes leivast – tähtis on tugevdada ka meie ühiseid väärtusi. Me ootame, et komisjon jätkaks nende väärtuspõhiste kavade elluviimist, mis käsitlevad kommunismi, rahvusvähemuste koosseksisteerimist ja Euroopa ühist minevikku. Euroopa Rahvapartei toetab teid, kuid me kritiseerime teid väga karmilt, kui te algsest kavast kõrvale kaldute.

Hannes Swoboda, fraktsiooni S&D nimel. – (DE) Austatud juhataja, president Barroso! Volinikud, mul on hea meel, et nii paljud teist täna siin viibivad. Kahjuks ei saa ma öelda sama oma kolleegide kohta. Mul on häbi öelda, et mitte kõik parlamendiliikmed, kes siin saalis ei viibi, ei ole tegelikult mujal. Nad on Strasbourgis, kuid nad ei ole siin istungitesaalis, kus nad peaksid olema. Ma leian, et see on väga kurb.

Kuna meil ei ole ühisresolutsiooni, siis esitame teile oma märkused ja teil on võimalik neid üksikasjalikult hinnata. President Barroso, me oleme teiega ühel meelel selles, et kõige tähtsamad teemad on Euroopa Liidu konkurentsivõime, sotsiaalsed tagatised ja jätkusuutlikkus. Muidugi peab põhirõhk endiselt olema võitlusel vaesuse ja tööpuuduse vastu, mis mõnes piirkonnas ikka veel kasvab või püsib vastuvõetamatult kõrgel tasemel. Ma tänan teid, et te sellele viitasite, sest mõned riigipead ei näi olevat selles veendunud. Kuidas me suudame seda tagada ajal, mil toimub eelarvete tasakaalustamine? On ütlema selge, et eelarved tuleb tasakaalu viia. Kuid seda tehes tuleb tegutseda mõõduvõimuga – ma paluksin komisjonil seda mõtet arvestada – ja teatava ajakava alusel, et eelarvete tasakaalustamine ei mõjuks hävitavalt teiste oluliste eesmärkide saavutamisele, s.t võitlusele tööpuuduse ja vaesuse vastu.

Ma tahaksin kasutada võimalust rõhutada selle küsimuse tähtsust, arvestades hiljutist Cordobas toimunud Euroopa tippkohtumist romide kaasamise küsimuses, kus teie ei osalenud, ent millest võtsid osa kaks komisjoni liiget: asepresident Viviane Reding ning tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse volinik László Andor. Ma külastasin hiljuti romide asundusi Serbias, ja on kujuteldamatu, et sellised paigad Euroopas ikka veel eksisteerivad. Ma kutsun komisjoni üles tegema kõik, mis tema võimuses, et võidelda vaesuse ja töötuse probleemiga.

Minu järgmine märkus on seotud eelarvete tasakaalustamisega. Me vajame rohkem investeringuid. Täna hommikul arutasime seda volinik Kallasega. Me oleme investeerinud liiga vähe, näiteks üleeuroopalistesse võrkudesse. Nüüd on näha, kus on tekkinud probleemid, sest me ei ole ikka veel ellu viinud seda, mida soovitati nn Delors'i plaanis. Te rääkisite partnerlusest, president Barroso. Ma palun teil meeles pidada, et me vajame seda partnerlust, eelkõige seoses eelarveküsimusega ja tulevaste eelarvete planeerimisega, sest on selge, et nõukogu kavandab juba väiksemate eelarvekirjete kärpeid Euroopa Liidu tasandil. Me ei saa seda lubada.

President Barroso, te viitasite Mario Monti raportile. See on kahtlemata vajalik raport ja on hea, et te palusite just Mario Montil see koostada, sest tema on selles valdkonnas asjatundja. Kuid kui me räägime ühtselt turust, peame rääkima ka sotsiaalsest turumajandusest. Sellega seoses on meie jaoks olulised eelkõige avalikud teenused. Te olete nõustunud esitama ettepanekud raamdirektiivi kohta. Me ei taha siin ja praegu kõiki üksikuid punkte käsitleda, kuid minu meelest tuleb Euroopa identiteedi huvides tugineda just avalikele teenustele, arvestades eriti hiljutisi transpordiprobleeme, mis osutavad näiteks avalike raudteeteenuste suurele tähtsusele. Sõltumata sellest, kas neid teenuseid pakub era- või avalik sektor, peavad need olema reguleeritud ja kaitstud avalike teenuste ühise Euroopa poliitikaga.

Ma tuleksin nüüd oma viimase teema juurde, mis on erakordselt tähtis. Te rääkisite majanduskriisist ning ka Kreekast ja teistest riikidest, kes on raskustes. Meie eelmistes aruteludes Herman Van Rompuyga tõdeti, et Euroopa Ülemkogul vastu võetud meetmed ei olnud praegusel juhul parim, mida Euroopa Liit suudaks pakkuda. Kui kõike seda oleks tehtud kaks või kolm kuud tagasi, oleks Kreeka pääsenud suurtest intressimaksetest. Te viitasite sellele, kuid minu arvates on meil vaja viitamisest enam. Meil on vaja, et komisjon nõuaks selliseid asju jõuliselt.

Ma nõustun teiega selles, et kui kriis on juba käes ja puudujääk ületab igasugused piirid, on sekkumisest vähe abi – sageli seda ei mõisteta. Kui vähegi võimalik, tuleb selliseid asju ennetada, jälgides majanduslikke ja

eelarvetega seotud muutusi. Ma kuulen taas valitsusi ütlemas, et me ei saa uurida nende statistikat ega eelarvemenetlusi. See ei ole vastuvõetav. Kui me tahame vältida viimastel kuudel ja aastatel toimunu kordumist, siis me peame seda tegema. Miks peavad valitsused oma statistikat ja eelarvemenetlusi salajas hoidma? Muidugi peab valitsustel olema teatav vabadus. Neil peab see vabadus olema, kuid – eriti euroalal – see peab olema kooskõlas Euroopa Liidu eesmärkide ja sihtidega.

President Barroso, me oleme valmis sõlmima seda eripartnerlust, millele te viitasite. Kuid see partnerlus peab tuginema Euroopa Parlamendi ja komisjoni tugevale positsioonile. Me hakkame eelseisvatel päevadel pidama läbirääkimisi raamlepingu üle. Lepingus sätestatakse mõningad üksikasjad, kuid kõige tähtsam on selle lepingu mõte. See tähendab ka seda, et kui mõned valitsusjuhid soovivad kasutada Lissaboni lepingut oma positsiooni tugevdamiseks, siis teie ütlete selgelt välja, et Lissaboni lepingu eesmärk on tugevdada Euroopa Liitu. Seega peab komisjon tegutsema jõuliselt. Sel juhul me oleme teiega ja toetame teid, isegi kui meie arvamused lähevad mõnes detailis lahku. Kumbki meie institutsioon peab võitlema tugeva Euroopa Liidu eest. See on väga tähtis, arvestades eriti mõne valitsusjuhi käitumist viimasel ajal.

Marielle De Sarnez, fraktsiooni ALDE nimel. – (FR) Austatud juhataja ja komisjoni president! Ma leian, et see kava on praeguse aja muutusi ja probleeme arvestades ehk liiga tagasihoidlik ning et meil on õigus oodata komisjonilt suuremat sihikindlust, seda enam, et te olete seda lubanud.

Mis puudutab finantsturgude reguleerimist, siis ma mõistan täielikult, mida Michel Barnier püüab teha. See on samm õiges suunas, kuid minu meelest oleks võinud minna kaugemale ja kaaluda teisi võimalusi, näiteks pangandustegevuste eraldamist, raha liikumise maksustamist või tuletistoodete ühemõttelist keelamist, nii nagu seda nüüd kavandatakse Ameerika Ühendriikides.

Kuid minu arvates on kõige tähtsam see, et hädavajalik on teha kõik, mis meie võimuses, edendamaks reaalmajandust ja jätkusuutlikku investeerimist, mis erinevalt praegusest äärmuseni finantsteenustel põhinevast majandusest tõepoolest looks töökohti. Mulle meeldiks väga, kui me tegeleksime konkreetsete projektidega selles vallas. Praegu ma selliseid projekte teie töökasas ei näe.

Samuti on minu arvates vaja suuremahulisi projekte. Nüüd on õige aeg taaslustada Euroopa raudteede idee, arvestades hiljutist kriisi. Praegusel ajal tehakse Euroopa Liidus iga päev 28 000 lendu. Nüüd on tõepoolest õige aeg taaslustada Euroopa raudteede idee, millest aastakümneid on räägitud.

Kuid ilma tõelise majandusliku kooskõlastamise ja juhtimiseta ei saavuta me midagi. Seepärast on mul kahju, et selle küsimusega tegeleva töörühma eest vastutab nõukogu; mulle meeldiks, kui sellega tegeleks komisjon.

Meil on hädasti vaja eelarve-, majandus- ja tööstuspoliitika kooskõlastamist. Me peame looma Euroopa Valuutafondi ja lisaks rakendama meetmeid liikmesriikide rahanduse stabiliseerimiseks. Kuigi seda väljendit enam ei kasutata, peame siiski tegema tööd maksustamise ühtlustamise nimel. Ma pean eelkõige silmas ettevõtete maksustamise küsimust. Lisaks tuleb teha tööd selle nimel, et saada Euroopa Liidu eelarvesse omavahendid. Ma usun, et need jõulised meetmed aitaksid meid tagasi majanduskasvu teele.

Ma tahaksin teha veel ühe märkuse Euroopa Liidu 2020. aasta majandusstrateegia kohta: palun ärge loobuge kvantitatiivsetest eesmärkidest vaesuse ja hariduse puhul. Usun, et selles küsimuses pälviksite kogu Euroopa Parlamendi toetuse. Kõne all on Euroopa sotsiaalmudel, mida me soovime ja väärtuslikuks peame.

Rebecca Harms, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (DE) Austatud juhataja, president Barroso, volinikud! Ka mulle meeldiks, kui Euroopa Parlament oleks vastanud teie austusavaldusele arvukama kohalviibimisega. Me peame selle küsimusega tegelema.

Töökava, mida te tutvustasite, on väga laiaulatuslik ja sisaldab üsna kõrgelennulisi alapealkirju. Koguni sissejuhatuse pealkiri on „Uus ajajärk“. Kuid ma ei ole kindel, kas sisu nende suurte pealkirjade all on kooskõlas selle positiivselt kõlava käsitlusviisiga. Kliima-, finants- ja majanduskriis jätkuvad. Kreeka juhtum on taas näidanud, et peale majandusliku lõhe kasvab meie riikide vahel ka sotsiaalne lõhe, sest Euroopa kodanike elutingimused on lõunas, idas ja loodes väga erinevad. See tähendab, et meil tuleb lahendada keerulisi ülesandeid.

Ma pean sotsiaalse Euroopa ja suurema õigluse küsimuses nõustuma kolleeg Swobodaga. See valdkond tuleb kindlasti üle vaadata. Me ei ole üldse veendunud, et esitatud töökava on piisav Euroopa Liidus kasvava vaesuse vastu võitlemiseks.

Kas me oleme finantskriisist ja sellele järgnenud majanduskriisist teinud õigeid järeldusi? Meie arvates oleks finantsalase ja majandusliku lõimumise edendamiseks vaja teha uusi ettepanekuid ettevõtte tulumaksu

muutmiseks. Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon on juba ammu pooldanud selles küsimuses edasiliikumist. Me toetame ka energia maksustamist. Kui te seda mõtet hakkate ellu viima, võite arvestada meie toetusega. Mis aga puudutab finantskriisist saadud kogemusi, siis meie arvates puudub endiselt finantstehingute maksu selge eesmärk. Muidugi võib öelda, et me ootame liikmesriikide vastust, kuid minu meelest on mõnikord vaja esitada konkreetsemaid ja täpsemaid nõudmisi ning siis nende eest võidelda. Seda ütles ka kolleeg Szájer. On selge, et meie lahendus Kreeka olukorrale on ebapiisav. See, et eurovõlakirjade kohta ei ole tehtud ühtki ettepanekut, on meie arvates vastuvõetamatu.

President Barroso, te panite oma teise ametiaja kampaania ajal väga suurt rõhku üldhuviteenustele. Ka Euroopa Parlamendi fraktsioonid on selle valdkonna kohta teile küsimusi esitanud. Ma leian, et see, mida te ütlete avalike teenuste ja nende reguleerimise viisi kohta alapealkirja „Kodanike asetamine Euroopa tegevuse keskmesse all, on täiesti ebapiisav. See tähendab, et te olete juba praegu murdmas üht oma peamistest lubadustest.

Mis puudutab kliima kaitsmist, siis kliimakaitsega tegelevad eri peadirektoraadid töötavad praegu välja erinevate eesmärkidega stsenaariume aastani 2050. Transpordi puhul on seatud 70% vähendamise pikaajaline eesmärk; energia puhul on see eesmärk 75%. Connie Hedegaardi meeskond ei ole veel otsust teinud, kuid ma loodan, et nad seavad kõrgemad sihid. Siiski on selge, et Bali ja kahe kraadi eesmärk ei mängi ühegi peadirektoraadi jaoks mingit rolli. Mis kasu on kõigist neist juttudest Euroopa uue olulise kliimadiplomaatia algatuse kohta, kui me oleme ilmselgelt käega löönud Bali kliimakonverentsi järeldustele ja G8 kokkulepetele? Selle töökava sisu ei võimalda Euroopa Liidul Bonnis, Cancúnis või Lõuna-Aafrikas edukalt esineda. Tööd on veel palju.

Timothy Kirkhope, *fraktsiooni ECR nimel*. – Austatud juhataja! Rääkides töökavadest, lubage mul teile meelde tuletada 1992. aasta töökavaga seoses saadud õppetundi: et saavutada tulemusi, peab komisjon määratlema ühe prioriteedi ja keskenduma samaaegselt ühele poliitikale. Keskendumine ühtse turu loomisele oli väärt eesmärk, mis oli kõigile asjaosalistele – ja ennekõike üldsusele – kergesti arusaadav. Kuid edaspidi oleme liigagi tihti näinud, et komisjon käivitab ühe algatuse teise järel, olenemata sellest, kas Euroopa Liit on selleks sobiv tasand või kas see tõepoolest annab käegakatsutavat kasu, lootes asjatult nii populaarsust võita. Selline tegutsemisviis oli vale ja see on läbi kukkunud. Seetõttu oleme rahul uue suunaga, mille president Barroso on välja töötanud.

Euroopa majandus on ikka veel sügavas kriisis ja see olukord muutub üksnes järjepideva töö tulemusena. Ma ei viita ainult otseselt sellele kriisile, mis tulenes pangandussüsteemi krahhist, ega hiljutisele eriolukorrale transpordisüsteemis. Ma pean silmas seda kõige aluseks olevat kriisi, mille tõttu Euroopa majandus jääb maha konkurentsivõimelisemast ja uuenduslikumast majandusest teisel pool Atlandi ookeani ja Aasias. Seetõttu me toetame komisjoni kõige põhilisemat algatust: 2020. aasta strateegiat. Kuigi meie arvates tuleks selles teha muudatusi ja täiendusi, on poliitika põhisuund õige. Euroopa vajab tõepoolest aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiat, mis tagaks kõrge tööhõive, tootlikkuse ja sotsiaalse kaasatuse. See peab olema kõige tähtsam eesmärk, mis määrab ära komisjoni kogu tegevuse.

Meie tulevane majanduslik õitseng ja kõik sellest tuleneda võivad hüved sõltuvad edukatest ettevõtetest ja ettevõtjatest – nemad on need, kes loovad jõukust ja püsivaid, tootvaid töökohti. See on parim vaesuse vastu võitlemise poliitika, mis on seni leitud. Komisjon peab olema nende liitlane, mitte vastane. Seetõttu me tervitame kavatsusi taaskäivitada ühtne turg, laiendades seda veelgi, panna rõhku arukale reguleerimisele, tagada eeskirjade järjepidev ja õiglane rakendamine kogu Euroopa Liidus, vähendada oluliselt halduskoormust ja bürokraatiat ning kõrvaldada kitsaskohti, levitada parimaid tavaid väljaõppe korraldamisel, ajakohastada tööturgu ning vähendada kaubandustõkkeid.

Asudes juhtima elava ja paindliku Euroopa majanduse arendamist, kuulub president Barrosole meie toetus. Kõike me muidugi heaks ei kiida. Meile teeb muret, et mõningate meetmete tulemusena võidakse riivata liikmesriikide õigusi ja kohustusi; ma pean silmas näiteks „Kodanike Euroopa ideed ja Stockholmi programmi teatud aspekte. Ühise põllumajanduspoliitika ja kalanduspoliitika reformimise väljavaade on julgustav, kuid meile teeb muret, et reformimine võib suurendada bürokraatiat ega paku õiglast lahendust meie põllumajandusettevõtjatele ja kaluritele. Samuti ei nõustu me sellega, et komisjon võtab nõukogult täielikult üle liikmesriikide ühisalgatused välispoliitika valdkonnas.

Euroopa Konservatiivide ja Reformistide fraktsioon loodi selleks, et toetada subsidiaarsuse põhimõtet. Me tahame Euroopa Liitu, mis keskendub oma õigetele põhiülesannetele ja toob reaalselt kasu, ning me loodame, et president Barroso ja tema komisjoni liikmed – kes kõik on siin täna kohal, üks volinik iga siinviibiva parlamendiliikme kohta – kasutavad selles töökavas sisalduvat võimalust arendada Euroopa Liitu, millel on

oma roll majanduse elavnemise kujundamisel, ja pakuvad välja võimalused meie pikaajalise heaolu tagamiseks eelseisvatel keerulistel ja väljakutseterohketel aastatel.

Miguel Portas, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (PT) Austatud juhataja! Täna arutatava töökava pealkiri on „Aeg tegutseda”. Et Euroopa Liidu liikmesriikide ministrite videokonverentsi korraldamiseks kulus viis päeva, siis ei jää mul muud üle, kui önnitleda teid huumorimeele puhul, president Barroso. Aga miks on nüüd aeg tegutseda? Kas sellepärast, et keegi ei ole siiani veel tegutsenud ja see pealkiri viitab enesekriitikale? Või sellepärast, et see pealkiri – nagu kõik teised meie bürokraatlike teatiste pealkirjad – on lihtsalt üks tühi lubadus sõnadevoolu taga?

Toon teile ühe näite. Tänavune aasta on vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aasta – ainult et vaesed ise ei tea seda. Teie dokumendis räägitakse algatusest, mille eesmärk on – ma tsiteerin – „tagada, et majanduskasvust ja töökohtade loomisest tõusev kasu jaguneks senisest laiemalt”. Kas see on mingi järjekordne nali? Mis algatus see on ja kuidas saab see korvata sotsiaalset toetust, mida liikmesriigid oma stabiliseerimiskavade huvides kärbibivad?

Kuidas kavatseb komisjon jagada hüvesid, mille algallikat – majanduskasvu – ei ole olemas? Kuidas kavatseb ta vähendada vaeste arvu, puutumata rikaste ja ülirikaste sissetulekuid? Meie lahkavamused teiega on poliitilised. Tagasipöördumine puudujäägidiktatuuri juurde pidurdab majandust, selle tulemusena kärbitakse palku ja toetusi ning riiklike investeeringute tegemine muutub võimatuks. Selle tagajärjel saab tööpuudus vaid kasvada.

Kuigi nüüd on aeg tegutseda, arvab komisjon, et Euroopa Liit on lõpuks suutnud ühendada jõud kriisi vastu võitlemisel. Küsige kreeklastelt, kas nende arvates on see nii, kas me oleme tegutsenud kiiresti ja kas me oleme olnud õiglased. Millal me saame Euroopa Reitinguagentuuri? Küsige portugallastelt, kelle intressimaksed kasvavad iga kord, kui mõni volinik otsustab rääkida majandusest. Küsige Euroopa üldsuselt. Küsige eurooplastelt, miks asjad on nii nagu nad on, ja nad hakkavad sõnumitoojat vaadates naerma, sest huumorimeelelt makse ei maksta.

Fiorello Provera, *fraktsiooni EFD nimel*. – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Ettevõtted, eelkõige väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted, mis moodustavad 99% Euroopa tootmisettevõtetest, vajavad nelja põhilist asja: hõlpsamat juurdepääsu laenudele, tööjõuturu suuremat paindlikkust, vähem bürokraatiat ettevõtte asutamisel ja selle tegevuse korraldamisel ning kaitset kõlvatu konkurentsi eest.

Me hindame kõrgelt komisjoni tööd Euroopa Liidu õiguse ratsionaliseerimisel, mille nimel tühistati eelmise komisjoni ametiajal 1600 õigusakti, ja toetame Edmund Stoiberi juhitud kõrgetasemelise töörühma ettepanekuid.

Teine ettevõtete konkurentsivõime seisukohalt oluline tegur on rahvusvahelise kaubanduse olukord. Praegusel kriisiajal on oluline tugevdada Euroopa Liidu kaubanduse kaitsemeetmete süsteemi. Ettevõtted ei suuda konkureerida sotsiaalse ja keskkonnanalase dumpingu strateegiatega, mida viivad ellu mõned areneva majandusega riigid nagu Hiina, kus tööjõukulud on erakordselt väikesed ning kus puuduvad sotsiaalsed tagatised ja nende seotud kulud või ranged keskkonnakaitsenormid.

Veel üks valdkond, mille puhul komisjon peaks jõulisemalt sekkuma, on võitlus võltsimise vastu ja intellektuaalomandiõiguste kaitse.

Lühidalt: ma ei näe komisjoni töökavas algatusi, mille eesmärk on rakendada Lissaboni lepingus sätestatud ühtekuuluvuspoliitika suuniseid.

Esimest korda tunnistatakse lepingu artiklis 174, et mägipiirkondadel, mis moodustavad 40% meie territooriumist ja kus elab üle 90 miljoni Euroopa kodaniku, on eriline roll. Seepärast kutsun ma teid üles lisama komisjoni järgmisse õigusloomekavasse ettepaneku raamprogrammi kohta, mille eesmärk on kaitsta mägipiirkondi ja toetada nende arengut ning kasutada ära kõik taastuvenergia rakendamise võimalused, mida mäed pakuvad.

Andrew Henry William Brons (NI). – Austatud juhataja! Komisjoni 2010. aasta töökavas öeldakse, et Euroopa Liidul tuleb lahendada sellised pikaajalised probleemid nagu üleilmastumine ja taastada konkurentsivõime. Häda on selles, et Euroopa Liit ei ole asunud üleilmastumise probleemi lahendamata: ta on üleilmastumise omaks võtnud. Euroopa Liit lubab meie turu üleujutamist importtoodetega arengumaadest, kus palgad moodustavad vaid murdosa Euroopa palkadest. Me saaksime oma konkurentsivõime taastada ainult siis, kui laseksime palgad nende riikide tasemele.

Mina ei poolda muidugi isegi Euroopa Liitu kuulumist, ent isegi kui ma seda pooldaksin, süüdistaksin ma selle juhte Euroopa Liidu riikide majandushuvide reetmises. Ma ütlesin, et EL ei ole mitte niivõrd Euroopa Liit kui pigem ülemaailmne liit, mis püüab saavutada kõikide kaupade ja teenuste ülemaailmset liikuvust.

Minu arvates peaksid suveräänsed riigid oma tootmise alused ümber kujundama ning seejärel kaitsma oma turgu ja oma kodanike töökohti. Kuid minu sõnum on mõeldud ka eurofiilidele. Euroopa ei suuda tervikuna ega eraldi kaitsta oma tootmist ja põllumajandust kolmanda maailma konkurentsi eest ning on selles ise süüdi. Üleilmastumisele tuleb vastu seista, eraldi või ühiselt, sest vastasel juhul see hävitab meid kõiki.

Komisjoni dokumendis viidatakse väidetavale vajadusele arendada edasi seadusliku sisserände poliitikat, et leevendada elanikkonna vananemisest tulenevat survet. Ei ole kahtlust, et elanikkonna vananemine on probleemiks paljudes riikides. Kuid me peame uurima, miks see probleem on tekkinud. Paljud naised töötavad karjääri katkestamata ja hoiavad laste saamisest omal valikul – ja selleks on neil täielik õigus –, kuid paljud teised töötavad sellepärast, et see on neile majanduslikult vajalik. Nad töötavad selleks, et maksta arveid, mitte sellepärast, et nad halvustavad emaksolemist.

Kahtlemata on see tendents avaldanud mõju sündimusele, mis on majandusjõudude survele kunstlikult langenud. Kuid me ei pea majandusjõudude puhul võtma omaks *laissez-faire*'i hoiakut. Majanduslik sekkumine võib neid majandusjõude muuta, ja nende jõudude muutumine toob enesega kaasa vastava muutuse peredemograafias. Mõte, et me võime importida kolmandast maailmast suuri peresid, asendamaks Euroopa sündimata lapsi, põhineb erakordselt kuritahtlikul ja valel eeldusel, nagu oleksime meie kasvatuse viljad ja justkui oleks kolmanda maailma kultuurid nagu mantlid, mille võib sissesõidusadamas maha võtta ja Euroopa kultuurimantliga asendada – selleks on vaja vaid elamisluba ja kodakondsuspassid.

Selliste sisserändajate lapsed on väidetavalt niisama palju eurooplased kui põliselanikud – aga nad ei ole. Iseloomulik kultuur tuleneb inimestest, keda ühendavad teatud erijooned, mitte vastupidi. Me ei ole oma kultuuri vili: meie kultuuri aluseks on meie rahvad. Eurooplaste asendamine inimestega kolmandast maailmast tähendab seda, et Euroopa asendatakse kolmanda maailmaga. Euroopa puhastatakse aeglaselt, kuid järjekindlalt etniliselt eurooplastest.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) Austatud juhataja! Üldiselt – arvestamata neid, kes on selgelt ja ausalt välja öelnud, et nad on Euroopa Liidu ja Euroopa Liitu kuulumise vastu, – tundub mulle, et selles saalis valitseb siiski laialdane üksmeel töökava suhtes, mida ma äsja tutvustasin.

Üks ühine mõte, mis kõige suurema liikmeskonnaga fraktsioonide esindajate sõnavõttudest kõlama jäi, puudutab vajadust seada kõrgemaid sihte. Euroopa vajab kõrgemaid sihte. Seoses sellega tahaksin käsitleda paari ideed, mida siin väljendati ja millega ma iseäranis nõus olen.

Meie sõber József Szájer rääkis vajadusest vältida kommunistlike režiimide viisaastakuplaanide mudelit. Just seetõttu me tahamegi säilitada seda paindlikkust, mis on vajalik muutuva keskkonnaga kohandamiseks.

Samas tahaksin ma vastuseks härra Szájerile ja ka vastuseks härra Swobodale veel kord kinnitada, et neil on õigus, nõudes Euroopa Liidult jõulisemat tegutsemist majandus- ja finantsvaldkonnas ning osutades liikmesriikide vastuseisule näiteks selles, et komisjonil võiks olla suurem roll riikide rahanduse üle järelevalve teostamisel.

Esimene komisjoni koosseis, mida mul oli au juhtida, esitas konkreetse määruse, mille eesmärk oli anda Eurostatile suuremad auditeerimisvolitused, ent teatud liikmesriigid lükkasid selle tagasi, sest nad ei tahtnud, et komisjon sellist rolli etendaks.

Loodetavasti oleme sellest kriisist nüüd õppinud, et me sõltume üha enam üksteisest ja et majanduspoliitika ei ole Euroopas pelgalt riiklik küsimus. See kuulub muidugi riikide pädevusse, kuid küsimus on ka Euroopa ühishuvides ja me vajame suuremat kooskõlastamist. Sellega seoses näib mulle, et József Szájer, Hannes Swoboda, Marielle De Sarnez ja kõik teised on ühel meelel vajaduses kooskõlastatuma majanduspoliitika järele.

See võimaldab meil edasi areneda ning sellega seoses tahaksin ma rõhutada eelkõige Hannes Swoboda soovi – ma tänan teda selle eest – luua komisjoni ja Euroopa Parlamendi vahel tugevdatud partnerlus, pidades silmas finantsperspektiive ja vajadust seista vastu teatud valitsustevahelistele tõlgendustele, mida viimasel ajal kuulda on olnud. Need tõlgendused on üllatavad, sest Lissaboni leping on tegelikult valitsustevahelisuse täielik vastand – see tugevdab Euroopa mõõdet.

Ma loodan, et teeme sellest kriisist õiged järeldused, seades eesmärgiks Euroopa rolli suurenemise, mitte vähenemise. Üks näide puudutab finantsturgude reguleerimist, millele viitas Marielle De Sarnez. On kummaline, et mitte öelda irooniline, et hoolimata teatud liikmesriikide arvukatest üleskutsetest võtta finantsturgude reguleerimiseks meetmeid otsustasid liikmesriigid ühehäälselt kärpida pärast Larosière'i raporti valmimist tehtud komisjoni ettepanekute ambitsioonikust.

See näitab, et aeg-ajalt on sõnade ja otsuste vahel teatav lõhe. Loodetavasti suudame meie – Euroopa Parlamendi ja komisjon – üheskoos selle lõhe ületada, et saavutada veidi rohkem järjekindlust Euroopa tasandil, sest meil on tõepoolest vaja seada kõrgemaid eesmärke.

Järgmiseks tahaksin rõhutada, et oluline on subsidiaarsuse põhimõtet õigesti mõista. Mina pooldan subsidiaarsust. Härra Kirkhope, ma tahan kinnitada, et pooldan igati subsidiaarsust, kuid tähtis on õigesti aru saada, mida see tähendab. Subsidiaarsus tähendab kaalumist, millisel tasandil oleks kõige parem otsuseid langetada.

Nüüd lennunduskriisist – see on kummaline, mis toimub. Ma lugesin tänastest ajalehtedest – ja mitte ainult euroskeptilistest või eurofoobsetest ajalehtedest, mitte ainult tabloidilehtedest, vaid ka kvaliteetlehtedest –, et Euroopa Liit tunnistab nüüd oma viga lendude peatamise otsuse tegemisel. See on uskumatu!

Kui on olemas üks valdkond, mis kuulub täielikult liikmesriikide pädevusse, siis see on just lennuliikluse juhtimine. Selle otsuse tegid kõik Euroopa riikide vastavad ametid. Ja ometi protestivad inimesed, kes on Euroopa tasandi pädevuse vastu, nüüd Euroopa Liidu vastu. Varsti hakatakse rääkima, et Euroopa Komisjon ja Brüssel tekitasid selle vulkaani Islandil. See kõik on tõesti üsna eriskummaline.

(Aplaus)

Tehkem asjad selgeks. On olemas eri vastutustasandid: riiklik tasand ja Euroopa Liidu tasand. Me peame iga juhtumi puhul vaatama, milline on kõige sobivam tasand. Ma võin teile kinnitada, et komisjon on valmis võtma vastutust, kuid minu arvates tuleb meil luua liit Euroopa Parlamendiga, et selgelt määratleda, mis kuulub meie vastutusalasse ja mis ei kuulu.

Me teame, et kriisiolukorras on lihtsam kasutada natsionalistlikku, populistlikku retoorikat, ning ilma selle liiduta tekib alati instinktiivne vajadus lükata Brüsseli – nagu mõnikord öeldakse, või siis ka Strasbourgi – vastutusele küsimused, mis tegelikult kuuluvad riikide pädevusse.

Ilmutagem tervet mõistust! Keskendugem sellele, mida me saame ära teha Euroopa Liidu tasandil, nendes valdkondades, kus me saame lisada tegevusele lisaväärtust, austades samas muidugi meie demokraatlikke liikmesriike. Minu arvates tõstab 2020. aasta strateegia Euroopa fookusesse selle, mis on kõige tähtsam.

Me vajame majanduskasvu, kuid mitte igasugust, endisaegset majanduskasvu; me vajame õiglasemat, avatumat, jätkusuutlikumat ja arukamat majanduskasvu, mis on suunatud tulevikku.

Me peame looma uued majanduskasvu allikad, et edukalt võidelda meie suurima probleemiga, mida me hakkame täna pärastlõunal arutama, nimelt tööpuudusega ja eriti noorte tööpuudusega. Just selles valdkonnas tulebki luua liit Euroopa Liidu institutsioonide vahel, tehes samas ausalt ja lojaalselt koostööd meie liikmesriikidega, et saavutada konkreetseid tulemusi meie kaaskodanike jaoks.

Usun, et meil on olemas hea alus eelseisvatel aastatel tehtavaks tööks, ning teie toetavad sõnad ja mõningatel juhtudel ka nõudmised, mida me täna sel arutelul kuulsime, andsid mulle – ja usutavasti ka minu kolleegidele – julgust. Püüame seista selle ülesande kõrgusel, mille täitmise te meile usaldate.

(Aplaus)

Juhataja. – Suur tänu teie avalduse eest, president Barroso. Ma tahaksin öelda, et Euroopa Ühenduse nimel tehtavas töös on komisjonil Euroopa Parlamendi näol olemas suur liitlane. Enamik parlamendiliikmeid toetab seda tööd ja komisjoni seisukohta, et ta peaks võtma enesele suurema vastutuse, eriti kriisiolukorras, millest me eelnevalt rääkisime, sest just sellises olukorras mõistame, kui hädasti on vaja Euroopa Liitu ja komisjoni tegutsemist. Ka Euroopa Parlamendi vastutus on Lissaboni lepingu jõustumise tulemusena märgatavalt kasvanud ja me oleme sellega rahul. Meie arvates on see eurooplaste, meie kodanike jaoks hea. Nüüd peame selle suurema vastutuse omaks võtma ja kasutama kõiki võimalusi, mida see leping pakub. President Barroso, ma tahaksin teile veel kord kinnitada, et teie ja komisjon olete meie liitlased. Ma ütlen seda Euroopa Parlamendi enamuse nimel.

Diego López Garrido, nõukogu eesistuja. – (ES) Austatud juhataja! Ma tahtsin vaid tunnustada komisjoni ja selle presidenti José Manuel Durão Barrosot selle kaugeleulatuva ja väga Euroopa-meelse töökava puhul, mida ta täna siin tutvustas. See töökava on selgelt kooskõlas Euroopa Liidu eesistujariigi Hispaania eesmärkidega ning Hispaaniast, Belgiast ja Ungarist koosneva eesistujakolmiku tegevuskavaga.

Ma võin öelda, et nõukogu teeb koostööd komisjoni ja ka Euroopa Parlamendiga, keda ma samuti kiidan asjalike sõnavõttude eest komisjoni õigusloomekava toetuseks.

Komisjon on teinud väga palju tööd. Kõik teavad, et uus komisjon, mida nimetatakse ka Barroso II komisjoniks, oleks pidanud ametisse astuma alates 1. novembrist, kuid mitmesugustel põhjustel astus komisjon ametisse paar kuud hiljem ja teeb nüüd tulemuslikke ja sihikindlaid jõupingutusi, et korvata kaotatud aega. Eesistujariik Hispaania on komisjonile selle eest tänulik. President Barroso ja kõik komisjoni liikmed – asepresidendid ja volinikud – teavad, et me teeme komisjoniga minu meelest väga edukalt koostööd, ning me tunnustame komisjoni jõupingutusi selles.

Kiita tuleb ka Euroopa Parlamenti. Alati, kui me oleme neid küsimusi arutanud, on Euroopa Parlament ilmutanud väga konstruktiivset suhtumist. Tahaksin kasutada võimalust ja kutsuda Euroopa Parlamenti veel kord üles neid õigusloomega seotud algatusi vastu võtma – täna me räägime peamiselt õigusloomega seotud algatustest. Loodetavasti juhtub see varsti, et me saaksime kaotatud aja, millele ma viitasin, tasa teha. Ma olen kindel, et ka koostöö Euroopa Parlamendiga on edukas.

Juhataja. – Täna teid nõukogu nimel tehtud avalduse eest ja komisjoni töökavale avaldatud toetuse eest. President Barroso, kõik komisjoni aseesimehed ja volinikud, ma tänan teid veel kord siinviibimise eest. Teie siinviibimine annab tunnistust asjaolust, et komisjon omistab suurt tähtsust koostööle Euroopa Parlamendiga, mida meiegi lootsime.

Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Elena Oana Antonescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Euroopa Komisjoni 2010. aasta töökava on sihiteadlik ja paindlik mitmeaastane kava, milles on sätestatud järgmised peaesmärgid: tulla toime kriisiga ja toetada Euroopa sotsiaalset turumajandust; võtta aluseks kodanikekeskne tegevuskava, milles asetatakse kodanikud Euroopa tegevuse keskmesse; töötada välja ambitsioonikas ja sidus üleilmse ulatusega välispoliitika tegevuskava; ning ajakohastada Euroopa Liidu vahendeid ja töömeetodeid. Kodanikekeskse tegevuskava oluliseks osaks on Euroopa Ülemkogu 2009. aasta detsembri kohtumisel vastuvõetud „Stockholmi programm – avatud ja turvaline Euroopa kodanike teenistuses ja nende kaitsel. Ma olen rahul komisjoni kavatsusega esitada Stockholmi programmi tegevuskava, mille eesmärk on tagada, et vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva alaga kaasnevad võimalused muutuvad kodanike jaoks käegakatsutavamateks. Programm keskendub eelkõige piiriülese kuritegevuse vastu võitlemisele ning ühise sisserände- ja varjupaigapolitiika tugevdamisele, hõlmates muu hulgas selliseid valdkondi nagu võitlus organiseeritud kuritegevuse, terrorismi ja muude ohtude vastu senisest parema politsei- ja õiguslase koostöö kaudu.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), kirjalikult. – (LT) Euroopa seisab praegu silmitsi suureneva tööpuudusega ja peaaegu 17% Euroopa elanikkonnast elab allpool vaesuspiiri. Iga päev võitlevad paljud eurooplased, sealhulgas need, kellel on töö, vaesusega ja neil ei ole võimalik elu täielikult nautida, sest majanduslangus surub ka paljud keskmise sissetulekuga inimesed vaesusesse. Seetõttu tuleb erilist tähelepanu pöörata eelkõige nende inimeste vaesumisele, kes käivad töö. Et suurendada tööhõivet, tuleb luua uusi töökohti. Samas ei vaja me mitte igasuguseid töökohti, vaid peame püüdma tagada kvaliteetse tööhõive, võttes arvesse tööturu nõudmisi. Enim tähelepanu tuleks pöörata kasvavale tööpuudusele noorte seas, mis on ühiskonna üks kõige teravamaid probleeme. Kui noortele ei anta võimalust tööturule siseneda, siis on oht, et Euroopa jaoks läheb kaduma terve põlvkonna jagu noori inimesi. Euroopa demograafiline olukord on juba mõnda aega sundinud meid mõtlema ka vanemaelaste inimeste tööhõivele. Me peame tagama töösuhted, mis edendavad tööhõivet ja kindlustavad elukestva õppe võimaluse. Tahaksin rõhutada, et me peame arutama ka puuetega inimeste tööhõivet. On oluline luua neile tingimused tööturule sisenemiseks – mitte ainult demograafiliste muutuste tõttu, vaid ka nende endi pärast, selleks, et tagada neile eneseväärikus ja enesest lugupidamise võimalus. Seepärast tahaksin komisjonilt küsida, kuidas kavatseb Euroopa Liit uusi töökohti luua? Millised on inimeste reaalsed võimalused tööturule sisenemiseks? Kuidas me saame tagada kvaliteetse tööhõive, et vähendada töötavate inimeste vaesust?

Andreas Mølzer (NI), kirjalikult. – (DE) Komisjoni 2010. aasta töökava sisaldab 14 lehekülge tavapäraseid banaalsusi ja klišeid. On õige, et Euroopa peab ühiselt kriisi lahendama asumata. Kuid tegemist on kriisiga,

mis sai Euroopale niivõrd negatiivset mõju avaldada üksnes komisjoni poliitika ja kõikide valdkondade piiramatult liberaliseerimise tõttu. Kuid sellegipoolest ei taha keegi midagi muuta. Vastupidi – komisjon tahab läbi suruda kaubanduspiirangute edasist kõrvaldamist, mis soodustab üleilmastumist, toob kasu suurkontsernidele ning tekitab kahju liikmesriikidele ja nende kodanikele.

Praegusest kriisist kavatsetakse välja tulla Euroopa 2020. aasta strateegia abil. Mis puudutab konkreetseid meetmeid, siis lähenemisviis majandus- ja rahanduspoliitikale tundub mõistlik; sama võib öelda finantsturgude järelevalve uue Euroopa struktuuri väljatöötamise kohta. Rangem kontroll liikmesriikide rahanduse ja eelarvedistsipliini üle võimaldab loodetavasti tulevikus vältida selliseid probleeme, millega on praegu silmitsi Kreeka. Komisjoni uued maksukavad ning energia maksustamise direktiivi muutmine eesmärgiga maksustada energiatooteid nende energiasalduse järgi tuleb tagasi lükata, sest kliimamuutust, mis on ennekõike loodusnähtus, ei saa lahendada pelgalt CO₂-le keskendumisega. Lisaks paneb see Euroopa majanduse veelgi suurema surve alla võrreldes konkurentidega Ameerikas ja Aasias, kus sedalaadi algatusi ei kavandata.

Richard Seeber (PPE), kirjalikult. – (DE) Komisjoni 2010. aasta töökavas on seatud õiged prioriteedid. Peale töömeetodite ajakohastamise, mis on majanduse elavdamisel otsustav tegur, ja Euroopa kodanike kaasatuse suurendamise keskendub komisjon peamiselt finantskriisi lahendamisele. On oluline, et just neile ELi kodanikele, kes praeguse kriisi ajal on kaotanud oma töö, antaks võimalikult kiiresti uued tulevikuväljavaated.

Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni esindajana keskkonnaküsimustes leian, et me peaksime looma võimalikult palju püsivaid töökohti ja andma tööturule lisaväärtust, mis tuleneb Euroopa Liidu eestvedajarollist keskkonna kaitsmisel. Kui me tahame liikuda uue, säästva tööstuse ajastusse, ei tohiks me töökohtade loomist ja keskkonna igakülgset kaitset enam pidada vastastikku välistavateks tegevusteks. Minu arvates on komisjon olnud selle hoiaku kasuks otsustamisel mõnevõrra ettevaatlik. Vundament selleks tuleb laduda praegu. Meil on võimalik palju saavutada, kui suudame parandada olemasolevate õigusaktide kohaldamise viisi.

Joanna Senyszyn (S&D), kirjalikult. – (PL) Ma tunnustan president Barrosot komisjoni 2010. aasta eesmärgikindla õigusloome- ja töökava eest. Kahjuks on aeg otsa saamas – vaid kaheksa kuud ongi veel jäänud. Sellegipoolest loodan, et seatud eesmärgid ei ole pelgalt tühjad lubadused. Selle töökava tugevus seisneb kriisi vastu võitlemise meetmetes, mis on kavas sätestatud. Kahjuks hõlmavad need peamiselt majanduse olukorda. Kodanikekesket tegevuskava käsitlevas osas puuduvad diskrimineerimise tõkestamise algatused, näiteks võitlus naiste vastu suunatud vägivallaga; puudub ka suurem otsustavus ja pühendumus sotsiaalsete eesmärkide saavutamiseks ning pikaajaline strateegia Euroopa Liidu kodanikega suhtlemise parandamiseks. Me oleme naiste vastu suunatud vägivalla küsimusega aastaid tegelenud. On ülim aeg kehtestada selles valdkonnas tõhusad Euroopa õigusaktid. Ma sooviksin näha komisjoni töökavas ettepanekut naiste vastu suunatud vägivalla tõkestamist käsitleva direktiivi kohta. Mis puudutab sotsiaalseid eesmärke, siis Euroopa vaesusevastase võitluse platvormi loomine enne tänava aasta lõppu on oluline algatus. Kahjuks puudub töökavas üksikasjalikum teave selle algatuse kohta. See teave tuleb edastada Euroopa Ülemkogu juunikuul kohtumisel. Euroopa Liidu ja tema töövahendite ajakohastamise puhul tahaksin juhtida tähelepanu suhtlemisele kodanikega. See suhtlus peab olema protsess ja see ei tohi piirduda valimiskampaaniatega. Euroopa Liidu ja tema kodanike vahelises suhtluses on lõhe, mida me peame püüdma vähendada ja mis tuleb tulevikus kaotada. Me peame panema Euroopa Liidu kodanikud tundma, et nad on Euroopa Liidu tegevuse keskmes. Ainult siis ei tule rahvahääletuste tulemused meile üllatusena.

Nuno Teixeira (PPE), kirjalikult. – (PT) Arutelu komisjoni töökava üle on eriti oluline, kuna see langeb kokku uue ajastu algusega Euroopa Liidus. Kuna praegusel kriisiajal on vaja võtta meetmeid, mis võimaldavad lahendada probleeme pikaajalises plaanis, tuleb prioriteediks seada töökohtade loomine, finantsturgude reguleerimine ja euro stabiliseerimine, mis peaks taastama avalikkuse, aga ka majandus- ja sotsiaalvaldkonnas osalejate usalduse.

Tahaksin rõhutada ühtekuuluvuspoliitika tähtsust Euroopa Liidu eri poliitikavaldkondade seas. Euroopa piirkonnad suudavad saavutada jätkusuutliku, lõimitud majanduskasvu üksnes ühtekuuluvuspoliitika kaudu, millel on nähtavad tulemused ja mis järgib subsidiaarsuse põhimõtet, ning eri tasanditel – riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil – juhtimise kaudu. Euroopa Liidu meetmed peavad olema kantud majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärgist. See eesmärk tuleb saavutada ühenduse piisava raha ning tõukefondide kasutamise suurema läbipaistvuse, lihtsuse ja tõhususe abil.

On oluline määratleda ühtekuuluvuspoliitika suunised ja finantsperspektiiv 2013. aastale järgnevakts perioodiks. Ma tahaksin juhtida tähelepanu olukorrale äärepoolseimates piirkondades, mis oma alaliste

struktuuriliste erijoonte tõttu peavad ületama majandusarengule tõsist mõju avaldavaid takistusi ja vajavad seega erimeetmeid.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), kirjalikult. – (RO) Euroopa Liidu peamine ülesanne on võidelda majanduskriisiga ja toetada oma sotsiaalset turumajandust. Euroopa Liidu töötuse määr jõudis aasta algul 10%-ni ja noorte seas on töötuse määr lausa 20%. Tööhõivemäära suurendamine on tihedalt seotud liidu tööstuspoliitikaga. Milliseid õigusloomega seotud algatusi komisjon kavandab seoses Euroopa Liidu tulevase tööstuspoliitikaga ja selleks, et luua uusi töökohti?

Euroopa Ülemkogu, mis kogunes 25. ja 26. märtsil 2010, seadis esimest korda ühena Euroopa Liidu eesmärkidest energiatõhususe suurendamise 2020. aastaks 20% võrra. Me ei leidnud seda eesmärki komisjoni töökavast, kuigi selles valdkonnas oleks vaja nii Euroopa majapidamistele kui ka ettevõtetele suunatud algatusi.

Lisaks on ühenduse transpordiinfrastruktuuri eelarve aastateks 2010–2013 peaaegu olematu, ehkki ülesanded ja arenguvajadused on tohutud: tagada eri transpordiliikide intermodaalsus, arendada kiirraudteeliine, mis teenindaksid peale kõigi liikmesriikide pealinnade ka Euroopa teisi suuremaid linnu, arendada raudteeveokoridore ja ühtset Euroopa taevast ning ajakohastada sadamaid ja arendada meretransporti. Millal kavatses komisjon esitada ettepaneku üleeuroopalise transpordivõrgu infrastruktuuri arendamiseks vajaliku rahastamise kohta?

ISTUNGI JUHATAJA: LIBOR ROUČEK

asepresident

5. Humanitaarabi ja ülesehitustööde koordineerimine Haitis (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni avaldus, mis käsitleb humanitaarabi ja ülesehitustööde koordineerimist Haitis.

Kristalina Georgieva, komisjoni liige. – Austatud juhataja, ma tahaksin tänada väga kõiki parlamendiliikmeid suure tähelepanu eest, mida Euroopa Parlament Haitile endiselt osutab.

Enne, kui ma annan sõna Andris Piebalgsile, kes räägib teile Haiti ülesehitamisest ja arendamisest, lubage mul kirjeldada nelja peamist eelseisvatel kuudel humanitaarabi andmisega seotud küsimust ja seda, kuidas komisjon kavatses neid küsimusi käsitleda.

Esimene neist on humanitaarabi, muu hulgas peavarju, vee ja kanalisatsiooni ning tervishoiuteenuste jätkuv tagamine. Port-au-Prince'i 1,3 miljoni kodutu ümberpaigutamine ajutistele elamispindadele on väga keeruline ettevõtmine, sest lahendada tuleb sellised praktilised probleemid nagu maaomand, kiviprugi äravedu, linnaplaneerimine ja turvalisus. Praegu on kõige suurem mure selles, et umbes 10 000–30 000 inimest elab ajutistes laagrites, mis asuvad üleujutusohuga aladel. Orkaanihooaja lähenedes tuleb nad kiiresti ümber majutada. See on meie tegevuskava üks prioriteete laagrite haldamise oskuste parandamise kõrval. Me pöörame väga suurt tähelepanu hädaabivarude taastamisele. Suurem osa neist varudest ammendati pärast maavärinat täielikult. Me tegeleme nüüd varude täiendamisega ja Haiti kodanikukaitseteenistuse suutlikkuse suurendamisega, et ta oskaks neid varusid kasutada. Tegelikult ongi Haiti kodanikukaitseteenistus kriisi tagajärjel tugevamaks muutunud.

Teiseks, me oleme võtnud kasutusele vajaduspõhise lähenemisviisi ja pakume abi seal, kus inimesed elavad, et vältida edasist massilist ümberasumist. Me oleme korraldanud nii, et meie abi jõuaks inimesteni kogu riigis, mitte ainult Port-au-Prince'is. Sel moel oleme aidanud kaasa pealinnale avaldatava surve vähendamisele. Me tegutseme kogu saart hõlmava loogika järgi ka Haiti pagulaste küsimuse, abi kohaletoimetamise logistika ja orkaanihooajaks hädaabivarude kogumise puhul. Oluline on ka Dominikaani Vabariik, mida me ei ole oma taastamiskavas unustanud.

Kolmandaks hoolitseme selle eest, et abi andjate tegevuse koordineerimisel tuginetaks üksteise suhtelistele eelistele. Kuna abi andjaid on Haitis palju, ei ole see lihtne ülesanne, kuid meil on ÜRO juhitud humanitaartegevuse koordineerimisel alati olnud mõjukas roll. Haitis viibides näis mulle, et oleme tegelikult üsna hästi hakkama saanud – nii eri riikidest saadetud kodanikukaitsemeeskondade kui ka omaenda töö mõttes.

Neljandaks peame tagama ülemineku humanitaarabi andmiselt taastamis- ja ülesehitustööle. Me teeme väga tihedat koostööd Andris Piebalgsiga, et sellele üleminekuks igati kaasa aidata. Toon teile kaks näidet. Esiteks, toiduainete puhul julgustame toidu ostmist kohalikele. Me palume oma partneritel osta kaupa kohalikele põllumajandustootjatelt – isegi kui see on veidi kallim –, et tekitada nõudlust ja aidata neil taastuda. Sellele järgneb muidugi ülesehitustöö. Teiseks, me toetame ka palgatöö programme, soodustades nii päästetöödelt taastamistöödele üleminekut.

Me oleme väga pühendunud tulemustele. Euroopa on maailma suurim abiandja ja peab olema esimene ka saavutatud tulemuste mõttes.

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Austatud juhataja! New Yorgis peetud rahvusvahelisel rahastajate konverentsil lubas Euroopa Liit eraldada abi 1,235 miljardi euro ulatuses. Me oleme Haiti ülesehitamisel suurim abiandja ja aitame seega kõige enam kaasa Haiti valitsuse ülesehituskava elluviimisele. Ma olen uhke ka selle üle, mil viisil me seda oleme teinud, sest tegemist on Euroopa Liidu ühise kohustusega, mis hõlmab toetust liidu mitmelt liikmesriigilt, näiteks Hispaanialt, Prantsusmaalt ja teisteltki. Ma olen uhke, et isegi minu kodumaa, millel ei ole olnud Haitiga kuigi palju sidemeid, on lubanud eraldada täiendavaid vahendeid peale ühenduse eelarve kaudu antava abi.

New Yorgi konverentsil valitses väga positiivne meeleolu. Rahaline tulemus oli väga hea, Haiti valitsus oli igati kaasatud ja konverentsil osales palju sidusrühmi. Mõni Euroopa Parlamendi liige võis näha, et vabariiklastel, sealhulgas Euroopa vabariiklastel, oli konverentsil mõjukas roll. Kaasatud on ka Euroopa Liidu ettevõtted ning kasutusel on ajutised koordineerimismehhanismid, mis kavandati peaminister Bellerive'i ja Bill Clintoni eestvedamisel. Kõikide sidusrühmade kaasamine koordineerimismehhanismi tagab, et raha ei lähe raisku ja seda ei kasutata muudel eesmärkidel.

Nüüd on väga oluline meie abi võimalikult kiiresti koondada. Komisjon ja liikmesriigid on juba koostamas uut strateegiadokumenti ja näidisprogrammi Haiti kohta. Et meie ühist tööd toetada, kavatseme kiirendada jõupingutusi Haitis Euroopa Liidu esinduse loomiseks, mis tagaks meie suurema nähtavuse ja peale selle aitaks kaasata mujal kui Haitis asuvaid rahastajaid.

Ma siirdun sel nädalal Haitisse, et anda otsest ja konkreetset toetust pikaajalisele ülesehitustööle infrastruktuuri ja valitsemise valdkonnas. Ma allkirjastan sel nädalal viis rahastamislepingut kogusummas üle 200 miljoni euro ja avan pidulikult osa juba valminud tööst, näiteks taastatud maantee Port-au-Prince'i ja Cap-Haïtieni vahel. Selle maantee taastamine oli täielikult kooskõlas valitsuse tegevuskavaga ja kogu saare abistamisele suunatud tegevusviisiga.

Valitsemisvõimekuse tugevdamise eesmärgil avan ma siseministeeriumi taastamise, mida rahastatakse Euroopa Liidu toel. Samuti avan ma ka kooli Mirabelais's. President Prévali palvel keskendutakse abi andmisel muu hulgas eelkõige haridusele. Me teatame ka suurema eelarvetoetuse andmisest. Eelarvetoetust ei anta kinnisilmi. Me oleme võtnud mitmeid ettevaatusabinõusid ning riiki palju kordi külastanud. Seega ma võin kinnitada, et teie raha kasutatakse sihipäraselt.

Lisaks kavatsen jälgida ehitusprotsessi regulaarsete külastuste kaudu ja kiirendada abi andmist. Ma hoian Euroopa Parlamenti pidevalt kursis Haiti ülesehitamisel tehtud edusammudega.

Ma rõhutaksin ka, et peale minu on tegevuses kogu komisjoni kolleegium: Kristalina Georgieva, välisasjade kõrge esindaja paruness Ashton ja ka mõni teine kolleeg komisjonist, kes aitavad jälgida ülesehitustööd, näiteks Michel Barnier, kes paari kuu pärast Haitisse sõidab. Haiti abistamisega tegeleb peale vastutava voliniku kogu kolleegium.

Samuti peame valitsusega arutama paari küsimust, mis puudutavad seda, kuidas meie abi võimalikult hästi anda. Rahvusvahelise kogukonna pikaajalisest pühendumisest ei ole kasu, kui Haiti libiseb kiiresti tagasi vanadesse rööbastesse. Selle stsenaariumi vältimiseks peame püüdlema tulemuslikkuse poole. Me oleme juba maininud mõningaid viise, kuidas seda saavutada. Ent suur vastutus parema ülesehitustöö eest lasub ka Haiti valitsusel ja rahval.

Siinkohal võib välja tuua kaks aspekti. Ühiskondlikus plaanis tuleks valitsust julgustada sõlmima väga tihedaid kontakte opositsiooniga ja ka kogu kodanikuühiskonnaga. See looks riigis tõelise üksmeele arengukava suhtes ja soodustaks selle rakendamiseks vajalikku stabiilsust. Mis puudutab majandust, siis New Yorgis tutvustatud makromajanduslik raamistik peaks olema rangem ning sellele peaks lisanduma selge suund tööhõivele ja majanduskasvule, mis murrab vaesuse ja ebavõrdsuse nõiarinki.

Gay Mitchell, *fraktsiooni PPE nimel*. – Austatud juhataja! Ma tahaksin mõlemat volinikku tänada. Ma soovin juhtida tähelepanu kolmele asjaolule. Esimene neist on seotud Haiti ülesehitusvajaduste hindamise meetodi ja alustega. Teine märkus puudutab vajadust tagada, et me täidaksime endale võetud kohustused, ning kolmas on seotud omandiõigustega ja näiteks nende inimeste õnnetu olukorraga, kes elavad hurtsikutes maal, mis ei kuulu neile.

Kõigepealt lubage mul ülesehitustöödega seoses öelda, et ma korraldasin hiljuti Maailmapanga jaoks koostatud dokumendi – väga hästi läbi mõeldud käsiraamatu – esitluse. Selles käsiraamatus selgitatakse, kuidas täpselt ülesehitamine peaks toimuma. Kas me kasutame seda käsiraamatut või muid samalaadseid aluseid, tagamaks, et Haiti ülesehitamine toimuks professionaalselt? Maailmapank on selles vallas teinud suurepäraseid töid. Selle käsiraamatu esitlusel osales ka Haiti suursaadik.

Teiseks, mis puudutab kohustusi, mida me enesele võtame, siis mul oli väga hea meel volinikult kuulda 200 miljonist eurost, mille eraldamine peagi teoks saab. Kuid kas me oleme aasta või viie aasta pärast samas punktis tagasi või hakkame lõpuks täitma rahastamiskohustusi selle vaese riigi ees, mida ei saa enam kauemaks hätta jätta?

Minu kolmas märkus on järgmine. Hävingu ulatus oli Haitis nii suur, et peale tekkinud kahjude tuleb meil tõesti uurida, miks need kahjud nii ulatuslikud olid. Inimesed, kellel puudus kinnisvara, elasid jäärakutes ja mäekülgedel hurtsikutes, mis olid ehitatud kättejuhtunud materjalidest. Selle põhjuseks oli asjaolu, et koht, kus nad elasid, ei kuulunud neile. Kui inimestel on omandiõigused, siis nad investeerivad hoonete ehitamisse, mis võiksid sarnasele hävingule tulevikus paremini vastu pidada. Seega ma palun Haiti probleemiga tegelemisel muu hulgas aktiivselt käsitleda ka seda küsimust.

Ma tänan volinikke veel kord nende avalduste eest.

Corina Crețu, *fraktsiooni S&D nimel*. – (RO) Olukord Haitis ei ole kaugeltki stabiliseerunud, nagu rõhutas volinik Piebalgs ja nagu ütles volinik Georgieva, kes viibis Haitis märtsi lõpul. Sama meelt on humanitaartöötajad, kes kohapeal abi jagavad ja ülesehitustöös osalevad. Kui olukord pealinnas tundub normaliseeruvat, vähemalt inimeste igapäevaelu mõttes, tuleks jõupingutused minu arvates nüüd koondada maapiirkondadesse, kus endiselt valitsevad suured probleemid.

See vajadus on seda pakilisem ja murettekitavam, et lähenemas on vihmaperiood ja transpordiinfrastruktuuri seisundi tõttu võib elanikkonna igapäevaste vajaduste katmiseks mõeldud abi vool katkeda. Ülesehitustöö on alles algamas, nagu te meile ütlesite. On ilmne, et ikka veel kerkib esile ka muid probleeme, mis on seotud infrastruktuuriga, inimestele korralike elamistingimuste võimaldamisega ning minimaalsete avalike teenuste, hariduse ja tervishoiuteenuste toimimise tagamisega. Probleeme tekib ka vajaliku tööjõu ja nende väljaõppe vallas.

Veel üks suur lahendamist vajav ülesanne on seotud lastega, kes on jäänud orvuks või oma perekonnast ajutiselt eraldatud ning kes on nende tulevikku silmas pidades erakordselt haavatavas ja ohtlikus olukorras. Ma leian, et me peame pöörama suuremat tähelepanu Haiti humanitaarkriisi sellele tahule, arvestades jätkuvaid probleeme seoses lastega kaubitsemise ja ebaseaduslike lapsendamistega. Lõpetuseks tahaksin öelda, et mul on hea meel, et Haiti probleemide lahendamine on komisjoni jaoks endiselt üks prioriteete. Võin teile kinnitada, et ka arengukomisjoni kõigi liikmete jaoks on see teema väga tähtis.

Charles Goerens, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (FR) Austatud juhataja! Kuna Haitis on lähenemas orkaanihooaeg, siis on äärmiselt tähtis humanitaartegevust jätkata ja ilmselt tuleb võtta ka muid erakorralisi meetmeid.

Kõige tähtsam on tagada küllaldases koguses piisavalt vastupidavaid varjualuseid. See meede on asjakohane, kuna hävitatud kodude taastamise võtab aega ja kuna viimase aja kogemused on näidanud, et Haiti jääb otse orkaanide teele. See sunnib kartma halvimat.

Humanitaartegevuse lõpetamine oleks praegu lihtsalt vastutustundetu. Samavõrd vastutustundetu oleks ülesehitustöö edasilükkamine. Teisisõnu, kõike tuleb teha samal ajal: anda humanitaarabi, et ei esineks enam välditavaid surmajuhtumeid; tegeleda ülesehitustööga, et võimalikult kiiresti taastada enam-vähem normaalne elu; elavdada majandust, mis on oluline selleks, et luua vahendeid pikas plaanis; suurendada väga lühikese aja jooksul Haiti eelarvemahtu; ja tegeleda sihikindlalt detsentraliseerimisega.

Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis 31. märtsil toimunud rahastajate konverents oli edukas. Kuid mis sellest konverentsist kasu oli, kui kõik on juba unustatud? Humanitaarabi andmise kõrval tuleb eelkõige silmas pidada vajadust kiiresti majandust elavdada. Sellele loodab Rahvusvahelise Valuutafondi tegevdirektor, kes on arvestanud 8% aastase majanduskasvu potentsiaaliga järgmise viie aasta jooksul.

Teiseks: majanduses on prioriteediks põllumajandussektori taaselustamine. Haiti kulutab praegu 80% oma ekspordituludest imporditud põllumajandussaaduste eest maksmiseks. Meenutagem, et minevikus oli aegu, mil Haiti suutis end ise toiduga varustada.

Kolmandaks: Haiti arengut tuleb hinnata asjakohasuse, tulemuslikkuse, tõhususe ja jätkusuutlikkuse kriteeriumide alusel.

Neljandaks: et areng jätkuaks ka tulevikus, on hädavajalik, et Haiti rahvas vastutaks selle eest ise.

Viiendaks: maaväriin Haitis näitab taas – kui keegi peaks tõendeid vajama –, kui oluline on hakata kohe rakendama kiire humanitaarabi süsteemi, mis koondab Euroopa Liidu kõigi liikmesriikide materiaalsed ja inimressursid.

Mis takistab Michel Barnier' raportis sisalduvate ettepanekute elluviimist?

Lõpetuseks: Euroopa suured jõupingutused Haiti probleemi lahendamisele kaasa aitamisega on olnud otsustava tähtsusega. Ma tänan selle eest kõrget esindajat, volinikke Piebalgi ja Georgievat ning nende peadirektoraate. Nad vääriavad meie tänusõnu.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Ma räägin meie fraktsiooni nimel ja meie fraktsiooni koordinaatori Nirj Deva nimel. Ma tahaksin rõhutada äärmiselt olulist fakti, et Haitile antav rahvusvaheline abi on tegelikult peaaegu kolm korda suurem, kui Haiti valitsus ja ÜRO eeldasid. See abi moodustab kokku 11,5 miljardit eurot ja väärib rõhutamist, et Haiti valitsus lootis järgmise kahe aasta jooksul saada vaid veidi alla 4 miljardi euro. Hädavajalik on keskenduda infrastruktuuri ehitamisele, mida eelmisel arutelul rõhutas muide ka kolleeg Deva.

Ma juhiksin tähelepanu veel ühele olulisele küsimusele. See puudutab järelevalvet abi kasutamise üle. Haiti valitsus on väga nõrk ning abi jaotamine on suuresti erilaadse ja üsna kummalise eliidi kättes. Niisiis on väga tähtis tagada, et rahvusvahelised organisatsioonid ja Euroopa Liit teaksid, kelle kätte raha tegelikult jõuab.

Patrick Le Hyaric, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (FR) Austatud juhataja ja volinikud! Me peame tegema kõik selleks, et rahastajate konverentsil antud lubadused muutuksid reaalseks rahasummadeks ja et see raha jõuaks ka tegelikult nendeni, kellele abi on mõeldud. Muidugi ei arva ma, et sellest piisab Haiti püsivaks ülesehitamiseks, ehkki me võlgname Haiti rahvale palju.

Eurooplased ise on solidaarsuse ilmutamisel olnud väga helled, kuid kahjuks on suur oht, et inimesed unustavad või sunnitakse unustama seda tragöödiat, mille tõttu meie Haiti vennad kannatavad. Ent tegutseda on vaja kiiresti, nagu te ütlesite, sest tekkida võivad uued tsüklonid, mis muudavad inimeste elutingimused veel hullemaks; tuleb taastada kodud ja teised hooned, näiteks koolid ja haiglad, arvestades, et Haiti valitsus on hakanud teatud laagreid evakueerima; tuleb tulemuslikumalt koordineerida toidu ja abi jagamist; ning tuleb välja töötada uus jätkusuutlik põllumajanduse ja maaelu arendamise projekt, et tagada Haiti kindlustatus toiduainetega.

Kogu rahvusvaheline abi ja selle koordineerimine peab olema suunatud sellele, et Haiti rahval oleks võimalik teostada oma põhiõigusi. Näiteks, miks mitte nõuda, et kõik riiklikud ülesehitustöölepingud peavad olema sõltuvuses neist õigustest ning sisaldama klausleid tööhõive, eluaseme, hariduse ja tervishoiu kohta? Abi ja ülesehitustööd ei ole võimalik korralikult koordineerida, tuginemata elanikkonnale, ametiühingutele, vabaiühingutele ja põllumajandustootjate organisatsioonidele.

Me peaksime edendama Haiti puhul uut projekti, mille eesmärk on kõrvaldada tõrjutus, vaesus, sõltuvus ning majanduslik ja poliitiline ülemvõim.

Ärgem kunagi unustagem, et haitlaste kohutava viletsuse põhjuseks ei ole üksnes see jube maaväriin. See viletsus on tingitud ka sellest, et Haiti üle on valitsenud ja teda rüüstanud paljud riigid. Meie kohus on ilmutada Haiti suhtes tegelikku solidaarsust ning austada samas riigi ja tema rahva majanduslikku ja poliitilist suveräänsust.

Bastiaan Belder, fraktsiooni EFD nimel. – (NL) Austatud juhataja! Kohe pärast õnnetust tehti hindamine, et teha kindlaks valdkonnad, kus abi kõige enam vajatakse. Samas olen ma usaldusväärsest allikast, nimelt ühelt Hollandi vabaiühingult, kuulnud, et väga vähe tugineti kohalike asjatundjate teadmiste, kui üldse. Minu arvates on see esimene eeldus, kui me tahame saavutada kohaliku elanikkonna toetust. Seega on hädavajalik kaasata ülesehitustöösse Haiti organisatsioonid ja ametiasutused. Tänu oma headele kontaktidele kohalikega

võivad Euroopa vabariigid siinkohal eriti kasulikuks osutada ja mul oli hea meel kuulda, et nii mõtlevad ka mõlemad volinikud. Teisisõnu, me peame koondama abi Haiti riigis endas.

Teine märkus, mille ma tahaksin teha, on see, et kuigi toiduabi Ameerika Ühendriikidelt ja teistelt riikidelt võib näida teretulnud algatusena, on see hävitanud Haiti põllumajanduse ja toiduainetega kindlustatuse. Selle olukorra tulemusena sõltub Haiti enam kui 50% toidukaupade osas nende impordist ja 35% kohaliku saagi suhtes puudub nõudlus. Toiduainetega kindlustatuse tagamiseks tuleb teha märkimisväärsed investeeringuid kohaliku põllumajandusse. Kummagi voliniku sõnavõttust võib järeldada, et ka komisjon on seda meelt, ja see on erakordselt julgustav. Täna ilmus Frankfurter Allgemeines terve lehekülje pikkune artikkel Haitis praegu valitseva olukorra kohta. See oli tõeliselt südantlõhestav. Ma mõistan, et eluasemed ja haridus on komisjoni jaoks prioriteedid. Jätkake tööd selles suunas. Soovin teile palju edu ja ennekõike Jumala abi.

Mario Mauro (PPE). - (IT) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Ma tänan volinikke, et nad on ilmutanud tervet mõistust. Palju on kindlasti juba ära tehtud, kuid minu arvates ei tohi me sellega piirduda: arvestades neid apokalüptilisi tingimusi, mis selles riigis valitsevad, on nüüd rohkem kui kunagi varem vaja väga pikaajalist tegevuskava. Ma ütleksin lausa, et see peab olema alaline tegevuskava.

Kriitiline periood ei ole tõenäoliselt ikka veel möödas. Täpselt nagu esimesel päeval surevad inimesed endiselt nälja, janu ja vaesuse tõttu. Üle miljoni inimese on sel saarel ikka veel peavarjuta ning peavad varsti toime tulema vihma- ja orkaanihooajaga.

Mida siis tuleks teha? Nagu volinik juba ütles, tuleb parandada koordineerimist eri institutsioonide vahel ning luua viljakamad suhted vabariikidega, iseäranis nendega, kes tegutsevad kohapeal ning suudavad Haiti kodanikke paremini kaasata ja panna neid ohje enda kätte haarama.

Me kõik peame teadma, et Haiti ja tema rahva jaoks teatud mõttes eeskujuks olemine tähendab aidata neil mõista, et meie jaoks on tähtis iga inimese väärtuse ja väärikuse taastamine. Nende jaoks tähendab see seda, et taas võib targata lootus õnne hoolimata maavärinast põhjustatud tohututest kannatustest.

Enrique Guerrero Salom (S&D). - (ES) Austatud juhataja ja volinikud! Ma tahaksin kõigepealt väljendada kaastunnet ja tänu eelmisel nädalal Haitis surma saanud nelja Hispaania sõduri perekondadele ja kolleegidele.

Need neli sõdurit olid Hispaania armee eriohvitserid, kes läksid Haitisse rahvusvahelise abi andmise raames lihtsõduritena ja nende helikopter kukkus abitööde käigus alla.

See juhtum näitab, et enamikul juhtudel ei ole turvalisus ja humanitaartöö vastuolus. Pealegi on ilma turvalisuseta raske humanitaartöös säilitada sõltumatust ja erapooletust. Selle tõdemuse peame edastama paljude Euroopa riikide, sealhulgas Hispaania relvajõududele.

Austatud juhataja ja volinikud! Haiti näitest ilmneb, et vaesus suurendab märkimisväärselt loodusõnnetustest tingitud kahju ja et nõrk valitsemine takistab tulemuslikku reageerimist.

Tavaliselt käivad vaesus ja nõrk alitsemine käsikäes; nii oli ja on ka Haitis. See tähendab, et peale ülesehitustöö toetamise peame toetama Haiti valitsemist, sest ainult nii on võimalik saavutada New Yorgis püstitatud eesmärk – et Haiti juhiks ise oma ülesehitamist ja et ülesehitustöös osaleks Haiti kodanikuühiskond.

Louis Michel (ALDE). - (FR) Austatud juhataja! Ma tahaksin kõigepealt tänada kõnealuste küsimuste eest vastutavaid volinikke nende sõnavõttude eest ja selle eest, et nad püüavad toimuval alati väga kiiresti reageerida. Olge te tänatud!

Maavärin Haitis on enesega kaasa toonud solidaarsuse ja vennalikkuse puhangu erakordselt suures, ent põhjendatud ulatuses. Ma avaldan tunnustust Haiti rahvale, Haiti ametiasutustele, kodanikuühiskonnale, vabariikidele, Haiti diasporaale ja muidugi kogu maailma abiandjatele nende vapruste ja jõupingutuste eest.

Haiti struktuursed ja institutsionaalsed puudujäägid on hästi teada. See katastroof tõi nende puudujääkide ulatuse muidugi traagiliselt esile. New Yorgis 31. märtsil toimunud konverentsil ütlesid rahastajad selgelt, et nende rahaline abi aitab kaasa Haiti enda ülesehitus- ja arengukava elluviimisele. Raha eraldamine on niisiis määratletud selliselt, et Haiti rahvas saaks oma institutsioone taas usaldama hakata. Seda on väga vaja.

Rahastajate abi tuleb kahtlemata hästi koordineerida ja abi peab olema kvaliteetne. Nagu ka president Préval ütleb, tuleb ülesehitustööd tulemuslikumalt ellu viia. Näib, et selleks tuleb muu hulgas luua Haiti ülesehitamise ajutine komisjon ja eri rahastajaid hõlmav sihtfond, mis jälgib rahastajate helde abi kasutamist.

Tulemuslikum ülesehitamine tähendab ka tugevamat valitsemist ja tugevamaid institutsioone, mis tegutsevad õigusriigi põhimõtete alusel, aga ka detsentraliseerimist, mis on arengu- ja ülesehituskava põhielemendid. Loodan, volinikud, et te arvestate selle põhimõttega. Ma olen muidugi kindel, et seda te teetegi.

Michèle Striffler (PPE). – (FR) Austatud juhataja, volinikud! Praegu elavad sadad tuhanded inimesed endiselt ajutistes laagrites. Nüüd, mil vihmaperiood ja orkaanihooaeg on lähenemas, on tõesti vaja kiiresti midagi ette võtta.

Kuna kohapeal tegutseb lugematul hulgal humanitaarabi andjaid ja riigi suutlikkus on nõrk, tuleb teha kõik selleks, et parandada abi koordineerimist ÜRO egiidi all ning pakkuda abi järjepidevalt ja tulemuslikult.

Ma viibisin New Yorgis 31. märtsil toimunud rahvusvaheliste rahastajate konverentsil ja mul on hea meel Euroopa Liidu otsuse üle eraldada eelseisval kolmel aastal Haiti ülesehitamiseks 1,3 miljardit eurot. Euroopa Liit rääkis esimest korda paruness Ashtoni kaudu ühel häälel.

Rahvusvaheline kogukond on tõepoolest lubanud abina eraldada märkimisväärses summas vahendeid, kuid nüüd on raskused seotud nende vahendite nõuetekohase kasutamisega ning abi kasutamise meetodeid ja asjaomaseid organeid puudutavate otsustega, arvestades, et Haiti rahvas peab olema selles ülesehitusprotsessis peamine osaline.

Põllumajandussektor peab olema prioriteet, ja me peame tugevdama Haiti põllumajandustootmist. Euroopa Parlament jälgib ülesehitusprotsessi ja eraldatud vahendite kasutamist väga tähelepanelikult. Ma tuletan meelde, et väga oluline oleks lõpuks hakata mõtlema kodanikukaitseüksuse loomisele, mida me oleme väga kaua oodanud.

Kriton Arsenis (S&D). – (EL) Austatud juhataja, volinikud! Humanitaarkriis Haitis tõi esile rahvusvahelistele humanitaarkriisidele reageerimise Euroopa mehhanismide kitsaskohad. Kahjuks ei ole need kitsaskohad kuhugi kadunud. Me peame kindlaks määrama alalised rahastamismehhanismid. Kolmandatele riikidele antava rahalise abi jaoks ei ole Euroopa Liidu eelarves endiselt loodud sisuliselt ühtki alalist rubriiki ja Euroopa riigid andsid Haitile abi peamiselt kahepoolisel tasandil. Abi peab abivajajateni jõudma kohe; Haiti maavärina tõttu kannatanud inimesteni ei jõudnud abi ka nädal aega pärast juhtunut. Euroopa vahendeid tuleb kasutada tõhusalt. Meil peavad olema spetsialistid, kes suudavad humanitaarabiprogrammid kiiresti ja tõhusalt kavandada ja ellu viia.

Haiti katastroofi põhjuseks oli muidugi maavärin. Kuid sarnaseid humanitaarkriise võivad tekitada ka muud ilmastikunähtused, näiteks taifuunid, troopilised tormid, üleujutused ja põuad – nähtused, mille esinemissagedus ja intensiivsus kliimamuutuse tõttu oluliselt kasvab.

Me kõik teame, et kliimamuutuse kui nähtuse oleme põhjustanud meie, arenenud riigid. Kahjuks kannatavad selle tagajärgede all sageli vaesed riigid. Meil on haavatavate riikide ees kliimavõlg ja me peame õppima Haiti kriisi lahendamisel tehtud vigadest, et saaksime tulevikus täita oma kasvavaid ülemaailmseid kohustusi.

Ria Oomen-Ruijten (PPE). – (NL) Austatud juhataja, volinikud Georgieva ja Piebalgs! Pärast Haitis aset leidnud tohutut tragöödiat peame vaatama tulevikku, nagu te mõlemad tõdesite. Kaks nädalat tagasi New Yorgis peetud rahastajate konverentsil koguti – või vähemalt lubati eraldada – 7 miljardit eurot. Euroopa Liit on Haiti valitsuse tegevuskava alusel lubanud eraldada 1,6 miljardit eurot. Minu küsimus teile mõlemale on järgmine: kuidas rakendada nüüd neid vahendeid Haiti pikaajalise ja püsiva ülesehitamise tagamiseks? Minu arvates on see pikk protsess.

Minu teine küsimus teile mõlemale on niisugune: kuidas te hindate Haiti valitsuse tegevuskava ja kas te suudate tagada, et see märkimisväärne summa, mille rahastajad on lubanud eraldada, leiab tõhusat kasutust? Haitilastel ei ole ju üksnes lühiajalised, vaid ka pikaajalised vajadused. Kuidas me saame veelgi tugevdada meetmeid, et aidata 1,3 miljardit kodutut, ja tagada infrastruktuuri ülesehitamise keskpikas perspektiivis? See on ei ole oluline mitte üksnes maavärina tõttu kannatanud elanikkonna jaoks, vaid ka poliitilise stabiilsuse jaoks selles riigis, mille valitsus on praegu uskumatult habras. Te kinnitasite seda isegi. Inimesed tunnevad, et abi ei jõua sinna, kus seda vajatakse. Kuidas parandada Haiti poliitilist olukorda ja valitsuse hoiakut?

– Ma tahaksin teilt küsida, millisena te näete abi – nii inimressursside kui ka rahaliste vahendite mõttes – Bill Clintoni juhitud Haiti ülesehitamise ajutisele komisjonile?

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Ma tahaksin tänada kolleeg Strifflerit, kelle taotlusel me seda teemat tänasel istungil arutame, ning volinikke Georgievat ja Piebalgsi nende avalduste eest. Ma leian, et mitmed meetmed, mida soovitati veebruaris vastu võetud resolutsioonis Haiti kohta, on samm õiges suunas ning nende põhjal on võimalik see katastroofi tõttu kannatanud riik üles ehitada. Need meetmed jagunevad kahte põhilisse etappi, ja neist etappidest me täna räägimegi. Esimene etapp hõlmab lühiajalisi ja keskpikas plaanis võetavaid hädaabimeetmeid, mille eesmärk on aidata inimesi, kelle vajadused on kõige pakilisemad. Sellest etapist rääkis volinik Georgieva. Teine etapp hõlmab alalist ülesehitustööd, mida tuleb koordineerida, ja ülesehitustööde vajaduste hindamist, unustamata seejuures kunagi, et kõige tähtsamateks osalisteks selles protsessis peavad olema Haiti rahvas ja valitsus. Suur tänu, volinik Piebalgs, et te mõistate, et kõige tähtsam roll peab olema haitlastel.

Kolmas etapp puudutab üksnes meid endid. Ma pean silmas järeltõlget, mis tuleb teha selleks, et meie abi oleks paremini koordineeritud. Mul on hea meel, et komisjon tegeleb selle küsimusega.

Philippe Juvin (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Euroopa on andnud miljoneid eurosid, telke, toitu, sõdureid ja arste. See kõik on hea, kuid tegelikult tahaksin ma tsiteerida Port-au-Prince'i linnapead Jean Yves Jasoni, kes veebruaris iseloomustas sõnaga „katastroof“ mitte maavärina tagajärgi, vaid järgnenud humanitaartöö täielikku ja äärmist korralagedust.

Me peaksime endalt küsima, kuidas vältida sellise korralageduse kordumist, mis on läinud Haitile kalliks maksma. Austatud juhataja, volinikud! Sellele küsimusele on vaid üks vastus, me kõik teame seda ja seda on siin ka mainitud: Euroopa kodanikukaitseüksuse loomine.

Ma küsin teilt veel kord: millal komisjon lõpuks otsustab teha Euroopa Parlamendile ettepaneku luua sedalaadi üksus, mis tegutseb samade reeglite alusel ning millel on ühtsed juhtimis-, transpordi- ja sidesüsteemid? See on võimalik. Seda üksust oleks võimalik luua kiiresti – enne järgmist katastroofi. Ma kutsun teid nüüd üles lõpetama koordineerimisest rääkimine, ja tegutsema.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Ma olen rahul doonorriikide kohtumise tulemusega, sest Haitile eraldatavad suured summad on suurepärane tulemus. Veelgi olulisem oli aga raha kasutamise aluseks olev juhtpõhimõte, s.t mitte lihtsalt ehitada uuesti, vaid ehitada paremini.

Haiti peab sellest kriisist väljuma tugevamana ning ühiskondlike hoonete ja kodudega, mis on paremad neist, mille maavärin minema pühkis. Me ei tohi mõelda, et ülesehitustöö tähendab endiste agulite ja sotsiaalmajanduslike tingimuste taastamist.

Raha kui niisugust on kindlasti vaja, kuid riiklike ja Euroopa institutsioonide eraldatud märkimisväärsed vahendid on alles esimene samm ning vaja on ka pikaajalist plaani ja tugevat, autoriteetset koordineerimist.

Olles varem siin saalis kritiseerinud Euroopa teatavaid esialgseid viivitusi, s.t seda, et oma välispoliitilise esindatuse raames ei ilmutanud Euroopa ei erilist tõhusust ega erilist spontaansust, oleme täna hoopis rahul suurepärase tööga, mida meie institutsioonid on koordineerimise vallas teinud, ja loodame, et selle positsiooni ja pühendumise baasil tehakse edasisi jõupingutusi koostada pikaajaline plaan, mis tänu meie institutsioonide autoriteetsele tegutsemisele vilja kannab.

Anna Záborská (PPE). – (SK) Haitis toimunud maavärina järel hakati kohe andma rahvusvahelist humanitaarabi. Peale Ameerika Ühendriikide ja Kanada sõjaväelaste pean ma kiitma ka Slovakkia ja rahvusvahelise Malta ordu rühmade kiiret lähetamist Haitisse. Kiiret ja tulemuslikku abi andnud riike ei olnud just palju.

Professor MUDr. Krčmár, ekspert ja arst, kes mõistab humanitaarabi temaatikat, on andnud esialgsed hinnangud ning nende põhjal tuleb nüüd tõdeda, et Euroopast saabus Haitisse palju inimesi ja suurel hulgal raha, kuid puudusid tõhusaks sekkumiseks, näiteks mahalangenud puude alt ohvrite päästmiseks vajalikud seadmed, masinad, toit, vesi ja kütus. Isegi osa päästerühmade kogemused ei olnud piisavad. Et headest kavatsustest oleks kasu, peavad nendega kaasnema ka praktilised kaalutlused.

Seetõttu kutsun pädevaid riiklikke ja Euroopa institutsioone üles looma võimalikult kiiresti ühine humanitaarabiteenistus, nagu me taotlesime ka oma resolutsioonis Haiti kohta. Peale selle pean ma väga oluliseks toetada humanitaarabi andmise väljaõpet ning tagada, et meil oleks vajalikud materjalid ja seadmed võimaliku loodusõnnetuse puhuks valmis.

Franziska Keller (Verts/ALE). – Austatud juhataja! Ma tänan volinikke nende sõnavõttude ja kõigi jõupingutuste eest, mida nad Haiti abistamiseks teevad. Minagi olen nõus, et on hea mõte keskenduda kogu saarele. Hoolimata sellest, et ma olen väga kriitiline Euroopa Liidu tegutsemisviisi suhtes tervikuna, on see kogu saart hõlmav lähenemine minu meelest õige.

Ma kutsun teid ka üles mitte unustama tulevasi kohustusi, mis meil täita tuleb. Me peame oma praegustest lubadustest kinni pidama. Kui on näha, et liikmesriigid ei järgi kuigi täpselt oma 0,7% lubadust, peate teie seda tõepoolest jõuliselt nõudma ja tagama, et nad esitaksid enda plaanid. Me peame ka tagama, et me ei nurjaks Haitis praegu tehtavaid edusamme Euroopa Liidu mõne muu poliitikaga, mis tegelikult takistab edu saavutamist Haitis ja mujal. Poliitikavaldkondade sidusus tuleb tõepoolest tagada, et Haitis saavutatud edu ei hävitaks mõni muu, kahjulik poliitika.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). – (FI) Austatud juhataja! Euroopa Liit on Haitit aidanud, mis on hea, kuid minu arvates on see katastroof selgelt näidanud, et Euroopa Liidul peaksid olema kiirreageerimisrühmad humanitaarabi andmiseks ning et me peame arendama tsiviilkriiside ohjamise suutlikkust.

Raha andmisest ei piisa; Euroopa Liit peaks sedasorti katastroofilistes olukordades suutma kiiresti tegutseda, anda abi ja saata inimesi kohapeale. Inimesed peavad saama konkreetset abi ja mitte alles tüki aja möödudes. Kuigi ka selline abi on kindlasti oluline, tuleb tõdeda, et Euroopa Liidul puudub praegu suutlikkus anda abi kohapeal ja kiiresti.

Ma loodan, et sellele küsimusele pööratakse tähelepanu ja et kiirreageerimisrühmad luuakse.

Kristalina Georgieva, komisjoni liige. – Austatud juhataja, teie loal jätaaksin veidi aega Andris Piebalgsile, kes räägib mõningatest pikaajalise ülesehitustööga seotud küsimustest.

See arutelu oli meie jaoks väga kasulik ja väga julgustav. Enne küsimustele vastamist tahaksin ühineda Enrique Guerrero Salomiga ja avaldada kaastunnet nelja hukkunud Hispaania sõduri peredele ning mälestada ka kõiki teisi, kes kaotasid elu katastroofiga seoses või praegu Haitit taastamiseks tehtavas töös.

Ma tahaksin alustada laiemast poliitilisest küsimusest, mis puudutab vajadust parandada Euroopa Liidu reageerimissuutlikkust. Mul oli väga hea meel näha siin saalis oma kolleegi, volinik Barnier'd, kes on selle küsimusega aktiivselt tegelenud. 26. aprillil on meil võimalus arengukomisjonis arutada üksikasjalikumalt töökava, mis 2010. aasta puhul hõlmab reageerimissuutlikkuse tugevdamist ja selleteemalist teatist.

Ma võin teile kinnitada, et see on meie meeskonna jaoks väga tähtis teema. Me teeme väga tihedat koostööd liikmesriikide ja Euroopa Parlamendiga, et leida lahendus, mis suurendab meie suutlikkust katastroofidele reageerimisel. Selle aluseks on väga lihtne loogika. Kuna katastroofide intensiivsus ja sagedus suurenevad ning meie riikide eelarved on eelseisvatel aastatel napid, pole meil muud võimalust kui tugevdada koordineerimist Euroopa Liidu tasandil ja luua materiaalne baas, mida oleks võimalik mõju, kulude ja tulemuste mõttes tõhusalt kasutada. Võin teile öelda, et homme külastame seda eesmärki silmas pidades esimest riiki. See teema on meie meeskonna jaoks eelseisvatel kuudel väga tähtis.

Lubage mul nüüd pöörduda nende nelja küsimuse juurde, mis täna tõstatati.

Esimene neist puudutab seda, kuidas ühendada reageerimine kõige pakilisematele vajadustele pikaajalise ülesehitustöö ja meie järjekindlusega. See on tõesti tähtis küsimus, sest kui üleminek inimestele vajaliku abi pakkimiselt ülesehitustööle on liiga kiire, võib olukord muutuda väga traagiliseks. Meil tekkis see probleem seoses toidu jagamisega, kui Haiti valitsus tegi ettepaneku, et me lõpetaksime toidu jagamise ning hakkaksime selle asemel ellu viima raha või toidu eest töötamise programme. Selline lahendus on küll väga kasulik, kuid seda ei saa korraga igal pool teha. Me jälgime olukorda väga tähelepanelikult.

Kui rääkida toiduainetega kindlustatuse teemast laiemalt, siis Euroopa Liidu uus poliitika on väga edumeelne, sest sellega pööratakse tähelepanu kõikidele asjadele võrdselt ja julgustatakse ostma humanitaarabina jagatavaid toiduaineid kohapealt, kui see on vähegi võimalik. Me käsitlesime seda teemat New Yorgis ühel hommikul arutelul, kuhu me kutsusime nii Haitit kui ka rahvusvaheliste vabaühingute esindajad. Ma olen väga uhke, et just Euroopa vabaühingud tõstatasid Haitit puhul põllumajandustoodetega kindlustatuse ja põllumajanduse tootlikkuse küsimused.

Ma käsitleksin ka eluasemete küsimust. See ei ole üldse lihtne küsimus, sest inimesed tegelikult ei taha sealt ära minna, kus nad praegu on. Nad ei taha lahkuda – ja seda mitmel põhjusel. Esiteks: isegi kui nende kodud on alles, kardavad nad kogetud trauma tõttu tagasi minna. Teiseks: kuna nad kolisid ära tervete kvartalite kaupa, siis kardavad nad kaotada ühiskondlikku struktuuri, mis hoiab neid koos. Nii et asi pole lihtsalt halvas

poliitikas või soovimatuses, vaid tegemist on sotsiaalse nähtusega, mis kaasneb sedalaadi katastroofidega ja mille tõttu on üsna keeruline kolida inimesi ülejutusohuga aladelt turvalisemasse kohta. Kuid me tegeleme selle küsimusega esmajärjekorras.

Lõpetuseks räägiksin pikaajalisest jätkusuutlikkusest. Ma pean silmas nii juhtimise jätkusuutlikkust kui ka ökoloogilist jätkusuutlikkust. Mulle sai osaks küsitav privileeg lennata paarinädalase vahega üle Haiti ja Tšiili. Ökoloogiline häving Haitis avaldas kahtlemata mõju katastroofi ulatusele. Tšiilis on valitsus aastakümnete vältel ellu viinud metsa uuendamise programmi, mis stabiliseerib pinnast ja seega loob parema keskkonna. See on inimestele ilmselt väga kasulik. Kui me mõtleme Tšiilile, mõtleme pikaajalisele tegevuskavale.

See ei ole küll minu ala, aga ma pean seda mainima Maailmapanga endise töötajana. Ma olen teiega kahtlemata nõus, et me peame arvesse võtma ja järgima seda, mida Maailmapank koordineerimise vallas eri rahastajaid hõlmava sihtfondi ja institutsionaalse projektijuhtimismeetodiga kavandab.

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Olukord on jälle selline, et kui ma saaksin poliitikuna soovida vaid ühe soovi, siis ma paluksin rohkem aega, et Euroopa Parlamendi liikmete küsimustele vastata. Ma ei saa vastata kõikidele täna esitatud küsimustele, kuid käsitlen siiski mõningaid neist.

Euroopa Parlamendi toetus on komisjoni jaoks väga tähtis, sest Haiti ei ole ainuke juhtum, millega komisjon tegeleb. Ma tunnetasin kogu Euroopa ühiskonna soovi, et Euroopa Ühendus tõsiselt ülesehitustööle pühenduks.

Haiti juhtum on kui õpikunäide: rahvusvahelisel tasandil korraldati hindamine, valitsused tegid plaane, neid plaane arutati vabaihendustega, anti mitmesuguseid kinnitusi, ja kogu protsessi koordineerib ajutine komisjon. Kindlasti ei tegele me mingi paralleeltegevusega. Me töötame samadel, hästi ette valmistatud alustel.

Euroopa Liit on võtnud enesele poliitilise kohustuse ja me täidame selle. Usun, et sama kehtib ka teiste osaliste kohta. Me tegeleme omandiõiguse küsimusega. See küsimus on üks osa probleemist. Maakataster on olemas ja me tegeleme sellega, kuid sellega seoses võib tekkida probleeme.

Need probleemid on kindlasti seotud poliitilise protsessi eest vastutamisega. Ülesehitustöö on jätkusuutlik, kui poliitiline protsess toetab Haiti pikaajalist arendamist ja kui inimesed usuvad sellesse. See ongi suur proovikivi ning kõik, mida meie saame teha, on toetada selles Haiti rahvast ja Haiti poliitikut. Ma usun, et see on võimalik ja seda saadab edu.

Mis puudutab protsessi läbipaistvust, siis kogu rahvusvaheline rahastamisstruktuur on väga selge ja ratsionaalne ning see on ka väga läbipaistev. Kogu Euroopa Liidu tegevus on kindlasti läbipaistev ja annab täieliku kindluse, et raha kulutatakse sihipäraselt, hästi ja tõhusalt.

Lõpetuseks: me ei tohi alahinnata ka kohapeal töötavaid inimesi, kes on Haitisse tulnud liikmesriikidest, Euroopa Ühendusest ja teistest riikidest üle maailma. Samuti tahaksin avaldada kaastunnet Haiti ülesehitamisel elu kaotanute perekondadele. Haitis on veel palju inimesi, kes teevad tööd ja püüavad anda endast parima. Nemad on garantii, et kui protsess on hästi korraldatud, on see edukas.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

(Istung katkestati kell 13.10 ja seda jätkati kell 15.05.)

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Franz Obermayr (NI), kirjalikult. – (DE) Nüüd on aeg teha Haiti abistamise vahehindamine. Põhiküsimused, mille me peame endale esitama, on järgmised. Kui kiiresti ja tulemuslikult abi anti ja praegu antakse? Kas abi toetab Haiti jätkusuutlikku arengut? Kuidas abistamist koordineeriti? Kuidas oli EL välispoliitilises mõttes esindatud? Eriti huvitavad mind kaks viimast küsimust, sest hävitav maavärin oli esimene proovikivi, mille kõrge esindaja paruness Ashton ületama pidi. Kõrge esindaja ametikoha eesmärk on tugevdada ELi rolli ülemaailmse partnerina. Ometi ei pidanud paruness Ashton vajalikuks sõita varsti pärast maavärinat Haitisse, et väljendada sümboolset toetust. Samuti ei olnud ta võimeline tagama Haitile antava abi tulemuslikku koordineerimist. Mõni liikmesriik algatas eraldi abikampaaniad ja mõni tegutses ühiselt. Paruness Ashton pidanuks vastutama parema koordineerimise eest. Lisaks pole Haiti valitsus olnud piisavalt kaasatud. Nüüd peaks kõrge esindaja lõpuks ometi mõistma, milles tema töö seisneb. Ta peaks tegema konstruktiivseid ettepanekuid suurte katastroofide järel antava humanitaar- ja finantsabi korraldamise kohta. Lähema paari kuu jooksul on vaja teha palju arendustööd ja see kehtib ka paruness Ashton kohta.

Jarosław Leszek Wałęsa (PPE), kirjalikult. – (PL) Lugupeetud kolleegid! Me oleme kogunenud täna siia selleks, et arutada Haitile antava abi koordineerimist Euroopa Liidu poolt. Rahvusvahelised kommentaatorid kritiseerivad meie kooskõlastamata tegevust. Traagilisest maavärinast on möödunud juba kolm kuud, ent tundub, et me ei suuda ikka veel töötada välja ühist seisukohta Haiti toetamise kohta. Jaanuaris kuulsime palju kõnesid Euroopa Liidu rolli kohta rahvusvahelisel areenil, kuid on häbiväärne, kui nõrgalt ja otsustamatult on liit seni tegutsenud. Euroopa Liidult Haitile 1,2 miljardi euro ulatuses abi eraldamine väärib kiitust. Rahvusvahelised rahastajad on kinnitanud, et annavad Haiti ülesehitamiseks kahe aasta jooksul 5,3 miljardit USA dollarit. Pikemas plaanis kasvab nende abi 9,9 miljardi USA dollarini. Need on väga julgustavad summad. Kuid see kataklüsm Haitis pani mind pikemalt mõtlema riigile, mis tegelikult juba ammu kokku varises. Maavärina näol oli tegemist loodusõnnetusega, kuid praegune vaesuse ulatus Haitis on tingitud majanduslikust, poliitilisest ja sotsiaalsest kollapsist. Haiti viimaste aastate hävingu ja vägivalda põhjuseks on jõhkrad suhted välismaailmaga – teatud riikide ja rahvusvaheliste kontsernidega –, mille juured ulatuvad sadade aastate taha. Rahvusvaheline kogukond on Haitit alt vedanud. Tehkem rohkem, et see heaks teha.

ISTUNGI JUHATAJA: JERZY BUZEK

president

6. Eelmise istungi protokollkiinnitamine (vt protokoll)

7. Infotund komisjoni presidendi osavõtul

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni presidendi infotund.

Vabad küsimused fraktsioonide nimel.

Sellele järgneb istungi teine osa – küsimused tööhõive olukorra kohta Euroopa Liidus.

Othmar Karas, fraktsiooni PPE nimel. – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud komisjoni president! Nii Euroopa Õpingute Keskus, Kreeka probleemid, ELi 2020. aasta strateegia kui ka vastuste otsimine finants- ja majanduskriisile näitavad meile selgelt, et jõuame vajalikke meetmeid võttes peagi kehtivate lepingutega võimaldada piirideni. Teisest küljest poevad mitmed liikmesriigid uues vormis valitsustevahelise otsustusprotsessi, natsionalismi ja protektsionismi varju, selle asemel et Euroopa poole vaadata.

Mida te kavatsete teha nendest probleemidest ülesaamiseks, vajalike ühiste eesmärkide kehtestamiseks ja usaldusväärsete Euroopa vahendite loomiseks, nii et me saaksime tegutseda tõhusalt ja anda õigeid vastuseid?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – On tõsi, et üsna üllatuslikult tegelevad mõne riigi poliitikud Lissaboni lepingu valitsustevahelise lugemisega. Lissaboni leping sõlmiti just selleks, et suurendada Euroopa mõõdet, tugevdada Euroopa Parlamendi volitusi, lihtsustada otsuste tegemist kvalifitseeritud hääletenemusega hääletuse teel ning suurendada komisjoni kaalu majanduslikus järelevalves ja välisasjades. Seepärast on selline lugemine üsna üllatav, aga seda tõepoolest tehakse.

Loomulikult on komisjoni ülesanne vastutada aluslepingute täitmise järelevalve eest kooskõlas Lissaboni lepingu artikliga 117, kaitsta Euroopa õigust ja olla vankumatu Euroopa õiguse järgimise suhtes, sest päeval, mil Euroopa Liit ei ole enam õigusel põhinev ühendus, ei ole see enam tõeline liit.

Teiseks on tema ülesanne edendada algatusi ja haarata nendes juhtohjad. Sel eesmärgil teeb ta oma tööd, üritades välja pakkuda ettepanekuid, mida Euroopa Parlament loodetavasti toetab. Ma mainisin oma poliitilistes suunistes erilist suhet Euroopa Parlamendiga ja kavatsen selle tõepoolest teoks teha.

Othmar Karas, fraktsiooni PPE nimel. – (DE) Volinik Olli Rehn tegi Madridis ettepaneku paketi kohta, mida ei ole veel vastu võetud, aga mis tõi juba arutelu alguses kaasa diskussiooni sanktsioonide õiguse kohta. Minu arvates ei peaks me diskussiooni alustama liikmesriikide suhtes kehtestatavate sanktsioonidega, sest see tähendaks varest otsast lähenemist. Peaksime kehtestama hoopis ühised eesmärgid, ühised projektid ja ühised õigusaktid, mida me vajame lisaks juba olemas olevale, ning alles siis kaaluma sanktsioone ebasolidaarse käitumise eest. Milline on teie seisukoht selle rõhuasetuse suhtes?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Nagu te ütlesite, härra Karas, ei ole otsust veel tehtud. Toimus esimene arutelu rahandusministritega ja tegelikult esitab komisjon järgmisel kuul teatise majanduse tugevdatud juhtimise kohta. Meie eesmärk on tugevdada stabiilsuse ja kasvu paketi ennetavaid ja korrigeerivaid sätteid.

Me esitame ettepanekud euroalasisese makromajandusliku tasakaalustamatuse tõhusama ja ulatuslikuma järelevalve kohta ning otsime võimalusi luua kriisi lahendamise mehhanism, aga me keskendume sisule.

Me usume, et kehtivate aluslepingutega on euroala ning majandus- ja rahaliidu järelevalve vallas võimalik palju rohkem ära teha, kui liikmesriigid tõepoolest soovivad koos töötada ja lepinguid järgida.

Martin Schulz, *fraktsiooni S&D nimel*. – (DE) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 125 sisaldab niinimetatud käendamiskeeldu ehk teisisõnu ELi liikmesriikide keeldu võtta üle teiste liikmesriikide võlgasid. Mida arvate teie asjaolust, et Kreeka jaoks koostatud abipaketi tagajärjel laenavad nüüd sellised riigid nagu näiteks Saksamaa Liitvabariik Kreeka riigile kolmeks aastaks 5%-lise intressimääraga raha, mida ise on laenanud kolmeks aastaks 1,5%-lise intressimääraga? Hinnangulise summa 8,4 miljardi euro juures teeb see kasumiks 620 miljonit eurot. Kas käendamiskeeld ei sisalda ka nõuet, et kui üks liikmesriik ei saa võtta üle teise liikmesriigi võlgasid, ei saa ta ka teenida raha teise liikmesriigi võlgade pealt? Kas olete valmis arutama Saksamaa valitsusega või teiste valitsustega seda mehhanismi, mis tundub mulle täiesti vastuvõetamatu?

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – On tõsi, härra Schulz, et Lissaboni lepinguga ei lubata liikmesriikide kohustusi üle võtta. Praeguseks leitud lahendus – mida ei ole veel käiku lastud, sest seda pole veel taotletud – on komisjoni arvates lepinguga täiesti kooskõlas. Ma tahan seda rõhutada. Ma tean, et Saksamaal – ja tegelikult veel mõnes liikmesriigis, aga eelkõige Saksamaal – käib teatud ringkondades arutelu, ning ma tahan öelda, et on lihtsalt vale, et see, mida me oleme kaalunud, on teatavat laadi kohustuste ülevõtmine. See ei ole seda. See on laenude koordineerimine. Komisjon on kohustatud seda tegema. Ka IMF osaleb selles, ma pean ütleva, loomungulises skeemis. See on lahendus, mis oli võimalik alles pärast ulatuslikke arutelusid meie liikmesriikidega, aga see on igati kooskõlas aluslepingutega ja muidugi järgib see Lissaboni lepingu sätteid.

Tahaksin kokkuvõtteks poliitilise märkusena öelda, et minu arvates on see üsna erakordne, et Kreeka jaoks oli nii keeruline solidaarset lahendust leida, kui see suudeti ometi leida Läti, Ungari ja Rumeenia jaoks. Kui me suudame leida selliseid solidaarseid ja vastutustundlikke lahendusi väljaspool euroala, siis on minu arvates üsna ilmne, et peaksime leidma neid ka euroalal.

Martin Schulz, *fraktsiooni S&D nimel*. – (DE) Austatud komisjoni president, ma saan aru, et te üritate hoiduda mu küsimusele vastamast, sest see on ebamugav küsimus. Seepärast kordan seda.

On vähemalt võimalus, et liikmesriigid, kes suudavad raha laenuks võtta parematel tingimustel kui need, millega nad edasi laenavad, saavad teise riigi võlgadelt kasu teenida. Kuna käendamiskeelu sättes on kirjas, et liikmesriigid ei saa teiste liikmesriikide võlgasid üle võtta, siis ei tohiks neil olla lubatud ka nendelt võlgadelt kasu teenida. Kas olete valmis ütleva avalikult näiteks Merkelile või Sarkozyle või kellele tahes, et olete sellise asjade käigu vastu?

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – Olen kõnelnud sel teemal nii nende kui ka teiste juhtidega mitu nädalat, seepärast saan teile, härra Schulz, öelda üsna otsekoheselt, et kahjuks oli see ainus võimalik lahendus. Komisjon palus alguses konkreetsemat märki solidaarsusest Kreekaga, järgides loomulikult alati vastutustunde põhimõtet. Aga meie praegune ülesanne on tagada, et Kreekal aidataks võimalikult kiiresti naasta turu kaudu toimuva rahastamise juurde, ning leitud lahendus oli tegelikult selline, et euroala liikmesriikide laene antakse soodustusteta intressimääradega. Laenude hinna määramist IMFi poolt loeti asjakohaseks võrdlusnäitajaks, mille alusel kehtestada euroala liikmesriikide kahepoolsed laenuitingimused, ehkki mõningate kohandustega, milles lepitati kokku 11. aprillil.

Guy Verhofstadt, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud komisjoni president! Esiteks, mis puutub käendamiskeelu sättesse, siis lepingus seda kirjas ei ole. Lepingus on öeldud, et liikmesriiki ei tohi sundida võlgasid üle võtma. Lepingus ei ole öeldud, et on keelatud võlgasid üle võtta. See tuleb selgeks teha, vastasel korral saab sellest lepingut puudutav ebakõla. Ma kordan: lepingus on selgelt öeldud, et liikmesriiki ei tohi sundida võlgasid üle võtma. Seega hõlmab kõik Kreeka suhtes otsustatu asju, mis on lepingu alusel võimalikud ja mida saab jõustada.

Minu küsimus on pisut teistsugune. Kreeka laenude intressimäärad on tõusnud taas 7,6%ni, teisisõnu 450 baaspunkti üle Saksamaa intressimäära. Seepärast on vaja teisi meetmeid ja ma pean silmas väga olulisi põhjapanevaid reforme: Euroopa Valuutafond, Euroopa võlakirjaturg, kõrgemate eesmärkidega 2020. aasta strateegia.

Austatud komisjoni president, minu küsimus on järgmine: millisel hetkel kaalute sedalaadi reformide, sealhulgas Olli Rehni poolt juba algatatud reformide paketi esitamist nõukogule? Just seda praegu vajatakse – tuleb esitada kõrgete eesmärkidega reformipakett koos erimeetmega Kreeka jaoks.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) Esiteks, härra Verhofstadt, ja see on vastus ka härra Schulzile, väljendagem täiesti selgelt ja olgem enda suhtes ausad: kui on küsimusi, mida soovite esitada Angela Merkelile, siis peate need talle esitama. Ma ei ole siin selleks, et vastata proua Merkeli nimel. Ma olen siin selleks, et vastata komisjoni nimel. See peab olema selge.

Samuti peame väljenduma selgelt komisjoni seisukohast. Leitud lahendus järgib täiel määral seda, mida tuntakse käendamiskeelu sätena. Loomulikult oleme olnud selle punkti suhtes väga ettevaatlikud. Mis puudutab meetmeid, mida me kavatsame võtta, siis esitatakse teatis ja ettepanekud, mille kallal me kavatsame tööd teha, järgmisel kuul. Tahan rääkida teatisest, mis käsitleb euroala tugevdatud juhtimist. Poliitiline arutelu on juba toimunud ning Olli Rehn on saanud komisjonilt volitused alustada mõttevahetust rahandusministritega. Seepärast saan teile öelda, et millalgi maikuus saate teada nende meetmete põhisisu, mille me tulevikuks esitame, et aidata tugevdada juhtimist euroalal ja Euroopa Liidus üldiselt.

Guy Verhofstadt, fraktsiooni ALDE nimel. – (FR) Austatud juhataja! Kas võiksin küsida komisjoni presidendilt, kas Euroopa Valuutafondi idee kuulub sellesse ettepanekusse?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) Austatud juhataja! Sellele küsimusele konkreetse vastuse andmiseks võin teile öelda, et me kaldume oma seisukohas olema vastu mõttele luua majandus- ja rahaliidu raames uus institutsioon.

Vähemalt ma ise pole kindel, et see on hea mõte, aga võin teile öelda – kõneldes isiklikult, sest kolleegium ei ole veel otsustanud –, et euroala finantsstabiilsuse tagamiseks mõeldud vahendi mõte tundub mulle hea. Võiksin lisada, et oleme leidmas eri võimalusi, kuidas näha ette ja tugevdada kindlustusmehhanisme, nagu need, mis vastavad probleemidele, mille põhjal tekkis Euroopa Valuutafondi idee.

Daniel Cohn-Bendit, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud härra Barroso! Mulle oleks meeldinud, kui komisjoni president oleks lihtsalt palunud Saksamaal anda laenu intressimääraga, millega ta ise peab laenu võtma, see tähendab 3%ga. Te võiksite seda vähemalt avalikult öelda. See oleks üks osa Saksamaal toimuvast arutelust, aga te ei suuda neid lihtsaid asju öelda.

Tahaksin esitada veel ühe küsimuse ACTA kohta. Olete pidanud läbirääkimisi piraatlus- ja võltsimisvastast võitlust käsitleva kaubanduslepingu ACTA üle alates 2008. aastast. Märtsis paluti Euroopa Parlamendi resolutsiooniga teil ACTA läbirääkimisi piirata. Homme kavatsete meile avaldada – aitäh teile, me oleme seda aasta otsa oodanud – arutelude hinnangu ja Uus-Meremaa tippkohtumise lõpus vastu võetud teksti.

Te teate, et Euroopa Parlament peab nende läbirääkimiste lõpus ütlema „jah” või „ei”. Kas poleks mõistlikum, kui parlament osaleks nähtavamalt, tagades sellega läbirääkimiste teatava läbipaistvuse? Vastasel korral leiate end parlamendiga samast olukorrast, nagu SWIFTi puhul. Seepärast paluksin teil nüüdsest alates tagada suurem läbipaistvus ning esitada meile läbirääkimiste tekstid, nii nagu te esitate need suurettevõtetele. Euroopa Parlament on täpselt sama oluline kui suurettevõtted.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud härra Cohn-Bendit! Selles pole kahtlustki ja ma austan Euroopa Parlamenti ülimal määral. Võiksin lisada, et seepärast andsid meie partnerid neil läbirääkimistel komisjonile, täpsemalt volinik Karel De Guchtile loa avaldada kõik läbirääkimiste tekstid. Nagu teate, avaldatakse need homme, 21. aprillil.

Kindlasti teate ka seda, et need läbirääkimised algasid enne Lissaboni lepingu jõustumist, ja me soovime Euroopa Parlamendi läbirääkimistesse tihedalt kaasata. Euroopa Parlamendi jaoks kehtivad rahvusvaheliste läbirääkimiste vallas uued volitused ja komisjon pooldab seda, et parlamendil oleks sellistes läbirääkimistes suurem roll.

Daniel Cohn-Bendit, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (FR) Tänan, juhataja! Lugupeetud komisjoni president, ärgem keerutagem: vahet pole, kas te palusite seda või mitte. Kui te ei taga läbipaistvust üldsuse jaoks, siis ei saa te läbirääkimistega jätkata, arvestades, et teil on Lissaboni leping.

Küsimus ei ole niisiis selles, et te palusite oma partneritel avaldada aruanded Euroopa Parlamendi jaoks. Te peate seda tegema, sest vastasel korral ei vasta Euroopa Parlament teile kunagi jaatavalt, kuna nüüd peate te täitma Lissaboni lepingut.

Seega olete Lissaboni lepingu alusel nüüd kohustatud tagama läbipaistvuse Euroopa Parlamendi ees, sest lõpuks peate saama parlamendi heakskiidu, ning see pole kindel, kui arvestada nende läbirääkimiste ja selle teksti seisu, millega meil tegemist on.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) Te kõnelesite Lissaboni lepingu jõustumisest. Olen väga selle poolt, et Euroopa Parlamendi roll kasvaks ka selles valdkonnas. Homme avaldatav tekst, mille jaoks me pidime taotlema loa oma läbirääkimispartneritelt, on läbirääkimiste tekst, läbirääkimiste teksti kavand. Me avaldame selle. Te olete kindlasti teadlikud, et mõned rahvusvahelised läbirääkimised on tundlikumad ja nõuavad teatud valdkondades ettevaatlikkust, aga me tahame võimalikult suures ulatuses kaasata Euroopa Parlamenti, kellele on Lissaboni lepinguga antud tõepoolest volitused rahvusvaheliste läbirääkimiste valdkonnas.

Timothy Kirkhope, fraktsiooni ECR nimel. – Märtsis teatas Euroopa Komisjon, et ta vaatab tööaja direktiivi veel kord läbi, pärast seda, kui eelmine läbivaatamine nurjus. Euroopa Parlament nõudis riikide erandite väljajätmist direktiivist ja see tõi kaasa patiseisu. Nagu me kõik mäletame, hääletasid Ühendkuningriigi leiboristlikud parlamendiliikmed oma ametiühingute nimel selle poolt, et Ühendkuningriigi erand välja jätta, vaatamata nende enda valitsuse vastupidistele suunistele.

Kas nüüd, mil me selle veel kord läbi vaatame, ja arvestades seda, et paljud ELi riigid soovivad anda oma töötajatele võimaluse paindlikumalt töötada, saab president Barroso kinnitada, et Euroopa Komisjon teeb ettepaneku võtta vastu direktiiv, mis austab riikide õigust kehtestada erand 48tunnise töönädala puhul?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Austatud juhataja! Mulle pole õigusakti ettepaneku projekti veel esitatud. Praegu on liiga vara avaldada kindlaid mõtteid ükskõik milliste muudatuste sisu kohta. Nagu teate, on olemas konsultatsioonidokument, mille toon on teadlikult avatud. Tahan kuulda ka tööturu osapoolte seisukohti.

Uued eeskirjad peaksid kaitsma töötajaid tervise ja ohutusega seotud riskide eest, mille tekitavad liiga pikad töötunnid ja ebapiisav puhkus. Need peaksid olema ka küllaldaselt paindlikud, et võimaldada ühitada töö- ja perekonnaelu ning edendada ettevõtete, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete konkurentsivõimet.

Minu arvates peab meil olema selle jaoks lahendus, härra Kirkhope, üsna konkreetset, sest nagu te teate, arutab Euroopa Kohus juhtumeid, mis kohustavad meid lahendust leidma.

Seega üritame leida uuele ettepanekule laialdast toetust ja hoiduda pikkadest vaidlustest, mis kaasnesid eelmise katsega direktiivi läbi vaadata.

Timothy Kirkhope, fraktsiooni ECR nimel. – Ma saan aru, et president Barroso ei soovi spekuloida komisjoni konsultatsioonide tulemuse teemal. Ent ELis on palju inimesi – kas või need kolm miljonit Ühendkuningriigi inimest, kes praegu kasutavad erandit –, kes ootavad temalt otsust, et majanduslanguse ajal ei soovi komisjon inimeste töötingimusi karmistada. Kardan, et volinik Andor ei andnud oma ametissenimetamisele eelnenud kuulamisel seda kindlustunnet, aga ma usun, et president Barroso annab selle nüüd.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Te olete väga lahke, härra Kirkhope, aga lisaks Ühendkuningriigile on Euroopa Liidus tegelikult veel 26 liikmesriiki. Seega mõistate, et ehkki me oleme teie väljendatud murede suhtes väga tähelepanelikud, pean ma kuulama ka teisi õigustatud muresid.

See on väga keeruline ja ka ülimalt tundlik küsimus. Me peame leidma õige tasakaalu paindlikkuse vahel, mida te tõstate esile väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete puhul, ning töötajate kaitse vahel, mida te kindlasti ka pooldate. Just seda me kavatseme teha. Seepärast pöördume tööturu osapoolte poole, et ka nemad esitaksid edasiviiva ettepaneku.

Lothar Bisky, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (DE) Austatud härra Barroso! Te kõnelesite oma töökavast ja seda on Euroopa Parlamendis arutatud. Ütlesite, et soovite kriitilisi märkusi arvesse võtta. Mul on üks küsimus. Viimasel ajal oleme rääkinud palju kriisist ja sellest, kuidas seda ületada. Ent mul on tunne, et pankade tegutsemisviisid on väga vähe muutunud.

Mind huvitaks vastus ka ühele teisele küsimusele. Kas teie arvates on parlament ja komisjon teinud piisavalt? Kui ei, siis mida on teie meelest veel vaja teha, et võidelda finantskriisi põhjustega pikas plaanis, nii et pangad ei saaks käituda sedasi, nagu nad praegu käituvad?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Just täna tutvustasime töökavas oma tegevust finantssektoris. Oleme sellest suure osa ära teinud, aga sama oluline osa on veel teha.

Ma arvan, et komisjoni ettepanekud olid õiged. Tegelikult on mul kahju, et mõnel juhul on liikmesriigid oma püüdlustes tagasi tõmbunud, näiteks seoses järelevalveraamistikuga, mida te nüüd Euroopa Parlamendis arutate, ning me esitame lähitulevikus mõned ettepanekud – esitasin täna parlamendile terve loetelu.

Aga ma arvan, et kui rääkida konkreetsemalt, on mõningaid kindlaid asju, mida me saame teha. Näiteks toetan ma pangamaksu mõtet. Ma arvan, et G 20 peaks seda arutama. Ma arvan, et pärast kõiki probleeme, mille pangandussektor on terves majanduslikus olukorras tekitanud, on õiglane, kui tema annab samuti panuse meie majanduse tulevikku.

Seega on küsimus tasakaalus, nagu alati. Me ei soovi õõnestada meie majanduse väga olulist sektorit – finantssektorit –, aga me leiame, et tuleb võtta veel mõningaid meetmeid, et taastada usk finantssektoris.

Lothar Bisky, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (DE) Austatud härra Barroso, mul on veel üks väike küsimus. Deutsche Banki juht Ackermann on inimene, kellele on keeruline muljet avaldada. Ta ütles hiljuti otse välja, et soovib teenida 25% tulu. Kas te ei arva, et sellega naeruvääristatakse komisjoni ja eri valitsuste võetud meetmeid? Ta ei muuda midagi. Ta on öelnud, et soovib teenida jälle 25% tulu. Just nii kinnitab väga tähtsa panga, Deutsche Banki juht Ackermann.

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – Mul on kahju, aga ma ei jälginud Deutsche Banki juhatuse esimehe väiteid ega saa kommenteerida asju, millest ma pole teadlik.

William (The Earl of) Dartmouth, *fraktsiooni EFD nimel*. – Kuna finantskriis oli laenukriis ja panganduskriis, mis leidis aset ja sai alguse suurtes kommertspankades – Royal Bank of Scotlandis, IKBs, Fortises ja teistes –, siis kas te olete nõus, et alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate direktiiv, mis on Ühendkuningriigile väga kahjulik, on komisjoni poolt valesti suunitletud ja valesti juhitud õigusloomealgatus, millel on täiesti vale eesmärk?

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – Kindlasti mitte. Ma arvan, et see on väga hea algatus, mille eesmärk on just taastada mõningane kindlustunne meie finantsturgude väga tähtsas sektoris. Ma arvan, et finantssektori huvides on olla usaldusväärne. Olgem selles küsimuses ausad ja otsekohesed. Meil on praegu probleem finantssektori usaldusväärsusega ning ütleme, et see sai alguse mõningate selle sektori oluliste osaliste vastutustundetust käitumisest, ja mitte vaid Ühendkuningriigis, nagu te mainisite, vaid ka teistes Euroopa riikides, lisaks sellele olukorrale, mis sai alguse Ameerika Ühendriikidest. Me vajame nõuetekohasel tasemel reguleerimist. Me usume, et meie väljapakutud õigusakt tagab asjakohase tasakaalu, ja selle eesmärk ei ole tekitada finantssektorile raskusi. Vastupidi, selle eesmärk on luua usaldust. Finantssektor vajab sellist usaldust, et majandust rahastada.

William (The Earl of) Dartmouth, *fraktsiooni EFD nimel*. – Kuidas taastab alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate direktiiv usalduse finantssektoris, kui probleem on suurtes kommertspankades? See on minu küsimus.

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – Mul on kahju, aga ma ei ole nõus sellega, et probleem on vaid suurtes pankades.

Tegelikult ei põhjustanud Ameerika Ühendriikides ilmnunud probleemi vaid suured pangad. Selle põhjustasid ka muud pangad peale kommertspankade, investeerimisühingud, riskimaandusfondid. Seega pole me nõus mõttekäiguga, et selle tekitasid suured pangad. Tegelikult ei olnud mõned suured traditsioonidega kommertspankad kriisis süüdi.

On palju tegelasi, kellel oli segaduses oma osa. Väljendugem väga selgelt: see tekitati finantssektoris. Me leiame, et asjakohasel tasemel reguleerimine on parim viis lahendada küsimus nii pankade kui ka muud laadi turuinstrumentide või -osaliste puhul.

Andrew Henry William Brons (NI). – Austatud president! Euroopa välisteenistus vastutab kõrge esindaja ees. Artikli 18 kohaselt on kõrge esindaja ülesanne juhtida Euroopa Liidu ühist välis- ja julgeolekupoliitikat nõukogu mandaadiga. Nõukogus on kõigile selle puudustele vaatamata vähemalt liikmesriikide esindajad.

Ent mõjukad isikud siin Euroopa Parlamendi fraktsioonide seas arutavad, et komisjonil peaks olema teenistuses palju otsustavam osa. Räägitakse eelkõige seda, et komisjon peaks tagama vähemalt poole välisteenistuse personalist ja et teenistusele ei tohiks avaldada mõju valitsustevaheline otsustusprotsess. Ma vabandan selle väljendi pärast. See ei ole minu väljend, ent mulle tundub see nõukogu ja ülemkogu puhul nagu kood. Lisaks on kõrge esindaja muidugi ka komisjoni asepresidendi ametikohal.

See kõik tundub osutavat tõenäosusele, et tegelikkuses juhib ELi välispoliitikat komisjon, ja mõte, et seda juhib kõrge esindaja nõukogu mandaadiga, oleks juriidiline fiktsioon. Kas te olete nõus?

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – Ma ei ole nõus. Me pole seal esindatud. Nagu te teate, on tegelikult kõrge esindaja / komisjoni asepresidendi institutsioonilise ametikoha loomine üks olulisemaid uuendusi, mis Lissaboni lepinguga tehti, ning selle mõte on ühendada see, mida me tavatseme nimetada valitsustevaheliseks pädevuseks ja ühenduse pädevuseks.

Mis puutub ühisesse välis- ja julgeolekupoliitikasse, siis see jääb peamiselt valitsustevaheliseks. See on liikmesriikide pädevuses. Aga on muid ühenduse pädevusvaldkondi, mis ei peaks nüüd minema valitsustevahelise otsustusprotsessi alla. Seda tuleks hoida muidugi ühendusemeetodi all.

Niisiis täidab kõrge esindaja / komisjoni asepresident, nagu me ütleme, tavaliselt kaksikfunktsiooni. Ta peab need kaks pädevusvaldkonda ühendama, kasutades parimat osa koostoimest. Seega on loomulikult pädevusvaldkondi, mida ta suudab arendada komisjoni sees komisjoni asepresidendina, aga töötades ka käsikäes liikmesriikide ja nõukoguga. Minu arvates aitab see kaasa Euroopa Liidu ühtsematele ja kooskõlastatutematele välissuhetele, et tugevdada meie huvide kaitset ja edendada meie väärtusi maailmas.

Andrew Henry William Brons (NI). – Ma näen sisemist kooskõla selles, mida ütlete teie kui eurointegratsiooni toetaja, mida mina pole.

Aga tegelikult teete te ettepaneku, et me peaksime tõepoolest ületama piire, mis on sätestatud Lissaboni lepingus – mis on niigi halb –, ja peaaegu tõrjuma kõrvale nõukogu, kus on kõigile selle puudustele vaatamata, nagu ma ütlesin, vähemalt rahvusriikide esindajad.

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – Ma ei saaks kunagi teha ettepanekut, et komisjon käituks aluslepingute vastaselt, sest tema ülesanne on tagada lepingute täitmine. Tegelikult palun ma liikmesriikidel lepingut järgida, ja kõik institutsioonid peavad lepingut järgima.

Leping loob tasakaalu ja seda tasakaalu tuleb järgida. See näitab edasiminekut võrreldes varasemaga, kui meil olid täiesti erinevad institutsioonid, mis tegelesid sellega, mis on õigupoolest väga oluline ühine huvi – nimelt Euroopa väärtuste kaitsega maailmas. Ma leian, et lepingut täiel määral järgides on võimalik saavutada täpselt see, mida lepinguga soovitakse saavutada. Seda saab teha hea koostöö vaimus kõikide institutsioonide vahel ja austades muidugi täiel määral meie liikmesriike.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Ma olen pärit Lõuna-Itaaliast ning meie piirkonnas põhineb majandus väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel, tekstiili-, rõiva- ja jalatsitootmisettevõtetel ning põllumajandusel.

Praegu on sellised tööstusharud tõsisest raskustest, sest kaup voolab sisse Hiinast ja teistelt Aasia turgudelt. Ühe kinga tootmine meie piirkonnas, Lõuna-Itaalias, maksab 13 eurot. Hiinast pärit lõpptootte kulu on 5.50 eurot. Meie toodetud siputuspiüksid maksavad neli-viis eurot, kuid Hiinast pärit kaup maksab üks euro.

Ettevõtjad kolivad mujale, et püsima jääda, või lõpetavad tegevuse, ning kui nad lõpetavad tegevuse, siis kaovad tuhanded töökohad ja see põhjustab ka tarbimiskriisi ja piirkonna vaesumise.

Alati, kui ma ettevõtjatega kohtun, küsivad nad minult: mis takistab teid kehtestamast tollimakse ja muid makse? Hiinas on tootmiskulud väikesed, sest lapsed alates 12. eluaastast töötavad kümme tundi päevas ilma sotsiaalkindlustustagatisteta, kindlustuseta ja õiguseta arstiabile.

Ma tean, et protektsionistlikud meetmed on ebasoovitavad, aga mis on vastus? Härra Barroso, mida ma ütlen ettevõtjatega kohtudes neile selle kohta, mida Euroopa teeb võitlemaks pöördumatu kriisiga, milles nii palju ettevõtteid kokku kukub, nii palju töökohti haihtub ja terved Euroopa piirkonnad, sealhulgas vaeseimad piirkonnad, Lõuna-Itaalia, langevad tõsisesse ja pöördumatusse kriisi? Tahaksin olla valmis neile mingeid vastuseid andma, härra Barroso, ja ma tahaksin neid teie käest kuulda.

José Manuel Barroso, *komisjoni president*. – Ma mõistan teie muret, see on väga õigustatud mure. Ma tahaksin rääkida pisut väikestest ja keskmise suurusega ettevõtetest, mis on tegelikult, nagu te teate, Euroopas kõige olulisemad töökohtade loojad.

Niisiis, kuidas te saate reageerida probleemile, mis on seotud konkurentsiga muudest maailma osadest, kus on nõrgemad standardid nii tööjõu kui ka keskkonna kohta? Ma arvan, et lahendus ei ole kindlasti meie piiride sulgemine, sest Euroopa Liit on kindlalt maailma suurim eksportija. Seega on lahendus edendada inimväärtet tööd ja ajakohastada sotsiaalseid standardeid kogu maailmas. See on küsimus, mida oleme G 20-s propageerinud, see on küsimus, mida oleme edendanud Rahvusvahelises Tööorganisatsioonis, ja see on osa meie dialoogist muude partneritega. Aga ma arvan tõesti, et lahendus ei ole see – kui pole just tegemist

dumpinguga –, kui tegutseda dumpinguvastaste õigusaktide kaudu, samuti pole lahendus sulgeda oma piirid teistele väga olulistele Euroopa kaubanduspartneritele. See oleks meie jaoks enesehävitamine.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Austatud president! Kui puudutada enne tehtud viiteid Kreeka probleemi lahendamisele, mõistame me kõik, kes me nende probleemide arengut ja lahendamist tähelepanelikult jälgime, ja paljudel meist on tunne, et nõukogu on lükanud komisjoni kõrvale.

Komisjon oli minu arvates algusest peale keskmiste ja väiksemate Euroopa Liidu liikmesriikide jaoks tasakaalustav tegur nõukogu ees. Praegu tundub mulle tema roll Kreekas (ja mitte ainult seal) esinevate probleemide puhul piirduvat tehnokraatlikku laadi tegevuse ja avaldustega.

Minu konkreetne küsimus on järgmine. Me räägime majandusest, rahaliidust, millel on konkreetsemad riigiülesed omadused. Me räägime ka kõrgete eesmärkidega ELi 2020. aasta strateegiast, mille komisjon on koostanud, ning me räägime võitlusest tööpuuduse ja vaesusega. Kuidas on võimalik neid kaugelepeürgivaid strateegiaid rakendada, kui komisjonil ei ole talle sobivat rolli?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Nagu teate, sõltub tööhõive küsimus tervest majandusolukorrast. Õelgem seda täiesti selgelt. Me ei saa taastada sellist tööhõive määra, mis meil oli kriisi eel, enne kui saavutame Euroopas taas suurema majanduskasvu.

Seepärast koondamegi oma pingutused uutele majanduskasvu allikatele ja üritame tegelikult taastada seda kasvu, mis on Euroopa Liidu jaoks väga suure tähtsusega.

See on praegu meie prioriteet. Lisaks on võetud mõned meetmed just tööhõive pärast. Meil on ELi 2010. aasta strateegias ettepanekuid uute oskuste, uute töökohtade ja noorsooprogrammide kohta, aga põhiline on taastada kasvuks vajalikud tingimused, sealhulgas usk meie majandusse.

Kui räägime Kreeka olukorrast, siis nagu teate, on siin palju seotud ka usuga Kreeka majanduse tulevikku. Seepärast sõltub see nii palju eelarve mõningasest tasakaalustamisest.

Frédéric Daerden (S&D). – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud komisjoni president! Tööhõive olukord Euroopas on väga murettekitav, nagu kolleegid just mainisid. 2009. aastal kaotas euroalal töö 2,7 miljonit inimest. Lisaks on töötava elanikkonna vaesusrisi määr tõusnud 8%ni Euroopa töötajatest, rääkimata asjaolust, et ligikaudu 17% rahvastikust elab allpool vaesuspiiri.

Kas te ei arva selles olukorras, et tuleks rakendada paralleelset strateegiat? Ühest küljest tuleks toetada inimväärsel tööl – see küsimus oleks võidud lisada 2020. aasta strateegiasse rangelt kasvu nimel taotletava tööhõive asemel. Pealegi, kas te loodate jätkusuutliku ja ühtse ühiskonna rajamisel keskkonnahoidlike, intelligentsete töökohtade loomise edendamisele? Teisest küljest tuleks suurendada Euroopa üldist tööhõive määra, pöörates erilist tähelepanu noorte töökohtadele – te kõnelesite sellest –, aga ka üle 50aastaste töökohtadele.

Seoses sellega kasvab Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondile esitatud taotluste hulk ja eri sektorite ümberkujundamine rõhutab vajadust töötada välja üldine tööstuspoliitika.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – (FR) Härra Daerden, kõiki teie tõstatatud teemasid on 2020. aasta strateegias käsitletud. Ma juba rääkisin inimväärsel tööl oma poliitilistes suunistes, nii nagu ma rääkisin ka Euroopa tõelise tööstuspoliitika olemasolust – ma ei mõtle mitte vana tööstuspoliitikat, vaid poliitikat, mille eesmärk on tagada Euroopale säästvam tööstus ja ajakohasem, säästvusele keskendunud poliitika.

Mis puutub noortesse, siis neile on pühendatud vähemalt kaks suurprojekti. Need on „Noorte liikuvus” ja „Uued oskused uute töökohtade jaoks”. Oleme toonud välja hulga eesmärke, näiteks seoses haridusega, vaesusevastase võitlusega ja sotsiaalse hõlvamise kampaaniaga. See aspekt on 2020. aasta strateegias olemas, just seepärast, et me peame võitlust tööpuudusega praegu põhieesmärgiks. Ma usun, et selle strateegia väljatöötamine võimaldab meil saavutada tööpuudusega võitlemisel märkimisväärsed tulemusi.

Sergio Gaetano Cofferati (S&D). – (IT) Austatud president, kallid kolleegid! Nagu teate, on tööpuudus viimastel aastatel kasvanud kõikides Euroopa riikides, ehkki eri riikides eri vormides, ja kindlasti kasvab see veelgi.

Majandusteadlased on ühel meelel, et kulub vähemalt kaks aastat, enne kui siin-seal märgatavad nõrgad elavnemise märgid muutuvad tavapärasteks, ning igal juhul on vähemalt kümne aasta jooksul elavnemine nii vähene, et see ei suurenda tööhõivet. See tähendab, et tööpuudus kasvab ja töökoha kaotavad ka need,

kellel praegu on töö, ning samal ajal on meil põlvkondade viisi noori, kes ei ole tööturul ega suuda sinna siseneda.

Ma küsin teilt, kas te ei pea vajalikuks edendada sellises olukorras meedet, mille eesmärk on tagada Euroopas ühtne sissetulek kõigile neile, kes kaotavad töökoha, ning pidada noorte küsimust kiireloomuliseks ja seega pakkuda välja konkreetne koolitusega seotud meede, mis tuleb neile kasuks, kogu selleks ajaks, mil neid tööturul pole.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Teil on oma hinnangus, mis puudutab olukorda tööturul, üldiselt õigus. Tegelikult halveneb olukord endiselt, isegi kui see toimub varasemast aeglasema tempoga. Me näeme juba ka järjepidevamaid märke stabiliseerumisest mõnes liikmesriigis.

Ent majanduses algas sügavast madalseisust välja tulemine üheksa kuud tagasi ja sel aastal võib kuluda veidi aega, enne kui majandustegevuse nõrga kosumise mõjul hakkab suundumus tööturul ümber pöörduma. Seepärast on meie eelisvaldkond nüüd tööhõive. Noorte jaoks on tööpuudus eriti murettekitav, nagu te ütlesite. Meil on Euroopas rohkem kui 20% noortest töötud. Seepärast oleme teinud selleks aastaks kolm algatust. Kaht neist ma juba nimetasin. Peale nende on veel algatus „Noorte tööhõive”. Nende erialgatuste seas, mida me kavatsame arendada, on just kutsehariduse toetamine suurema hulga väljaõppekavade kaudu, mida rahastab Euroopa Sotsiaalfond, ning ka toetus kvaliteetsele koolitusele töökohas pärast kooli lõpetamist, niinimetatud ametipraktikale, sealhulgas võimalusele minna praktikale teistesse liikmesriikidesse.

Graham Watson (ALDE). – Eelmisel nädalal tõi Euroopa kliimafond avalikkuse ette oma 2050. aasta tegevuskava. See kava näitab kolme võimalust, kuidas Euroopa Liit saaks kooskõlas Kyoto eesmärkidega oma süsinikdioksiidiheidet 2050. aastaks 80% kärpida. Meil oleks võimalik saavutada see veidi enamaga kui tavapärased tegevuskulud. Me saaksime peaaegu täielikult tagada ise oma energiavarud ja saavutaksime töökohtade arvu netokasvu CO₂-heite vähendamiseks oma majanduses.

Aga seda saab teha vaid Euroopa tasandil. Kas komisjon võtab selle kava omaks? Kas ta üritab vajalikke poliitikameetmeid välja pakkudes tekitada Euroopa Liidus uut indu? Kas teie, president Barroso, järgite mõtet suunata liikmesriigid vajalikku tegevusse, arvestades töökohtade loomise võimalusi?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Ma olen Euroopa kliimafondi raportist teadlik ja me tegime 2020. aasta strateegia alusel tõepoolest ettepaneku ressursitõhusa Euroopa suurprojekti kohta, mille eesmärk ongi lahutada majanduskasv ressursidest, pakkudes Euroopale teiste rahvusvaheliste partneritega võrreldes konkurentsieelist.

See eesmärk võeti täielikult üle ka komisjoni 2010. aasta ja hilisemate aastate töökavasse. Komisjon kavatseb luua võimaluse Euroopa üleminekuks senisest vähem CO₂-heidet tekitavale, ressursitõhusale ja kliimamuutuse suhtes vastupanuvõimelisele majandusele aastaks 2050, eelkõige energia- ja transpordisektorite CO₂-heite vähendamise kaudu, pakkudes seega pikaajalist poliitika- ja investeerimisraamistikku. Ma rõhutan sõna „investeerimine”.

Me usume, et ka kliimakava – nagu näitab taastuvenergia sektor – võib olla võimalus luua Euroopas rohkem selliseid töökohti, mida me tavaliselt nimetame keskkonnahoidlikeks.

Helga Trüpel (Verts/ALE). – Mitmed uued IT-vahendid, millest viimasel ajal on teatatud, näiteks Google Books või iPad, hõlbustaksid juurdepääsu digitaalses vormis kultuurimaterjalile, eriti e-raamatutele. Kuid enamik neist algatustest pärineb Ameerika Ühendriikidest. Mida teeb komisjon selleks, et edendada Euroopas meie kultuuripärandi digiteerimist?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Euroopa digitaalne raamatukogu, mille eesmärk on avaldada võrgus meie riikide raamatukogude, muuseumide ja nende arhiivide kogud, on meie aja väga suur ülesanne, mille käigus digiteeritakse, muudetakse kättesaadavaks ja säilitatakse meie rikkalikku kultuuri. Samas ei tohi me seda tehes ohtu seada autorite ja kirjastajate õigusi, sealhulgas nende teoste puhul, mille tiraaž on lõppenud, ja omanikuta teoste puhul. Me peame hindama ka seda, kas meie rahalised püüdlused ning avaliku ja erasektori partnerlus, mida siin-seal märgata võib, sobivad selle väga olulise ühiskondliku ülesande täitmiseks.

Sellest vaatenurgast palusin asepresident Kroesil ja volinik Vassilioul luua eksperdikomisjoni. Mul on hea meel teile täna teatada, et isikud, kellele see ülesanne usaldatakse, on Maurice Lavie, Elizabeth Nigerman ja Jacques Decare. Eksperdikomisjonis edendavad nad mõtet hoida digiteerimise kaudu meie väga olulist pärandit, järgides muidugi täielikult omandiõigusi. Ma ootan nende soovitusi neil olulistel teemadel käesoleva aasta lõpuks.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Lugupeetud komisjoni president! Ma tahaksin teada, milline on teie arvates nüüd juba mitu päeva kestnud õhuruumi sulgemise mõju tööhõivele lennundussektoris. Täna kirjutatakse mõjuka ajalehe Financial Times esilehel, et sulgemine, mis on mõjutanud ligikaudu seitset miljonit reisijat ja põhjustanud 80 000 lennu tühistamise, on tekitanud lennundussektorile kahjumi 200 miljonit USA dollarit päevas. Kuidas see teie arvates mõjutab tööhõivet selles sektoris? Ma saan aru, et see oli peamine põhjus, miks teie ja Herman Van Rompuy puudusite Poola presidendi matustelt Krakówis.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Esiteks tahan matuste teema kohta öelda, et soovin seda hoida ülejäänust täiesti lahus.

Ma austasin väga president Kaczyńskit. Ma tegin temaga väga usalduslikku koostööd. Ma tegin kõik, et jõuda tema matustele.

Ma osalesin kõikidel tseremooniatel, millel sain ja millega mälestati president Kaczyńskit, tema abikaasat ja kõiki teisi selles traagilises õnnetuses hukkunud. Ma ei mõista tõepoolest, kuidas on võimalik nii paljude inimeste surma ettekäändeks tuues Euroopa institutsioonide vastu sellist kriitikat teha.

Ma üritasin minna president Kaczyński matustele kuni viimase hetkeni. Probleem on selles, et sain alles laupäeva hilisõhtul teada Belgia võimude korraldatud lennu tühistamisest. Enam ei olnud mul võimalik minna.

Seega tahaksin öelda väga selgelt, et tegin kõik mis võimalik, et avaldada austust nii traagilises õnnetuses hukkunud inimestele kui ka kogu Poola rahvale.

Mis puutub põhiteemasse, siis kasutaksin nüüd veel üht minutit, et vastata lennundussektorit käsitlevale küsimusele. Me oleme teadlikud selle vulkaani väga olulisest mõjust tööstusele ning seepärast teeme juba tööd, et näha, kuidas me saame tegelikult Euroopa lennundussektorit vajaduse korral aidata.

See sektor kannatab tõsisest majanduslikku kahju, mille põhjuseks on asjaolu, et neil ei lasta mitu päeva tegelda oma äritegevusega. Tuleb püüda leida üldine lahendus, et aidata see tööstusharu kriisist välja, ja tegelikult on meil pretsedent olemas – see on 11. septembrile järgnenud kriis. Seega püüame leida võimalikke viise, kuidas leevendada riigiabi eeskirju, nagu oleme teinud varem. Me arutasime seda täna kolleegiumi koosolekul.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Lugupeetud juhataja, austatud härra Barroso! Ametlike statistiliste andmete kohaselt kõikus tööpuudus Euroopa Liidus aastatel 2000–2006 kaheksa ja üheksa protsendi vahel, ülistusena Lissaboni strateegiale, mis kõneles täielikust tööhõivest.

Oma hiljutises aruandes märgib komisjon, et 2010. aastaks jõuab tööpuudus 10%ni ja üle selle. See on sotsiaalne vulkaan, kui kasutada päevakohaseid märksõnu.

Lisaks on mitmes riigis, mis kohaldavad kokkuhoiukavasid, näiteks Iirimaa ja Kreekas, aga ka sellistes riikides nagu Rumeenia, Ungari ja Läti, kus Rahvusvaheline Valuutafond on sekkunud, tööpuudus tõusnud rekordilise määran.

Seda arvestades küsin teilt: kas komisjon on uurinud, millised tagajärjed on kokkuhoiukavadel, mida te toetate ja sunnite riike järgima, et kriisist välja tulla? Kas te olete uurinud tagajärgi tööhõivele ja majandusele riigis, kus Rahvusvaheline Valuutafond on sekkunud? Kas te usute, et tööpuudus Euroopas väheneb selle poliitika tagajärjel?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Me ei sunni kedagi mingeid meetmeid võtma. Mis puutub Kreekasse, siis otsuseid tegid Kreeka võimud, aga te kindlasti mõistate, et selline makromajandusliku tasakaalustamatuse olukord Kreeka majanduses on majanduskasvu ja ka tööhõive jaoks väga halb.

On selge, et kui usaldus Kreeka riigi rahanduses ei taastu, ei tule Kreekas investeeringuid ega majanduskasvu. Ilma majanduskasvuta ei saa me luua töökohti. Seepärast ei peaks me seadma makromajanduslikku stabiilsust ja distsipliini vastuollu või vastasseisu majanduskasvuga. Küsimus on selles, et tuleb otsustada, kuidas me saame juhtida üleminekut, kuidas saame hoida stiimuleid majanduses, kus on selleks võimalusi, ning samal ajal järgida vajalikku makromajandusliku stabiilsuse tasakaalu. Seepärast on Kreeka majanduse ja Kreeka tööliste huvides, et Kreeka riigi rahandus muutuks võimalikult kiiresti usaldusväärseks.

Paul Rübig (PPE). – (DE) Minu küsimus on seotud vulkaanipurskega, mis avaldab muidugi mõju peenosakeste ja süsinikdioksiidi heitele. Kas te usute, et on võimalik hinnata, millist peenosakeste määra tuleks edaspidi arvesse võtta, et takistada töökohtade ohtuseadmist? Meie õhukvaliteedi direktiivid näevad selles punktis ette olulisi piiranguid.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – See probleemne vulkaan ei ole kindlasti Euroopa institutsioonide ega riikide valitsuste kontrolli all. See juhtus ja nüüd peame reageerima tagajärgedele.

Lennunduse kohta oleme juba öelnud, et vaatame, mida saame teha, ka selle pretsedendi põhjal, mis loodi pärast 11. septembrit.

Seoses majandusliku olukorraga arvan, et on liiga vara tekkinud kahjule üldhinnangut anda, ja ilmselt on parem hoiduda väga dramaatilistest või isegi paanilistes stsenaariumidest. Meie peame praegu oluliseks tegelda kahjuga ning püüda uurida, mida me saame teha Euroopa tasandil, pidades silmas üht olulist asja – Euroopa tasandil vastutame me ühe protsendi avaliku sektori eelarve eest. Ülejäänud 99% on liikmesriikide kättes. Seega arvan, et on ebaõiglane vaadata Euroopa Liidu poole, kes peaks lahendama kõik probleemid, kui meil puuduvad selleks vahendid.

Piotr Borys (PPE). – (PL) Härra Barroso, 2020. aasta strateegias esitasite väga kõrgelennulised tööhõive kasvu näitajad – 63%-lt 76%-le – ja kooli varakult pooleli jätnute tööpuuduse vähendamise kuni 10%ni. Lisaks pandi seal rõhku haridusele, mis on arengu võti, nii et tulevikus oleks 40%-l Euroopa kodanikest lõpetatud kolmanda taseme haridus.

Seoses sellega tahaksin küsida järgmist: kas Euroopa Sotsiaalfond ning ka teadus- ja arendustegevusele suunatud fondid jäävad tulevases Euroopa Liidu eelarves alles? See on tegelikult võti, mis aitab rõhku panna moodsatele meetoditele, uuendustele ja tööhõive suurendamisele. Kas te ei arva, et me peaksime rõhutama ka mikroettevõtete arengut? See on parim viis toetada füüsilisest isikust ettevõtjate tegevust ja selle valdkonna näitajad on praegu endiselt liiga väikesed. Seega tunduvad need küsimused selles raamistikus õigustatud.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Jah, te teate, et pakkusime ELi 2020. aasta strateegia ühe eesmärgina välja hariduse, sealhulgas võitluse varakult kooli pooleli jätmise vastu ja laialdasema kolmanda taseme hariduse. Me usume, et Euroopa konkurentsivõimest ei saa rääkida hariduse küsimust lahkamata.

Seepärast üritame veenda kõiki liikmesriike selle eesmärgiga nõustuma ja kindlasti tuleb pärast seda koguda ressursse nii liikmesriikidelt kui ka Euroopa Liidult. Hiljem peame arutama finantsperspektiivi. Me ei ole selleni veel jõudnud, aga ma arvan, et mõningaid meetmeid tuleks kindlasti võtta ka Euroopa tasandil, et täiendada riikide valitsuste pingutusi. Sotsiaalfondis ongi meil juba meetmeid noorte väljaõppe- ja praktikakohtade jaoks. See on meil plaanis. Me ei saa ennustada, millised vahendid sotsiaalfondi jaoks olemas on, aga kindlasti usume, et meil peaksid olema Euroopa vahendite tasandil piisavad ambitsioonid.

Jutta Steinruck (S&D). – (DE) Eile lugesime ajakirjandusest, et Opel tehase Antwerpenis suletakse. See on vaid üks paljudest näidetest, kuidas töökohad Euroopas kaovad. Järgmisel neljapäeval peavad Euroopa tööstuse ametiühingud meelevaieldusi kogu Euroopas. Nad seisavad töökohtade ja Euroopa kui tööstusbaasi tuleviku kaitsmise eest. Ametiühingu liikmed soovivad täielikku tööhõivet, aga nad soovivad ka tõhusat Euroopa poliitikat ja kindlaid vastuseid kohe, mitte viie aasta pärast.

Teie töökava ei näe selles vallas ette midagi väga kindlat. Te viitaste vaid suunistele ja ELi 2020. aasta strateegia dokumendile. Minu arvates ei ole see piisavalt täpne. Te peaksite tooma näiteid. Mida te kavatsete teha, et meie strateegiliselt olulised tööstussektorid Euroopas taas üles ehitada, ning milline osa on komisjonil autotööstuse tuleviku kindlustamisel ja töökohtade tagamisel?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Tööhõivesuunised sõltuvad väga suurel määral üldisest majanduskasvust, aga me kavatseme tugevdada tööhõive aspekti oma ELi 2020. aasta strateegias. Meil on tegelikult neljad suunised: suurendada tööturul osalemist ja vähendada struktuurset tööpuudust, arendada oskustööjõudu, edendada töö kvaliteeti ja elukestvat õpet, edendada haridussüsteemide toimimist ja suurendada osalust sotsiaalhariduses ning võidelda ka vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu.

Need on üldised suunised, mida Euroopa institutsioonid peavad nüüd järgima kõikide enda käsutuses olevate vahendite puhul. Samuti peavad neid järgima riikide valitsused. On tõsi, et tööpuudusele Euroopas pole lihtsat lahendust, pole võlulahendust ega imerohtu. Lahendus peab tulenema ka kõikidest meetmetest, mida võetakse kasvu nimel seoses finantsstabiilsuse järgimisega, arvestades kindlustunnet meie turgudel, arvestades siseturu potentsiaali ärakasutamist. See on ainus viis seda teha.

Mis puutub autotööstusse, siis me teame loomulikult, et seal oli ületootmine, mitte ainult Euroopas, vaid kogu maailmas, ning me jälgime seda väga tihedalt koos tööstusharu endaga, sealhulgas selle sektori ametiühingutega.

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Austatud juhataja, lugupeetud komisjoni president! Noorte tööpuudus ja tõrjutus on suur probleem. Nagu te ütlesite, on 20% noortest töötud.

Probleem on ka selles, et kuigi praegu koondatakse paljusid inimesi, on suur osa koondatutest üle 50aastased. Samal ajal öeldakse mõnes liikmesriigis, et me peame pikendama töötamise aega, tõstma pensioniiga, ning öeldakse ka seda, et meil on vaja rohkem välistööjõudu. See nõuaks suurt tööjõu sissetoomist. Minu arvates on siin teatud vastuolo.

Tahaksin küsida, et kui töötamise aega tahetakse pikendada, siis miks ei pakuta üle 50aastastele võimalust tööd jätkata ja miks nad selle asemel koondatakse? Miks ei looda võimalusi noortele, vaid öeldakse neile, et vaja on tööjõudu välismaalt sisse tuua?

Milline on Euroopa Liidu strateegia selles küsimuses? Kas me ei saaks sellist strateegiat luua? Ma usun, et me oleme kõik sama meelt, et andekatele noortele tuleb leida töökohad ja neid mitte kõrvale tõrjuda. Meie ühiskond maksab tõrjumise eest päris kõrget hinda.

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Ma soovin võita selle konkurentsivõime lahingu kogu maailmas. Üks on kindel: meil on vaja rohkem inimesi, kes töötaksid rohkem ja kauem – ning ma lisaksin, et paremini ja konkurentsivõimelisemalt.

Pikema tööelu ja mõningase Euroopa-suunalise sisserände vahel ei ole vasturääkivust. See on tegelikult üsna erakorraline, aga praegu on Saksamaal ligikaudu miljon vaba töökohta ja Ühendkuningriigis peaaegu pool miljonit. See näitab, et tööjõu pakkumine ja nõudlus ei ole vastavuses.

Selles valdkonnas on palju teha. Ma usun, et ka pensionireformid on üks võimalus sellele kaasa aidata. Ma soovin toonitada, et kriisi ajal ei kasutanud liikmesriigid tavapärasest võtet lasta inimestel tööelu varem lõpetada. Nad ei ole seda teinud. Tegelikult on olnud võimalik lasta inimestel kauem töötada. See on tähtis, sest Euroopa konkurentsivõime püsimiseks peame Euroopas suurendama tööhõive määra.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE). – (PL) Härra Barroso, te ütlesite täna oma sõnavõtus, et komisjoni tööhõivepoliitika üks esmatähtsaid eesmärgi on muu hulgas aidata koolilõpetajatel ja noortel tulemuslikult tööturule siseneda.

Me teame, et tööpuuduse määr selles ühiskonnarühmas on praegu väga suur. Hispaanias on see praegu ligikaudu 40%, Poolas 20% ning kahjuks tõuseb pidevalt. Minu arvates on probleem selles, et õpetatavad ained ei vasta tööturu nõudmistele ja peale selle on raske saada esimest töökogemust.

Kas me saame teie arvates rääkida Leonardo da Vinci programmi vähesest tõhususest hariduse ja kutseõppe vallas? Kuidas te seda programmi hindate? Kas Euroopa Komisjon koostab uued meetmed ja kui koostab, siis milles need seisnevad, et noorte tööpuuduse kasvu ohjata? Härra Barroso, mida te saate täna Euroopa noortele välja pakkuda?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Noorte tööpuudus on praegu Euroopa tööpuudust arvestades kõige tõsisem probleem, sest see on üle 20%.

Seepärast oleme kuulutanud välja kolm konkreetset algatust: „Noorte liikuvus”, „Noorte tööhõive” ja „Uued oskused uute töökohtade jaoks”. Algatuse „Noorte liikuvus” eesmärk on edendada Euroopa haridus- ja koolitussüsteemides tõhusust ja õiglust, algatuse „Noorte tööhõive” eesmärk on uurida viise, kuidas saada üle kriisi mõjust noortele, ning algatusega „Uued oskused uute töökohtade jaoks” soovitakse paremini ühitada oskusi ning tööjõu pakkumist ja nõudlust.

Äsja rõhutasin olukorda kahes suuremas Euroopa liikmesriigis, sest 2020. aastaks on veel 16 miljonil töökohal tarvis kõrget kvalifikatsiooni ning näiteks Euroopa Sotsiaalfond kulutab 2007.–2013. aastani 13,5 miljonit eurot, et edendada töötajate ja ettevõtjate kohanemise meetmeid.

Seega on olemas mõned meetmed, mida me saame võtta Euroopa tasandil, ühenduse tasandil, et täiendada oma liikmesriikide tegevust seoses noorte tööpuuduse probleemiga.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Austatud president Barroso! Ma ei saa teiega nõustuda. Te ütlesite, et ELi 2020. aasta strateegia hõlmas meetmeid, mille eesmärk on kasutada Euroopa Liidus ära keskkonnahoidlike töökohtade loomise potentsiaali. See ei ole tõsi. Te lihtsalt jätsite selle strateegiasse lisamata ja ma ei mõista, miks. On selge, et kui soovite edendada tööhõivet, on majanduse keskkonnasäästlikuks muutmine väga oluline töökohtade loomise võimalus. Miks ei kuulu see ELi 2020. aasta strateegiasse? Mida komisjon kavatseb teha, et kasutada säästva majanduse töökohtade loomise potentsiaali

Euroopas täiel määral, arvestades eelkõige seda, et Euroopa Ülemkogu eesistuja on lisanud selle olulise punktina oma põhimõtete hulka, sest ta usub, et see pakub suurt võimalust? Mida komisjon kavatseb teha?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Ma pean teile meelde tuletama, et komisjon oli see, kes algatas kliimamuutuse- ja energiapaketi, ning et me oleme toonitanud majanduse keskkonnahoidlikumaks muutmise suurt potentsiaali töökohtade loomisel mõnes sektoris ja kindlasti on see tulevikus prioriteet ja üks meie olulisemaid sihtmärke ELi 2020. aasta strateegias.

Me asetasime ELi 2020. aasta strateegia keskmesse oma kliima- ja energiaeesmärgid, alates kasvuhoonegaaside 20%-lisest vähendamisest ning lõpetades taastuvenergia 20%-lise kasutamise ja 20%-lise tuluga energiatõhususest.

Näiteks selleks, et saavutada eesmärk kasutada 20% ulatuses taastuvenergiat, loome töökohti kogu taastuvenergiasektoris. Seega on see meie tulevases majandusstrateegias kindlasti kesksel kohal ning tegelikult oleme seadnud selle üheks oma põhieesmärgiks. Majanduskasv, mitte vaid arukas ja õiglane kasv, vaid ka säästev kasv.

Liisa Jaakonsaari (S&D). – (FI) Austatud juhataja! Siin on palju kõneldud noortest, ja see on väga õige. Teine rühm inimesi, keda see tööhõivekriis väga rängalt mõjutab, on naised. See tähendab, et praegu, kui riigid satuvad võlgadesse ja liikmesriigid kärbivad eelarvet, puudutavad need kärped sageli valdkondi, kus töötavad naised – tervishoidu ja haridust.

Härra Barroso, tahaksin küsida, mida te ütlete nendele liikmesriikidele ja mida te kavatsete teha nende liikmesriikidega, kes teevad kärpeid inimressursi, hariduse ja tervishoiu pealt, vaatamata asjaolule, et 2020. aasta strateegia järgi peab nendesse valdkondadesse panustama. Arvestades, et praegu kõlab liikmesriikides aina jutt kärpimisest, mitte inimestesse panustamisest, siis mida te kavatsete nende liikmesriikidega teha?

José Manuel Barroso, komisjoni president. – Naiste puhul oli see näitaja tõusnud 2010. aasta veebruaris 9,3%ni, võrreldes 9,8%ga meeste puhul. Seega on see näitaja madalam kui meeste puhul. Ehkki on tõsi, nagu te ütlesite, et tulevikus võib naiste tööhõive anda alust suuremaks mureks, sest mõni sektor, mida eelseisev eelarve piiramine kõige rohkem mõjutab, sõltubki rohkem naiste töökohtadest.

Meie ülesanne on paluda liikmesriikidel kajastada seda oma poliitikas ja mitte nõustuda selles üleminekus naiste sattumisega ebasoodsamasse olukorda. Me usume, et tööhõive sihtmäär – me oleme seda ka liikmesriikidega Euroopa Ülemkodus arutanud – peaks hõlmama nii meeste kui ka naiste tööhõive edendamist. Tegelikult on mõnes liikmesriigis selleks palju võimalusi. On liikmesriike, kus naiste tööhõive määr on endiselt palju väiksem kui meeste oma.

Juhataja. – President Barroso, tänan teid vastuste eest ja selle eest, et viibisite siin Euroopa Parlamendi infotunnil. Arvan, et see oli huvitav.

Täna teid, kolleegid, aktiivsuse eest viimase tunni aja vältel.

Me kohtume president Barrosoga ka järgmisel kuul infotunnil.

ISTUNGI JUHATAJA: DAGMAR ROTH-BEHRENDT

asepresident

8. ELi strateegia suhete arendamiseks Ladina-Ameerikaga (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on väliskomisjoni nimel José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra esitatud raport (A7-0111/2010) ELi strateegia kohta suhete arendamiseks Ladina-Ameerikaga (2009/2213(INI)).

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, raportöör. – (ES) Lugupeetud juhataja, kõrge esindaja! Soovin öelda, et komisjoni raportis tunnustatakse ühelt poolt Euroopa Liidu eesistujariigi Hispaania tehtud jõupingutusi – keda ma ei näe siin saalis, mis tuleb mulle üllatusena, arvestades, et me arutame Ladina-Ameerika küsimust – ning teiselt poolt tervitatakse komisjoni teatist „Euroopa Liit ja Ladina-Ameerika: partnerid üleilmsel tasandil”. Arvan, et on raske leida kahte piirkonda, millel on rohkem ühist väärtuste ja huvide mõttes, kui seda on Euroopa ja Ladina-Ameerika.

Austatud juhataja! Numbrid on kõigile väga hästi teada: koos on neil enam kui miljard kodanikku, annavad enam kui 25 % maailma sisemajanduse koguproduktist ning koos Kariibi mere piirkonna riikidega hõlmavad peaaegu kolmandiku ÜRO riikidest.

Lisaks on hästi teada, et kuigi numbrid näitavad väikest langust, on Euroopa Liit suurim arenguabi andja, piirkonna peamine investor ning Ladina-Ameerika suuruselt teine kaubanduspartner ning Mercosuri riikide ja Tšiili jaoks suurim kaubanduspartner.

Arvudest olulisem on siiski see, et me peame Ladina-Ameerikat millekski enamaks kui lihtsalt turuks ning jagame seepärast mitmeid põhimõtteid ja väärtusi, milleks on pluralistlik demokraatia ja esindusdemokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamine, sõnavabadus, õigusriik ja seaduslikkus, nõuetekohane menetlemine, ning loobumine igasugusest diktatuurist ja autoritaarsest valitsemisest.

Pr Ashton! See tippkohtumine toimub Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika jaoks väga erilisel ajal. Euroopa Liidu jaoks on see aeg märkimisväärne, sest pärast reformiprotsessi läbimist ja Lissaboni lepingu jõustumist oleme natuke süvenenud oma probleemide käsitlemisse ja lahendamisse seoses majandus- ja rahanduskriisiga. Oleme näinud, et esimest korda ei pea Rahvusvaheline Valuutafond päästma Ladina-Ameerikat, vaid rahaliitu kuuluvaid Euroopa liikmesriike.

Kui vaatame Euroopa Liidu majanduskasvu määradele viimasel aastal, siis näeme, et keskmiselt oli meil negatiivne kasv 5 %, samas kui Ladina-Ameerikas oli negatiivne kasv 1,8 %. Kui vaatame järgmise aasta majanduskasvu prognoosi, siis näeme, et Euroopa Liidus oodatakse keskmiseks kasvaks 0,7 % ja Ladina-Ameerikas 5 %. See tähendab, et järgmine tippkohtumine ei saa olema põhja ja lõuna vahel nagu varem, vaid tippkohtumine võrdsete partnerite vahel. Seetõttu leian, et peaksime vaatama kas või korrakski tagasi ja olema rahul sellega, mida oleme paaril viimasel aastal saavutanud.

On siiski selge, et paljudi vajab veel tegemist. Pr Ashton! Seoses sellega sõlmis Euroopa Liit ajavahemikul 2000–2010 assotsiatsioonilepingud Mehhiko ja Tšiiliga, kuid Ameerika Ühendriigid sõlmisid lepingud kogu Kesk-Ameerika, Colombia ja Peruuga ning lisaks mitme Mercosuri riigiga. Seepärast peame kaotatud aja kiiresti tasa tegema ning püüdlema mingil viisil strateegilise partnerluse poole Mehhiko ja Tšiiliga, kohaldama tulevaste arengute klauslit neis lepingutes ning sõlmima lepingud Kesk-Ameerikaga, kus peame üles näitama suuremat heasoovlikkust. Samas tervitab parlament algatusi, mille te olete esitanud eesmärgiga luua Euroopa – Ladina-Ameerika fond ja ka investeerimisrahastu.

Austatud kõrge esindaja! See tippkohtumine ei ole siiski lihtsalt järjekordne kohtumine. Seekord on kaalukaasil väga konkreetsed küsimused. Kui meie kaubanduse osakaal piirkonnas jätkab vähenemist, kusjuures see oli 25 % ja on nüüd natuke üle 15 %, selliste riikide pärast nagu Hiina, kaob meie tähtsus. Seepärast palun teil, kõrgel esindajal ja komisjoni asepresidendil, kooskõlas eesistujariigi Hispaaniaga edastada selgesõnaline ja väga konkreetne sõnum seoses uue Euroopa pühendumusega teha koostööd meie vanade sõpradega Ladina-Ameerikas.

Catherine Ashton, komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja. – Lugupeetud juhataja! Austatud parlamendiliikmed! Mul on hea meel olla taas siin Euroopa Parlamendis ning ma ootan väga seda arutelu Ladina-Ameerikaga arendatavate suhete teemal.

Sooviksin alustuseks tänada José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyrat suurepärase raporti eest. Leian, et selles kujutatakse väga hästi meie kahe institutsiooni ühiseid seisukohti Euroopa Liidu ja kõnealuse piirkonna partnerluse tähtsuse ja – nagu ta väga õigesti ütles – väljavaadete kohta. Mul on väga hea meel, et parlament soovib tugevdada suhteid Ladina-Ameerikaga, sealhulgas parlamentide vaheliste dialoogide kaudu. Meie ühised pingutused on järjepideva poliitika väljatöötamisel ja piirkonnas tuntava kohaloleku tagamisel keskse tähtsusega. Olen nõus, et saabuv tippkohtumine on hea võimalus kinnitada veel kord meie pühendumust sellele piirkonnale ja meie kindlameelsust partnerluse tihendamiseks.

Nagu raportis väga õigesti rõhutatakse, on partnerlus osutunud edukaks. Täna on Euroopa Liit Ladina-Ameerika suuruselt teine kaubanduspartner ja piirkonna suurim investor. Laiendame oma koostööd majandusküsimustest kaugemale, et hõlmata põhilised strateegilised küsimused – kliimamuutus, tuumarelvade leviku tõkestamine, uimastivastane võitlus, rahu ja julgeoleku propageerimine kogu maailmas.

Seda kõike silmas pidades sätestas komisjon eelmisel aastal teatises „Euroopa Liit ja Ladina-Ameerika: partnerid üleilmsel tasandil“ Ladina-Ameerika strateegia. Meie peamiseks järeldusteks oli kiirendada piirkondlikku dialoogi ja toetada piirkondlikku integratsiooni, tugevdada kahepoolseid suhteid – võttes arvesse piirkonna mitmekesisust – ning kohandada koostööprogramme, suurendamaks nende fokuseeritust ja tulemustele orienteeritust.

Mul on hea meel, et alates sellest ajast oleme vastu võtnud mitu algatust. Oleme teinud väga tihedat koostööd Brasiilia ja Mehhikoga strateegilise partnerluse suhtes ning Tšiili arengu- ja innovatsiooni assotsiatsiooni suhtes. Peruu ja Colombiaga oleme lõpule viinud mitmepoolsete kaubanduslepingute läbirääkimised ning lähitulevikus loodame lõpetada assotsiatsioonilepingut käsitlevad läbirääkimised Kesk-Ameerikaga. Lisaks teeme tööd läbirääkimise jätkamiseks Mercosuri riikidega. Oleme suurendanud poliitikadialooge eri küsimustes – säästev areng, ränne, ebaseaduslike uimastite vastane võitlus. Need on olulised läbirääkimised ja dialoogid. Need tugevdavad meie suhteid.

Lisaks on paljud, mida saaksime praktikas piirkondliku integratsiooni suhtes ära teha. On väga oluline, et Euroopa Liit ja Ladina-Ameerika suudaksid ühiste jõududega keskenduda prioriteetsetele valdkondadele. Tippkohtumise suhtes olen vägagi nõus, et tegemist on tähtsa sündmusega. Soovime, et meil oleks tegevuskava, mis hõlmab koostööd olulistest küsimustest – teadusuuringud, tehnoloogia ja innovatsioon, keskkond, kliimamuutus jne. Teiseks soovime tunnustada eri alampiirkondades tehtud edusamme ning tugevdada kahepoolseid suhteid. Kolmandaks, nagu parlamendiliige Salafranca juba ütles, soovime käivitada investeerimisrahastu ja luua Euroopa Liidu – Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna fondi. Teeme kõvasti tööd, et tugevdada neid suhteid Euroopa Liidu ja kiiresti muutuva Ladina-Ameerika vahel, ning me suudame maksimeerida oma potentsiaali.

Ootan kannatamatult selle täiskogu liikmete seisukohti ning vastan meeleldi kõikidele küsimustele.

Catherine Grèze, *arengukomisjoni arvamuse koostaja*. – (FR) Lugupeetud juhataja! Austatud kolleegid! Rahandus-, sotsiaal- ja majanduskriisi foonil ning Madridi tippkohtumise ootel on Euroopa Liidul täita ülesanne. Nimelt koostööd ja arengut hõlmav ülesanne.

Olles ametlik liider inimõiguste ja arenguabi valdkonnas, peab Euroopa Liit Ladina-Ameerikas vastu võtma mitmeid väljakutseid. Tuletagem meelde, et EL on suurim arenguabi andja, olles panustanud kümne aasta jooksul peaaegu 3 miljardit eurot. Arengukomisjonil on hea meel komisjoni panuse üle, mille eesmärk on tagada aastatuhande arengueesmärkidest kinnipidamine ning seda eelkõige seoses haridusega.

Lisaks on mul hea meel, et väliskomisjoni raportis käsitletakse naiste mõrvamist ning tähtsustatakse kliimamuutuse vastast võitlust.

Samas on mul kahju, et puuduvad konkreetsete meetmed ja tõeline arengustrateegia. Pärast Kopenhaageni tippkohtumist kutsus arengukomisjon Euroopa Liitu tähelepanu pöörama Ladina-Ameerika innovaatilistele projektidele, näiteks neile, mis esitati sellel nädalal Cochabambas toimunud tippkohtumisel või Yasuni-ITT projektile Ecuadoris.

Põliselanike poliitiliste, sotsiaalsete, keskkonnavalaste ja kultuuriliste õiguste austamine peab asetsema meie Atlandi-üleste suhete keskmes. Lisaks oleme rõhutanud, kui oluline on järgida Rahvusvahelise Tööstusorganisatsiooni (ILO) konventsioone, mida Colombias eiratakse. Kinni tuleb pidada minimaalsetest keskkonnavalastest ja sotsiaalsetest standarditest.

Lõpetuseks on meil kahju, et väliskomisjoni raportist puuduvad mis tahes viited avalikele teenustele, veele ja tervisele. Mina isiklikult ei usu selliste kesise eelarvega uurimisorganisatsioonide levikusse, mis ei võimalda tõelist dialoogi kodanikuühiskonnaga. Ma ei usu, et oleks kasulik tekitada juurde eelarvepeatükke, mis vähendavad arenguabiks mõeldud rahalisi vahendeid mingite ebaselgete eesmärkide pärast. Ma ei usu ühtegi lepingut, mille prioriteedid ei austa inimõigusi ja keskkonda.

Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika partnerluse eesmärk ei ole vaid kaitsta kaubanduslikku kasumit. Vabakaubanduslepingud Peruu ja Colombiaga on väga kehv vastunäide. Meie ülesanne on aidata kaasa piirkondlikule integratsioonile ning olla vastu mis tahes allkirjastatud lepingule, mis seda integratsiooni nõrgestaks.

Meie kohus on kaitsta eelkõige inimõigusi ja austada keskkonda kõigis meie välissuhetes.

Pablo Zalba Bidegain, *fraktsiooni PPE nimel*. – (ES) Austatud juhataja! Lugupeetud kõrge esindaja! Kallid kolleegid! Ma usun kindlalt, et peame Ladina-Ameerikas nägema äärmiselt tähtsat kaubanduspartnerit.

Usume, et taas tuleks alustada läbirääkimisi sellise Euroopa Liidu ja Mercosuri riikide vahelise lepingu sõlmimiseks, mis mõjutaks 700 miljonit inimest ja millest saaks kõige ambitsioonikam kahe piirkonna vaheline leping maailmas.

Lisaks usume, et Euroopa Liidu ja Kesk-Ameerika vahelise lepingu läbirääkimised tuleks lõpule viia enne mais toimuvat Madridi tippkohtumist.

Samuti peame arendama assotsiatsioonilepinguid Mehhiko ja Tšiiliga, mis on olnud tõeliselt edukad. Seepärast peame üles näitama oma rahulolu Colombiaga vabakaubanduslepingu sõlmimisel, mis saab olema väga kasutoov nii Euroopa kui ka Ladina-Ameerika riikidele.

Usume, et nüüd on parlamendi töö need lepingud õigeaegselt ratifitseerida ning tagada, et välja ei jäetaks ühtegi Andide Ühenduse riiki, kes soovib lepingut sõlmida.

Lisaks usume muidugi, et vabakaubanduslepingud võivad ja peaksidki olema kasulikud kodanike õiguste ja vabaduste arendamise propageerimisel.

Lõpetuseks oleme seisukohal, et tulevikus tuleks ühest küljest arendada Euroopa Liidu lepinguid eri riikidega ja piirkondlike rühmadega ning teisest küljest edendada piirkondadevahelise integratsiooni lepinguid Ladina-Ameerikas endas.

Emilio Menéndez del Valle, *fraktsiooni S&D nimel*. – (ES) Lugupeetud juhataja! Austatud pr Ashton! Lubage mul alustuseks tänada José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyrat väga korraliku raporti eest.

Te teate, et mai tippkohtumine on suurepärane võimalus arendada suhteid kahe poole vahel. Eesistujariiki Hispaanias tuleb õnnitleda selles suhtes tehtud töö eest. Sellest olenemata pean oluliseks, et suhteid arendataks edasi ja tugevdataks ka pärast selle riigi eesistumisperioodi lõppu. Pr Ashton! Teil on selles suhtes nii mõndagi ära teha, sest maailmas ei ole ühtegi teist piirkonda, millel oleks suurem ajalooline, kultuuriline ja institutsionaalne sugulus Euroopaga, kui seda on Ladina-Ameerikal. Seda enam on põhjust arendada suhteid, kui me mõtleme sellele, et Ladina-Ameerika inimeste endi soovi tõttu, aga ka Euroopa järjepideva toetuse tõttu demokraatlikele institutsioonidele, on need institutsioonid saavutanud suure kindluse.

Kõnealune raport – ning ma julgen öelda, et minu fraktsioon andis sellesse olulise panuse – on hea sõnum maikuus Madridis toimuval tippkohtumisel edastamiseks ning ma loodan, et see mõjutab positiivselt selle tippkohtumise tulemusi ja aitab esile tõsta asjaolu, et on äärmiselt oluline liikuda edasi strateegilises suhtes Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna riikide vahel.

Tippkohtumist silmas pidades me loomulikult toetame Ladina-Ameerika investeerimisrahastu loomist ning Euroopa – Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna fondi asutamist.

Kuigi me oleme teadlikud viimastel aastatel kogetud raskustest, loodame siiski, et Madridi tippkohtumine annab sisse lõpliku hoo Mercosuri riikidega peetavatele läbirääkimistele.

Samuti tervitame olulist sammu, milleks on Peruu ja Colombia vahelise mitmepoolse lepingu alaste läbirääkimiste lõpuleviimine, ning usume, et kui aeg on käes, suudetakse välja mõelda hea ja intelligentne viis, kuidas kaasata soovi kohaselt Ecuador ja jätta ukseks alatiseks lahti ka Boliiviale.

Lõpetuseks, kuidas me saaksime jätta rõõmustamata Kesk-Ameerikaga lepingu sõlmimise üle, mis on enam kui tõenäoline ja tervitatav, ning nüüd heakskiidu saanud Panama kaasamise üle sellesse lepingusse ja neisse läbirääkimistesse?

Austatud juhataja! Kokkuvõtteks sooviksin öelda, et loomulikult peab kõike seda käsitlema raamistikus, mida sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioon Euroopa Parlamendis peab selles valdkonnas sotsio-poliitiliseks alusfilosoofiaks. See tähendab erinevate integratsiooniprotsesside toetamist Ladina-Ameerikas, inimõiguste austamise nõudmist ning kõike hõlmava arengut käsitleva lähenemisviisi kasutamist, püüdes samas alati hoida dialoogikanalid avatuna, olenemata esile kerkida võivatest raskustest, ning süvendada meie seoseid oma strateegiliste partneritega, et saavutada edu oma eesmärkide osas.

Vladko Todorov Panayotov, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (BG) Lugupeetud juhataja! Austatud pr Ashton! Armsad kolleegid! Alustuseks sooviksin väljendada oma heameelt selle suure panuse üle, mida José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra on andnud Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika vaheliste suhete arendamisel ning erakordse rolli üle, mida ta on täitnud kõnealust raportit koostades. Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika vaheline strateegiline partnerlus kuni 2015. aastani areneb 2020. aasta tegevuskava foonil, mille näol on tegemist ülemaailmse lepinguga ning mille eesmärk on võidelda kliimamuutusega ja edendada meie püüdusi rohelise, keskkonnasõbraliku majanduse loomisel. eepärast soovin rõhutada, et Ladina-Ameerika on strateegiline partner, kelle osas Euroopa peab laiendama oma majanduslikku ja kultuurilist mõju veelgi. See partnerlus võin olla eriti tähtis praeguse ülemaailmse finantskriisi ajal ning avada suuremaid võimalusi

kaubavahetuseks ning koostööks teadusuuringute ja tehnoloogia valdkonnas, võimaldades meil sellest kriisist välja tulles olla tugevamal ja stabiilsemal positsioonil.

Ulrike Lunacek, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (ES) Lugupeetud juhataja! Sooviksin vähemalt esimese osa oma kõnest esitada hispaania keeles.

Ka mina sooviksin tunnustada seda, mis on läbirääkimistel toimunud alates sellest, kui José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra raport esimest korda esitati ning mida me oleme praeguseks saavutanud. Arvan, et tegemist on olnud hea protsessiga, sest te olete nõustunud mitme meie seisukohaga, kuigi ma pean ütlema, et kui raporti oleks kirjutanud Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon, oleks see olnud loomulikult teistsugune, aga nii need asjad kord parlamendis käivad.

Hr Salafranca! Te ütlesite, et soovisite näha Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika vahelist suhet kui suhet võrdsete vahel ning ma pean ütlema, et mulle meeldib see mõte, kuid probleem on selles, kuidas kindlaks teha, kes need võrdsed on: kas selleks on valitsused, mida on samas väga erinevad, või on selleks inimesed, kes soovivad saada rohkem teavet või enam õigusi – nagu see on naiste puhul – või seda, et võideldaks vaesusega?

See on midagi, mis vajab määratlemist ning minu arvates on see raportist mõnevõrra puudu. Tunnistan siiski, et meil on õnnestunud mõned aspektid hästi lahendada. Samuti on mul hea meel, et Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioonil on õnnestunud kaasata põliselanike kultuurilised õigused, kusjuures see ettepanek tuli arengukomisjonilt. Naiste mõrvamise küsimus, mis on naistevastase vägivalda väga tõsine aspekt, on samuti lisatud ning sama on tehtud ka Ameerika riikidevahelise inimõiguste kohtu otsusega. Arvan, et need on peamised edusammud. Lisaks on veel kliimamuutus, mis mõjutab elanikkonda mõlemal mandril võrdselt näiteks selles osas, mis juhtub liustikega.

Ühest küljest seisneb erinevus selles, mida Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon tahtis ja mida soovisid teised fraktsioonid; nimelt meie ei ole assotsiatsioonilepingutega jätkamise poolt, nagu seda siiani tehtud on. Eelistaksime sõlmida laiaulatusliku lepingu kogu Andide Ühendusega, mitte ainult Colombia ja Peruuga.

Sooviksin lõpetuseks esitada konkreetse küsimuse pr Ashtonile:

fraktsiooni Verts/ALE nimel. – Jätkan inglise keeles. See on konkreetne küsimus teile, kõrge esindaja, ning see selline küsimus, mida me kahjuks ei saanud raportisse lisada. Kas te astuksite välja selliste ülisuurte projektide vastu, nagu Brasiilias Shingu jõe Del Monte tamm, mille ehitamist praegu kavandatakse ning mis hävitab põliselanike elupaigad ja ei ole ühtlasi ka parim lahendus energiatarbimise seisukohast?

Brasiilias on praegu käimas protestiaktisiooni, milles osalevad sajad kodanikuühiskonna organisatsioonid. Lisaks on Brasiilias pooleli kohtumenetlused. Sooviksin teilt teada, mida teeb komisjon ja mida teete teie kõrge esindajana, et säilitada Amazonase piirkonna keskkond seal elavate inimeste jaoks ja meie kõigi jaoks sel planeedil.

Charles Tannock, *fraktsiooni ECR nimel.* – Austatud juhataja! Lugupeetud kõrge esindaja! Ma tänan José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyrat suurepärase raporti eest, mis käsitleb ELi strateegilisi suhteid ja partnerlust Ladina-Ameerikaga.

Pärast 2004. aasta laienemist Kesk- ja Ida-Euroopa riikidesse on EL arusaadavatel põhjustel keskendanud oma ühise välis- ja julgeolekupoliitika itta, st Venemaale, Kesk-Aasiasse ja Hiinasse, kuid sellest olenemata on kaubandus Ladina-Ameerika ja Euroopa Liidu vahel kasvanud kiiresti. Seega ei tohi seda enamasti demokraatlikku piirkonda, kellega meil on palju ühist, siiski ära unustada.

Käesoleval aastal tähistab Brasiilia järjekordset etappi oma esilekerkimisel maailma majandus- ja poliitikagigandina, kui riik korraldab presidendivalimised ning president da Silva lahkub pärast oma kahte maksimaalset ametiaega presidendi kohalt. Brasiilia koos Mehhikoga on nüüd leidnud tunnustust ELi strateegilise partnerina. Ka Colombia on paljutootav näide demokraatia võimaliku õitsengu kohta Ladina-Ameerikas ning peab praegu Euroopa Liiduga läbirääkimisi vabakaubanduslepingu üle. Ka selles riigis toimuvad peagi presidendivalimised ning Colombia inimesed hakkavad kindlasti taga igatsema Álvaro Uribe visionaarset juhtimisstiili.

Vastandina juhib Venezuelat populistlik demagoog Hugo Chávez, kes on üles näidanud vähest austust demokraatia ja sõnavabaduse suhtes. Ka Boliivia ja Ecuador on üles näidanud murettekitavaid märke Chávezi ja Castro Kuuba eeskujuga järgimisest.

Lõpetuseks soovin öelda, et on äärmiselt kahju, et Argentiina president Kirchner on otsustanud suunata tähelepanu eemale siseriiklikult poliitikalt ja tema ebaõnnestunud tegevuselt presidendina, kasutades sõjakaid sõnu Falklandi saarte kohta, kelle elanikud soovivad jääda Briti kodanikeks.

Bastiaan Belder, *fraktsiooni EFD nimel*. – (NL) Seoses José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra väärtusliku raportiga, mis käsitleb ELi strateegiat suhete arendamiseks Ladina-Ameerikaga, sooviksin pöörduda nõukogu ja komisjoni poole, keda mõlemat esindab paruness Ashton, palvega võtta kiireloomulised meetmed kolmes küsimuses.

Esiteks, me peame nõudma Ladina-Ameerika riikidelt kui julgeolekunõukogu roteeruvatel liikmetel täielikku koostööd, eelkõige Brasiilialt, kõikide rahvusvaheliste katsete puhul saavutada rahumeelne lahendus Iraani konfliktis tuumarelvade üle. Seega vajame selles küsimuses tõelist koostööd ja tuge.

Teiseks, me peame nõudma Ladina-Ameerika riikidelt täielikku koostööd jätkuvas Islami terrorivõrgustiku vastases võitluses. See puudutab eriti Venezuela kohta, sest Hezbollah ei istu seal just käed rüpes ja sama kehtib ka Iraani kohta.

Kolmandaks, me peame nõudma Ladina-Ameerika riikidelt täielikku koostööd antisemitismist tuleneva ülemaailmse kurjuse vastases võitluses. Taas kord valmistab suurt muret selles küsimuses Venezuela president Chávez, kuid kahjuks ei ole tema ainus. Hiljuti avaldas Stephen Rothi Instituut aruande, milles rõhutatakse mitmeid selle küsimusega seotud mõnevõrra ebameeldivaid aspekte.

Lõpetuseks, eelmisel nädalal oli Euroopa press paljutähenduslikult vaikne seoses Hiina kasvava mõjuvõimuga Ladina-Ameerikas. Kas see tähendab, et Euroopa Liit võib jääda mõnikord lõksu nende kahe strateegilise Brüsseli partneri vahele?

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Austatud juhataja! José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra raport sisaldab mitmeid huvitavaid asju. See on väga laiaulatuslik. Euroopa ei saa ära pöörata suhetest piirkonnaga, mis raporti põhjenduse J sõnul koosneb 600 miljonist inimesest, annab 10 % maailma sisemajanduse koguproduktist ning millega me oleme seotud eriliste ajalooliste sidemete kaudu, eelkõige seoses selliste ladinamaadega nagu Hispaania, Portugal ja Itaalia, sest paljud nende riikide kodanikud läksid elama Argentiinasse, ning isegi Prantsusmaaga, kes ikka veel tegutseb Guyanas.

Mul on siiski kahju, et raport ei käsitle kahte olulist küsimust otsesemalt.

Esiteks on globaliseerumise, üle maailma kohaldatava vaba kaubanduse ja tööjõu rahvusvahelise jaotumise küsimus, mida ekslikult esitatakse kui imerohtu ning mis põhjustab äärmiselt tõsiseid majanduslikke ja sotsiaalseid probleeme ning seda mitte ainult Euroopas või ka Ladina-Ameerikas.

Teiseks, järgmiseks probleemiks on sõltumatus Suurest Vennast, ehk siis teisisõnu USAst. Me ei ole USA vaenlased, aga ikkagi peame kõigele vaatamata meeles pidama, et Monroe doktriin, mille avalikult välja kuulutatud eesmärk oli samas ennetada Ladina-Ameerika taaskoloniseerimist Euroopa poolt, muudeti tegelikkuses protektoraadiks, mille mõju me nägime mõned aastad tagasi ennekõike Panamas toimunud sekkumise jultumuse mõttes.

Seega olen nõus, et peaksime käsitlema selliseid küsimusi nagu uimastite tootmine, aga see ei ole mitte meie ülesanne kirjutada Ladina-Ameerika inimestele ette seadusi, põhjuseid, õigust või meeste ja naiste vahelist võrdsuslikkust.

Usume, et peaksime pühenduma neile küsimustele, mis on otseselt äärmiselt olulised.

Elena Băsescu (PPE). – (ES) Alustuseks soovin tänada José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyrat tema suurepärase töö eest kõnealuse raporti koostamisel.

– (RO) Euroopa Parlament edastab praegu selge sõnumi Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika vaheliste suhete tugevdamise kohta, seda enam, et Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika tippkohtumine saab toimuma kuu aja pärast. Samas on need suhted Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika vahel üks eesistujariigi Hispaania prioriteet. Usun siiski, et siiani on siiski veel kasutamata suur potentsiaal mõlema piirkonna vahelise kaubanduse edendamisel.

Seepärast peaks Euroopa Liit nägema ette vahendid Euroopa toodete edendamiseks Ladina-Ameerika turul. Seoses sellega on mõned Rumeenia tooted juba leidnud tee Ladina-Ameerika turule. Ühe näitena võib tuua meie rahvusauto Dacia. Rumeenial on ette näidata pikaajaline hea koostöö Ladina-Ameerikaga, sest meie ladina päritolu on meie ühine väärtus.

Sooviksin rõhutada, et ma tervitan uut kolmepoolset lähenemisviisi, mida raportöör on maininud ning mis hõlmab Euroopa Liidu, Ladina-Ameerika ja USA osalemist. Samas peame võtma arvesse koostööprojekte, mis ühendaksid Rahvusvahelise Valuutafondi õigusliku staatuse, võrdse juurdepääsu haridusele ning tööjõu.

Lõpetuseks, hr Salafranca raport ja Madridi tippkohtumine peavad olema aluseks pikaajalisele Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika vahelise strateegilise partnerluse arendamisele.

Ramón Jáuregui Atondo (S&D). – (ES) Austatud juhataja! Ka mina sooviksin tänada hr Salafranca Sánchez-Neyrat. Arvan, et tegemist on väga tähtsa raportiga.

Austatud kolleegid! Soovin öelda, et on miljoneid põhjuseid, miks me peaksime pidama Ladina-Ameerikat Euroopa jaoks väga tähtsaks mandriks: Ladina-Ameerikas elab miljoneid eurooplasi ning on miljoneid ladina-ameeriklasi, kes tulevad meie riikidesse Euroopas ning leiavad oma rahva kannatuste eest varjupaika Prantsusmaal, Saksamaal, Rootsis ja Hispaanias.

Kolleegid! Ladina-Ameerika on Euroopa Liidu jaoks väga oluline ning seepärast on mul väga hea meel, et mõne järgmise kuu jooksul ja seda võib-olla suuresti tänu kõrge esindaja Ashton'i ja eesistujariigi Hispaania poolt tehtud tööle võib osutuda võimalikuks sõlmida neli suurt ja väga olulist lepingut Colombia, Peruu, Mercosuri riikide ja Kesk-Ameerikaga. See saab olema väga oluline Euroopa Liidu ja eelkõige Ladina-Ameerika jaoks.

Kallid kolleegid! Me peame siiski Ladina-Ameerikat aitama. Neil riikidel on nõrk riigiparaat ja viletsad avalikud teenused, sest nende maksumäärad on väga madalad, nende demokraatia on veel vigane ning esinevad probleemid inimõigustega. Peame aitama Ladina-Ameerika inimesi. Me peame seda alati meeles pidama.

Pr Ashton! Ma sooviksin edastada teile kaks sõnumit või soovitus, mida ma pean väga tähtsaks. Ladina-Ameerikas töötamiseks peab meil olema ka Euroopa ettevõtjate toetus. Välispoliitika korraldamisel vajame oma suurte ettevõtjate majanduslikku kohalolekut Ladina-Ameerikas, mis saab suuresti kaasa aidata nende riikide arengule, pakkudes sotsiaalset vastutust väärtustavat kultuuri ja pühendumist nende arengule.

Lõpetuseks peame moodustama ülemaailmse liidu Ladina-Ameerikaga, et teha koostööd maailmas ja maailma juhtimisel. Ühinegem nendega, et oleksime tugevamad.

Gesine Meissner (ALDE). – (DE) Austatud juhataja! Paruness Ashton! Hr Salafranca! Euroopa – Ladina-Ameerika Parlamentaarsete Assamblee liikmena on mul raporti üle väga hea meel, sest meile on tõesti tähtis jätkuvalt tugevdada Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika vahelisi suhteid.

Alates 1999. aastast oleme kõvasti edusamme teinud. Ladina-Ameerika elanikkond on 600 miljonit inimest ning Euroopa Liidus on samuti umbes 600 miljonit elanikku. Meil on sarnased väärtused ja inimõigused ning lisaks seob meid soov demokraatia ja rahu järele. Tegelikud tingimused kahel mandril on siiski väga erinevad. Partnerluses on oluline tagada kõik võimalik, et mõlemal partnerid oleksid võrdsed, aga praegu see nii veel ei ole.

Ladina-Ameerikas on palju probleeme, sealhulgas kirjaoskamatus, kuid lisaks infrastruktuuri puudumine, üldine hariduse puudumine, demokraatlikud vajakajäämised ning inimõiguste rikkumine. Õnneks meil nii palju probleeme ei ole. Paljud sealsed inimesed teenivad elatist uimastikaubandusega ning see peab loomulikult muutuma. Olles suurim kaubanduspartner, kes osaleb aktiivselt arenguabis, on meie ülesanne tagada, et Ladina-Ameerika saab täiendavat abi oma demokratiseerimise protsessis. Sooviksin näha, et partnerlus tooks kaasa selle, et Ladina-Ameerika inimesed elaksid rahu samamoodi, nagu meie seda teeme Euroopa Liidus, ning võimaldaks neil üksteiselt õppida ja üksteisest kasu saada.

Seepärast meeldivad mulle väga Euroopa – Ladina-Ameerika rahu ja julgeoleku harta ning Euroopa – Ladina-Ameerika fondi mõtted. Usun, et see muudaks suhte veelgi tugevamaks ning aitaks meil tõesti saavutada edu.

Edvard Kožušník (ECR). – (CS) Minu kolleeg Salafranca Sánchez-Neyra mainis alguses, et Euroopal ja Ladina-Ameerikal on väga sarnased väärtused. On siiski üks erand.

Märtsis arutasime olukorda Kuubas. Kui peame läbirääkimisi Ladina-Ameerikaga suhete arendamist käsitleva ELi strateegia üle, ei tohi Kuubat kahe silma vahele jätta. Kuuba stalinistlik riigikord koos totalitaarse käitumisega püüab kahjustada suhteid ELi ja selle piirkonna kui terviku vahel. Piirkond ei ole seda siiski ära teeninud. Ladina-Ameerika on ELi oluline partner ning seda isegi Kuuba režiimiga. ELi partner Kuuba poolel

ei peaks olema praegune Castro režiim, vaid muutuste kaasatoojad ja demokraatlik opositsioon. Ma austan väga kõiki Kuuba kommunistliku diktatuuri vastaseid ning sooviksin tänada kardinal Jaime Ortegat nende julgete sõnade eest, mille ta – kui ma ei eksi – eile valitsejatele ütles.

Olen seisukohal, et demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste järgimine, sõnavabadus, õigusriik, seaduslikkus ning mis tahes vormis esinevast diktatuurist või autoritarismist on aluseks kahe piirkonna vahelisele strateegilisele partnerlusele, vaid on ühtlasi ka selle oluliseks eeltingimuseks.

John Bufton (EFD). – Austatud juhataja! Arutelu alguses ütles paruness Ashton, et ta on nõus vastama mis tahes küsimustele. Paruness! Palun vastake minu järgmisele küsimusele.

Väliskomisjoni ettepanekud hõlmavad läbirääkimisi ÜRO hartal põhineva Euroopa – Ladina-Ameerika rahu ja julgeoleku harta sõlmimiseks.

Kelle huve te toetate seoses sellega, et Argentiina palub ametlikult ÜRO peasekretäril Ban Ki-moonil seada kahtluse alla Ühendkuningriigi õigus Falklandi saarte üle?

Argentina välisminister Jorge Taiana on palunud ÜRO-l aidata peatada Ühendkuningriigi edasised ühepoolsed õigusaktid seoses naftapuurimisega kõnealuses piirkonnas.

Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna juhtide vahel hiljuti toimunud tippkohtumisel oli näha, et kõik 32 riiki toetasid üksmeelselt Argentina nõuet seoses Falklandi saartega.

Kas te nõustute, et tuginedes ÜRO hartas sisalduvale enesemääratlemise põhimõttele peaks Ühendkuningriik säilitama õiguse saarte üle ning kas te toetaksite selle riigi huve kooskõlas rahvusvahelise õigusega? Ma sooviksin saada vastust.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud kolleegid! Kahe piirkonna vaheline strateegiline partnerlus on Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika vahel kehtinud alates 1999. aastast. Selle partnerluse aluspõhimõtted hõlmavad inimõiguste ja põhivabaduste austamist koos õigusega haridusele. On tõsiasi, et neid põhimõtteid rikutakse siiski sageli. Lisaks on umbes 42 miljonit inimest Ladina-Ameerikas kirjaoskamatud. Euroopa Liit on nii Ladina-Ameerika peamine investor kui ka tähtis kaubanduspartner.

Lõpetuseks sooviksin öelda, et asjaolu, et naised on sotsiaalselt kehvemas olukorras ning et põlisrahvaste diskrimineerimine jätkub – kui esile tõsta vaid kahte problemaatilist valdkonda –, on vastuolus ülemaailmsete inimõigustega. Selles valdkonnas on veel vaja tööd teha ja olukorda parandada.

Marietta Giannakou (PPE). – (EL) Lugupeetud juhataja! Soovin õnnitleda hr Salafrancat tema äärmiselt integreeritud ja tõese raporti puhul. Lisaks nõustun komisjoni asepresidendi ja kõrge esindajaga selles osas, kui tähtsad on need jõupingutused tihedama partnerluse sepiamiseks.

On tõsi, et viimase 20 aasta jooksul on Ladina-Ameerika arenenud ning et see, mis meile 1980ndatel muret valmistas, nimelt arvukad diktatuurid, on nüüd kadunud. Kuid uimastikaubandus, rahapesu, terrorism ning vaesusest, ebakindlusest ja töötusest põhjustatud suured probleemid piirkonnas ei ole siiski kadunud.

Seepärast palume Euroopa Parlamendi ja leedi Ashtoni abiga pöörata erilist tähelepanu hariduse ja kultuuriga seotud sektoritele. Ladina-Ameerika riigid on ainsad, mille kohta võib öelda, et nad – enam kui kolmandik riikidest – on tihedalt seotud Euroopaga ajaloo, hariduse ja kultuuriküsimustega ning ma arvan, et neile valdkondadele tuleks pöörata erilist tähelepanu.

Hr Salafranca raport sisaldab integreeritud tegevuskava ning ettepanekut fondi loomiseks, mis on samuti äärmiselt tähtis Euroopa Parlamendile ning otse loomulikult kutsutakse raportis üles Euroopa Parlamenti värskendama ja tugevdama oma rolli suhetes nende riikidega. Arvan, et just seda peaksime tänasest raportist meele pidama.

Emine Bozkurt (S&D). – (NL) Lugupeetud juhataja! Viimastel kuudel on Ladina-Ameerika omandanud üha selgema ja konkreetsema tähtsuse Euroopa Liidu silmis, olles aastaid saanud liidult liiga vähe tähelepanu. Euroopa Komisjon esitas teatise, milles tunnustatakse Ladina-Ameerika mõlemaid piirkondi ülemaailmsete osalejate ja partneritena ning assotsiatsioonilepinguid käsitlevad läbirääkimised on nüüd käimas. Ma ei saa jätta rõhutamata, kui võrd strateegiliselt tähtsad on head suhted Ladina-Ameerikaga. Pean eelkõige silmas Kesk-Ameerikaga käimasolevaid läbirääkimisi assotsiatsioonilepingu üle, kusjuures nende läbirääkimiste viimane voor algas eile. Eesmärk on i-le täpp peale panna ja läbirääkimised lõpule viia.

Kuigi põhimõtteliselt ma rõõmustaksin assotsiatsioonilepingu üle Ladina-Ameerikaga, ei suuda ma siiski piisavalt rõhutada, et inimõiguste austamine on äärmiselt tähtis. Kõnealune leping peaks aitama kaasa inimõiguste olukorra paranemisele Kesk-Ameerikas ning need riigid peavad inimõigusi austama pidevalt. Me ei sõlmi mitte ainult kaubanduslepingut, vaid tekitame omavahelise seose poliitiliste dialoogide ja koostöö vahendusel.

Assotsiatsioonileping on Kesk-Ameerikale tähtis. Seda piirkonda iseloomustab kõrge vaesus ning kõnealune leping peab aitama kaasa sealsete inimeste majanduslikule arengule. Seepärast peab Euroopa Liit läbirääkimiste jooksul silma kinni pigistama asjaolu ees, et Euroopa ja Kesk-Ameerika ei ole võrdsed partnerid lepingus. Selles lepingus tuleb piisavalt arvesse võtta kahe piirkonna ebavõrdset alguspunkti ning seetõttu on asümmeetriline lepingus väga tähtis. Lühidalt öeldes peab see olema tasakaalustatud leping, mis ei too ainult kasu Euroopale ja Kesk-Ameerikas asutatud suurtele ettevõtjatele. Ei, ennekõike peab see leping parandama tavakodanike ja väikeste ettevõtjate olukorda.

Kokkuvõtteks sooviksin öelda, et oleme valinud piirkonnapõhise lähenemisviisi ning ma rõhutaksin, et me peame asjad ka sel viisil lõpule viima, et ükski riik ei jääks oma naabritest maha.

Liam Aylward (ALDE). – (GA) Austatud juhataja! Mul on selle raporti üle hea meel ning ma avaldab raportöörile kiitust tema suurepärase töö eest. Sooviksin juhtida tähelepanu Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika vahelistele kaubandussuhetele.

Tuleb tagada, et kaubandussuhteid arutatakse võrdsetel alustel. Euroopa talupidajad ja tootjad peavad järgima paljusid eeskirju ning nad toodavad kvaliteetset toitu ja kaupu. Nende kõrgete standardite tulemuseks on Euroopa talupidajate ja tootjate kõrgemad tootmiskulud ning see võib osutuda turul ebasoodsaks madalama kvaliteedi ja madalamate kuludega toodete importimise tõttu.

Seda küsimust peab käsitlema mitte ainult Euroopa tootjate pärast. Euroopa Liit on teinud suurepärase tööd seoses tarbijaõiguste ja tervise kaitse ja tugevdamisega. Oleme kohustatud tagama, et Euroopasse imporditud kaubad ja tooted ei ohustaks neid õigusi ega Euroopa tarbijate tervist.

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Marek Henryk Migalski (ECR). – (PL) Lugupeetud juhataja! Püüan ühe minutiga hakkama saada. Võib-olla Francis Fukuyama eksis, kui ta ütles, et liberaalne demokraatia on ajaloo lõpp, kuid ühes asjas oli tal õigus – nimelt kinnitades, et liberaalne demokraatia on parim, mis inimestega juhtuda võib. Kui vaid kõik sellest kinni peaksid.

Kahjuks on demokraatia Ladina-Ameerikas asendatud populismiga ning kapitalism sotsialismiga või majandusliku populismiga. Seda silmas pidades sooviksin pöörduda Catherine Ashton poole. Volinik, mul on üks ülisuur palve. Nimelt, et meie kogemused, Euroopa maksumaksja raha ja meie teadmised suunataks ennekõike neisse riikidesse, kes on teel demokraatia poole ja ehitavad üles vaba turumajandust, ning mitte riikidesse, kes ehitavad üles populistlikku diktatuuri.

Corina Crețu (S&D). – (RO) Strateegia suhete arendamiseks Ladina-Ameerikaga on selle käivitamise ja praeguse hetke vahel muutunud hindamatuks. Kõnealune strateegiline partnerlus on lisanud meie piirkondade vahelistesse suhetesse järjepidevust ning aidanud rahastada viimase kümne aasta jooksul enam kui 3 miljardi euro ulatuses projekte ja programme.

Õnneks on Ladina-Ameerika piirkonna riigid olnud siiani majandus- ja finantskriisiga toimetulekul edukamad, kui teatavad arenenud riigid. Vaesuse määr on siiski jätkuvalt äärmiselt kõrge või isegi kasvab halvemas olukorras oleva elanikkonna hulgas piirkonna sotsiaalse polarisatsiooni kroonilise laadi ning poliitilise ja institutsionaalse väärtalitluse tõttu. Näiteks Boliivias elab umbes 60 % elanikkonnast allpool vaesuspiiri. Brasiilias ja Argentinas on allpool vaesuspiiri elavate inimeste arv vastavalt 25 % ja 13,9 %. Seepärast toetan väga vajadust arenguabi järele, mis keskenduks institutsionaalsete vahendite loomisele neis riikides, eesmärgiga kaotada sotsiaalne ebavõrdsus.

On oluline, et hr Salafranca raport aitaks suurendada dialoogi, et määratleda aastatuhande arengueesmärkide saavutamise meetodid. Usun siiski, et meie jaoks on äärmiselt tähtis, et kõnealune strateegia kaasaks dialoogi ja strateegia eesmärkide rakendamiseks läbiviidavatesse tegevustesse tsiviilühiskonna ja valitsusvälised organisatsioonid.

Emma McClarkin (ECR). – Lugupeetud juhataja! EUROLATi liikmena kiidan heaks selle, et eesistujariik Hispaania ja hr Salafranca rõhutavad meie ja Ladina-Ameerika vaheliste suhete tähtsust.

Kliimamuutus ja globaalne soojenemine peaksid jääma Euroopa Liidu ning Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna riikide vahelise poliitilise dialoogi prioriteediks ning suurendada tuleks Kopenhaagenis võetud sihtidele pühendumist.

Lisaks, energia ja energiavarustuse alast dialoogi tuleks hoogustada, et võidelda kliimamuutusega ja aidata kaasa säästvale energiatarbimisele.

Kuid meil on paljud vahetada ning mitte ainult kaubanduse valdkonnas, vaid kultuuri ja hariduse osas, ning meie lõplik eesmärk on laiendada meie kaubanduslikke suhteid Ladina-Ameerikaga, suurendades innovatsiooni mõlemal poolel ja parandades haridust. Sooviksin rõhutada vajadust veelgi edendada Erasmuse programmi Ladina-Ameerika osalejate jaoks ning suurepäraseid võimalusi, mida see võib pakkuda personaalsel ja professionaalsel pinnal ning tulevaste Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika vaheliste kontaktide ja parandatud kaubandussuhete jaoks.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Mul on hea meel Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika vaheliste suhete tugevdamise üle – mis on üks eesistujariigi Hispaania prioriteete –, sest see toob kasu mõlemale poolele ning võib anda eeliseid nii Euroopa Liidu liikmesriikidele kui ka Ladina-Ameerika riikidele.

Ladina-Ameerikal on tohtu inimpotentsiaal enam kui 600 miljoni inimesega ning lisaks veel loodusvarad ja 10 % maailma sisemajanduse koguproduktist.

Euroopa Liit kui peamine arenguabi pakkuja, peamine investor ja Ladina-Ameerika suuruselt teine kaubanduspartner peaks süstemaatiliselt tugevdama oma positsiooni selles piirkonnas.

Näiteks sellistel ühistel väärtustel nagu demokraatia, õigusriik ja inimõiguste kaitse põhinevaks täielikult toimivaks piirkondlikuks koostööks tuleb sihipäraselt parandada kahe piirkonna vahelise partnerluse praegust mehhanismi. Kavatsen sellist lähenemisviisi propageerida ka mais Sevillass toimival EUROLATi assamblee plenaaristungil.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). – (ES) Lugupeetud juhataja. Kasutaksin seda arutelu, et rõhutada suurt muret tekitavat küsimust, nimelt Colombiaga seotud olukorda, millest me saime teada alles mõned päevad tagasi.

Avastati, et Colombia riigi julgeolekuteenistust süüdistatakse tagakiusamises, valetunnistuste tekitamises ja opositsiooni liikmete kriminaliseerimises.

Kõigepealt kuulsime seda senaator Piedad Córdobaalt. See on osa toimikust, mida Colombia julgeolekuteenistus koostab tema kohtuasja raames. Meile anti teada, et Colombia valitsus või igatahes see organ soovib kunstlikult tekitada seoseid tema ja sissirühmituste, nimelt FARCi vahel. Lisaks, mis veelgi hullem – ja see on küsimus otse pr Ashtonile –, operatsioon nimega „Operatsioon Euroopa“ osutab otsesele kavatsusele jälitada, selgelt rünnata ja diskrediteerida inimõiguste asutusi Euroopas, sealhulgas Euroopa Parlamendi inimõiguste allkomisjoni.

Leian, et see on väga tõsine küsimus ja vajab selgitust Colombia valitsuselt. Pean äärmiselt asjakohaseks, et kõnealuse raporti raames uuriksime täpselt, mis vastab tõele, ning saaksime teada, kas Colombia ametiasutused kavatsevad selles osas midagi tegelikult ette võtta.

ISTUNGI JUHATAJA: GIOVANNI PITTELLA

asepresident

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Austatud juhataja! Pärast enam kui 300 aastat kestnud koloniaalset riigikorda ja pärast mandri muutumist külma sõja tandriks, on Ladina-Ameerika muutunud maailma üheks tärkavaks piirkonnaks. Asjaolu, et Venemaa president Medvedev on külastanud Kesk- ja Lõuna-Ameerikat, on ilmselge märk sellest, et ta püüab tugevdada Venemaa majandussuhteid Lõuna-Ameerikaga. Lisaks annab see kinnitust asjaolule, et Euroopa Liit on õigel teel, kui püüab parandada suhteid selle mandriga, mille elanikkond on suurem kui EL 27 elanikkond.

Küsimus ei ole siiski pelgalt läbirääkimiste alustamises Mercosuri kaubandusblokiga. See hõlmab ka väiksemaid riike, kes ei kuulu sellesse majanduspiirkonda või Andide Ühendusse. Euroopa Liit ei ole mitte ainult peamine investor või kõige tähtsam või tähtsuselt teine kaubanduspartner. Ta on ka suurim arenguabi andja. Finantsilisest seisukohast vaadates on meil juba suurim roll ning minu arvates peaksime seda positsiooni Euroopa ja Ladina-Ameerika vaheliste suhete arendamisel ära kasutama.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Austatud juhataja! Lugupeetud kolleegid! Euroopa Liit ja Ladinaameerika alustasid strateegilist partnerlust mõni aeg tagasi eesmärgiga saavutada kahe piirkonna vahel tõhus partnerlus.

Sooviksin teile meelde tuletada, et kahepoolsed tippkohtumised on korrapäraselt toimunud alates 1999. aastast ning käesolev aasta ei ole erand. Tegelikult on maikuusse kavandatud veel üks Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika vaheline kohtumine, mis toimub Madridis.

Seepärast olen täna siin saalis hr Salafranca Sánchez Neyra raporti poolt sõna võttes väga rahul ja toetav. Ühinen heade soovide ja tänusõnadega, mida kõik või enamik kõnelejaid on väljendanud ning see tänusõnad on igati ära teenitud ja õigustatud. Raporti eesmärk on tegelikult konsolideerida kahe piirkonna vahel olemasolevad juba tugevad poliitilised, ajaloolised, kultuurilised ja majandusseosed ning seepärast pean fondi loomise algatust asjakohaseks ja hetkel väga sobivaks.

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni liikmena soovin eriti rõhutada seda majanduse konkreetset aspekti ning tsiteerida mõnda arvu, mis näitavad, et tegemist on kiiresti areneva ja peamist huvi pakkuva piirkonnaga, mis hõlmab 600 miljonit tarbijat ja toodab äärmiselt olulist toormaterjali.

Põllumajanduslike toormaterjalide hinnad on hiljuti võitnud natuke ilmastikutingimustest, mis on kaasa toonud pideva ja rikkaliku pakkumise paljudes piirkonna tootmisriikides ning paljude investorite üldisest naasmisest. Lisaks sooviksin teile meelde tuletada, et Euroopa Liit on Ladina-Ameerika peamine investor ja peamine arenguabi andja, kusjuures ajavahemikul 2007–2013 oodatakse investeeringuid 3 miljoni euro eest.

Lugupeetud juhataja! Kokkuvõtteks sooviksin mainida kliimamuutuse teemat – mida käsitleti hiljuti asjakohastes komisjonides ja millega seoses kiideti heaks olulised raportid –, et heita taas kord pilk osale sellest resolutsioonist, mida ma täielikult toetan.

Seepärast kutsun üles pidama Ladina-Ameerikaga arutelusid ja tegema koostööd kliimamuutuse vastases võitluses, et Kopenhaageni eesmärgid saavutataks kiiremini. Koostöö suuremate arenguriikidega on äärmiselt oluline, kui Euroopa soovib saavutada endale seatud kliimaalased eesmärgid.

Peter Skinner (S&D). – Austatud juhataja! Lubage mul lisada minu kiidusõnad seoses tehtud tööga ja juba esitatud märkustega.

Nagu mõned inimesed võivad rõhutada, on jäänud veel mõningad keerulised küsimused seoses Colombia ja tema inimõiguste olukorraga. Kuna mõned minu kolleegid puuduvad praegu, sealhulgas Richard Howitt, kes ei saa siin viibida vulkaanide tõttu, pean osutama sellele, mille ta on esile tõstnud: nimelt, on esinenud konkreetset probleemi, mis mõjutavad ametiühingutegevust Colombias. Paluksin volinikul ja teistel peegeldada seda kõnealuse mandriga seotud mis tahes strateegias ja tegevuses.

Catherine Ashton, komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja. – Lugupeetud juhataja! Nagu ka auväärse parlamendiliikmed on teinud, sooviksin minagi alustuseks tänada hr Salafrancat suurepärase raporti eest ning sarnaselt temale ja teistele tänada eesistujariiki Hispaaniat töö eest, mida ka nemad on teinud mitte ainult tippkohtumise korraldamisel, vaid kogu töö eest, mis nad on teinud kõikide algatuste raames.

Peagi toimuv tippkohtumine on oluline. See võimaldab meil tugevdada partnerlust, millest auväärset parlamendiliikmed on rääkinud. Paralleelselt tippkohtumisega toimub ka välisministrite kohtumine, mis on eriti tähtis minu jaoks. Loodan, et suudame seda võimalust ära kasutada, et tugevdada suhteid mitmete riikidega, kes siis kohal viibivad.

Mitmed parlamendiliikmed on kõnelenud ka kaubanduse tähtsusest ja Euroopa ettevõtjate rollist ning ma nõustun selle kõigega täielikult. Oleme selles piirkonnas suurim investor. Mul oli eriti hea meel selle üle, et kolleegid rääkisid innovatsiooni rollist, mis on minu arvates samuti eriti tähtis. Oodatult pöörati suurt rõhku ka inimõigustele – sellele, kui tähtis on tagada, et need moodustaksid osa meie dünaamilistest suhetest ning oleksid osa meie tööst.

Parlamendiliikmed rääkisid raportis eriti esile tõstetud naiste mõrvamise ja loomulikult põlisrahvaste küsimust. Komisjon on alati kaitsnud põlisrahvaid ning kavatseb jätkata kirjeldatud projektide jälgimist.

Konkreetselt Colombia osas olen ma väga hästi kursis nii selle täiskogu kui ka Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni ja Rahvusvahelise Ametiühingute Konföderatsiooni seisukohtadega, kellega ma puutusin

kokku oma eelmisel ametikohal. Jätkame olukorra põhjalikku jälgimist. Oleme võtnud teadmiseks saavutatud märkimisväärsed edusammud. Kaubanduslepingus näevad kolleegid, kui tähtis on viimistletud inimõiguste klausel ja lepingus võetud kohustused ning ma loodan, et – meie hoolsa pilgu all – leevendab see leping natuke muresid, aga saab kindlasti olema osa meie jätkuvast suhtest Colombiaga.

Samuti nõustun sellega, kui tähtis on meie roll neis riikides laiemas rahvusvahelises mõttes. Brasiilia ja Iraan olid konkreetseid väljatoodud näited. Olen pidanud arutelusid Brasiilia välisministri Celso Amorimiga just nimelt selle küsimuse üle ning me kavatseme jääda ühendusse.

Tõstatati Falklandi saarte küsimus. Liikmesriigid on ratifitseerinud ÜRO mereõiguse konventsiooni. Falklandi saared on liiduga seotud territoorium ja kohaldatakse õigusriigi põhimõtet.

Kliimamuutus on samuti väga oluline teema. Peaksime meeles pidama, et meil on selle piirkonnaga võtmedialoog. Lõpetuseks oli mul väga hea meel ka selle üle, et mainiti Erasmust ja sellega seoses haridusprogrammide programmide tähtsust.

Kokkuvõtteks taas kord minu tänusõnad hr Salafrancale.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, *raportöör*. – (ES) Austatud juhataja! Soovin tänada oma kolleege nende sõnavõttude eest.

Pr Ashton! Soovin teile öelda, et nende suhete edendamisel lähiaastatel on põhielemendiks poliitilise tahte mobiliseerimine. Poliitilised põhjused olid 1985. aasta ministrite dialoogi taga San Josés; poliitilised põhjused olid 1990. aastal Rio Grupiga peetud dialoogi institutsionaliseerimise taga; ning poliitilised põhjused olid ka selle tippkohtumiste mehhanismi taga.

Sooviksin vastata Edvard Kožušníkile, et oleme tõesti väärtustest koosnev ühendus, ning sooviksin rõhutada, et viimasel osaistungjärgul võtsime vastu olulise resolutsiooni Kuuba kohta, milles me kutsusime üles poliitvangide viivitamatule ja tingimusteta vabastamisele. Kasutaksin võimalust ja paluksin, et pr Ashton kostaks dissident Marta Beatriz Roque'i eest, kes on tingimisi vabastatud ja haige. Ta sai Fernando endise parlamendiliikme Fernández Martíni eestvedamisel just Hispaania kodakondsuse, seega saaks ta tulla Hispaaniasse ravile.

Peame siiski asuma sõnade juurest tegudele ning seda on näha assotsiatsioonilepingutes. Pr Ashton! Arvan, et te olete pidanud neid lepinguid käsitlevaid läbirääkimisi Colombia ja Peruuga väga hästi. Leian, et kuigi inimõiguste olukord Colombias valmistab ikka veel muret, on see siiski märkimisväärselt paranenud. Colombia elanikud nõuavad rahu ning see leping on kindlasti ära teenitud. Usun tõesti siiralt, et enamik parlamendist on selle lepingu poolt.

Pr Ashton! Peame andma kesk-ameeriklastele läbirääkimistel natuke hingamisruumi. Moodustame nende ekspordist 25 % ning nemad moodustavad meie ekspordist 2 %. Peame oleme helled ning nagu te ütlesite, peame taas alustama läbirääkimisi Mercosuri riikidega.

Lugupeetud juhataja! Kokkuvõtteks sooviksin öelda, et ühelt poolt ma leian, et Euroopa Liit on majanduslikus mõttes langussuunal ning teisest küljest on liit tugevnenud kõrge esindaja olemasolu tõttu.

Seepärast vajame, et ta annaks märkimisväärselt panuse, et näidata Madridi tippkohtumisel meie poliitilist tahet ning hoida suhteid Ladina-Ameerikaga Euroopa Liidu tegevuskava prioriteetide hulgas.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub maikuu esimese osaistungjärgu jooksul.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

George Sabin Cutaş (S&D), *kirjalikult*. – (RO) Euroopa Liit on Ladina-Ameerika kõige tähtsam kaubanduspartner ja tähtsuselt teine kaubanduspartner Mercosuri riikide ja Tšiili puhul. Lisaks on Euroopa Liidu liikmesriigid suurimaks otseinvesteeringute allikaks Ladina-Ameerikas. Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika vahelised suhted ulatuvad siiski kaugemale kaubanduslikest aspektidest, sest need hõlmavad ka ajaloolisi, institutsionaalseid ja kultuurilisi elemente.

Seoses sellega leian, et tuleb koostada kaubandusleping, mis hõlmaks tihedamat koostööd Ladina-Ameerikaga. Tegelikult tähistavad jätkuvad püüdlused allkirjastada Mercosuri riikidega assotsiatsioonileping esimest sammu selles suunas.

Assotsiatsioonileping kujutab endast instrumenti, mis aitab parandada mõlema piirkonna ühiseid majanduslikke, sotsiaalseid ja geopoliitilisi huve. Tegemist oleks ka esimese mandritevahelise assotsiatsioonilepinguga põhja ja lõuna vahel, mis pakuks alternatiivi teistele vähem õiglastele integratsiooniüldlustele, näiteks Põhja- ja Lõuna-Ameerika vabakaubanduspiirkonnale.

Tihedad kaubandussuhted Ladina-Ameerika ja Euroopa Liidu vahel aitaksid kaasa selliste majanduslike ja sotsiaalsete ühtekuuluvuspoliitikate rakendamisele, mille eesmärk on edendada mõlema piirkonna majandusarengut ja jõukust. Loodan, et näeme selles suunas mitmeid rahuldavaid jõeldusi, mis esitatakse Euroopa Liidu ja Mercosuri riikide vahel 17. mail toimuval tippkohtumisel.

9. Päevakord (jätkamine) (vt protokoll)

10. Kõrgõzstan (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avaldus Kõrgõzstani kohta.

Catherine Ashton, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning komisjoni asepresident. – Austatud juhataja! Mul on hea meel võimaluse üle teha avaldus Kõrgõzstani kohta. Nagu Euroopa Parlament väga hästi teab, püsib olukord kohapeal mõnevõrra ebakindla ja pingelisena. Kõrgõzstan on pälvinud päris palju ajakirjanduslikku ja poliitilist tähelepanu. Ma olen olukorda algusest saadik hoolikalt jälginud ning teinud kaks avaldust – ühe 7. aprillil ja teise 8. aprillil.

Saatsin sellesse riiki peaaegu kohe delegatsiooni, mida juhtis ELi eriesindaja Pierre Morel, ning me pidasime kogu tema visiidi vältel tihedat sidet.

ELi, ÜRO ja OSCE kooskõlastatud tegevus, mida Biškekis eelmisel nädalal alustati, jätkub praegu ja kestab seni, kuni kriisist ja selle tagajärgedest on üle saadud. Kõnelesin eile Kasahstani välisministri Saudabajeviga, kes külastab OSCE eesistujana täna Biškekki ja kes saatis mulle just äsja teate, et ta on oma ülesanded täitnud.

Presidendi tagasiastumine Kõrgõzstani kehtiva põhiseaduse artikli 50 alusel ja tema lahkumine riigist vähendab eeldatavasti poliitilist pinget. Aga see ei ole kriisi lõpp ja meil on suur töö ees.

Kõige tähtsam on see, et me peame tagama stabiilsuse ja avaliku korra. Kuigi olukord on üldjoontes rahunenud, vägivald jätkub. Eilsete teadete kohaselt tapeti Biškeki eeslinnades toimunud mässudes koguni viis inimest. Kõik asjaosalised peavad olema hoolsad ja hoiduma provokatsioonist. Avaliku korra taastamine peab olema esmatähtis. Kõrgõzstani kodanikel ja ettevõtetal peab olema võimalik teha oma igapäevaseid toiminguid, kartmata oma elu või füüsilise puutumatuse pärast.

Teine küsimus puudutab ajutise valitsuse õiguspärasust. Ehkki president Bakijev on ametlikult tagasi astunud, peab ajutine valitsus pidama kinni selgest kavast, kuidas taastada põhiseaduslik ja demokraatlik kord ja õigusriik.

Selle töökava osadest on teada antud – koostatakse uut põhiseadust, mis pannakse rahvahääletusele, ning tuleb pidada presidendi- ja parlamendivalimised.

Meil on sellise kava üle hea meel. Meie jaoks on selles olukorras oluline, et põhiseaduslik protsess võimaldaks kaasatust ja osalemist. Kõikide asjaosaliste ja rahvusühenduste esindajad peaksid saama osaleda uue põhiseaduse koostamises, enne kui see rahvahääletusele pannakse.

Austatud parlamendiliikmed, ma võin öelda, et esimesed märgid on julgustavad. Loodan, et need leiavad lähipäevil kinnitust, ja ma arutan seda esmaspäeval Luxembourgis ministritega.

Kui näeme, et ajutine valitsus püüab õiguspärasust kiiresti taastada ja soovib tõesti ühineda demokraatlike riikide perega, siis oleme valmis andma vajalikku poliitilist, rahalist ja tehnilist tuge.

Koos Euroopa Nõukogu Veneetsia komisjoniga saaksime toetada tööd põhiseadusliku reformiga ja valimisi käsitlevate õigusaktide ajakohastamisega. Me teame eelmise aasta presidendivalimiste põhjal, et selles vallas on palju arenguruumi.

Soovime koos OSCEga teha tööd valimiste ettevalmistamise ja jälgimise korra kallal ning oleme koos Kõrgõzstani rahvaga valmis tegema kõik endast oleneva, et aidata teoks teha nende püüdlused demokraatia ja avatud ühiskonna poole.

Kolmandaks on selge, et Kõrgõzstan vajab materiaalselt tuge. Lähiajal soovime vastata võimalikele humanitaarabi vajadustele, mille viimase aja sündmused võivad olla tekitanud.

Selle teabe põhjal, mida oleme saanud oma partneritelt kohapeal – Punaselt Ristilt ja ÜRO Arenguprogrammilt – ei tundu seal praegu olevat olulisi täitmata humanitaarabi vajadusi. Ent võib esineda konkreetseid arstiabi vajadusi. Komisjon jätkab humanitaarabi peadirektoraadi kaudu kindlasti humanitaarolukorra jälgimist riigis ja teeb vajaduse korral kohandusi.

Me jätkame juba pakutava abiga, eelkõige inimõiguste, hariduse ja vaesuse kaotamise valdkonnas.

Neljandaks on pärast viimase kahe nädala pinevaid sündmusi vaja süüdlased vastutusele võtta ja õigust mõista. Biškekis meelevaldajate vastu avatud tules hukkus üle 80 inimese ja sajad said haavata. Neid sündmusi ei saa lihtsalt maha vaadata. Tuleb selgitada välja, mis tegelikult juhtus, kes vastutab ja mida tuleb teha, et hoida ära selle kordumine.

Lisaks on vaja tegelikke majandus- ja sotsiaalreforme, nagu hiljutine kriis näitas. Kahjuks kinnitab Kõrgõzstani juhtum, et kehv valitsus ja tegelike reformide puudumine võivad põhjustada poliitilise ebastabiilsuse ja lõppkokkuvõttes vägivalda.

Sellele järgnenud ülestõus ja laiaulatuslik rüüstamine ning nüüd ilmnunud laiaulatusliku organiseeritud kuritegevuse kasv halvendavad olukorda veelgi.

Arutan esmaspäeval ministritega poliitilist raamistikku, milles Euroopa Liit on valmis tungivaimatele vajadustele vastama, aga täna kuulaksin loomulikult väga suure huviga austatud parlamendiliikmete asjaomaseid seisukohti.

Elmar Brok, *fraktsiooni PPE nimel.* – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud asepresident, kallid kolleegid! Suur tänu olukorrale antud hinnangu eest! Ma pean õigeks teie hinnangut, et meil tuleks kõigepealt püüda taastada õiguskord ja kaitsta inimelusi ning seejärel hakata sellel alusel edasi tegutsema.

Teisest küljest – te selgitasite seda oma viimases märkuses – on selge, kui palju on vaja majanduslikku ja sotsiaalset arengut, sest ka see on oluline poliitilise stabiilsuse mõõdupuu. See hõlmab muidugi ka võrdõiguslikkust, mis korruptsiooni ja muude samalaadsete tegurite tõttu tihti kannatab. Õigustatult või mitte, kuid see oli ilmselgelt üks kokkupõrgete põhjus.

Me peame mõistma, et need riigid on küllaltki ebastabiilsed, nii et meie püüdlused tagada stabiilsus, aidates parandada riigi ülesehitamist, demokraatiat ja õigusriiki, on ülimalt olulised. Kogu piirkond, mitte vaid üksikud riigid, on meie jaoks strateegiliselt väga tähtsad. See ei ole seotud vaid energiaallikatega, vaid piirkonnaga tervikuna, eriti kui võtame arvesse enamiku endiste Nõukogude Liidu vabariikide usulisi veendumusi. Kui need muutuksid fundamentalistlikuks, oleksid tagajärjed meie jaoks katastroofilised.

Seepärast on nendele riikidele abi andmine äärmiselt oluline – mitte vaid abi enda pärast, vaid ka meie huvide pärast.

Meil tuleks pidada meeles, et selle piirkonna naaberriigid, millest mõni on väga suur, vastutavad selle eest, et neid nõrku kohti ei kasutataks ära vanade võimuvahetuste taastamiseks, mis takistaks tänapäevast arengut.

Hannes Swoboda, *fraktsiooni S&D nimel.* – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud kõrge esindaja! Ka mina tänan teid avalduse eest. Diktaator või diktaatorina käituv president kõrvaldatakse võimu juurest. Tema järeltulija hõiskab rõõmust ja on meelsasti valmis andma oma alamatele demokraatia. Mõne kuu möödudes on ta samas seisus ning tundub, justkui oleks demokraatia taastatud vaid selleks, et anda tema pojale või teistele pereliikmetele mugav ja hästi tasustatud ametikoht.

Me loodame, et see ring ei alga uuesti ja et Roza Otunbajeva käitub teisiti. Sellest annavad märku tema minevik ja tema sageli üles näidatud suhtumine. Ent nendest märkidest üksi ei piisa. Me vajame tegelikke tõendeid. Kui ta ei soovi, et teda tabaks sama saatus mis tema eelkäijat, peab ta käituma teisiti ja aitama oma riigi rahvast. Loodetavasti on ametist vabastatud president piisavalt mõistlik, et mitte tekitada uusi ebakõlasid, ja püüab tõesti elada rahulikku elu eksiilis. See annab Kõrgõzstani rahvale võimaluse ehitada üles demokraatlik riik.

Kahjuks ei esine kirjeldatud olukord vaid Kõrgõzstanis. Samasuguseid olusid võib kohata ka teistes riikides. Me soovime Kasahstani esindajale edu tema ülesannetes Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni nimel. Ent ka Kasahstani olukord pole kaugeltki ideaalne. Sama kehtib Usbekistani ja teiste riikide kohta. Me peame põhjalikumalt uurima küsimust, kuidas saame toetada seal demokraatia arengut, sest see ei ole asi,

mille me saame neile lihtsalt kätte anda, vaid see peab nendes riikides välja kujunema. See on väga tundlik piirkond, nagu kolleeg Brok juba ütles. Pierre Morel teeb eriesindajana tublit tööd, aga sellest ei piisa.

Tahaksin meelde tuletada, et Saksamaa eesistumisperioodil koostati eesotsas Frank-Walter Steinmeieriga Kesk-Aasia strateegia, millest me oleme viimasel ajal väga vähe kuulnud. Seepärast tahaksin paluda teil see strateegia veel kord päevakorda võtta ja teha sellest piirkonna stabiilsusstrateegia. See ei puuduta vaid energiatarneid Türkmenistanist Kasahstanini. Küsimus on ka selle Afganistanile väga lähedal asuva piirkonna stabiilsuses ja eelkõige poliitilises stabiilsuses. Me teame, et mõnes riigis, näiteks Usbekistanis, on olukord väga habras ja probleemne. Muidugi on lõppkokkuvõttes küsimus inimsuses, sest seal ei tohiks tõesti olla ühtegi inimohvrit.

Seda arvestades peame veelgi pingutama, et kehtestada Kesk-Aasia strateegia, mis hõlmab majandust, demokraatiat ja inimsust. Tahaksin paluda teil kasutada Kõrgõzstani juhtumit võimalusena seda Kesk-Aasia strateegiat uuendada ja sellele uus hoog anda.

Niccolò Rinaldi, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud kõrge esindaja, kallid kolleegid! Kirgiisi eeposes „Manas” – mis on väga suur kirjandusteos, kakskümmend korda pikem kui „Ilias” ja „Odüsseia” kokku, ja mis aitab ka mõista selle riigi ajalugu – on suurepärane lõpulõik, kus kogu rahvast esindava kangelase abikaasa otsustab kaitsta oma mehe mälestust ja tema kalmu võõrvägede rünnakute eest. Lõpus otsustab ta asendada oma mehe kalmul kangelase nime Manas oma nimega, just selleks et kalm jääks vaenlaste rünnakutest puutumata.

Sellist pühendumust üldisele heaolule ja rahvale ootame uutelt Kõrgõzstani riigijuhtidelt ja see pole tegelikult sugugi uudne. Muidugi soovitaksin kõrgel esindajal olla vahevalitsuse suhtes konstruktiivsel ja isegi positiivsel, ent ettevaatlikul seisukohal, aga kutsuda üles ka viima läbi mitmeid reforme ja võtma meetmeid, mis ei vaja selgitust.

Me ei vaja mitte ainult rahvusvahelist komisjoni toimunu uurimiseks ega ainult selget demokraatliku korra taastamise ajakava – sest see vahevalitsus ei ole iseenesest rahva häälega heaks kiidetud õiguspärane valitsus –, vaid ka reforme kindlaks ja tõhusaks korruptsiooniga võitlemiseks ning selleks, et muuta Kõrgõzstanis, kus praegune olukord on soovitud väga erinev, kohtusüsteem lõpuks sõltumatuks.

Lisaks – ja see on seotud nii kohtusüsteemi kui ka korruptsiooni küsimusega – peame lihtsustama äärmiselt rõhuvat bürokraatlikku nomenklatuuri ja avalikku haldust. See on tegelikult Euroopa Liidu uue Kesk-Aasia strateegia esimene tõeline proovikivi sellises kriitilises hädaolukorras, nagu praegu Kõrgõzstanis valitseb.

Me ei tohi lasta sel riigil, kus Ameerika Ühendriikide mõju on hetkel väga piiratud, lõpetada praeguse Venemaa üpris lämmatavas haardes. Niisiis usun, et see on meie kõigi jaoks võimalus näidata üles pühendumust.

Ulrike Lunacek, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud asepresident ja kõrge esindaja! Me teame, kui paljud lootsid 2005. aastal tulpide revolutsiooni ajal, et kõik muutub, kui ametisse astus uus president. Ta suhtus tõepoolest tõsiselt inimeste vajadustesse ja huvidesse, mis olid seotud demokraatia ja kaasotsustamisega. Kahjuks ei läinud see nii ja nüüd on teda tabanud sama saatust mis tema eelkäijat.

Euroopa Liit peab avaldama selles küsimuses olulist mõju. Proua Ashton, mul oli hea meel, kui te ütlesite, et saatsite piirkonda eriesindaja Moreli. Ma arvan, et see oli mõistlik ja vajalik. Ent sama tähtis on nüüd see, et EL vaataks läbi oma Kesk-Aasia strateegia ja muudaks selle tõeliselt tõhusaks. Loodan, et nõukogu alustab selle kallal tööd järgmisel esmaspäeval.

Minu küsimus on järgmine: kuidas te kavatsete selle lahendada? Kuidas te kavatsete tagada, et algatatakse tõeliselt ulatuslik põhiseaduse väljatöötamise protsess, millesse oleksid kaasatud kõik, nagu te välja pakkusite? Me peame aitama sellel piirkonnal ja Kõrgõzstanil liikuda koostöö poole, vastasseisust eemale. Minu arvates on see kogu piirkonna ja veel laiemal alal tuleviku huvides oluline.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL). – (FR) Lugupeetud juhataja, austatud asepresident, kallid kolleegid! Olukord Kõrgõzstanis on tegelikult väga ebastabiilne. Siiski on see riik olnud ja võib-olla on endiselt üks nendest, kes tundus kõige rohkem valmis demokraatlikke institutsioone looma.

2005. aasta tulpide revolutsioon äratas taas väga suuri lootusi. Bakijev on läbi kukkunud. Ta ei ole suutnud täita rahva vajadusi ja nõudmisi, ta on lasknud korruptsioonil laieneda ja tal on olnud selles oma osa teatava kildkonna loomisega, ta on tühjendanud rahakassa, kui uskuda mõningaid väiteid, ning ta on kehtestanud

järjest autoritaarsema riigikorra, mille eest poliitilised vastased, inimõiguste kaitsjad ja ajakirjanikud on maksnud kõrget hinda.

Pärast 7. aprilli mässe loodi ajutine valitsus, aga ehkki Bakijev lahkus riigist, ei tundu ta siiski olevat alla andnud, ning nagu te ütlesite, toimusid eile tegelikult riigi lõunaosas ja pealinna ümbruses uued mässud.

Austatud volinik! Sellel riigil on tegelikult arvestatav strateegiline tähtsus, mitte ainult sõjalises mõttes. See ei tohi olla teatud suurte jõudude mängumaa. Mõningatest aruteludest hoolimata ei ole Euroopa Liit selles maailma piirkonnas ikka veel piisavalt palju esindatud. Tema toetus ja diplomaatiline kohalolek on siiani loid. Et selles veenduda, piisab, kui lugeda hirmsaid uudiseid selle riigi praeguse olukorra kohta. Asi ei puuduta vaid Ameerika Ühendriike, Venemaad ja Kasahstani – riiki, mis on praegu OECD eesistuja. ELi abi on siiski hädavajalik selle riigi iseseisvuse tagamiseks. Teil on õigus, kõrge esindaja, esmatahtsaks tuleb pidada õigusriigi taastamist, aga me peame sellest punktist väga kiiresti edasi liikuma ning nagu mõned kolleegid juba ütlesid, rakendama selles maailma piirkonnas asjakohast strateegiat.

Jah, me peame aitama sel riigil vaesusega võidelda. 40% sealsest rahvastikust elab allpool vaesuspiiri. Muidugi peame toetama majanduslikku arengut ja nagu te ütlesite, eelkõige seoses hariduse, tervishoiu, aga ka veemajandusega, mis on selles maailma piirkonnas vältimatu eelisküsimus. Muidugi peame toetama demokraatiat ja inimõiguste kaitset. See on praegu ülimalt pakiline teema.

Austatud volinik! Meie kohustus võib olla ja peab olema takistada sel riigil kaldumast fundamentalismi ja uue autoritaarse riigikorra poole. See ei tähenda meie sekkumist riigi siseasjadesse, vaid vastupidi, seda, et tuleb aidata kirgiisi rahval taas demokraatiat usaldada. See on võti, mis paneb riigi selles maailma piirkonnas olulist rolli täitma.

Fiorello Provera, fraktsiooni EFD nimel. – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Olukord Kõrgõzstanis on Kesk-Aasia stabiilsuse pärast väga tähtis. See on piirkond, kus Euroopal on tooraine- ja energiatarnetega seotud erihuvud.

Pärast 7. aprilli rahutusi tuleb taastada tingimused, mis on aluseks demokraatliku riigivõimu vabadele, õiguspärasele ja kiiretele valimistele, kui see on kohalikus olukorras võimalik. Muret teeb see, et kuritegelikud jõugud on varastanud väga suure hulga relvi, samuti teevad muret kõik sellega kaasnevad suurema seadusetuse, relvastatud konfliktide ja terrorismi ohud piirkonnas.

Euroopa Liit ja teised, sealhulgas OSCE, saaksid aidata riigil arendada välja institutsioonid, mis on stabiilsed, toimivad, vähem korruptiivsed ja demokraatlikumad. Üks selline toetuse väljendus võiks olla eelseisvate valimiste vaatlemise missioon.

Me ei saa siiski arvata, et uuest põhiseadusest või parlamentaarsest riigikorrast piisab tõelise demokraatia tagamiseks. See sõltub paratamatult kodanike poliitilisest arengust ja laialdasest teadlikkusest seaduste ja kodanike õiguste kohta. Me peame pakkuma selles piirkonnas pikaajalist abi.

Inese Vaidere (PPE). – Austatud juhataja! Eelmise nädala mässud viisid Kõrgõzstani poliitilisse, õiguslikku ja majanduslikku kriisi. Riigi konstitutsioonikohus saadeti sisuliselt laiali ja vahevalitsuse tegevus tundub koordineerimata. Samal ajal on Kurmanbek Bakijevi vend teatanud, et käsitsi kirjutatud tagasiastumisavaldus on võltsitud ja et Bakijev ei astunud ise tagasi.

Tunnistajate sõnul on tekkinud uued kohalikud rühmitused, kes üritavad kohalikke omavalitsusi üle võtta. Samamoodi tõstavad pead rahvusrühmitused, kes külvavad suurema etnilise vägivalla hirmu. Kuritegelikud rühmitused tegutsevad riigis vabalt. Liikvel on suur hulk relvi ja toimuvad röövid. ELi kodanike ohutus, julgeolek ja huvid selles riigis on endiselt ohus.

Praegune vahevalitsus ei suuda ühelegi neist ohtudest vastu seista. Olukord on kohalike elanike jaoks täiesti segane. Kõrge esindaja Ashton on teinud kaks avaldust, milles ta väljendab muret, aga selle asemel on kiiresti vaja mõjusamaid ja praktilisemaid meetmeid. On tähis, et EL asuks selle strateegiliselt tähtsa riigi, Kõrgõzstani olukorra suhtes otsustavale seisukohale. Me peame seal rohkem kohal olema, tegema koostööd ÜRO, USA ja OSCEga, et kaitsta Kõrgõzstani ja ELi kodanike huve, sest nad ei suuda praegu oma elu ja vara eest seista. On selge, et EL peaks viima läbi sõltumatu uurimise mässude põhjuste ja mõju kohta.

Mis puutub Kõrgõzstani keskpanga materiaalsesse vahenditesse ning investeerimis- ja arenguagentuuri, siis neid tuleb hinnata, enne kui neile uut finantsabi anda. ELi passiivsus ja kahtlev hoiak ning reaalse strateegia ja taktika puudumine võivad tuua kaasa väga ohtlikud muutused ning õõnestada ELi enda majanduslikke ja poliitilisi huve ja usaldusväärsust selles piirkonnas ja ülejäänud maailmas.

Eleni Theoharous (PPE). – (EL) Austatud juhataja, lugupeetud proua Ashton! Kahekümne iseseisvusaasta jooksul on Kõrgõzstani juhtinud korrumppeerunud riigijuhid ja riigi demokraatlike institutsioonide arendamisel on tehtud vähe edusamme. Viimase viieteistkümne aasta kohta võin ma seda ise kinnitada, sest olen olnud asjaga isiklikult seotud nii OSCE liikmena kui ka muul viisil.

Inimesed, kes valitsesid kuni eilseni, ja nende kukutajad on kõik sama korruptiivse süsteemi mutrid. Sõjavägi on pealinna ning paneb toime läbiotsimisi ja arreteerimisi, nagu me rääkisime. Sellele vaatamata peame andma praegustele valitsejatele võimaluse, sest me oleme viimasel astmel enne kodusõda ja riigi kokkukukkumist.

Kõrgõzstani rahvas armastab rahu ja ma arvan, et paljud teist on õppinud neid tundma tuntud kirjaniku, Brüsselis neli aastat tagasi saadikuks olnud Tšõngõz Aitmatovi raamatu kaudu. Ent rahaline mure ja sotsiaalne ebavõrdsus, samuti välisriikide sekkumine on põhjustanud plahvatusi, mis on kohati võtnud kodusõja mõõtmed, ning ma ei ole praegu väga kindel, kas Kõrgõzstani rahvas suudab tõrjuda terrorismi.

Nagu ma ütlesin, on Kõrgõzstani põhja- ja lõunaosaks lõhenemise oht reaalne ning seda õhutavad välisagendid, samal ajal kui riigi kuulumine OSCEsse ja OSCE pidev kohalolek Kõrgõzstanis ei tundu demokratiseerimisel vilja kandvat. Muidugi valitseb seal püsiv humanitaarkriis, mis ei pruugi olla terav, aga kõikide nende aastate jooksul ei ole seal ajakohastumist ega demokraatlike institutsioonide paranemist toimunud. Inimesed elavad tunduvalt allpool vaesuspiiri.

Seepärast peab Euroopa Parlament koostöös teiste Euroopa Liidu institutsioonidega, komisjoni ja nõukoguga sekkuma ning vaatama läbi strateegia, mida selle piirkonna kohta siiani on kasutatud.

Tugev Euroopa Parlamendi delegatsioon peab jälgima edusamme demokratiseerimisel ning eraldama kontrolli all raha, et arendada institutsioone ja haridust, sest Kõrgõzstani destabiliseerumine võib tublisti destabiliseerida Kesk- ja Lääne-Aasiat ning Euroopat. Kui Euroopa Liit soovib olla tõhus rahutagaja, peab ta tegutsema kohe.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Olukord Kõrgõzstanis tekitab suurt muret. Sellel riigil on Kesk-Aasias strateegiline koht. Tema territooriumil asub USA sõjaväebaas, mis aitab suuresti kaasa Afganistani operatsioonidele. Samuti asuvad seal Vene väed.

On väga kahju, et mõne möödunud nädala protestid on arenenud vägivalleks ja toonud kaasa inimeste kaotusi. Ametiasutused peavad võtma meetmeid tsiviilisikute elu kaitsmiseks. Just eile toimusid uued kokkupõrked kirgiiside, venelaste ja türklaste vahel. Arvestades, et selles riigis elavad suured vene ja usbeki kogukonnad, on rahvusrühmade kokkupõrgete jätkumise korral ohus kogu piirkonna stabiilsus.

Lugupeetud kõrge esindaja! Euroopa Liit peab Kõrgõzstani konfliktile pöörama erilist tähelepanu, andma humanitaarabi ja hakkama osalema olukorra stabiliseerimises.

Ivo Vajgl (ALDE). – (SL) Austatud proua Ashton! Oleme siin selleks, et arutada murettekitavaid sündmusi Kõrgõzstanis ja aidata võimalikult palju selle riigi olukorda stabiliseerida. Eriti oluline on, et Euroopa Liit võtaks Kõrgõzstani suhtes ennetava hoiaku, aga sama tähtis on, et me pühenduksime põhimõtteliselt väga tähelepanelikult ühele teisele küsimusele, mis on selle istungi päevakorrast välja jäetud. Ent kuna see on pakiline ja kuna kaalul on inimeste, tunnen kohustust teie tähelepanu sellele juhtida. Ma räägin Lääne-Sahara aktivistide täbarast olukorrast, Maroko vanglates kinni peetavatest Lääne-Sahara rahutagajatest, kes peavad näljastreiki ja kelle elu on ohus. Ka Amnesty International on juhtinud meie tähelepanu nende kehvale olukorrale. Seepärast palun, proua Ashton, et te pööraksite koos oma kolleegidega kohe sellele probleemile tähelepanu, sest vastasel korral võib olla liiga hilja.

Charles Tannock (ECR). – Lugupeetud juhataja! Viimased sündmused Biškekis on ehmatav ja kurb lõpp 2005. aasta tulpide revolutsioonile ehk värvilisele revolutsioonile, kui president Bakijev lubas demokraatiat ja inimõigusi, kuid külvas selle asemel korrupsiooni, onupojapoliitikat ja kasvavat autokraatiat.

Kõrgõzstan on endiselt Kesk-Aasia väikseim ja vaeseim riik ning viimastel aastatel on seal toimunud radikaalsete islamistide murettekitav sissetung Farg'ona oru kaudu. Seepärast peab selle piirkonna stabiilsus olema ELi esmatähtis eesmärk.

Nüüd on õige ja asjakohane tunnustada uut, Otunbajeva valitsust. See on ebatavaline näide sellest, et meil on ühine huvi Venemaaga, kes tegelikult toetas revolutsiooni ja Bakijevi korra kukutamist. President Roza Otunbajeva oli mõnda aega Ühendkuningriigis saadik, nii et ta on Euroopa Liidu tegemistega hästi kursis.

Lõpetuseks ütleksin, et Kesk-Aasia on energia ja maailma julgeoleku pärast strateegiline piirkond ning Kõrgõzstanis asuva USA õhuväebaasi tegutsemisvalmidus on väga oluline, et toetada ka ISAFi Afganistanis.

Piotr Borys (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Viis aastat pärast tulpide revolutsiooni, kui president Akajev tagasi astus, on toimunud verine revolutsioon. Sellele võib tuua muidugi kaks põhjust. Esiteks onupojapoliitika ja korruptsiooni probleem ja seega demokraatliku riigi alustalade puudumine ning teiseks riigi rahalised ja majanduslikud probleemid.

Catherine Ashton algatus, mille tulemusel saab Pierre Morel täna meile täielikult aru anda, mis Kõrgõzstanis praegu tegelikult toimub, tundub üsna oluline. Tahaksin seoses Kõrgõzstani olukorraga esitada tungiva palve. Nagu teame, on see riik Venemaa mõju all, ja seal asub ka Ameerika Ühendriikide sõjaväebaas. Euroopa Liidu aktiivne osalemine peaks põhinema eelkõige demokraatliku riigi alustalade loomisel ja ka sisejulgeoleku tagamisel. Üle 80 hukku on Kõrgõzstani riigi ülesehitamiseks väga halb märk. Niisiis kordan oma tungivat palvet ja hoian pöialt proua Ashton missioonile.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Kurmanbek Bakijev ei ole esimene ega kindlasti ka viimane poliitiline liider, kes valmistab pettumuse ja purustab illusioonid ning kellesse suhtutakse kui diktaatorisse, pärast seda kui päris alguses oli kübeke lootust ja tema nime seostati optimismiga demokraatia suhtes.

Sellele olukorrale on lihtne selgitus. Stabiilsete institutsioonide puudumise tõttu põhjustavad poliitikud tõenäoliselt pettumuse ning satuvad konfliktide, korruptsiooni ja väljapressimise ringi. Keegi meist ei tohiks unustada, et president Bakijev on tõsiasja, et Kõrgõzstani territooriumil on Venemaa ja USA sõjaväebaas, kasutanud ära pidevateks väljapressimisteks läänelt.

Sellepärast on lahendus see, kui luua institutsioonid, mis on rajatud üksmeelselt, tuginedes ulatuslikule arutelule ja laialdasele konsensusele ning mõningasele poliitiliste jõudude kompromissile. Ent põhiülesanne on teha kiire lõpp vägivalle, nagu kõrge esindaja mainis. Vägivald on tõsine ja lahendus tuleb leida võimalikult kiiresti, et teha sellele lõpp, sest vastasel korral takistab see poliitilise ülesehitustöö alustamist.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud kõrge esindaja, kallid kolleegid! Olukord Kõrgõzstanis on tagasihoidlikult väljendudes ärev, eriti kui me mõtleme endise välisministri väljaütlemistele, mille kohaselt tundub Kõrgõzstani saatust kalduvat aina lähemale Venemaa majandus- ja piiriruumile.

Nädal pärast seda, kui 15. aprillil oma riigist lennukiga põgenenud endise presidendi Bakijevi valitsus kukkus, ei ole kellelgi aimu riigi lõplikust poliitilisest sihist või tulevastest poliitilistest kavatsustest. Selge on siiski Venemaa kaitseministri roll endise presidendi Bakijevi pagamisele kaasaitamisel pärast seda, kui inimesed tulid tänavale ja nõudsid tema tagasiastumist.

Kõrgõzstanis, väikeses, vaid 5,3 miljoni elanikuga riigis ja ainsas maailma riigis, kus asuvad nii USA kui ka Venemaa sõjaväebaas, on liikvel palju relvi. Pinge levib nüüd ka naaberriikidesse ning Euroopa Liit peab võtma teadmiseks, kui tähtis on praegu kujunev võimalus eelkõige hoida ära potentsiaalne kodusõda ja aidata riigil järgmise kuue kuu jooksul liikuda stabiilse presidendiga demokraatliku parlamentaarse vabariigi poole.

Nagu te ütlesite, paruness Ashton, saab kõik see toimuda siis, kui me suudame kahel viisil ettenägelikult tegutseda: esiteks on vajalik diplomaatiline tegevus, aga ka – nagu te mainisite, kõrge esindaja – aine- ja materiaalne tugi. Meie õigeaegne tegutsemine abi andmisel, mille eesmärk on vähendada ja leevendada kõiki sotsiaalseid pingeid, on otsustava tähtsusega.

Lugupeetud proua Ashton! Tegutsegem kiiresti ja andkem endast parim, sest see on Euroopa jaoks jälle üks oluline proovikivi. Me pole Haitil, vaid Kõrgõzstanis. Võiksime vähemalt proovida seekord õigel ajal kohale jõuda.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Austatud juhataja! Kui Nõukogude Liit 1990ndate alguses lagunes, uskusid paljud, et noored demokraatlikud riigid arenevad peaaegu iseenesest. Nüüd teame, et need uued riigid on pärinud Nõukogude Liidult tohutud probleemid. Nõukogude ajal suruti rahvusrühmade erinevused suuresti alla, mistõttu ongi nendes riikides praegu nii palju usulisi ja kultuurilisi konflikte. Demokraatia ei kujune välja lihtsalt üleöö ja see ei teki üldse, kui korrumpeerunud kildkonnad rikastuvad riigi ja selle kodanike arvelt.

On olnud kuulda, et snaiprid, kes tulistasid rahvahulka Biškekis, olid usbeki ja tadžiki palgasõdurid. Tundub, et see oli katse läita rahvusvaheline konflikt, mis seaks ohtu kogu Kesk-Aasia. Euroopa välispoliitika peab

aitama olukorda maha rahustada. Ent sõjaline sekkumine on vale mõte, nagu näitab selgelt Saksamaa kohalolek Afganistanis. Tuleb pakkuda arukat ja sihipärast majandus- ja arenguabi. Me peame seadma esmatähtsaks korruptsioonivastase võitluse ja kohalike kildkondade võimult kukutamise. Alles siis on demokraatial päriselt Kesk-Aasias tõelisi võimalusi.

Malika Benarab-Attou (Verts/ALE). – (FR) Austatud juhataja, head kolleegid! Europeana projekt omandab uued ja kõrgete eesmärkidega mõõtmel. Selle ELi digitaalse raamatukoguga tehakse kättesaadavaks meie mitmekesine ja rikkalik kultuur. On tähtis, et meie eri riigid osaleksid aktiivselt selles projektis. Selle algatuse oluline aspekt puudutab põhiväärtust – kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse austamist.

Ühel pool meie maailmajao silmapiiril on Aafrika, aga me oleme selle silmapiiri määrinud orjanduse ja kolonialismiga. Meie ülesanne on pakkuda sealsele rahvale tunnustust ja hüvitist. Rahaline hüvitis ei suuda seda vajadust üksi täita, aga tänu Europeana projektile saame aidata Aafrika rahval naasta ühe oma kultuuri osa, suulise kirjanduse juurde.

Mali haritlane Amadou Hampâté Bâ on öelnud: „Kui Aafrikas sureb eakas inimene, siis põleb maha raamatukogu.” Kui digiteerida suulised kirjandusteosed, mida etnoloogid ja antropoloogid sageli koguvad, ja toetada Europeana projekti kaudu vaba juurdepääsu neile teostele, et muuta need nii kõikidele kättesaadavaks, annaks see võimaluse kaitsta ja elustada inimkonna kultuurilist mitmekesisust, mis on meie kõigi jaoks oluline.

Catherine Ashton, komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja. – Lugupeetud juhataja, esindan täna ka komisjoni. Austatud parlamendiliikmed tõid esile mitu olulist mõtet ning ma üritan lühikese aja jooksul, mida ma saan kasutada, need kokku võtta ja võimalikult paljudele neist vastata.

Härra Brok ning härra Tannock ja teised kõnelesid sellest, kui oluline on asjaolu, et tegemist on Kesk-Aasia ühe vaesema riigiga ja muidugi ühe peamise abisaajaga, kui vaatame ELi abi ühe elaniku kohta. Olen vägagi nõus, et sotsiaalne ja majanduslik areng on oluline osa sellest strateegiast, mille me peame välja pakkuma. Proua Swoboda rääkis samuti, kui tähtis on hoolitseda selle eest, et meil oleks ees tõeline poliitiline reform. Me teeme väga tihedat koostööd ÜRO ja OSCEga. Inimesed, kes on viimastel päevadel piirkonnas viibinud, on üheskoos järjepidevalt rääkinud, kui kesksed on edasiste sündmuste jaoks reformid, ning ma olen täiesti nõus arvamusega piirkonna poliitilisest stabiilsusest. See on väga oluline.

Me peame veel kord väga hoolsalt asja vaagima. Selle Kesk-Aasia osa jaoks on strateegia olemas. See vaadatakse läbi, aga ma mõtlen sellele välisteestuse vaatevinklist ning arvestades seda, mida me peaksime selles piirkonnas tegema, et võtta kokku komisjoni ja nõukogu toetuse eri osad. Härra Rinaldi ja ka teised kirjeldasid minu arvates õigesti, et me peame oma hoiakus olema ettevaatlikud, positiivsed ja konstruktiivsed, ning ma nõustun ka mitme auväärse parlamendiliikmega, kes kõnelesid õigusriigi väärtusest ja tähtsusest. Kõige olulisem kogu meie tegevuses selles riigis on veenduda, et seal toimib tõepoolest õigusriik ning et seda rakendatakse muidugi õigussüsteemis, aga ka poliitilises ja põhiseaduslikus reformis, mis on nii vajalikud.

Härra Lunacek kõneles sellest, et valimised ei vasta – ma arvan, et tegelikku sõnastust kasutati minu ülevaates – sugugi normidele, mida rahvusvaheline kogukond sooviks näha. Veel mõned küsimused, mille ma kogu sellele teemale lisaksin, hõlmavad muidugi finantsabi, ning ma olen nimetanud õigusriiki, poliitilist ja põhiseaduslikku reformi ja valimisi, aga ka seost, mille soovime luua majanduslikult. Üks väike näide selle kohta on loomulikult asjaolu, et see on üks oma piirkonna suurtest veerikastest riikidest ning tarnib vett teistele piirkondadele, nagu austatud parlamendiliikmed teavad. Oleme aidanud neid veemajandusega üle viie aasta ning ma loodan, et saame selle töö juurde, mis on nii oluline, naasta kohe, kui kriis on möödas ja õiguspärane valitsus kindlalt paigas.

Need on vaid mõned küsimused, millel ma peatuksin. Ma arvan, et meie esindatus piirkonnas on ilmselt õigustatud. Pierre Morel viibis seal mitu päeva ja naasis äsja. Ta esitab härra Borysele väliskomisjonist 27. aprillil ülevaate, et viia parlamendikomisjon kõikide sündmustega kurssi. Me vahetame iga paari tunni tagant tekstisõnumeid ja oleme mitu korda kõnelnud ning ta on olnud ühenduses muidugi ka teiste kolleegidega. Ta on meid kohapeal tugevalt esindanud, ma tunnustan teda ja tema meeskonda tehtud töö eest.

Demokraatia tähtsust ei saa kunagi alahinnata, nagu ütles härra Provera. Minu arvates peame saama üle mõnest küsimusest, millest kõneles proua Vaidere. Need on ebastabiilsus, kuulujutud, ebaturvalisus, küsimused, mis on ilmselgelt väga tähtsad, ning nagu ma osutasin, määrasime me kindlaks, mida me soovisime teha nende esimeste oluliste päevade jooksul, ja ma loodan, et austatud parlamendiliikmed tunnevad, et me oleme reageerinud.

Viimane punkt, millel ma sel teemal peatuksin, on see, et mõned praegused moodustamisel oleva valitsuse liikmed on endised inimõiguste kaitsjad opositsioonist, keda endine president alla surus ja keda Euroopa Liit ja muidugi Euroopa Parlamendi liikmed toetasid. Nii et ehkki ma ei loo selle riigi ja ka selle piirkonna poliitika olemuse suhtes mingeid illusioone, arvan, et peame püüdma anda sellele valitsusele võimaluse end nõuetekohaselt moodustada, nõustuda tegema poliitilisi ja põhiseaduslikke reforme, mis muutuvad niivõrd vajalikeks, korraldada valimisi, mida ta on lubanud, ning kui valitsus on valmis neid asju tegema, siis peame püüdma teda ka edaspidi toetada. Seda arvestades olen esitatud märkuste eest väga tänulik. Me jätkame strateegiat nii, nagu ma kirjeldasin.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub mai esimesel osaistungjärgul.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Paolo Bartolozzi (PPE), kirjalikult. – (IT) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Viimastel päevadel Kõrgõzstani pealinnas vallandunud rahvarahutused on peatanud tulpide revolutsiooni edusammud, mis tekitasid 2005. aastal endises liiduvabariigis lootuse demokraatlike muutuste suhtes.

Euroopa Parlament jälgib poliitilise kriisi kulgu riigis suure ärevusega. Me ei tee seda pelgalt sellepärast, et sel riigil on väga tähtis geostrateegiline koht Venemaa ja Ameerika Ühendriikide jaoks, vaid ka sellepärast, et Kesk-Aasia stabiilsus, piirkonna poliitiline ja majanduslik areng ja piirkondadevaheline koostöö pakuvad ELile huvi, ja veelgi enam Kesk-Aasia tähtsuse tõttu meie energiatarnete ning majandusliku ja kaubandusliku partnerluse jaoks.

Kodusõja vallandumise ja „teise Afganistani“ ohtu tuleb vältida. Me usume diplomaatilisse suhtlusse, mida Ameerika Ühendriikide, Venemaa ja Kasahstani presidendid – viimatinimetatu ka OSCE praeguse eesistuja ülesannetes – järgivad läbirääkimistes Kõrgõzstani vahevalitsusega, et tagada avalik kord ja põhiseaduslik õiguspärasus, mis võimaldaks pidada vabad valimised ja lahendada riigi probleeme.

ELi – Kesk-Aasia delegatsiooni juhina loodan, et viimase aja rahvuslikele kokkupõrgetele vaatamata teeme kõik endast oleneva, et tagada üleriigiline rahu ja demokraatia püsiv taastumine Kõrgõzstanis.

Krzysztof Lisek (PPE), kirjalikult. – (PL) Olukorra stabiliseerumine Kesk-Aasias tagab hea koostöö ELiga. Keegi ei kahtle, et Kõrgõzstanil on eriline roll. Kõrgõzstan on Euroopa Liidu jaoks oluline strateegilistel põhjustel – see on riik, millel on energiaallikad ja loodusvarad ning seal asub Ameerika Ühendriikide sõjaväebaas, mis toetab NATO jõudusid Afganistanis. Samal ajal on suutmatus viia läbi vajalikke reforme pärast Kõrgõzstani iseseisvumist toonud kaasa ehmitava olukorra, mida me praegu näeme. Keskendugem nüüd sellele, et tagada tsiviilisikute julgeolek ja anda neile humanitaarabi. Peaksime võtma ka kõik võimalikud meetmed, et hoida ära radikaalsete vaadete levik riigis. Me ei tohi lasta kodusõjal puhkeda. Pikas plaanis on oluline töötada kogu piirkonna jaoks välja uus strateegia. Me peame kiiresti kujundama välja ELi konkreetse seisukoha, mis hõlmab olulisi küsimusi, näiteks usuäärmusluse ärahoidmist, vaesuse ja korruptsiooniga võitlemist, kodanikuühiskonna ülesehitamist, inimõiguste kaitsmist ja demokraatiseerimist. Eelkõige peaksime saatma vaatlejate meeskonna järgmistele valimistele. Me peame toimuval silma peal hoidma ning siseasjadesse sekkumist vältides peaksime tegema kõik, et aidata Kõrgõzstanil muutuda demokraatlikuks ja pärast olukorra stabiliseerumist viia ellu tulemuslikud reformid. Ma arvan, et lisaabi saatmine ELilt Kõrgõzstanile peab sõltuma avalikku korda ja inimõiguste austamist tagavate reformide elluviimisest.

Kristiina Ojuland (ALDE), kirjalikult. – (ET) Lugupeetud eesistuja, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja, tervitan Euroopa Liidu eriesindaja saatmist Kõrgõzstani. Me peame teadma, millised on sealse ajutise valitsuse plaanid. Kõrgõzstanis tuleb tagada vägivalda lõppemine ning õigusriigi ja demokraatia areng. Kuna Kõrgõzstani riigipöörde käigus võimule tulnud jõud heitsid president Bakijevile ette vaba ajakirjanduse piiramist, ajakirjanike vastu suunatud vägivalda, opositsiooniliidrite arreteerimisi, korruptsiooni, demokraatlikest väärtustest kaugenemist ja riigi kehva majanduslikku olukorda, peaks olema meie ootus näha Kõrgõzstani peagi muutumas demokraatlikuks õigusriigiks. Samas on meie selline lootus põhjendatud üksnes juhul, kui me ise oleme valmis suunama ressursse selle plaani elluviimisesse, sest raskustes Kõrgõzstani majandus ei suuda pakkuda vajalikku tuge kauaoodatud ühiskondlike, majanduslike ja poliitiliste reformide teostamiseks. Seades eesmärgiks Kesk-Aasia regiooni jätkusuutliku arengu, tuleb meil majandusliku abi kõrval pakkuda ajutisele valitsusele ka oskusteavet reformide elluviimiseks, nagu me oleme seda teinud Kosovos, Makedoonias ja mujalgi. Siinkohal väärrib märkimist, et Eesti on sellist abi andnud nii Ukrainale kui ka Gruusiale, mistõttu meie kogemust suhtlemisel endise Nõukogude Liidu aladel elavate rahvastega ei maksa alahinnata. Režiimisiirde toimudes ei tohi me jätta kasutamata ühtegi võimalust aitamaks kaasa

Kõrgõzstanil liikuda demokraatlike väärtuste suunas. Seetõttu oleks meist vastutustundetu jätta Kõrgõzstan toeta ning heita ta sõltuvusse mõnest oma suurest naabrist.

11. ELi ja Kanada tippkohtumine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avaldus ELi ja Kanada tippkohtumise kohta.

Catherine Ashton, komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja. – Austatud juhataja! Kanada on üks Euroopa Liidu vanemaid ja sarnaseimate seisukohtadega partnereid. Me teeme koostööd suures hulgas küsimustes, nii kahepoolset kui muidugi ka üleilmsel tasandil.

Meie suhe tugineb ühisele ajaloole, mis ulatub kaugele minevikku, ja sügavalt juurdunud ühistele väärtustele. Sellest lähtub meie koostöö ühiste huvide kaitsmisel. Me teeme koostööd muidugi Euroopa ja Kanada kodanike huvides, ent ka kogu muu maailma julgeoleku ja jõukuse edendamiseks.

Niisiis on see suhe oluline. Me peame seda turgutama ja sellesse panustama, et saaksime kasutada kõiki sellest tulenevaid võimalusi. See on järgmise, 5. mail Brüsselis toimuva ELi ja Kanada tippkohtumise eesmärk.

Ajavalik on õnnestunud, sest see tähendab, et enne kui Kanada juhib eesistujana juuni lõpus toimuvaid G8 ja G 20 tippkohtumisi, aitab ELi ja Kanada tippkohtumine meil hinnata ning kooskõlastada oma strateegiaid G8 ja G 20 tippkohtumistel käsitletavates üleilmsetes küsimustes, näiteks selles, kuidas soodustada majanduse jätkusuutlikku elavnemist, edendada koostööd finantsturgude reformi ja reguleerimise ja kliimamuutuse vallas ning võidelda tuumarelvade leviku vastu.

Osalesin hiljuti Kanadas toimunud G8 välisministrite kohtumisel, kus mitmeid neist teemadest tõepoolest arutati.

Samuti on meil võimalus rääkida ELi ja Kanada kahepoolsetest suhetest ning piirkondlikke kriise puudutavast koostööst. Meie eesmärk on, et tippkohtumine oleks selgesuunaline ja asjalik.

Tippkohtumisel käsitletakse ELi ja Kanada kahepoolsete suhete edasiarendamise ja uuendamise püüdlusi. See annab meile suurepärase võimaluse toetada kõrgeimal poliitilisel tasandil ambitsioonika ulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu võimalikult kiiret sõlmimist.

Me hindame esimeses kolmes läbirääkimisvoorus tehtud edusamme ja anname läbirääkimistele ühtlasi uue hoo, pidades silmas nende tähtsust kaubanduse laiendamise ja töökohtade loomise seisukohast. Mis puudutab üldisemalt kaubandust, peaks tippkohtumine andma selgelt märku, et EL ja Kanada väldivad proteksionismi, ning meenutama meie kohustust jõuda Doha arenguvoorust edasipüüdliku, kõikehõlmava ja tasakaalustatud lõpplahenduseni.

Tippkohtumisel tuleks käsitleda ka vastastikuse viisavaba reisimise küsimust. Meie eesmärk on selge. Me tahame, et kõik ELi kodanikud saaksid võimalikult ruttu viisavabalt Kanadasse reisida.

Ühtlasi on meil võimalus arutleda kriisiohjamist puudutava koostöö üle, mida, nagu ma võin heameelega tõdeda, kiiresti laiendatakse. Mitme praegu kestva kriisiohjamise operatsiooni hulgas võib esile tõsta meie politseimissiooni Afganistanis, kus me teeme Kanadaga eeskujulikke koostööd.

Tippkohtumise päevakorras on ilmselgelt põhjustel ka Haiti. Kanadal on Haitis väga oluline roll. Üks valdkond, kus meie ühiste pingutuste suurendamine oleks nii võimalik kui ka vajalik, on kriisiohjamise ühendamise pikemaajalise arenguga. Seda rõhutasin ma ka 31. märtsil New Yorgis toimunud Haiti-teemalisel konverentsil, mille kaasesistujateks olid EL ja Kanada koos Prantsusmaa, Hispaania ja Brasiiliaga.

Koos kolleegide, arenguvolinik Andris Piebalgi ning rahvusvahelise koostöö, humanitaarabi ja kriisiohjamise voliniku Kristalina Georgievaga oli mul hea meel New Yorgis teatada, et EL annab Haitile ülesehituseks ja arenguks üle 1,2 miljardi euro.

Nii EL kui ka Kanada on võtnud pikaajalise kohustuse abistada Haitit taastamistöödel ja parema tuleviku ülesehitamisel.

Tippkohtumisel käsitletakse kliimamuutust. Kopenhaageni kohtumise järgset olukorda arvesse võttes on kliimamuutusega kohanemine ja selle leevendamine jätkuvalt üks tähtsamaid küsimusi, mis vajab toetavat

energiapoliitikat. Laialdane toetus on mõttel, et ELi ja Kanada koostöös peaks keskenduma nii finantsmehhanismidele kui ka kolmandate riikide puhta arengu toetamisele.

Veel üks tippkohtumisel toimuva mõttevahetuse oluline punkt on kliimamuutuse mõju Arktikale. Kusagil mujal ei tajuta kliimamuutuse mõju teravamalt kui Arktika piirkonnas. Keskkonnamuutused mõjutavad Arktika elanikke, bioloogilist mitmekesisust ja maastikku nii maal kui ka merel järjest enam. Nagu austatud parlamendiliikmed minu märtsikuise täiskogu istungi sõnavõtust ehk mäletavad, on ELi arendatava Arktika-poliitika üks põhieesmärke piirkonna, sealhulgas selle elanike kaitse. Kanada, mille maismaapindalast üle 40% asub põhjapiirkondades, on nagu meiegi huvitatud Arktika keskkonna kaitsmisest ning piirkonna püsiva majandusliku ja sotsiaalse arengu tagamisest.

Kui rääkida lõpetuseks ELi ja Kanada suhete edasiarendamisest ja uuendamisest, tuleb märkida, et meil on 1976. aasta Euroopa Ühenduste ja Kanada vaheline raamleping. See kehtib endiselt, ent on vananenud. ELi ja Kanada koostöö on laienenud teistesse valdkondadesse nagu välis- ja julgeolekupoliitika ning suurem koostöö justits- ja siseküsimustes.

Seega vajame uuendatud raamlepingut, mis oleks katuslepinguks kõigile meie valdkondlikele lepingutele, sealhulgas ulatuslikule majandus- ja kaubanduslepingule, ning me peame Kanadaga praegu selle lepingu edasiarendamiseks selgitavaid kõnelusi.

Pidevalt muutuv maailmas, kus meie ees seisavad rasked ülesanded, vajame me partnereid. Kanada on üks Euroopa Liidu tähtsamaid partnereid. Meie eesmärk on tulemuslik tippkohtumine, kus saavutatakse selged sihid.

Elisabeth Jeggle, fraktsiooni PPE nimel. – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud paruness Ashton, head kolleegid! Täna asepresidenti põhjaliku avalduse eest. Euroopa Parlamendi Kanadaga suhtlemise delegatsiooni aseesimehena on mul iseäranis hea meel, et me arutame parlamendis esseisvat ELi ja Kanada tippkohtumist. Nagu teate, lükati hääletus kahjuks mai alguseni edasi. Ent ma tahaksin lühidalt tutvustada Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni jaoks tähtsaid asjaolusid.

Kanada on alates 1959. aastast olnud Euroopa Liidu üks lähemaid partnereid ja ta on üks vanemaid partnereid. Kanada ja Euroopa Liit jagavad paljusid ühiseid väärtusi ning pooldavad kindlalt üleilmsete probleemide mitmepoolset lahendamist. 2010. aastal on Kanada G8 eesistuja ja järgmine G 20 tippkohtumine toimub Kanadas. Euroopa Liidu ja Kanada vahelise ulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu üle peetavaid läbirääkimisi arvestades on meie jaoks tähtis, et kahe partneri head suhted esseisval tippkohtumisel süveneksid ja tugevneksid.

Seetõttu kutsume oma ühisresolutsioonis üles lähtuma esseisvate ülesannete lahendamisel kooskõlastatud ja sidusast lähenemisest, eeskätt seoses majandus- ja finantskriisi, välis- ja julgeolekupoliitika, arengukoostöö, kliima- ja energiapoliitika ning Doha läbirääkimistevooruga. Ent me kutsume üles lahendama ELi ja Kanada peatsel tippkohtumisel ka probleemi viisanõudega, mille Kanada valitsus Tšehhist, Bulgaariast ja Rumeeniast pärit ELi kodanikele osaliselt uuesti kehtestas. Sellega seoses tunneme väga suurt heameelt viisaosakonna avamise üle Kanada saatkonnas Prahast ja selle küsimusega tegeleva ekspertide tööühma loomise üle.

Lõpetuseks tahaksin veel kord rõhutada oma veendumust, et ELi ja Kanada tippkohtumine süvendab kahe poole juba praegu lähedasi poliitilisi suhteid veelgi. Täna teid pühendumuse ja tähelepanu eest.

Ioan Enciu, fraktsiooni S&D nimel. – (RO) Nagu kõrge esindaja Ashton juba ütles, on Kanada üks Euroopa Liidu vanemaid partnereid, ning tänavune tippkohtumine on oluline selleks, et me saaksime tihedat koostööd jätkata ja tugevdada kõigis valdkondades: majanduses, kaubanduses, kliimamuutuse ja militaarvaldkonnas. Ma väljendan rahulolu ELi ja Kanada kaubanduskokkuleppe allkirjastamiseks seni võetud meetmete üle ning loodan, et tänavune kohtumine annab selle lõplikuks sõlmimiseks vajaliku tõuke.

Arvestades praegust majandusolukorda ja kliima seisundit, pean rõhutama, et tavapärastele energiaallikatele alternatiivide leidmiseks on CO₂-vähese tehnoloogia arendamise ja kasutamise tegeleva kahe poole vahel vaja tihedat koostööd, milles arvestataks mõlema, nii Euroopa Liidu kui ka Kanada iseloomulikke jooni. Samal ajal tuleks edendada ka kliima, energia ja merendusega seotud koostööd Arktika piirkonnas.

Tippkohtumisel puudutatakse ka tundlikke teemasid. Ma pean silmas keskkonnaküsimusi, globaalset soojenemist, võltsimisvastast võitlust käsitlevat kaubanduslepingut, ulatuslikku majandus- ja kaubanduslepingut, pangandussektorit, finants- ja majandusturgude stabiliseerimist, CITESi konverentsi ning ELi ja Kanada broneeringuinfo lepingut. Ma arvan, et minevikus saadud kogemusi arvestades suudavad Euroopa Liit ja Kanada võimalikult paljud neist probleemidest lahendada. Ent neile küsimustele tuleb läheneda

taktitundega ja mõistvalt, süüdistusi esitamata, lihtsalt tulevikku vaadates ja mõlema poole kodanike huvisid arvestades. Kahepoolsetes suhetes vastastikkuse põhimõtte tagamine on üks Euroopa Liidu aluspõhimõtteid. Me loodame, et Kanada kõrvaldab lähiajal Rumeenia, Tšehhi ja Bulgaaria kodanikele kehtivad viisanõuded ning tagab seega kõigile Euroopa Liidu kodanikele õiglase ja võrdse kohtlemise.

Lõpetuseks ütlen, et kuna kõigi rahvusvaheliste lepingute sõlmimisel on vajalik Euroopa Parlamendi arvamus, tuleb see institutsioon kaasata ja temaga konsulteerida juba iga projekti alguses. Kasutan võimalust, et paluda komisjonil seada Euroopa Parlamendiga sisse tõhus suhtlus, mis võimaldaks saavutada püsivaid tulemusi.

Wolf Klinz, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (DE) Austatud juhataja, head kolleegid! ELi ja Kanada partnerlus toimib väga tõhusalt – mitte üksnes majandusvallas, vaid ka välispoliitika küsimustes, mis puudutavad näiteks Iraani, Afganistani, Haitit ja muud.

Sellele vaatamata seisab meie ees hulk tõsisemaid ülesandeid. Ma olen kindel, et me saame tänu omavahelisele lähedasele sõprusel ja partnerlusele neist üle. Ma pean silmas eeskätt viit küsimust. Esiteks peame korralikult toime tulema finantssektori reguleerimisega. G 20 on andnud palju lubadusi ja ma pean tähtsaks, et Kanada võrrustataval G 20 tippkohtumisel Torontos näidataks selgelt, et G 20 riigid võtavad konkreetseid meetmeid, mitte ei jaga lihtsalt lubadusi.

Teist küsimust on juba mainitud. Meil on kliimapolitikas väga sarnased eesmärgid. Meie Euroopas saame Kanadalt süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise projektide ning muu selles valdkonnas toimuva kohta kindlasti õppida. Loodetavasti oleme võimelised kokku leppima ühistes heitkoguste vähendamise normides.

Kolmas küsimus puudutab uue kaubanduslepingu vajadust. Ma usun, et meie eesmärgid on ka selles valdkonnas väga sarnased. Tahaksin rõhutada kaht punkti, kus on vaja tegutseda ja kus me kavatseme üksteise seisukohtadele lähemale liikuda, ent nende vahel valitseb endiselt teatud erinevus. Üks neist puudutab viisavaba reisimist, millele kõrge esindaja juba viitas. Ma loodan, et ELi liikmesriikidest pärit rahvusvahemusi on tulevikus võimalik kohelda samamoodi nagu kõiki teisi ELi kodanikke.

Viimane küsimus puudutab reisijate andmete edastamise lepingut, mis aegus eelmise aasta sügisel. See on *de facto* endiselt jõus, ent ei põhine õiguslikul alusel. Vajame uut õiguslikku alust, mis võimaldaks meil koostada uue lepingu. Uus õiguslik alus peab tagama kodanikuõiguste kaitse. Võrgustuste moodsaid tehnoloogilisi võimalusi ei tohiks kasutada selleks, et muuta kogu nimesid, sünnikuupäevi, lennuandmeid, krediitkaardiandmeid ja muud sellist sisaldav teave kergesti kättesaadavaks, nii et seda saaks kuritarvitada. Me loodame, et saame koostööd tehes luua õigusliku aluse, mis vastab Euroopa arusaamale kodanikuõigustest.

Reinhard Bütikofer, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud asepresident! Kanada on ELi hea sõber ja tähtis partner. Kanada on ka tähtis osaline rahvusvahelisel areenil ja ta on kaua olnud küps demokraatlik riik, millelt meil on palju õppida. Ent kuna sellest, kui me viimati Euroopa Parlamendis Kanadat puudutava resolutsiooni vastu võtsime, on möödunud pikk aeg, peaksime kasutama võimalust ning käsitlema Euroopa ja Kanada suhet tõsisemalt, kui seda käesolevas resolutsioonis tehakse.

Minu meelest on üsna piinlik, et resolutsioonis viidatakse hulgale ühistele ülesannetele, ent nende hulka ei kuulu Arktika-poliitika. Arktika kaitsmist eesmärkide ja normide abil ei ole mainitud. Arktikale viidatakse üksnes möödaminnes ning asjaolust, et Kanada takistas märtsis üsna ebasõbralikul viisil Rootsit, Soomet, Islandit ja põlisrahvaid Arktika-teemalisel rahvusvahelisel kohtumisel osalemast, on täiesti mööda vaadatud.

Mul on piinlik, et õliliiva, hariliku tuuni ja hülgepüügikeelu probleemi pole käsitletud. Asi ei ole Kanada provotseerimises, ent kui me peame sõbraga tõsiselt mõttevahetust, on rumal ja häbiväärne probleemidest vaikida. Tõsiasi, et Kanada ei käitunud Kopenhaagenis eriti positiivselt, ei mainita. Viisapoliitikaga, konkreetsemalt Tšehhi ja selle romide elanikega seotud probleemi tuleks selgemalt rõhutada.

Me peame sõpradena koostööd tegema, ent ei tohi muresid maha salata, sest see ei aita kedagi. Seetõttu püüab minu fraktsioon kanda hääletusel hoolt selle eest, et resolutsiooni lisataks viide õliliivaga ja hülgetoodete impordiga seotud probleemidele.

Philip Bradbourn, *fraktsiooni ECR nimel*. – Austatud juhataja! Kanadaga suhtlemise delegatsiooni esimehena on mul siiralt hea meel selle resolutsiooni üle, mis on tegelikult ELi ja Kanada tippkohtumise esimene etapp. Nagu juba öeldud, on Kanada üks Euroopa Liidu vanemaid partnereid ja meie Atlandi-üleste suhete tugevdamine on saanud mõlema poole jaoks esmatähtsaks eesmärgiks. Nagu paruness Ashton oma avasõnavõtus märkis, peetakse Kanadaga arutelu ulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu sõlmimise üle, mida kasutatakse tulevikus loodetavasti eskujuna järgmiste kaubanduslepingute sõlmimiseks ELi ja kolmandate riikide vahel.

Neile lepingutele on vaja Euroopa Parlamendi heakskiitu ning ma loodan, et komisjon tagab arutelude igas etapis parlamendiliikmete, eriti parlamentidevahelise delegatsiooni ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoni täieliku teavitamise ja kaasamise.

Käesolevat resolutsiooni saan ma täielikult toetada, sest see on sisutihe ning puudutab tippkohtumise teemasid ja meie suhteid Kanada valitsusega. Resolutsioon annab edasisele mõttevahetusele soodsa tooni ja näitab suhtluses meie vanima kaubanduspartneriga Euroopa Parlamendi positiivset hoiakut. Selle dokumendi põhjal edasi töötades on võimalik parandada Euroopa Parlamendi mainet ja seda saab kasutada ka edasistes läbirääkimistes muude kolmandate riikidega.

Joe Higgins, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – Austatud juhataja! Euroopa Liidu ja Kanada majanduslepingu sotsiaalseid, majanduslikke ja keskkonnamõjusid ei ole üldse hinnatud.

Kanada avaliku sektori töötajate ametiühingule, mille 600 000 liiget töötavad tervishoiu, hariduse, kohalike omavalitsuste, avalike teenuste ja transpordi sektorites, valmistavad sellise lepingu tagajärjed tõsist muret. Oma muret on väljendanud ka avaliku ja erasektori töötajate riiklik ametiühing, kuhu kuulub 340 000 Kanada avaliku ja erasektori töötajat, ning 165 000 liikmega Kanada avalike teenistujate ühendus.

Need töötajad on mures, sest nad mõistavad, et sellist lepingut kohaldatakse eelkõige Kanada ja Euroopa Liidu suurettevõtete majanduslikes huvides, mitte esmajoones töörahva huvidest või sotsiaalsest õiglusest lähtuvalt.

Euroopa ja Kanada piiriülesed äriühingud tahavad murda Kanada avalike teenuste turule – mõistagi selleks, et suurendada võimalikult palju tulu. Nende jaoks on ELi ja Kanada leping vahend, mille abil saab suruda läbi laialdast erastamist sellistes valdkondades nagu ühistransport ning vee- ja elektrivarustus. Selline sündmuste kulg töotaks Kanada töötajate palgale ja töötingimustele halba. See võiks tähendada algavat võidujooksu madalamate palkade poole täpselt samamoodi, nagu me oleme näinud Euroopas, kus Euroopa Komisjon isiklikult toetab teenusepakkujatest eraettevõtjate õigust töötajaid ära kasutada. Seda tõendab asjaolu, et komisjon kaebas Luksemburgi riigi kohtusse sellepärast, et too tahtis tagada sisserändajatest teenindustöötajatele Luksemburgi töötajatega võrdse kaitse.

Rahvusvahelised vee-ettevõtted sihivad eriti Kanada vett. Mõni ELis paiknev rahvusvaheline ettevõte on veesektori erastamisega külvanud kaost sellistes riikides nagu Boliivia ja nende hukatuslikku mõju on Kanadas juba tunda.

Õnneks on Kanada lihtrahvas valmis oma riikliku veevarustussüsteemi kaitseks võitlema. Nad peavad olema valvsad.

Euroopa avaliku sektori töötajate ametiühingud on samuti mures ning ma kutsun nii Kanada kui ka ELi ametiühinguid üles organiseerima tõelist kampaaniat, et kaitsta avalike teenuste jäämist riigi omandisse, mis alluks demokraatlikule kontrollile, mitte võimalikult suure erakasumi püüdlmisele. See ei tohi tähendada lihtsalt juhtide koostööd, vaid lihtnimeste tegelikku osalemist avalike teenuste kaitses.

Anna Rosbach, *fraktsiooni EFD nimel.* – (DA) Austatud juhataja! Euroopa ja Kanada vahel on palju aastaid toiminud tõhus partnerlus, nii et vabakaubanduse laiendamise soov on meie jaoks lihtsalt loomulik. Ent kas läbirääkimiste ajastust arvestades on praegune meetod parim võimalik? Kas ELi masinavärk on selle ülesande lahendamiseks liiga kohmakas ja bürokraatlik?

Kanada tahaks ELiga sõlmida vabakaubanduslepingut, ent samal ajal ei ole ta nõus keelustama kohutavat hüljeste tapmise meetodit, mis on täiesti vastuolus igasuguste eeskirjadega loomade heaolu kohta.

Samamoodi soovib Kanada õigust maksustada kaubavedu läbi jäävaba Loodeväila. Ent tee ümber Ameerika põhjaosa peab jääma kõigile vabaks. Loodeväil on ideaalne võimalus säästa aega, raha ja kütust ning kaitsta keskkonda. See parandab kõigi põhjapoolkera riikide konkurentsivõimet. Seetõttu kutsun ma Kanadat üles kaitsma vabakaubanduslepingu kandvaid ideesid ja loobuma avamere kasutamise maksustamise kavadest.

Andreas Mølzer (NI). – (DE) Austatud juhataja! Just nagu poleks piisavalt piinlik, et ulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu üle peetavate läbirääkimiste käigus on toimunud teabeleke, kõlas ka süüdistus, et Kanadat sunnitakse ulatusliku majandus- ja kaubanduslepingu ning võltsimisvastast võitlust käsitleva kaubanduslepingu raames kohandama oma autoriõigusi käsitlevaid õigusakte USA ja ELi standarditega. Tundub, et ulatuslik majandus- ja kaubandusleping viitab märkimisväärsele erastamisele, piirangute vähendamisele ja ümberkorraldamisele. Sellega kaasneb olukord, kus kohalikel võimudel ei lubata kohaldada erilisi kohalikke või rahvuslikke riigihanketingimusi. Muidugi on mõistlik, et suuremate lepingute sõlmimiseks

korraldatakse avalik hange, ning muidugi tuleb eeskirjadega tagada, et korruptsioon ja onupojapoliitika ei pääseks võimutsema.

Kui meie kohalikud võimud kaebavad juba praegu, et neil ei lubata kasutada sotsiaalset vastutustunnet üles näitavaid ettevõtteid, vaid sunnitakse üldjuhul andma lepinguid turul valitsevatele ettevõtetele, on veelgi raskem aru saada sellest, et me sunnime sarnaseid ettekirjutusi peale ka teistele riikidele. See, et vabakaubanduslepingud võimaldavad rahvusvahelistel ettevõtetel valitsusi nende keskkonna- ja tervishoiupoliitilistest otsustest tingitud kahju eest kohtusse kaevata, näitab selgelt, et Euroopa Liit on finants- ja majanduskriisist kaugelt liiga vähe õppinud ning jätkab vale, neoliberalset kurssi.

Kui EL tahab tõepoolest näoga oma kodanike poole seista, nagu kõnemehed alati ütlevad, siis peab ta valelt teelt kõrvale astuma ning muutuma kaitsevalliks üleilmastumise vastu, toetades samal ajal Kanada-sarnaseid sõbralikke riike.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Esiteks tahaksin sarnaselt teiste kolleegidega rõhutada, et ELi ja Kanada tippkohtumine on oluline võimalus süvendada meie partnerlussuhet selle tähtsa demokraatliku riigiga. See suhe on ELile erakordselt oluline, sest see hõlmab samu väärtusi jagavaid partnereid, kes on pikka aega koostööd teinud.

Samas tahaksin teile meenutada 2009. aasta maikuus Prahas toimunud eelmisel ELi ja Kanada tippkohtumisel tehtud avaldust, kus korraldi partnerite ühist eesmärki, milleks oli aidata kaasa inimeste vabale ja turvalisele liikumisele ELi ja Kanada vahel, võttes sihiks laiendada võimalikult kiiresti kõigi ELi kodanike õigust viisavabalt Kanadasse reisida.

Pärast aasta möödumist oleme sunnitud märkima, et me oleme selle eesmärgi saavutamisest kaugel. Praegu ei kehti kohustuslik viisanõue üksnes rumeenlastele ja bulgaarlastele, vaid nagu te teate, kehtestati möödunud aastal viisanõue uuesti ka Tšehhi suhtes.

Ma arvan, et probleem puudutab eelkõige vastastikkuse põhimõtet. Arvestades, nagu te hästi teate, et kõik ELi liikmesriigid on meie õigusaktide kohaselt loobunud Kanada kodanikele kehtinud viisanõudest, on meil teiselt poolt, kui ma võin niimoodi öelda, probleem järjepidevusega, sest Kanada on kõrvaldanud viisanõude ühele kandidaatriigile Horvaatiale, samal ajal, kordan, säilitades viisanõuded ELi liikmesriikidest pärit kodanikele.

Seetõttu usun, et maikuusel tippkohtumisel peab toimuma oluline, kui mitte otsustav edasimineku viisanõudest loobumiseks kõikide ELi liikmesriikide kodanike puhul. Ma arvan, et vaja on konkreetseid meetmeid ja sellele eesmärgile tuleb kohtumisel pöörata võimalikult suurt tähelepanu, sest põhimõtteid väljendavad avaldused meid enam ei rahulda. Sedalaadi diskrimineerimine on erakordselt ebaõiglane, eriti minu kodumaa, Euroopa Liidu liikmesriigi kodanike suhtes, kus viisanõudest loobumisel on tehtud olulisi tehnilisi edusamme.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Austatud juhataja! Tahaksin teada, miks mulle alati tundub, et komisjoni võib kahtlustada kavatsuses mitte lasta Euroopa Parlamendil asjadest teada saada. See puudutab ka vabakaubanduslepingut, mille üle Kanadaga läbirääkimisi peetakse. Ma tahaksin ühineda kolleegide väljendatud kriitilise seisukohaga, et mõned asjaolud on kahtlased. Eriti puudutab see asjaolu, mida mainis kolleeg Higgins, kellega ma täielikult nõustun.

Minu arvates on kaubanduslepingud head siis, kui nad edendavad mõlema poole üldist jõukust, ent mitte siis, kui nad teenivad peaaegu täielikult üksnes mõne suure rahvusvahelise ettevõtte huve. Saades teada, et kaubanduslepingutes on järsku hakatud käsitlema tervishoidu, haridust ja avalikku julgeolekut ning et neis kavatakse piirangute vähendamist ja erastamist, tekib kahtlus, et lepingust on kasu vähestele ja see põhjustab kahju paljudele teistele. Tahaksin hoiatada inimesi, kes üritavad selliseid lepinguid sõlmides Euroopa Parlamendist mööda minna.

Teiseks tahaksin tõstatada järgmise mõtte. Kui kohtutakse ja peetakse läbirääkimisi sellise pikaajalise partneriga nagu Kanada, tuleb käsitleda mõningaid ebameeldivaid teemasid. Ma usun, et see arutelu ja leping peaksid sisaldama hülgepüügi küsimust. Eesmärk ei ole kedagi ärritada, vaid täpsustada Euroopa seisukohta ja leida lahendus, mis lõpetaks öövastava kasumiteenimise väikeste loomade arvel.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Kolleeg Sebastian Bodu ei saanud täna Strasbourgi tulla ja ma kõnelen tema asemel.

Praegu ei saa viisavabalt Kanadasse reisida 39 miljonit Euroopa kodanikku Rumeeniast, Tšehhist ja Bulgaariast. Üle poole nendest inimestest, 22 miljonit, on rumeenlased. See, et Kanadasse sisenemiseks säilitatakse

viisanõue, loob sarnaselt Ameerika Ühendriikide süsteemiga olukorra, kus osa eurooplasi koheldakse teisejärguliste kodanikena.

Euroopa kodanike liikumisvabadust tuleb käsitleda ühtsel alusel. Viisaküsimus puudutab Euroopa Liidu ja Kanada suhteid. President Barroso on eelmistel tippkohtumistel kutsunud üles seda küsimust lahendama. Seda probleemi tuleb jätkuvalt üleval hoida.

Rumeenia kodanike tagasilükatud viisataotluste suhtarv on langenud 2004. aasta 16%-lt 2008. aasta 5%-le. Kanadas elab umbes 200 000 rumeenlast, kellest valdav osa on sinna läinud Kanada riigi ametlikku sisserände korda järgides. Ma ei mõista, miks Kanada suhtub riikidesse erinevalt. 2009. aastal loobuti viisanõudest Euroopa riigi puhul, mis ei ole Euroopa Liidu liikmesriik, põhjendades seda asjaoluga, et suur hulk sellest riigist pärit kodanikke elab juba Kanadas.

Samuti arvan, et Tšehhile kehtivast viisanõudest tuleb loobuda. Viisanõude taaskehtestamise põhjendus ei tohi muutuda teisi riike mõjutavaks teguriks. Euroopa Parlament lisas viisaküsimuse ELi ja Kanada tippkohtumise päevakorda. EL peab jätkuvalt lähtuma 2009. aasta oktoobris võetud seisukohast, mille kohaselt jõustatakse juhul, kui probleemi 2010. aasta lõpuks ei lahendata, solidaarsusklausel.

Asepresident Ashton, liikmesriikidele kehtivast viisanõudest loobumine tähendaks teie töös suurt kordaminekut. Soovin teile selle eesmärgi saavutamiseks igati edu.

Kriton Arsenis (S&D). – (EL) Austatud juhataja! Kanada on üks Euroopa Liidu vanemaid ja lähemaid partnereid ning on seda olnud 1959. aastast alates. Ent meie koostöö peab alati põhinema ühistel väärtustel ja vastastikusel austusel.

Kanada kuulub maailma kümne suurema kasvuhoonegaaside õhkupaiskaja hulka ning on ainuke riik, mis pärast Kyoto protokolliga allkirjastamist ja ratifitseerimist avalikult teatas, et ei kavatse sellest tulenevaid õiguslikke kohustusi täita. Selle asemel et vähendada heitkogust 1990. aastaga võrreldes 6%, on Kanada heitkogus suurenenud 26%. Peamiseks põhjuseks on õliliiva tootmine. Õliliiva tootmisega kaasnevate kasvuhoonegaaside heitkogus on 3–5 korda suurem kui nafta ja maagaasi tavapärase tootmise puhul. Ühtlasi kulutatakse õliliiva tootmisel ühe eraldatud õlibarreliga kohta kaks kuni viis barrelit vett ja seejärel tekib terve hulk jäätmeid, mis ohustavad nii bioloogilist mitmekesisust kui ka põlisrahvaste elu. Samuti hävitab nimetatud tootmistegevus boreaalset metsa, mis on planeedi üks suuremaid CO₂ sidujaid. 2020. aastaks on õliliiv tõenäoliselt põhjustanud suurema heitkoguse kui Austria ja Lirimaa kokku. Kanada kulutab keskkonnasäästliku tehnoloogia toetustele ainult 77 USA dollarit inimese kohta, samal ajal kui Korea kulutab inimese kohta 1200, Austraalia 420 ja Ameerika Ühendriigid 365 USA dollarit.

Boreaalsete metsade kaitsmine on erakordselt oluline ja me peame paluma Kanadal täita rahvusvahelisi lepinguid, mille me oleme ühiselt allkirjastanud, ent mida järgime ühepoolset üksnes meie. See peaks olema igasuguse edasise koostöö alus.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Kanada on alates 1959. aastast olnud Euroopa Liidu üks lähemaid ja stabiilsemaid partnereid. Mul on hea meel, et praeguse parempoolse valitsuse ametiajal on Kanada majandusolukord paranenud – eelmistel valitsemisperioodidel seda ei juhtunud.

Paranev majandusolukord ja tugevam Kanada dollar, mis on suurendanud Kanada kodanike jõukust, oli ühtlasi positiivseks märgiks teistele riikidele. See lõi soodsad tingimused nii poliitilise kui ka majandusliku koostöö arendamiseks. Ma usun, et Brüsselis toimuv ELi ja Kanada tippkohtumine toob majanduspartnerlust käsitleva keeruka lepingu üle peetavatel läbirääkimistel konkreetset edu.

Kanada on ELi kaubanduspartnerite seas suuruselt üheteistkümmes ja moodustab kuni 1,7% kogu ELi väliskaubandusest. EL on Kanadasse investeerimise poolest teisel kohal ja Kanada on ELi investeerimise poolest neljandal kohal.

2008. aastal ulatus kaubavahetuse kogumaht peaaegu 50 miljardi euroni ja teenuste maht oli 20,8 miljardit eurot. ELi ja Kanada kaubavahetuse ja teenuskaubanduse liberaliseerimine ning turgudele juurdepääsu hõlbustamine võimaldab kahepoolset kaubavahetust elavdada ja süvendada ning see toob nii ELi kui ka Kanada majandusele märkimisväärset kasu.

Jan Březina (PPE). – (CS) Austatud juhataja, lugupeetud kõrge esindaja, head kolleegid! ELi ühise viisapoliitika ees seisab praegu suur probleem, mida kujutab endast Kanada poolt kümme kuud tagasi Tšehhi kodanikele kehtestatud viisanõue. Ühtlasi on Kanada Tšehhi suhtes ühepoolset meedet rakendades eiranud üsna vastuvõetamatul viisil ühise viisapoliitikaga tegelevaid ELi organeid. Seega on ohus ühe liikmesriigi kodanike

õigused ja neid õigusi kaitsvate ELi institutsioonide maine. Kanada valitsuse seninägematu käitumine ELi liikmesriigi suhtes paneb proovile kogu ELi solidaarsuse.

Tšehhi kodanikud loodavad, et Euroopa Komisjon asub liikmesriiki ja selle õigustatud huve otsusekindlalt kaitsma ja esindama. Selleks pakub ainulaadset võimalust eesisev ELi ja Kanada tippkohtumine, kus tuleks arutada ka viisaküsimust. On viimane aeg teha kõik mis võimalik, et selles pikaleveninud küsimuses läbimurre saavutada. Ma olin rahul, kui komisjon võttis 2009. aasta oktoobris vastu aruande, milles kutsuti Kanadat üles avama Prahis viisaosakond ja koostama ajakava viisanõude kaotamiseks. Kanada on täitnud esimese nõude, kuid teist seni veel mitte. Seepärast ei peaks komisjon ega nõukogu seniste edusammudega rahul olema. Survet Kanadale ei tuleks leevendada, vaid vastupidi, pigem suurendada. Seda arvestades tahaksin paluda komisjonil teha sõnaselge avaldus, mis puudutab tema kohustust teha ebapiisavate edusammude korral ettepanek võtta vastumeetmeid, mille hulka kuuluks Kanada ametnikele ja diplomaatidele viisanõude kehtestamine.

Ma olen kindlalt veendunud, et me peame oma loiuist olekust välja tulema. Tšehhi kodanikud ei oota ELi institutsioonidelt ilusaid lubadusi ega kaastundlikku juttu, vaid konkreetset, eesmärgikindlat tegevust. Minu arvates on praegu aeg tegutseda komisjonil ja eeskätt president Barrosol, kes on tippkohtumisel Kanada peaministri põhiline läbirääkimispartner. Kui me ei suuda hakata Kanada valitsuse suhtes enesekindlalt ja jõuliselt käituma, jooksevad kõik meie jõupingutused liiva ja selle tulemusena saab tõsiselt kahjustatud Tšehhi kodanike usaldus Euroopa institutsioonide vastu. Siis mõjub meie jutt Euroopa solidaarsusest neile tühja lobana.

Othmar Karas (PPE). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud asepresident, head kolleegid! ELi Kanadaga suhtlemise delegatsiooni liikmena tahaksin rõhutada, et Kanada ja EL jagavad ühiseid väärtusi. Meie ühised väärtused on meie ühiskonna alustalad ja neil on põhjanev tähtsus. Me peaksime seda ühist alust rohkem kasutama, et võtta ühine vastutus maailmas valitsevate üldiste tingimuste ümberkorraldamise eest. Meie partnerluse aluseks on tihedad ajaloolised ja kultuurilised sidemed ning austus mitmepoolsuse põhimõtte vastu, sealhulgas meie toetus ÜRO hartale. Me peame oma suhteid parandama ja tugevdama mitmel tasandil, sealhulgas muidugi poliitilisel tasandil.

Leping, mida me täna arutame, on esimene uuel aluslepingul põhinev kahepoolne leping ja komisjon peaks seda teadma. Selle lepingu eduka otsustusprotsessi põhieeldused on läbipaistvus, koostöö ja Euroopa Parlamendi kaasamine. Käesolevas arutelus on tõstatatud kaks olulist küsimust. Tšehhi kodanikele kehtivad ühepoolsed viisanõuded on vastuvõetamatud ja need tuleks tühistada. Kanada kriitika hülgetoodete müügi range reguleerimise suhtes näitab, et muutuma ei pea mitte meie, vaid Kanada.

Ent üks ELi ja Kanada lepingu eesmärke on meievaheline koostöö Põhja-Ameerika vabakaubanduse kokkuleppe piirkonnast tugevama kaubanduspiirkonna loomiseks. Küsimus ei ole üksnes majanduskoostöös, vaid ka selges märguandes, et proteksionism ei ole vastuvõetav. Asjaolu, et ELi ja Kanada tippkohtumisega samal päeval kõneleb Brüsselis Euroopa Parlamendi ees Joe Biden, on rõõmustav kokkusattumus, sest meie jaoks on oluline tõhus ja asjatundlik koostöö mõlema Põhja-Ameerika maailmajaos asuva riigiga ning meie ühine soov on tuua maailma rohkem vastutustunnet.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Lugupeetud kõrge esindaja! Tahaksin juhtida teie tähelepanu sellele, et ELi ja Kanada lepingu eduka ratifitseerimise Achilleuse kannaks on Tšehhi, Rumeenia ja Bulgaaria kohta kehtiv ühepoolne viisanõue, sest see jagab ELi kodanikud vastuvõetamatul viisil kaheks. Mitte üksnes meie suhtes solidaarsust üles näitavatel riikidel, vaid ka paljudel Euroopa Parlamendi liikmetel on täielik õigus ratifitseerimist tõkestada, kui Kanada ei täida lubadust karmistada oma leebet varjupaigapoliitikat, mis peaks olema viisanõude kaotamise eeldus. Lugupeetud paruness Ashton, palun öelge mulle, kas te olete juhtinud Kanada tähelepanu sellele, et asjaolu, et riik lükkas selle leebe ja kuritarvitusi võimaldava varjupaigaseaduse karmistamise 2013. aastani edasi, pole vastuvõetav, ning et seda seadust tuleb võimalikult kiiresti muuta, pidades silmas Euroopa Liiduga jagatavaid ühiseid väärtusi ja häid majandussuhteid, mille tingimusi uues kaubanduslepingus käsitletakse? Austatud asepresident, kas te peate oma esmatahtsaks eesmärgiks tõstatada kahe nädala pärast toimuval tippkohtumisel Kanadaga küsimus selle tähtaja ettepoole nihutamise kohta ja saavutada viisanõude kaotamine enne, kui Kanadaga sõlmitakse leping? Kui mitte, siis kas te olete teadlik võimalusest, et Euroopa Parlament ei pruugi seda tähtsat lepingut ratifitseerida, sest me ei kavatse aktsepteerida Kanada sellist käitumist kolme ELi liikmesriigi suhtes?

Head kolleegid! Täna teid miljonite kodanike nimel solidaarsuse eest ja väljendan suurt heameelt selle üle, et Brüsselis hääletusele tulevas resolutsiooni ühissettepanekus kutsutakse sõnaselgelt üles muutma Kanada varjupaigasüsteemi ja kaotama võimalikult ruttu ligi 50 miljonile Euroopa kodanikule kehtivad viisanõuded.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Austatud juhataja, austatud kõrge esindaja, head kolleegid! Minu arvates annab Euroopa Parlamendis toimuv mõttevahetus ja arutelu parlamendile maikuisel tippkohtumisel suure jõu.

Pole alust kahelda ideedes, mida kõik on väljendanud: meie ja Kanada suhete tähtsuses, partnerluse tähtsuses, suure demokraatliku riigiga jagatavates ühistes väärtustes ega strateegilises vajaduses selle riigiga koostööd teha.

Ometi on tõstatatud küsimusi, millega minu arvates ja teile Euroopa Parlamendi poolt antud volitustest lähtudes tuleb kindlasti tegelda ja mis tuleb võimaluse korral lahendada, sest lõppude lõpuks loevad lahendused, mitte lahingud.

Esimene neist probleemidest puudutab vajadust rõhutada seoses Kanada ja Euroopa kodanike liikumisega vastastikkuse põhimõtet. Ma ei ole tšehhi, rumeenlane ega bulgaarlane ning enne mind kõnelesid juba rumeenlastest kolleegid, aga Euroopa kodanikuna tunnen ma end ometi samamoodi petetuna, kui Euroopa kodanikud ei saa Kanadas vabalt ringi liikuda – austatud juhataja, ma räägin kiiresti, sest te saate minust aru, ent ma arvan, et te tahaksite, et ma seda tõlkide jaoks kordan –, ma tunnen end samamoodi petetuna, kui teiste Euroopa riikide kodanikud ei saa Kanadas vabalt ringi liikuda, samal ajal kui Kanada kodanikud saavad vabalt ringi liikuda kõigis Euroopa riikides.

Kui minna edasi hüljeste tapmise küsimuse juurde, siis oleme alati liigutatud, kui telesaadetes või uurivas ajakirjanduses näidatakse julmi ja kohutavaid jahipidamise võtteid. Euroopa Parlamendis on meil võimalus oma arvamust väljendada ja ma usun, et me peaksime lõpetama häiritud tunnete väljendamise ja protestimise ning asuma tegudele.

Meie suhe sellise suure demokraatliku riigiga nagu Kanada peaks võimaldama meil ka probleeme tõstatada ja moratooriumide kehtestamist paluda. Ma tänan paruness Ashtonit tema tegevuse ja parlamendi teavitamise eest pärast maikuist tippkohtumist.

Olga Sehnalová (S&D). – (CS) Austatud komisjoni asepresident, head kolleegid! Seoses eesseisva ELi ja Kanada tippkohtumisega tahaksin meenutada üht ELi aluspõhimõtet. See on solidaarsuse põhimõte. Kui EL tahab oma kodanike usaldust säilitada, tuleb seda väärtust igasuguses olukorras austada, isegi kui probleem puudutab üksnes üht liikmesriiki. Nagu juba öeldud, kehtestas Kanada 2009. aasta juulis Tšehhi kodanikele viisanõude. Tšehhi Vabariigi palvel lisati Kanadaga seotud viisasuhete küsimus justiits- ja siseküsimuste nõukogu veebruarikuise istungi päevakorda. Istungil väljendasid solidaarsust Tšehhiga Rumeenia, Bulgaaria, Ungari ja Slovakkia ning sõnaselgelt ka eesistujariik Hispaania. Solidaarsust väljendas ka komisjon, ehkki konkreetset lahendust pole silmapiiril isegi pärast eksperdirühmade vahelisi läbirääkimisi. Aeg möödub ning see ei tule kindlasti ELile ja tema kodanikele kasuks. Tšehhist pärit ELi kodanikel on raske taluda seda, et nad peavad viisanõude kaotamise eeltingimusena ootama Kanada uue varjupaigaseaduse vastuvõtmist, mille varaseim realistlik tähtaeg on 2013. aastal. Seda arvesse võttes ootavad nad ELilt tegelikku abi. Kui me räägime sageli kodanike puuduvast usaldusest Euroopa institutsioonide vastu, tuleks selle põhjuseid otsida ka käitumises, mis pole seni kahjuks olnud täiesti solidaarne.

Chris Davies (ALDE). – Austatud juhataja! Ma loodan, et kõrge esindaja avaldab kanadalastele nende diplomaatiliste oskuste eest tunnustust, sest meil on neilt nii mõndagi õppida. Ohustatud liikidega kauplemise konventsiooni (CITESi) osaliste hiljutisel konverentsil tegid nad koostööd oma Jaapani liitlastega, et nurjata täielikult meie katse keelustada hariliku tuuniga kauplemine.

CITESi konverents meenutas liigagi palju Kopenhaageni kliimakonverentsi, kus ELi seisukoht jäi ebaselgeks. Tundus, et me raiskasime teiste riikidega peetavate arutelude asemel iga päev ohtralt aega omavahelisele arutelule, ja lõpuks saime täielikult lüüa.

Jaapan ja tema Kanada liitlased olid enne seda kulutanud kuid, et läbirääkimisi pidada, sõpru juurde võita ja soovitud tulemuse saavutamiseks vajalike häälte leidmiseks siin-seal oma mõjuvõimu suurendada. Meie jätsime kokkuvõttes ebajärjekindla, organiseerimatu ja nõrga mulje.

Keskonnavalinik ütles, et see ei tohi enam iial korduda. Ta soovib otsusekindlalt muutusi. Ent sellised konverentsid toimuvad terves maailmas kogu aeg ja me peame hoolitsema Euroopa Liidu kogu diplomaatilise võimekuse rakendamise eest, et meil oleks olemas tulevikku vaatav strateegia, et me kasutaksime oma ressursse tõhusalt ja meie tegutsemine allpool oma võimete piiri lõpeks.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Austatud juhataja! Tahaksin rõhutada väga tõsist probleemi seoses intellektuaalomandiõiguste jõustamisega nendel läbirääkimistel. Kanada ja Harvardi õigusteaduse professorite

kriitilised märkused osutavad, et kavandatud leping võib tingida Kanada autoriõigusi, patente ja kaubamärke käsitlevate õigusaktide täieliku läbivaatamise.

Ühest küljest tunnevad kanadalased, et nende suveräänsust ja õigust kasutada neile kuuluvat intellektuaalomandit piiratakse. Ent teisest küljest on eriti oluline, et koopiakaitset käsitleksid ranged ja täpsed eeskirjad ning et see kaitse hõlmaks ka filme.

Mulle tundub iseäranis tähtis, et intellektuaalomandiõiguse jõustamise üle peetavates aruteludes käsitletaksa ka interneti, sest intellektuaalomandit on ilma piiriüleste lepinguteta võimatu kaitsta. Ma toetan eraldi keeldu videokaameratega lindistamisele kinodes. Seda keeldu tuleks Kanadas jõustada. Ent meil on tähtis leida kesktee. Me peaksime toetama intellektuaalomandi kaitset, ent seisma vastu lauskontrollile ja jälitamisele internetis.

Muidugi on oluline pidada silmas ka seda, et Kanadal on teistsugune õigustraditsioon ja teistsugune õigussüsteem. Selle probleemi lahendamine on väga keeruline, kuid ma loodan, et suudame leida tõhusa lahenduse.

Paul Rübig (PPE). – (DE) Austatud juhataja, paruness Ashton, head kolleegid! Meie kõige tähtsam eesmärk peaks olema toetada väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid, eriti majanduskriisi ajal. Need ettevõtted pakuvad tööd kahele kolmandikule kõigist töötajatest ja loovad 80% maksutulust. Seetõttu on hädavajalik keskenduda riigihangetel sellele, et väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel oleks võimalik riigihankelepinguid saada. Muidugi tuleb selle lepingu sõlmimisel asjakohaselt arvestada ka tehniliste eeskirjadega, teisisõnu kaubandust soodustavate meetmetega. Tahaksin teada, kas Maaailma Kaubandusorganisatsiooniga on olemas kokkulepe lisada sellesse vabakaubanduslepingusse Doha läbirääkimisvoorule aluspõhimõtted.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Austatud juhataja, austatud volinik! Lennutransport on hädavajalik, et Euroopa Liit ja Kanada saaksid kaupade ja inimeste veo lihtsustamise kaudu üksteisele läheneda. 18. detsembril 2009. aastal ELi ja Kanada vahel sõlmitud lennutranspordileping ning 6. mail 2009. aastal Prahast ELi ja Kanada vahel sõlmitud tsiviillennundusohutuse leping on Euroopa Liidu ja Kanada Atlandi-ülese dialoogi kaks olulist osa. Esimest lepingut kohaldatakse ajutiselt kuni selle jõustumiseni pärast ratifitseerimist. Nõukogu ei ole selle kohta siiani ühtegi teadet saanud.

Teist lepingut ei kohaldata ajutiselt. Nõukogu peab saatma ettepaneku võtta vastu nõukogu otsus ja lepingu teksti Euroopa Parlamendile selle arvamuse saamiseks.

Austatud asepresident! Arvestades lennutranspordi tähtsust Euroopa Liidu ja Kanada koostöös, küsiks teilt, millal muutub võimalikuks nende kahe Euroopa Liidu ja Kanada vahel sõlmitud lepingu asjakohane jõustumine.

Fiona Hall (ALDE). – Austatud juhataja! Kanada on meie lähedane liitlane, ent EL peab vajaduse korral tegema sõbralikku kriitikat. Kanada edusammud kliimamuutusega võitlemisel on napid ja Kanada takistas Kopenhaageni läbirääkimisi. Nagu kolleeg Arsenis mainis, tekitab erilist muret õliliviitöööstus. Õliliviitööstuse eraldamine nõuab märksa enam energiat kui õli tootmine muudest allikatest ja lisaks tähendab see kohaliku keskkonna suurt reostamist.

Arvestades, et Kanada valitsus teeb praegu suuri jõupingutusi, veenmaks komisjoni leevendada kütusekvaliteedi direktiivi rakendamisel oma hoiakut süsinikdioksiidi heitkoguse mõõtmise suhtes, küsiks kõrgelt esindajalt, kas ta kavatseb tippkohtumisel toimuvate mõttevahetuste käigus puudutada õliliviitööstuse küsimust.

Catherine Ashton, komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja. – Austatud juhataja! See arutelu on olnud tippkohtumise ettevalmistamiseks ülimalt kasulik ja väärtuslik. Euroopa Parlamendi liikmed puudutasid väga paljusid teemasid ning ma kannan kindlasti hoolt selle eest, et mõlemad kõrged ametnikud – komisjoni president ja ülemkogu esistuja –, kes mõistagi juhivad tippkohtumisel Euroopa Liidu delegatsiooni, oleksid tõstatatud küsimustest täiesti teadlikud.

Olen väga tänulik, et parlamendiliikmed on mind abivalmilt teavitanud ja tõstatanud küsimusi valdkondade kohta, millest, ma pean tunnistama, ma väga palju ei tea – näiteks lennutranspordi kohta, mille puhul ma pean end vastamiseks kurssi viima.

Tahaksin rääkida vaid kahest-kolmest tähtsamast valdkonnast, mida siin arutati. Antud raamistikus tundus parlamendiliikmete seas valitsevat üldine arusaam, et see suhe on oluline. Võimalik, et nõrdimus, mida ma

siin istungisaalis tundsin, oli osaliselt tingitud sellest, et me tunnistame Kanada tähtsust ja meie ühiste väärtuste olulisust. Seega on täiesti mõisteta nende parlamendiliikmete nõrdimus, kes on pärit riikidest, mida viisaküsimus iseäranis puudutab.

Alustaksin kaubandusest, sest päris paljudes sõnavõttudes keskenduti sellele teemale. Me teeme ulatusliku kaubanduslepingu sõlmimist toetades õigesti. See ei ole lihtne ning me oleme algusest peale – ja tegelikult mina alustasin kaubanduslääbirääkimisi – teadvustanud, et ELi ja Kanada erihuvide tõttu ei saagi need läbirääkimised lihtsad olla. Ometi peaksid mõlemad pooled olema väga innukad.

Üks näide on intellektuaalomandiõigus. Ma olen täiesti veendunud, et Kanada peab tagama asjakohase korra. Nagu ma tean, uurib Kanada vastavaid võimalusi, senised arutelud ja läbirääkimised on olnud ülimalt positiivsed ja edasiviivad ning asjad liiguvad jõudsalt edasi.

Ma olen nõus, et rahvusvahelise kaubanduse komisjoni tuleb igati teavitada ja nagu Philip Bradbourn ütles, on selge, et see kehtib ka nende Euroopa Parlamendi saadikute kohta, kes Kanadast eriliselt huvituvad. Mõju hindamine viiakse läbi, sellega tegeldakse juba praegu ning muidugi küsitakse Euroopa Parlamendilt lõpuks, kas ta annab lõplikult esitatud lepingu kohta nõusoleku või mitte. Euroopa Parlamendi roll selles on väga selge ja määrava tähtsusega.

Tahaksin sellele lisada vaid kaks mõtet. Esiteks toob hea kaubandusleping tegelikult meie kodanikele kasu. Selleks see mõeldud ongi. See on mõeldud selleks, et pakkuda tarbijatele rohkem valikuid ja töötajatele rohkem võimalusi. Me peame tagama, et kõik meie kaubanduslepingud looksid kogu Euroopa Liidus tegelikke võimalusi.

Seoses väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete küsimusega, mis on ka minu arvates väga oluline, meenub mulle üks statistiline fakt, mida ma olen alati väga huvitavaks pidanud: ainult 8% meie väikestest ja keskmise suurusega ettevõtetest tegeleb õigupoolest kaubandusega ja ainult 3% kaubandusega väljaspool Euroopa Liitu.

Olen alati arvanud ja arvan ka edaspidi, et kui me suudaksime neid arve suurendada ja võimalusi pakkuda – ning riigihange võib tõesti olla üks valdkond, kus see võimalik on –, siis võivad sellest võita mõlema poole väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted.

Mitu parlamendiliiget rääkis Arktikast. Me arutasime seda küsimust hiljuti Euroopa Parlamendis. Olen nõus, et see teema on väga oluline, muu hulgas seetõttu, et see on seotud teise olulise probleemiga, mille ma tahtsin enne viisaküsimust tõstatada, nimelt kliimamuutusega.

Meie seisukoha järgi kuulus Kanada tõesti nende riikide rühma, kes ei läinud Kopenhaageni läbirääkimistel meie arvates sugugi piisavalt kaugele. Me võime Kopenhaageni teemal edasi arutada ja vestlustes selle valdkonna eest vastutava volinikuga avanevad sellised võimalused kindlasti. Meis äratas huvi, et 3. märtsil peetud ametisseastumise kõnes teatas Kanada valitsus, et toetab täielikult Kopenhaageni kliimamuutuse kokkulepet. See väärib märkimist. Tippkohtumisel tahame me Kanadat julgustada ja kutsuda teda üles suuremale edasipüüdlikkusele, eeskätt seoses kliimamuutuse leevendamise 2020. aasta eesmärgi suurendamisega.

Rahvusvahelisel CO₂-turul on võtmeks investeeringute suunamine vähese CO₂-heitega majanduse poole. Üks osa sellest, mida me saame oma kahepoolse suhte raames teha, on kiirendada edusamme investeeringuid, keskkonnasäästlikku tehnoloogiat ja koostööd puudutavates strateegilistes küsimustes, püüdes toetada kõigi kliimamuutusega seotud probleemide leevendamiseks vajalike meetmete võtmist.

Viimane teema – neid oli palju, ent ma tahan keskenduda üksnes kolmele – ja teema, mida ma muidugi kavatsesin tõstatada, on kõik viisaküsimusega seonduv. See on erakordselt oluline ja nagu oma riiki esindavad Euroopa Parlamendi liikmed mainisid, puudutab see otseselt kolme liikmesriiki.

Selle küsimuse lahendamiseks tehakse tõsist tööd. Oleme Kanadaga pidanud pikalt dialoogi, paljudest probleemidest ollakse teadlikud ja Kanada peab lahendama probleemid õigusaktidega, mis tuleb tal tulevikus vastu võtta. Austatud parlamendiliikmed tegid seda küsimust tõstatades õigesti ja see teema tuleb arutlusele.

Et käsitleda Tšehhi jaoks eriti olulisi probleeme, peeti Prahas teine ekspertide töörühma kohtumine. See toimus komisjoni kaasabil, nii et komisjon osaleb selles igati.

Ma mõistan ja pean meeles nõrdimust, mida väljendasid käesoleval arutelul need Euroopa Parlamendi liikmed, kes juhtisid tähelepanu vajadusele teha selle probleemi lahendamiseks kiiremaid ja pikemaajaseid samme ning

tunnistada kindlalt kõige olulisemat asjaolu: tegu pole kahepoolse probleemiga, vaid Euroopa Liidu ja Kanada probleemiga ning me peame seda ka niimoodi käsitlema.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub maikuu esimesel osaistungjärgul.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Sebastian Valentin Bodu (PPE), kirjalikult. – (RO) Praegu ei saa viisavabalt Kanadasse reisida 39 miljonit Euroopa kodanikku Rumeeniast, Tšehhist ja Bulgaariast. Üle poole nendest inimestest, 22 miljonit, on rumeenlased. See, et osale meist säilitatakse Kanadasse sisenemiseks viisanõue, loob vastuvõetamatu olukorra, kus osa eurooplasi koheldakse teisejärguliste kodanikena. Euroopa kodanike liikumisvabadust tuleb käsitleda ühisel ja ühtsel alusel, sest viisaküsimus puudutab ELi ja Kanada suhteid, mitte Kanada ja asjaomaste riikide kahepoolseid suhteid.

Rumeenia kodanike tagasilükatud viisataotluste suhtarv on langenud 2004. aasta 16%-lt 2008. aasta 5%-le. Kanadas elab umbes 200 000 rumeenlast, kellest osa on sinna läinud Kanada riigi ametlikku sisserände korda järgides. See on üks põhjus, miks viisataotluste arv on nii suur. Euroopa Parlament lisas viisaküsimuse ELi ja Kanada tippkohtumise päevakorda.

EL peab lähtuma seisukohast, et juhul kui probleemi 2010. aasta lõpuks ei lahendata, kohaldatakse solidaarsusklauslit. Liikmesriikide kohta kehtivast viisanõudest loobumine oleks välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja esimene saavutus.

Corina Crețu (S&D), kirjalikult. – (RO) Ma leian, et 5. mail Brüsselis toimuva ELi ja Kanada tippkohtumise päevakorra üks tähtsamaid punkte peab olema kõigi Euroopa Liidu kodanike kohta kehtiv viisanõudest loobumine, mis lähtub vastastikkuse põhimõttest ja mille eesmärk on lõpetada praegune diskrimineerimine, mis ei võimalda Rumeenia, Bulgaaria ja Tšehhi kodanikel ilma viisata Kanadasse reisida.

Olukord on seda kummalisem, kui arvestada, et möödunud aastal kaotasid Kanada võimud Horvaatia kodanikele kehtinud lühiajalise viisa nõude, ehkki see riik peab ELiga alles ühinemisläbirääkimisi. Rumeenia on viimastel aastatel teinud märkimisväärsed edusamme, täites muu hulgas viisanõude kõrvaldamisega seotud olulised kriteeriumid. Tagasilükatud viisataotluste, seadusliku riigis viibimise aja ületamise juhtumite ja varjupaigataotluste hulk on jõudsalt vähenenud.

Seetõttu peegeldaks viisanõudest loobumine neid edusamme, rääkimata sellest, et Euroopa ja Kanada kodanike võrdne kohtlemine aitaks tugevdada vastastikust usaldust.

(Istung katkestati mõneks hetkeks.)

ISTUNGI JUHATAJA: STAVROS LAMBRINIDIS

asepresident

12. Infotund (küsimused komisjonile)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on infotund (B7-0207/2010/variant 1). Komisjonile on esitatud järgmised küsimused.

Esimene osa

Küsimus nr 25, mille esitas **Georgios Papastamkos** (H-0124/10)

Teema: Euroopa reitinguagentuuri loomine

Kas komisjon kavatseb teha ettepaneku luua Euroopa reitinguagentuur euroalasse kuuluvate riikide krediitdiviisimise ja/või nende finantsasutuste hindamiseks?

Michel Barnier, komisjoni liige. – (FR) Austatud juhataja! Täna Georgios Papastamkost selle küsimuse eest, sest see puudutab valdkonda, mida ma oma praegusel ametikohal pean majanduse ja finantsturgude nõuetekohase toimimise seisukohast kindlasti esmatähtsaks.

Reitinguagentuuridel on ettevõtetes ja muide ka liikmesriikides valitseva olukorraga seotud riskide hindamisel eluliselt tähtis roll ning kriis on leebelt öeldes näidanud, et nende tegutsemismeetodid on põhjustanud ja

põhjustavad probleeme, millel on mõnikord väga tõsised tagajärjed. Seepärast langetati G 20 kohtumisel raske ja üsna õige otsus seada sisse järelevalve ja uued juhtimiseeskirjad.

Austatud Euroopa Parlamendi liikmed! Tahaksin teile meelde tuletada, et kriisi ajal täitis komisjon väga kiiresti oma sellekohaseid kohustusi, kui seadis reitinguagentuuride tegevuse reguleerimise viimase kahe aasta üheks eeliseesmärgiks. 2009. aasta septembris, s.t aasta pärast Lehman Brothersi kokkuvarisemist, võeti reitinguagentuuride määrus Euroopa Parlamendi toetusel vastu. Tahaksin eriti esile tõsta teie raportööri Jean-Paul Gauzèsi tegevust nende agentuuride tegutsemismeetoditest tingitud ja finantskriisile oluliselt kaasa aidanud probleemide käsitlemisel.

Määrusega, millest ma räägin, kehtestati kõigile Euroopa Liidu territooriumil asutatud reitinguagentuuridele kohustuslik registreerimisnõue. Määrusega sätestati hulk rangeid nõudeid: esiteks nõuti võimaliku huvide konflikti välistamist, teiseks krediidiireitingute ja kasutatavate meetodite läbivaatamist ja nende kvaliteedi parandamist ning viimaks reitinguagentuuride tegevuse läbipaistvuse tagamist.

Austatud Euroopa Parlamendi liikmed, ma olen kindel, et reitinguagentuuride kohta kehtivad uued eeskirjad, millest ma just kõnelesin, suurendavad kindlasti krediidiireitingute andmise sõltumatust ja usaldusväärtust, muudavad krediidiireitingutega seotud tegevuse läbipaistvamaks ning parandavad krediidiireitingute, sealhulgas liikmesriikide – Euroopa Liidu riikide – laenudega ja ELi finantseerimisasutustega seotud krediidiireitingute kvaliteeti. Selline on praegune olukord.

Härra Papastamkos, mis puudutab Euroopa avalik-õigusliku reitinguagentuuri loomist, millele te üles kutsusite, siis seda ideed hakatakse kaaluma arutelus, milles otsitakse võimalikke alternatiive reitinguagentuuride praegusele majandusmodelile, mis on tuntud kui emitent-maksab-mudel. Sellise idee mõju, eriti vastutuse mõttes, vajab hoolikat hindamist.

Härra Papastamkos, praegu on minu peamine eesmärk tagada, et 2009. aasta määrust õigesti rakendataks ja et praegune, reformitud süsteem tööle hakkaks. Samas ei välista ma Euroopa agentuuri loomise mõtet, mida te toetate. Seda kaaludes tuleb arvestada 2009. aasta määruse ja sellest reitinguagentuuride tulenenud mõju hindamist. Pealegi on selline hindamine määruuses ette nähtud ning komisjon peab esitama selle tulemused Euroopa Parlamendile ja nõukogule enne 2012. aasta detsembrit.

Ma saan kinnitada seda, et komisjon esitab varsti ettepaneku muuta reitinguagentuuride määrust eesmärgiga anda uuele Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Asutusele täielikud volitused nende agentuuride järelevalveks. Seda nõudsite teie parlamendis määruse üle peetavate läbirääkimiste käigus ning riigipead ja valitsusjuhid jõudsid selle põhimõtte suhtes kokkuleppele. Seega teeme me selle muudatuse teoks. Ma olen veendunud, et uuele asutusele reitinguagentuuride järelevalve volituste andmine tugevdab ja parandab Euroopa Liidu käsutuses olevat õiguslikku raamistikku.

Georgios Papastamkos (PPE). (EL) Austatud juhataja! Täna volinik Barnier'd vastuse eest ja tahaksin talle öelda, et olen seoses selle küsimusega alates 2006. aastast, s.t enne rahvusvahelise majanduskriisi puhkemist korduvalt parlamentaarset kontrolli rakendanud.

Minu arvates on siin kaks vastuolu. Eksisteerivad rahvusvahelised reitinguettevõtted, ent nende suhtes ei kohaldata rahvusvahelist järelevalvet. Teine vastuolu on see, et Euroopa-välised erahuvid ja -skeemid domineerivad Euroopa institutsioonide ja liikmesriikide üle.

Austatud volinik, mulle meeldiks, kui Euroopa liiguks kiiremini edasi, ja ma kutsun üles sellele kaasa aitama. Ning viimaks tahaksin teada, milline on asukohariik ja kuidas jaguneb nende krediidiettevõtete käive?

Michel Barnier, komisjoni liige. – (FR) Austatud juhataja! Lugupeetud härra Papastamkos, ma olen teie pikaajalisest pühendumusest teadlik ja seetõttu avaldan heameelt selle kahekõne üle, mida te minuga esimest korda alustasite, sest ma ise olen oma ametikohal töötanud kõigest mõne nädala.

Ma võtan arvesse olukorda parandavat uut määrust, mille vastuvõtmise ettepaneku tegi Barroso juhitud eelmine komisjoni koosseis. Mainisin reitinguagentuuridele kehtestatavaid uusi nõudeid ja rääkisin viimastest edusammudest, mida tehakse ettepanekuga – mille ma teie soovide kohaselt teie esitan – anda Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Asutusele järelevalveõigus.

Teil on õigus: see ei ole ainuke valdkond, kus võib praegu äärmiselt lõimunud ühisturu ja ühtse turu tingimustes näha, et on ettevõtteid, eriti finantsettevõtteid, mis ei kuulu enam ühele riigile. Härra Papastamkos, tahaksin teile meenutada, et pooltes Euroopa Liidu riikides kuulub 50% pangandusest teistest riikidest pärit äriühingutele.

Seega tegutseme me lõimunud turul, kus äriühingud on suures osas hargmaised, ent järelevalvet teostatakse endiselt riigi tasandil. Meie ülesanne on seega tagada lõimimine ja me oleme selle kohustuse täitmisele pühendunud. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Asutusele antud uute volituste tõttu muutub teie toetatav rahvusvaheline või – ütleme pigem – Euroopa järelevalve vägagi reaalseks.

Mis puudutab teie riiki, mida see löök tabas, siis tuleb meil olla väga valvsad. Ma ei kiirusta juhtunu kohta järeldusi tegema. Peame olema valvsad iga kord, kui reitinguagentuurid langetavad liikmesriike puudutavaid otsuseid ning hindavad nende majandusolukorda ja riiklikku rolli. Miks? Sest praegu on tegelikult kaalul suveräänse riigi saatus ja tema võla maksumus ning lõppude lõpuks ka tema maksumaksjate olukord – nemad peavad minu arvates liiga sageli põhikoorma enda kanda võtma. Juhuslikult oli see teemaks ka ettepanekutes, mille ma laupäeval Madridis toimunud majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu tulevaste kriiside ennustamist, vältimist ja lahendamist käsitlenud kohtumisel esitasin: et maksumaksjad ei peaks alati põhikoormat kandma.

Olen vägagi teadlik reitinguagentuuride otsuste tagajärgedest ja mõjust, mida need otsused investorite käitumisele avaldavad. Seetõttu vajame me karme, nõudlikke õigusakte ning need agentuurid peavad kõik oma kohustused üle vaatama ja nad vajavad seejuures järelevalvet. Vastavalt ettepanekutele, mille ma aasta lõpus esitan, hakkavad nende üle järelevalvet teostama Euroopa ametiasutused.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Austatud juhataja! Tänan suurepärase ülevaate eest. Asjaolu, et Euroopa reitinguagentuuri loomine muudab meid viimaks ometi USA eraagentuuridest sõltumatuks, teeb mind üsna optimistlikuks. Ent selles küsimuses huvitab mind lisaks Euroopa reitinguagentuuri asukohariigile ka see, milliseks kujuneb tema tegevus ja struktuur. Lõppude lõpuks on oluline, et selline organisatsioon ei oleks hambutu. Muidugi olen ma huvitatud ka menetluse eeldatavatest tulemustest ning tagajärgedest, mis kaasnevad sellega, kui euroala liikmesriigi krediitdivõimet hinnatakse viletsaks.

Michel Barnier, komisjoni liige. – (FR) Lugupeetud härra Obermayr! Georgios Papastamkos küsis minult, kas Euroopa reitinguagentuuri loomine, mida ta toetab, on võimalik. Kui ma tema mõttest õigesti aru sain, peaks see agentuur olema avalik-õiguslik.

Ma ei ole selles küsimuses seisukohta võtnud. Lisaksin, et komisjon ei plaaninud selles suunas liikuda, sest komisjoni ettepanek keskendus – Euroopa Parlamendi vastuvõetud määruse kaudu – praeguse eraagentuuride süsteemi reformile ning läbipaistvuse nõuete põhjalikule karmistamisele, et vältida huvide konflikte ja krediitdiretingute aususega seotud probleeme. Praegu oleme me nii kaugel. Määrus on esitatud vastuvõtmiseks, see jõustub nii kiiresti kui võimalik, viivitamata – ma mainin seda möödaminnes –, ning seejärel viime oma kava lõpule, andes Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Asutusele järelevalvevolitused.

Mis puudutab uue agentuuri loomist, mida Georgios Papastamkos nii väga toetab, siis ma ei välista seda. Ent meil on tõesti vaja aega, et hinnata, kuidas Euroopa reitinguagentuuri loomine ärimudelit muudaks. Ma pean seda mõtet huvitavaks, ent see vajab hoolikat analüüsi. Seega ei kavatse ma öelda, kes sellesse agentuuri kuuluksid või kuidas see töötaks, sest ma ei tea seda. Samuti tekiks küsimus ametiasutuste sekkumise kohta sellise agentuuri töösse. Ranged nõuded, eelkõige huvide konflikti puudutavad eeskirjad, mis kehtivad erakätesse kuuluvate reitinguagentuuride kohta, peaksid kehtima ka Euroopa avalik-õigusliku agentuuri kohta.

Need probleemid tekiksid siis, kui me võtaksime suuna uue, Euroopa avalik-õigusliku agentuuri loomise poole. Ausalt öeldes tuleb selleks, et antud küsimusega tõsiselt ja improviseerimata tegelda, meil esiteks varuda aega ja langetada vajalikud otsused teie poolt vastu võetud määrusega reformitud süsteemi rakendamiseks ning teiseks tuleb varuda aega, et iga küsimust, eeskätt neid küsimusi, mida ma just nimetasin, tõsiselt käsitleda.

Juhataja. – Kodukorra järgi küsimusele ei vastata, kui küsimuse esitajat pole kohal. Ent arvestades praeguse täiskogu istungiga seotud erakorralisi asjaolusid, lahendame olukorra nii, et ma loen puuduvate parlamendiliikmete nimed ette ja nad saavad oma küsimustele kirjaliku vastuse. Nende küsimustega seotud arutelu aga istungil ei toimu.

Niisiis, puuduvad parlamendiliikmed, kes saavad kirjaliku vastuse, on küsimuste esitamise järjekorras Zigmantas Balčytis ja Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė.

Teine osa

Küsimus nr 28, mille esitas **Liam Aylward** (H-0155/10)

Teema: tarbija valik ja nutitelefonide tehnoloogia

Nutitelefonide järjest suureneva populaarsuse tõttu on tekkinud uus tehnoloogia-, tarkvara- ja tarkvararakenduste turg. Mõned nutitelefonide ja arukate seadmete operaatorid panevad tarbijad sundseisu ja on loonud turu selliselt, et neil on täielik kontroll kasutaja kogemuste üle tarkvara, brauserite ja rakenduste osas. Sellistes tingimustes on tarbija valik piiratud. Kas komisjon kavatseb tegelda tarbija õiguste ja valikuvõimalustega kasvaval digitaalturul ja kas ta oskab öelda, kas nutitelefonide kasutajate tulevik peaks seisnema avatud operatsioonisüsteemides?

Joaquín Almunia, komisjoni asepresident. – Komisjon jälgib nutitelefonide ja asjaomaste turgudega seotud arengut tähelepanelikult. Nagu austatud parlamendiliige oma küsimuses märgib, luuakse mõnel juhul uusi turge.

Komisjon soovib igati tagada ELi üldiste konkurentsieeskirjade ja -põhimõtete täitmise, kuid võtab samal ajal arvesse dünaamilisi ja kiiresti muutuvaid turutingimusi. Nagu viimased juhtumid, näiteks Microsofti ja Inteliga seonduv on näidanud, võtab komisjon jõustamisemeid, tagamaks, et võrdsetel tingimustel konkurents võimaldaks tarbijatel vajaduse korral eri võimaluste vahel valida ning seega tehnilisest arengust ja uuendustest kasu saada. Sellega seoses tunnistab komisjon, et patenditud tehnoloogia on teise ja kolmanda põlvkonna mobiilsidetehnoloogia vallas toimunud Euroopa edusammude peamine põhjus, ent samal ajal on komisjon teadlik erakordsest tehnilisest arengust, mida tõukab tagant mittetulunduslik tehnoloogia.

Ehkki sektorile tuleb jätta õigus otsustada, millist konkreetset ärimudelit kasutada, ja turule tuleb jätta õigus valida võitja, rõhutab komisjon, et koostalitlusvõime on oluline, sest see edendab eri äriühingute loodud tehnoloogiliste lahenduste võrdsetel tingimustel konkurentsi ja aitab vältida kinnistamist. Seda arvesse võttes teeb komisjonile heameelt avatud spetsifikatsioonide kasutamine, mis võib takistada valitseva seisundi ebaõiglast ülekandmist naaberturgudele. Seda eesmärki täidavad avatud platvormid, mis lisaks tarkvarasüsteemidele võimaldavad luua konkurentsivõimelisi turge.

Liam Aylward (ALDE). – Ma tahaksin volinikku vastuse eest tänada. Muudan küsimust veidi. Hiljuti on ilmunud hulk uudiseid, mis puudutavad selle tehnoloogiaga kaasas käivat sisu tsensuuri mõistet. Võrguoperaatorid ja tarkvaratootjad keelduvad mõningate rakenduste edastamisest nende poliitilise sisu tõttu.

Mida saab komisjon teha, et tagada uue tehnoloogia kaudu teabele juurdepääsemise vallas suurem konkurents ja vältida sõnavabaduse õiguse rikkumist?

Joaquín Almunia, komisjoni asepresident. – Ma tean, et asjaolud, millele te oma teises küsimuses viitate, võivad turul konkurentsiprobleeme põhjustada.

Me jälgime seda probleemi pidevalt ja tähelepanelikult, ent ma ei saa kommenteerida konkreetseid juurdlusi, mida praegu läbi viiakse või kavandatakse. Kuid ma olen täiesti teadlik, et teie tõstatatud küsimused ja Euroopa Parlamendile tutvustatud probleemid on reaalsed. Minu ja konkurentsiameti ülesanne on olukorda jälgida ning vältida valitseva seisundi kujunemist, millega kaasneksid turu sulgemine, tõkked uutele turule sisenejatele ning kokkuvõttes probleemid tarbijate ja uut tehnoloogiat kasutavate inimeste jaoks, kes peaksid tehnoloogia arengust ja paremaks muutmiseks võitma, mitte kaotama.

Paul Rübig (PPE). – (DE) Austatud asepresident! Andmevahetust ja telefonsidet käsitlevas esimeses rändlusteenuse määruses kehtestasime me edastamiskohustuse, mis tähendab, et kõik Euroopa operaatorid peavad olema võimelised iga kliendini jõudma. Nüüd on järsku tekkimas probleemid, mis on tingitud asjaolust, et operaatorid eemaldavad need teenused võrkudest ega ole valmis vajalikku tuge pakkuma. Kas te peate selles küsimuses vajalikuks riikide reguleerivate asutuste meetmeid?

Franz Obermayr (NI). – (DE) Mul on hea meel, et komisjon tegeleb selle küsimusega konkurentsi vaatenurgast. Soovin küsida, kas Euroopa Kohus on sarnastes kohtuasjades otsuseid langetanud ja kas juurdepääsu sedalaadi piiramise korral oleks võimalik niisugustele kohtuasjadele viidata. Kas leidub nutitelefonide kasutajaid, kes on juba üritanud oma teenusepakkuja vastu kohtumenetlust alata?

Joaquín Almunia, komisjoni asepresident. – Vastuseks küsimusele arvan, et me peaksime asjakohastel juhtudel kombineerima reguleerimist ja konkurentsivahendeid.

Mis puudutab mõningaid küsimustes ja teie sõnavõttus tõstatatud aspekte, siis on konkurentsivahendid olnud kasulikud ja on seda ka edaspidi, kuid ma ei välista, et komisjon võib asjakohasel juhul iga hetk kasutada oma regulatiivvolitusi. Me oleme seda varem teinud ja võime tulevikus uuesti teha.

Ma arvan, et parim lahendus on konkurentsi ja reguleerimise asjakohane kombineerimine mitte teineteist asendavate, vaid täiendavate vahenditena. Mis puudutab teie küsimust, austatud parlamendiliige, siis palun vabandust, aga ma pole advokaat ega tea eraisikute poolt kohtutele esitatud kaebustest midagi. Igal juhul saame me mõningast teavet ja mõnikord kaebusi ning iga kord, mil me peame reageerima, kui leiame, et saadud teave või komisjonile saadetud kaebused väärivad meie reageerimist – ning te olete meie vahendiga tutvunud –, me täpselt niimoodi teemegi.

Nagu ma oma eelmises vastuses ütlesin, selles valdkonnas, selles küsimuses ja seoses nende probleemidega on meil käimas mõned juurdlused, ent ma ei saa nendest avalikult rääkida, sest pean nende juurdluste iseloomu tõttu olema napolisõnaline.

Juhataja. – Nagu varem selgitatud, saab järgmine esitaja Georgios Toussas, kes ei viibi kohal, nagu ka Zbigniew Ziobro, oma küsimusele kirjaliku vastuse.

Küsimus nr 32, mille esitas **Nikolaos Chountis** (H-0125/10)

Teema: reitinguagentuuride tegevus

Päev pärast seda, kui Kreeka valitsus kiitis heaks kokkuhoiumeetmed, ähvardas reitinguagentuur Moody's alandada Kreeka viie suurima panga krediidireitingut.

Rahvusvahelise reitinguagentuuri hinnangul võib tööpuuduse kasv ja kasutatava sissetuleku kahanemine avaldada täiendavat survet Kreeka pangandussüsteemile, mida niigi rõhub tulususe ja varade vähenemine.

Arvestades, et seda tüüpi teadete avaldamine õhutab spekulatsioone, milline on komisjoni arvamus Kreeka pangandussüsteemi kohta?

Milliseid meetmeid kavatseb ta reitinguagentuuride nn tegevuse suhtes võtta?

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Kreeka finantskriis ei tekkinud pangandussektoris, vaid avalikus sektoris. Samas on pangandussektor muutunud haavatavamaks, sest pangad hoiavad Kreeka valitsuste võlakirju ja mis veel olulisem, majanduskasvu väljavaated on kasinad.

Komisjon võtab Kreeka majandus- ja finantssüsteemi analüüsides arvesse mitut teabeallikat, sealhulgas reitinguagentuure. Sellega seoses jälgib komisjon tähelepanelikult Kreeka võimude poolt 2010. aasta eelarve-eesmärkide saavutamiseks 3. märtsil 2010 välja kuulutatud ja Kreeka parlamendis 5. märtsil 2010 vastu võetud täiendavate eelarvemeetmete rakendamist.

Komisjon jälgib Kreeka pangandussektoris toimuvat hoolikalt. Umbes 8% pankade varadest moodustavad valitsuse võlakirjad või laenud, ehkki valitsuse ja mittetoimivate laenude osakaal ei ületa prognooside kohaselt majanduse nõrkuse tõttu 2010. aastal kaheksa protsendi piiri.

Lisaks sõltuvad Kreeka pangad lühiajalise rahastamise osas suuresti EKP refinantseerimistehingutest, sest nad on rahvusvahelistest rahaturgudest ära lõigatud. Komisjon täidab oma kohustust tagada euroala ja kogu ELi makrorahanduslik stabiilsus. Kreeka kriis mõjutab teiste ELi riikide panku peamiselt valitsuste võlakirjade hoidmise tõttu, kusjuures enim mõjutatud on Prantsusmaa ja Saksamaa.

Ehkki see mõju ei ole SKT mõttes väga suur, on see tõenäoliselt märkimisväärses üksikute pankade bilansi seisukohast. Samas koosneb umbes 10% Kreeka pankade bilansist investeringutest Lõuna- ja Ida-Euroopasse, mis viitab veel ühele mõju ülekandumise kanalile.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Austatud juhataja, ma tänan volinikku vastuse eest. Kreeka pankadega on ilmselgelt probleeme. Kreeka avalik sektor, mis ei tee kahjuks samme reaalmajanduse poole, on tekitanud likviidsuse. Ent ma tahaksin teie tähelepanu juhtida sellele, et iga kord, kui Kreeka kuulutab välja teatud meetmed või teatud laenuvormid, ilmuvad kohale need kuulsad reitinguagentuurid ning vähendavad Kreeka riigi ja Kreeka pankade krediidireitingut.

Selline roll on kurb. Ma ei soovi varasemat mõttevahetust korrata. Need reitinguagentuurid on USA eraettevõtted ja täiesti ebausaldusväärsed. Ma pean vastuvõetamatuks, et Euroopa Keskpank ja Euroopa institutsioonid neid isegi praegu oluliseks peavad. Tekkiv küsimus ja juba varem kuuldud vastus on järgmine:

hästi, 2013. aastal võidakse probleem lahendada. Kas Euroopa Liit ja institutsioonid võiksid juba praegu lõpetada nende agentuuride reitingute arvessevõtmise?

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Nagu ma äsja ütlesin, võtab komisjon analüüsimisel lisaks reitinguagentuuridele arvesse ka enda analüüsi. Euroopa Komisjon jälgib Kreeka avalikus ja pangandussektoris toimuvat väga tähelepanelikult, nii et me teeme oma järeldused ise ja esitame nõukogule nendest järeldustest lähtuvad ettepanekud. Muidugi on siin veel üks küsimus, mis puudutab reitinguagentuuride tegevust. Need on eraettevõtted, mis on finantsturgudel väga mõjukad, ent see ei kuulu mõistagi Euroopa Komisjoni pädevusse.

Morten Messerschmidt (EFD). – (DA) Austatud juhataja! Me kõik oleme väga huvitatud sellest, kuidas aidata kaasa finantskriisi põhjustatud probleemide lahendamisele. Austatud volinik! Ma märkasin, et te andsite ühel päeval meedias mõista, et tulevikus peaksid liikmesriigid esitama komisjonile oma riigieelarve projektid enne, kui neid riikide parlamentides arutatakse ja vastu võetakse. Paluksin teil üksikasjalikumalt selgitada, kuidas antakse komisjonile tulevikus võimalus kommenteerida liikmesriikide eelarve projekte enne, kui nende riikide parlamendid seda teha saavad. See kõlab vägagi huvitavalt ja ma tahaksin sellest rohkem kuulda.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik, suur tänu vastuse eest. Kuulasin väga tähelepanelikult teavet, mida te meie andsite, ja teie selgitusi komisjoni seisukoha asjus.

Ma üritan teha kokkuvõtte. Kui lähitulevikus seisavad mõne teise euroala riigi ees samasugused probleemid reitinguagentuuride ja turgude survega, siis kas me läheme mööda sama äraproovitud rada? Kas me lähtume põhimõttest „ootame ja vaatame”? Kas me eeldame, et senise lähenemise abil Kreeka probleemile lahendame kõik euroala struktuursed probleemid, mis võivad mingil hetkel muret põhjustada teistele liikmesriikidele?

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Meenutaksin kõigepealt, et kuna volinik Rehn haigestus, vastan ma neile küsimustele tema asemel, nii et see ei kuulu konkreetselt minu vastutusalasse. Ent ma võin riigieelarvet puudutavate küsimuste kohta öelda, et me arutasime möödunud nädalal kolleegiumis esimest korda, milliseid meetmeid tuleks edasise järelevalve jaoks võtta. See on muidugi üks küsimusi, mida tulevikus käsitletakse, ent praegu on selge, et selle kohta pole otsust langetatud. On toimunud üksnes arutelu, et tagada kõnealuse küsimuse asjakohane arutamine kolleegiumis, ja pädev volinik esitab varsti ettepanekud. Siis saate te seda loomulikult temaga otse arutada.

Mis puudutab teist küsimust, siis pole komisjonil põhjust Kreekat ja ükskõik millist muud liikmesriiki erinevalt kohelda, nii et ma loodan, et neid küsimusi meile enam ei esitata. Kui seda tehakse, on meie seisukoht täpselt samasugune.

Juhataja. – Küsimus nr 30, mille esitas **Brian Crowley (H-0172/10)**

Teema: ELi lairibaühenduse strateegia

Kas komisjon võiks selgitada, milliseid meetmeid kavatseb ta võtta, et edendada juurdepääsu kiirele internetiühendusele Euroopa Liidus, eriti maapiirkondades?

Neelie Kroes, komisjoni asepresident. – Kiiresti uue digitaalajastu poole liikumas maailmas peab Euroopal olemas olema tipptasemel lairiba-infrastruktuur, mis tõepoolest tõukab tagant tulevast majanduskasvu. 2009. aasta märtsis määras nõukogu kindlaks soovitusliku eesmärgi saavutada 2013. aastaks sajaprotsendiline kaetus. ELi 2020. aasta strateegia astub veel ühe sammu edasi ning seab eesmärgiks tagada 2020. aastaks kõigile eurooplastele, sealhulgas maapiirkondade elanikele lairibaühendus kiirusega 30 megabitti sekundis ja pooltele kõigist internetiga ühendatud majapidamistest 100 megabitti sekundis.

Euroopa digitaalses tegevuskavas, mis on üks ELi 2020. aasta strateegia seitsmest suurprojektist, on sätestatud strateegia kiire internetiühenduse edendamiseks Euroopas ja see tegevuskava võetakse peagi vastu. Tegevuskava järel koostatakse kolm lairibaühendust käsitlevat dokumenti: esiteks lairibaühenduse teatis, milles kirjeldatakse lairibaühenduse tegevuskava elluviimist, teiseks soovitus järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrgu kohta, mille eesmärk on töötada välja alus kiire internetiühendusega seotud investeeringute edendamiseks, ja kolmandaks esimene raadiospektripoliitika programm, mis paneb aluse komisjoni strateegiale traadita lairibaühenduse jaoks vajaliku raadiospektri tagamiseks.

Digitaalses tegevuskavas kirjeldatud meetmed kiire lairibaühenduse edendamiseks hõlmavad lisaks komisjoni võetud kohustusele ka soovitusi liikmesriikidele. Need soovitusel puudutavad riiklike lairibastrateegiate arendamist, mis kätkeb erainvesteeringute edendamist linnaplaneerimise eeskirjade, infrastruktuuri

kaardistamise ja avalikult kasutatavate ühenduste puhastamise kaudu. Sellise tegevuse abil saavad liikmesriigid investeeringukulusid tublisti vähendada ja investeeringud tulemuslikumaks muuta. Samuti puudutavad need soovitusel rahastamislinga täitmist, milleks kasutatakse olemasolevaid struktuurifonde täiel määral ära kiire lairibaühenduse rahastamiseks ja juhul, kui erasektori poolseks rahastamiseks puuduvad stiimulid, rakendatakse otsest avalik-õiguslikku rahastamist.

Komisjon kaalub omalt poolt kõiki võimalusi suurendada era- ja avaliku sektori investeeringuid järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrku, et kokkulepitud eesmärgid täita. Üks võimalik lahendus, mis võiks aidata lõhet vajaduste ja turujõudude investeeringuteks valmisoleku vahel kahandada, on finantskorraldus.

Liam Aylward, *esitaja asendaja*. – Nagu te märkisite, elame me üha digitaalsemas maailmas, kus suur osa meie igapäevasest tegevusest toimub internetis. Ent minu arvates on teistest maha jäänud üks inimrühm, nimelt vanemad kodanikud, kelle juurdepääs internetile on piiratud või puudub üldse. Kuidas saaksime vältida nende kõrvalejäämist ühiskonnast ja mida saaksime nende aitamiseks teha?

Neelie Kroes, *komisjoni asepresident*. – Mitte ainult komisjon, vaid ka nõukogu tegi targa otsuse seada soovituslikuks eesmärgiks saavutada 2013. aastaks sajaprotsendiline kaetus. 100% on 100%, nii et see peaks hõlmama kõiki inimrühmi.

Malcolm Harbour (ECR). – Mul on Brian Crowley küsimuse üle väga hea meel ja mulle pakub tõepoolest huvi, et Iirimaa on toodud turule uus traadita lairibaühendus, mis pakub maapiirkondades esimese põlvkonna juurdepääsuvõrku. Minu arvates on see põnev ettevõtmine.

Minu küsimus puudutab üht konkreetset probleemi, mis on minu töö käigus esile kerkinud – nimelt lairibaühendusega seotud kohalikele algatustele riigiabi andmise kriteeriume. Ma tean kohalikke võime, kes püüavad riigivõimuga nõudluse suurendamiseks koostööd teha, et investorite tegevust tasuvamaks muuta.

Nähtavasti aga loetakse seda mõnel juhul riigiabi kriteeriumide rikkumiseks. Niisiis tahaksin küsida, kas asepresidendi talitused võiksid mõnda neist kogukondlikest projektidest toetada, andes riigiabi kriteeriumide kohta selgeid suuniseid, et edendada selliseid avaliku ja erasektori partnerlussuhteid, mis, nagu ma nõustun, on üldise lairibaühenduse saavutamiseks hädavajalikud.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Austatud volinik! Euroopa majanduse elavdamise kava kohaselt eraldatakse lairiba-infrastruktuuri kuni sajaprotsendiliseks tagamiseks ühe miljardi euro suurune summa. Arvestades selle infrastruktuuri rajamise olulisust, tahaksin küsida, millises staadiumis see projekt on.

Neelie Kroes, *komisjoni asepresident*. – Olen esimese küsimuse eest tänulik, sest lairibaühendus ei piirdu tõepoolest üksnes fiiberoptiliste kaablitega, vaid kätkeb ka traadita ühendust, satelliitühendust ja muud. Nii et kui ma austatud parlamendiliikme küsimusele vastates viitan sajaprotsendilisele kaetusele, siis ei ütle ma sellega, millist meetodit probleemi lahendamiseks kasutatakse.

Ent mis puudutab Iirimaa ja selle riigi investeeringute taset, siis olen ma üsna optimistlik. Kui tekkis võimalus kasutada struktuurifonde, keskendudes eeskätt sedalaadi probleemide lahendamisele ja sellesse investeerimisele, kasutas Iirimaa seda võimalust kõige rohkem ära. Struktuurifondide kasutamise määr oli veidi alla 50%. Võrdlus teiste liikmesriikidega tegi mind ärevaks, sest mõnikord kasutati ära kolmandik või ei kasutatud seda võimalust üldse. Sedalaadi infrastruktuuri investeerimine tähendab tõepoolest töötamist tuleviku nimel, majanduse taastumise ja töökohtade loomise nimel.

Ent mõnikord keskendun ma positiivsele ja võtan arvesse ka oma minevikukogemust. Oma eelmises ametis oli mul voli riigiabi eeskirju läbi vaadata. Üks neist läbivaadatud riigiabi eeskirjadest oli muu hulgas seotud lairibaühendusega. Läbivaatamisel andsime rohkem suuniseid selle kohta, kuidas, millal ja mil viisil seda küsimust võiks lahendada.

Muide, koos Euroopa Investeeringupangaga uuritakse võimalusi kasutada nende vahendeid ja toetada tsiviilehituse rahastamist. Ma arvan, et tänu riigiabi eeskirjade hiljutisele läbivaatamisele on praegu üsna selge, mis on võimalik ja mis ei ole vastuvõetav. Te võite Joaquín Almunia ametnikelt alati suuniseid paluda, nii et ebakindluse korral ärge kõhelge seda tegemast.

Kokkuvõttes peame endale teadvustama, et sellistes küsimustes on palju abi avaliku ja erasektori partnerlusest. Muidugi sõltub see liikmesriigist ja sellest, mis kaalul on, et kokkuvõttes arvan, et sajaprotsendilise kaetusega – ma kordan iseenast – töötame me suurepärase eesmärgi nimel, kui rääkida 50%st. Ma tean, mis on 100 megabaiti, ent mida võin ma kujutleda? Üks silmapilk võtab vähem kui 100 megabaiti, nii et me räägime

tohutust sammust edasi. Niisiis viiakse lairibaga seotud meetmed ja see, mis meid käesolevas arutelus huvitab, tõesti kavakohaselt ellu enne 2011. aastat.

Juhataja. – Küsimus nr 33, mille esitas **Bernd Posselt** (H-0128/10)

Teema: Ühendkuningriik, Rootsi ja euro

Kuidas hindab komisjon riske, mis tulenevad ELile ühtse majandusruumina sellest, et mõned liikmesriigid, nagu Ühendkuningriik ja Rootsi, ei ole ikka veel eurot kasutusele võtnud? Milliseid meetmeid ja algatusi kavatseb komisjon uuel ametiajal selles küsimuses võtta?

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Euro kasutuselevõtmisega kaasnevad majanduslikud eelised puudutavad nii euroalaga liituvaid liikmesriike kui ka tervet euroala. Seda teemat käsitlevat üksikasjalikku analüüsi ja argumente võib leida näiteks komisjoni 2008. aasta teatisest „EMU@10”.

Aluslepingute kohaselt on kõik ELi liikmesriigid kohustatud euroalaga liituma, kui nad täidavad vajalikud tingimused. Ent Taani ja Ühendkuningriik leppisid kokku erandisättes, mis võimaldab neil euroalalt välja jääda.

Kui Taani ja Ühendkuningriik otsustavad esitada taotluse euroalaga liitumiseks, läbivad nad samasuguse lähenemiskriteeriumide täitmise hindamise nagu kõik teised kandidaadid, nii nagu toimus euroalaga juba liitunud liikmesriikide puhul. Komisjon toetaks nende ettevalmistusi, sealhulgas tegelikuks sularahavahetuseks tehtavaid ettevalmistusi igati.

Rootsi kohta erandisäte ei kehti. Praegu ei täida Rootsi kõiki euro kasutuselevõtmise kriteeriume. Muu hulgas ei osale Rootsi vahetuskursimehhanismis ja mõned Rootsi keskpanka puudutavate õigusaktide osad tuleks muuta euroala liikmesusega kokkusobivaks. Sellest hoolimata leiab komisjon, et liikmesriigid, kes ei täida praegu kõiki euroalaga ühinemiseks vajalikke lähenemiskriteeriume, peaksid tegema jõupingutusi nende tingimuste täitmiseks.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Austatud volinik, tahaksin esitada kaks lisaküsimust. Esiteks, kas komisjon püüab julgustada Rootsit kohustusi täitma? Rootsil on aluslepingute järgi kohustus, mida ei saa meelevaldselt tõlgendada.

Teiseks, mis on toimumas seoses Eestiga? Kas te arvate, et Eesti saab lähitulevikus, võib-olla isegi sel aastal euroala liikmeks?

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Nagu ma õigesti märkisin, ei täida Rootsi teatud kriteeriume. Ma nimetasin kaht kriteeriumi: Rootsi ei osale vahetuskursimehhanismis ja mõned Rootsi keskpanka käsitlevate õigusaktide osad tuleks muuta euroala liikmesusega kokkusobivaks. Ütleme nii, et minu meelest on neid kriteeriume võimalik täita. Need ei ole majanduslikud kriteeriumid, mis puudutaksid võlakoorust või eelarvepuudujääki. Seda, kas komisjon kavatseb selles vallas meetmeid võtta, peate te küsima pädevalt volinikult Olli Rehnilt, kes on praegu kahjuks haige.

Mis puudutab Eestit, siis minu teada on lähenemiskriteeriume puudutav raport alles koostamisel ja komisjon ei ole selles küsimuses lõplikku seisukohta võtnud.

Juhataja. – Küsimus nr 34, mille esitas **Georgios Papanikolaou** (H-0130/10)

Teema: koondamislaine kandumine erasektoris

4. märtsil 2009. aastal teatas komisjoni esindaja Amadeu Altafaj, et Kreeka avaliku sektori töötajate koondamistele järgnevad tõenäoliselt sarnased koondamised erasektoris.

Majanduslikust vaatenurgast süvendaks see majanduslangust veelgi, kuna sellega kaasneb sisenõudluse ja -tarbimise järsk vähenemine. Sellise seose otseseks tagajärjeks on riigi tulude vähenemine. Kas komisjon võiks öelda, miks ta arvab, et ostujõu vähenemine aitab Kreeka kriisist välja? Mis on sellise optimismi alus? Isegi ilma majanduslaste eriteadmisteta võib kindlalt väita, et ostujõu vähenemine tähendab seda, et riik langeb veelgi sügavamasse kriisi.

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Näitajate põhjal ilmneb, et viimase kümne aasta jooksul on Kreekas palga ja tootlikkuse arengus valitsenud ebakõla. See on põhjustanud konkurentsivõime languse, mida peegeldab püsiv jooksevkonto puudujääk ja ekspordituru osakaalu vähenemine. On leitud, et oluliseks teguriks, mis

põhjustas Kreeka palkade ülemäärase tõusu ning sellest tuleneva lõhe riigi ja tema peamiste kaubanduspartnerite ühiku tööjõukulude vahel, oli tööturu jäikus ja palgakujundus.

Viimastel aastatel on majanduskasvu toetanud peamiselt sisenõudlus, mida toitis üldiste valitsemiskulude ja majapidamiste sissetulekute hoogne kasv. Erasisikute lõpptarbimiskulutused inimese kohta suurenesid viimase kümne aasta jooksul rohkem kui 80%. Selline mudel ei olnud ilmselgelt jätkusuutlik ning tõi kaasa märkimisväärse eelarvepuudujäägi, mis väljendus valitsemissektori eelarve suures puudujäägis ja põhivõla kasvus, suurenevates intressimaksetes ning makromajanduslikus, s.t suures jooksevkonto puudujäägis ja sissetulekute tasakaalustamatusest tulenevas välisvõla väljavoolus.

Valitsuse kasvanud rahastamisvajadustega kaasnes see, et avalik sektor neelas suure osa olemasolevatest rahalistest vahenditest, jättes erasektori seega neist ilma ja mõjutades negatiivselt majanduskasvu väljavaateid. Seega on Kreeka majanduse tugevdamiseks, konkurentsivõime taastamiseks ja eelarve konsolideerimiseks tingimata vaja kõigis sektorites palku piirata, kusjuures avaliku sektori palgakärped on tähtis märguanne erasektorile, ja samuti on vaja eelarvepoliitika karmistamise meetmeid.

Komisjon teab, et eelarvepoliitika karmistamise meetmed ja palkade piiramine võivad nõudlust lühiajaliselt kahjustada. Kuid Kreeka praegust olukorda arvestades on need meetmed vajalikud turu usalduse taastamiseks ja pikas plaanis Kreeka majanduse jätkusuutlikumale arengumudelile aluse panemiseks.

Kreeka on võtnud vastu kaugeleulatuva programmi, et puudujääki parandada ning avalikku haldust ja majandust reformida. Kreeka võetud konsolideerimismeetmed on riigi rahanduse jätkusuutlikkuse ja turu usalduse parandamiseks olulised ning komisjon, eurorühm, Euroopa Keskpank ja Rahvusvaheline Valuutafond on neid kindlalt tunnustanud.

Stabiilsusprogrammis ning 2010. aasta veebruaris ja märtsis välja kuulutatud pakettides sisalduvad julged meetmed ei hõlma üksnes kavandatavaid palgakärpeid riigiametnikele makstavate toetuste ning lihavõtte-, suve- ja jõulupreemiate vähendamise kaudu, vaid ka meetmeid maksukogumise mehhanismi parandamiseks, maksubaasi laiendamiseks ja maksukohustuse täitmise suurendamiseks.

9. märtsil 2010. aastal vastu võetud teatistes nentis komisjon, et Kreeka täidab nõukogu 16. veebruari 2010. aasta otsust ja kättesaadava teabe põhjal tunduvad Kreeka ametiasutuste poolt 3. märtsil välja kuulutatud eelarvemeetmed piisavad, et 2010. aasta eelarve-eesmärgid saavutada.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Austatud juhataja, austatud volinik! Kreeka riiklik statistikaamet ütles oma viimases – ma arvan, et tänases – teadaandes, et Kreekas on tööpuudus tõusnud 11,3%ni ja töötutest ligi pooled (45%) on kuni 34aastased. Kõige tootlikumas, 25–34aastaste vanuserühmas on töötus 14,6%. Tahaksin ühtlasi tähelepanu juhtida asjaolule, et selle Kreeka noorte põlvkonna palgad on ülimalt madalad ja jäävad selgelt alla Euroopa keskmise. Neid nimetatakse Kreekas 700 euro põlvkonnaks ja meile valmistab muret kartus, et palgad langevad veelgi.

Niisiis arvan ma, et selliste üldistuste tegemisel tuleb olla väga ettevaatlik, eriti praeguses keerulises tööpuuduse olukorras, sest nagu te mõistate, on Kreeka ühiskond mures. Kas te arvate, et ajal, mil Kreekas on nii suur tööpuudus ja kõik need probleemid, suudame me uute palgakärbete ja koondamistega majanduskasvu taastada?

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Mõistagi valmistab tööpuudus Kreekas, ja mitte ainult Kreekas, vaid ka ülejäänud Euroopa Liidus meile suurt muret. Teisest küljest on ka üsna oluline, et majanduslikest põhitõdedest kinni peetaks. Kui teatud ajavahemiku jooksul suurenevad palgad kiiremini kui tootlikkus, siis on see probleem, ja põhimõtteliselt just see Kreekas juhtuski. Ma saan aru, et tegu on tohutu probleemiga, eriti noorte jaoks, ja me jälgime olukorda pingsalt. Ent ühtlasi arvame, et esmatähtis on Euroopa rahaliidu liikme rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Austatud juhataja! Minu küsimus puudutab kolleegi küsimuse ajendiks olnud põhimõtet.

Tema sõnul soovitas volinik Rehni esindaja Kreeka erasektoris palgakärpeid teha. Austatud volinik, küsimus on järgmine: mis õigus on komisjoni järelevalveametnikel, komisjoni kõneisikutel ning võib-olla ka volinikel teha avaldusi, soovitusi, prognoose ja surveavaldusi selle kohta, mida Kreeka peaks tegema ühenduse poliitikaga mitteseotud valdkondades, näiteks seoses palkade, pensionide, avaliku halduse ja tervishoiuga? Kes annab õiguse selliseid avaldusi teha ning millisest allikast tuleneb pädevus niisuguseid küsimusi esitada ja Kreeka majandusele selliseid meetmeid taotleda ja soovitada?

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Me ei nõua kindlasti, et erasektoris tööhõivet vähendataks, ent finants- ja majanduskriisi tulemusena ei näe me tööpuuduse kasvu mitte ainult Kreekas, vaid suuremas osas Euroopa Liidus.

Me tahame öelda, et kui me soovime, et Kreeka majandus oleks pikemas plaanis jätkusuutlik, tuleb Kreeka majandust parandada. Samuti peaksime hoidma majandus- ja rahaliitu, millel on kogu Euroopa majanduse jaoks hindamatu väärtus. Me tahame öelda seda ja kindlasti ei väida me, et tööpuudus peaks suurenema. Kahjuks on tegu teatud aja jooksul ellu viidud poliitika tagajärjega.

Juhataja. – Küsimus nr 35, mille esitas **Ádám Kósa** (H-0133/10)

Teema: pädevuskonflikt liikmesriikide ja ELi vahel seoses lepingutega, mis on sõlmitud Rahvusvahelise Valuutafondiga

Komisjon on seoses väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate abikõlblikkusega muutnud muu hulgas ajutiselt riigiabi eeskirju ja viinud sisse olulisi lihtsustusi, et takistada kriisi laienemist (Euroopa majanduse elavdamise kava). Ungari on viimasel ajal oma majanduspoliitika tõttu sattunud eriti tõsisesse finantskriisi. Rahvusvahelise Valuutafondiga ligikaudu 20 miljardi euro suuruse summa kohta sõlmitud lepingu tõttu on Ungari sunnitud tegutsema vastuolus enda kui ELi liikmesriigi jaoks esmatähtsate ja aluslepingutes sätestatud väärtustega, nimelt kõrge tööhõive ja ebasoodsas olukorras olevate elanikkonnarühmade kaitse. Seetõttu tekivad järgmised küsimused: kas selline kokkulepe on seaduslik? Kes kannab vastutust, kui ühes ELi liikmesriigis kokkuleppe tulemusel ühe rahvusvahelise, Euroopa Liiduga mitte mingil moel seotud organisatsiooniga tööhõive olukord järsult halveneb ja see puudutab ka puuetega inimeste tööhõive edendamist?

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Kui üleilmne finantskriis 2008. aasta sügisel Ungarit iseäranis rängalt tabas, otsustasid komisjon ja nõukogu väga kiiresti toetada Ungarit ELi suure abipaketiga, mis ulatus 6,5 miljardi euroni. See tähendas enam kui poolt sel ajal euroalasse mittekuuluvatele liikmesriikidele kättesaadavatest vahenditest ning moodustas koos IMFilt ja Maailmapangalt saadud laenudega 20 miljardi euro suuruse summa.

Tahaksin rõhutada, et ilma sellise abita oleks Ungari majandust tabanud märksa suurem segadus kui eelmisel aastal täheldatud 6% suurune majanduslangus ja käesoleval aastal oodatav stabiliseerumine. Võttes lisaks arvesse, et valitsus oli kaotanud juurdepääsu rahaturgudele, oleks toetuse puudumine tähendanud veelgi rangemat eelarvepoliitikat, kui kokkuhoiukavas ette nähti, ja kulusid oleks tulnud karmimalt piirata. Majanduslanguse ulatuse piiramisega, tööpuuduse järsema kasvu vältimisega ja eelarvepuudujäägi rahastamise toetamisega on see rahvusvaheline abi otseselt aidanud kahandada kriisi sotsiaalseid tagajärgi, sealhulgas ühiskonna haavatavate rühmade jaoks.

Muidugi oli selleks, et tagada majandusprogrammi usaldusväärsus ning veenda investoreid, et Ungari saavutab taas usaldusväärse riigi rahanduse ja jätkusuutliku majanduskasvu, oluline, et valitsus rakendaks majandusstrateegiat, mis hõlmab rahandusliku konsolideerimise meetmeid. Lähimuspõhimõtte kohaselt vastutavad sotsiaalpoliitiliste meetmete väljatöötamise ja rakendamise eest liikmesriigid. Sellele vaatamata toetati abipaketiga meetmeid, mida valitsus võttis eelarvesäästudeks, kulutuste paremaks suunamiseks ning muu hulgas ka vaeste ja väikese sissetulekuga inimeste abistamiseks.

Kinga Gál, esitaja asendaja. – (HU) Aitäh vastuse eest! Tahaksin kolleeg Kósa nimel ühe märkuse lisada. Lõppude lõpuks oli see, et Ungari ei saanud Euroopa majanduse elavdamise kavaga pakutud mitme miljardi euro suurust stiimulipaketti kasutada, tingitud just asjaolust, et need eeskirjad ei võimaldanud suuremamahulist majanduslikku stiimulit, ja sellega kaasnes tööhõive edasine vähenemine. Muu hulgas ei olnud võimalik toetada puuetega inimeste tööhõivet ja seega on siin veider vastuolu. Tahaksin teada teie arvamust.

Karel De Gucht, komisjoni liige. – See komisjoni teema ei kuulu minu vastutusalasse, ent mulle näib, et austatud parlamendiliige viitab saja miljardi euro suuruse abipaketile, mida aga rahastasid liikmesriigid ise, ja liikmesriikidele anti luba selle kasutamiseks. Seda raha ei antud liikmesriikide käsutusse. Need sada miljardit eurot olid liikmesriikide eelarvete deebetipoolel.

Ungari puhul aga anti riigi käsutusse 20 miljardi euro suurune täiendav abipakett, sest see oli vajalik. Teiste riikide majanduses ei ole niimoodi tehtud. Liikmesriikidele anti volitus võtta meetmeid, mis võimaldaksid neil kriisiga toime tulla, ent ühtki väljamakset neile tegelikult ei tehtud.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Tänan, juhataja! Austatud volinik, teie vastuses ei kajastu minu arvates küsimuse ajendiks olnud probleem ja sellega seotud spekulatsioonid. Arvestades Kreekas valitsevat

olukorda, tahaksin küsida, kas teile teeb muret Rahvusvahelise Valuutafondi kui liiduvälise organisatsiooni sekkumine Euroopa Liidu siseasjadesse. Võiks öelda, et Rahvusvahelise Valuutafondi sekkumine on kõikjal tähendanud hävingu külvamist. Küsimus on järgmine: kas komisjonile teeb muret, miks Rahvusvaheline Valuutafond Euroopa Liidu siseasjadesse sekkus, ning millises lepingus ja artiklis on sätestatud Rahvusvahelise Valuutafondi osalemine Euroopa Liidu menetlustes? Miks ei kasuta komisjon Kreeka puhul Euroopa lahendust, nagu aluslepingu artikli 122 lõikes 2 on ette nähtud?

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Väga lühidalt vastates: kui IMF peaks Kreeka asjadesse sekkuma, siis toimub see mõistagi Kreeka palvel. Ühepoolset sekkumist ei tule ning nagu austatud parlamendiliige teab, on liikmesriikide ning majandus- ja rahaliidu liikmete vahel Euroopa leping, milles on ette nähtud Euroopa Liidu liikmesriikide ja IMFi koostöö. Ent selline asi saab toimuda vaid liikmesriigi, antud juhul Kreeka palvel ja minu arusaamise kohaselt selle üle praegu arutatakse.

Juhataja. – Küsimus nr 36, mille esitas **Eleni Theocharous** (H-0139/10).

Teema: Küprose eelarvedefitsiit

Majanduskriis annab tugevalt tunda kogu maailmas, eriti euroala riikides.

Kas komisjonil on andmeid Küprose eelarvedefitsiidi ja teiste majandusnäitajate kohta?

Kas Küprose majanduse arengusuunad ja majandusnäitajad laiemalt annavad põhjust muretsemiseks? Kas komisjon on seisukohal, et seoses Küprose finantsolukorraga tuleks võtta meetmeid? Kui jah, siis missuguseid meetmeid ja milliseks ajavahemikuks?

Kas on toimunud arvamuste vahetusi ja kas Küprose valitsusele on edastatud ELi, eeskätt komisjoni seisukohad ja soovitused?

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Kas ma tohiksin teilt paluda selle arutelu lõpetamist? Ma asendan Olli Rehni ja tavaliselt lõpeb infotund kell 20. Mul on teisi kohustusi, nii et ma ei saa siia jääda. See on mulle tõsine probleem. Mul pole aega ja ma ei saa siia jääda.

Gay Mitchell (PPE). – Ma sõitsin Euroopa Liidu teisest osast suurte raskustega siia ja mind ei rahulda voliniku vastus, et tal pole aega. Kui teil pole aega, siis minge kohe minema. Ma olen Euroopa Parlamendi liige, kelle küsimus ootab praegu vastust. Ka minul on palju kohustusi. Ma olen siin väga kaua oma küsimuse järjekorda oodanud, samal ajal kui vastati kõikvõimalikele lisaküsimustele. Oleks viisakas, kui minu küsimusele parlamendis vastataks. Ma leian, et teist on väga ülbe öelda, et teil pole aega.

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Selle otsuse langetamine on juhataja pädevuses. Ning et asi oleks selge, siis olgu öeldud, et ma ei vasta praegu küsimustele, mis on esitatud mulle, vaid Olli Rehnile. Olli Rehn ei saa siin viibida, sest ta on haige. Te peate seda juhatajale ütlema. Ma austan Euroopa Parlamendi istungi juhataja autoriteeti. Mina seda ei otsusta.

Juhataja. – Teil on õigus probleemile tähelepanu juhtida. Te asendate volinik Rehni ja sellest on küsimuste olulisust arvestades muidugi kahju. Ent päevakorra kohaselt lõpeb infotund kell 20.30. Asjaolusid arvesse võttes – kuigi ma ei saa teid selle tooli külge kinni siduda – võin ma teile öelda, et teilt kui kahetsusväärse viisil volinik Rehni asendaja rolli sattunud külaliselt oodatakse vastuseid kõigile talle mõeldud küsimustele.

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Minu arusaamist mööda pidi infotund kestma kella 20ni, aga nagu ma juba ütlesin, olete teie juhataja ning teie otsustate, mida ma tegema peaksin, nii et ma jätkan.

Viimane finantskriis, mis arenes ühtlasi edasi makromajanduslikuks kriisiks, on oma suuruse ja geograafilise ulatuse poolest Teise maailmasõja järgse ajaloo rängim. Kriis kahjustas rängalt maailmamajandust, sealhulgas ELi ja euroala riike. Seega mõjutas see vältimatult ka Küprost, mis on väga väike ja avatud majandusega riik.

Küprose statistikaameti avaldatud esialgsete hinnangute kohaselt oli sisemajanduse kogutoodangu reaalne vähenemine 2009. aastal 1,7%. See on viimase 35 aasta jooksul esimene kord, kui Küprose majandustegevuse kasvumäär oli negatiivne.

Selline ebasoodne majandusolukord, millega kaasnes aktsiabuumi vaibumine ja osaliselt Euroopa majanduse elavdamise kava raames võetud meetmetest tingitud ekspansiivne eelarvepoliitika, põhjustas riigi rahanduse seisundi halvenemise. Küprose võimude poolt 2010. aasta märtsis edastatud viimase, SKTga seotud andmeid sisaldava teatise kohaselt, mis on praegu Eurostatis kinnitamisel, jõudis valitsemissektori eelarve tasakaal puudujäägini 6,1 protsenti SKTst ja valitsemissektori koguvõlg 2009. aastaks 56,25 protsendini SKTst.

Stabiilsuse ja kasvu pakti kohaselt peab komisjon koostama aruande, kui liikmesriigi tegelik või kavandatud puudujääk ületab 3% SKT kontrollväärtusest. Praegu valmistab komisjon ette sellist aruannet Küprose kohta. Pärast aruande valmimist esitatakse see nõukogule, kes peab otsustama, kas puudujääk on ülemäärane või mitte. Kui nõukogu leiab, et puudujääk on ülemäärane, koostab ta Küprosele soovitusel ja kehtestab tähtajad, mille jooksul tuleb võtta tõhusad parandusmeetmed.

Samal ajal on Küprose valitsus edastanud ka ajakohastatud stabiilsusprogrammi. Programmis kirjeldatakse keskpika perspektiivi eelarvestrateegiat aastani 2013. Komisjon tegeleb praegu ajakohastatud programmi hindamisega ja valmistab ette soovitusel võtta vastu programmi käsitlev nõukogu arvamus.

Eleni Theocharous (PPE). – (EL) Täna, juhataja! Austatud volinik, oleks olnud erakordselt piinlik, kui te poleks praegu küsimusele vastanud. Olgu, kuidas on, tahaksin, et te ütleksite mulle, kas Küprost ähvardab oht sattuda järelevalve alla ja kas te olete lähenemisprogrammiga rahul. Te ütlesite muidugi midagi hindamise kohta, ent ma tahaksin teada, kas te olete valitsuse esitatud lähenemisprogrammiga rahul.

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Ma saan üksnes korrata seda, mida ütlesin: hindamine seisab ees ja see toimub tavapärase menetluse kohaselt, mida me kohaldame kõigile liikmesriikidele, sealhulgas Küprosele.

Kui komisjon jõuab järeldusele, et puudujääk on ülemäärane, koostab ta Küprosele soovitusel.

Juhataja. – Küsimus nr 37, mille esitas **Morten Messerschmidt** (H-0142/10)

Teema: Kreeka ja praegune kriis eurokoostöös

Kreeka kogeb praegu eurokoostöö varjukülgi. Headel aastatel jäeti ELile mulje, et kõik on parimas korras. Olukord halvenes oluliselt pärast seda, kui Euroopat tabas finantskriis. 2009. aastal oli Kreeka eelarvepuudujääk 12,7% SKTst, mida võib pidada euroala riikide stabiilsuse paketi lubatud 3 protsendi piirmäära oluliseks ületamiseks. Kreeka valitsus on nüüd pidanud vastu võtma kokkuhoiukava, millega kärbitakse riigieelarvet 4,8 miljardi euro võrra. Kreeklased on sunnitud kokku hoidma ja seda tunnevad valusalt kõik alates avaliku sektori töötajatest kuni pensionärideni.

Vaba vahetuskurss ei ole põhimõtteliselt hea. See ei too kellelegi kasu ega lahenda peamisi struktuurilisi probleeme. Me peame aga tunnistama, et rahal nagu kõigel muulgi on hind. Kreekas on see hind avaldunud ülikõrgete intressimääradena, mis on halvanud kogu majandustegevuse. Kui olukord sedavõrd dramaatiliseks muutub, peab riigil olema võimalus hädapidurit tõmmata ja raha hinda langetada. Kas komisjon nõustub selle arvamusega? Kui jah, siis kas ta tunnistab ühtlasi euro sisemist nõrkust?

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Austatud parlamendiliige näib vihjavat, et sõltumatu rahapoliitika aitaks Kreekal riiki mõjutavat kriisi leevendada. See ei ole tõsi. Kreeka valitsuse kõrged intressimäärad ei ole tingitud rahapoliitilistest teguritest, vaid suurtest riskipremiast, mis on seotud turul valitseva murega laenude jätkusuutlikkuse pärast.

EKP intressimäärad on ajaloo madalaimal tasemel ja Euroopa Keskpang on võimaldanud euroala finantssüsteemile, sealhulgas Kreeka institutsioonidele küllaldast likviidsust. Muidugi tähendab euroala liikmesus seda, et majanduslik kohandamine peab toimuma muul viisil kui vahetuskursi muutmise kaudu, nagu ilmneb mitmetest komisjoni dokumentidest, näiteks 2008. aasta ulatuslikust teatisest „EMU@10”.

Euroalal ei ole kohandamine seni toimunud piisavalt sujuvalt. Seepärast on komisjon rõhutanud vajadust tugevdada ELi mitmepoolse järelevalve menetlust, mis põhineks teiste liikmesriikide surve tugevdamisel, et liikmesriikide probleemid tuvastataks ja lahendataks varakult. Nagu ma eelmisele küsimusele antud vastuses juba märkisin, tegeleb komisjon praegu sellekohaste ettepanekute ettevalmistamisega.

Morten Messerschmidt (EFD). – (DA) Riigi rahapoliitika reguleerimiseks on ohtralt võimalusi, eeldusel, et riik saab otsuseid iseseisvalt langetada. Just seda võimalust aga euroala liikmesriikidel ei ole, sest nad andsid väga suure osa enda käsituses olnud vahenditest Frankfurtile üle. Pealegi pole õige, et intressimäärad euroala liikmesriikides ei varieeru, sest erasektori intressimäärad varieeruvad nii keskmise pikkusega kui ka pikaajaliste laenude puhul ning näiteks Kreeka võlakirjade intressimäär on märksa kõrgem kui Taani võlakirjade oma, hoolimata asjaolust, et meie kasutame enda rahvusvaluutat.

Ma tahaksin, et komisjon annaks vastuse või tunnistaks, kas ta kavatseb vaadata näkku faktile, et kui Kreeka ei oleks Frankfurdi kehtestatud seisukohaga seotud, oleks Kreeka oma valuuta devalveerinud ja see oleks lahendanud suure osa tema probleemidest.

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Kindlasti mitte. Kogu rahaliidu mõte on mõistagi selles – ja iga riik, kes Euroopa rahaliiduga ühineb, teab seda suurepäraselt –, et enda valuuta devalveerimine pole enam võimalik, sest seda valuutat tegelikult enam ei ole. On ainult ühisraha.

Kreeka valuutat ei ole enam olemas. Kreeklaste valuuta on euro. Nii et devalveerimine üksikus liikmesriigis on kogu Euroopa rahaliidu ideega vastuolus ja Kreeka pole Euroopa rahaliidu liige juhuslikult. Kreeka on rahaliidu liige sellepärast, et nad tegid kõik – tõepoolest kõik –, et liikmeks saada.

Juhataja. – Küsimus nr 38, mille esitas **Gay Mitchell** (H-0145/10)

Teema: Euroopa Valuutafond

Viimastel nädalatel on räägitud ideest luua Euroopa Valuutafond, mis aitaks tegelda selliste kriisidega, mis tabas aasta alguses Kreekat.

Mis seisus see ettepanek on? Kuidas selline fond praktiliselt tegutseks? Millised on Euroopa Valuutafondi loomise peamised takistused, näiteks kas praegused aluslepingud võimaldaksid seda?

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Kriis näitas vajadust luua raamistik euroala kriiside lahendamiseks.

Seoses vajadusega võtta arvesse kõiki majanduslikke, õiguslikke ja institutsioonilisi järelemeid, on see pigem keskpikas perspektiivis kui kohe lahendatav küsimus.

Euroala riigipead ja valitsusjuhid edastasid 25. märtsil jõulise sõnumi, kutsudes üles looma töökonda, mis kujundaks välja meetmed euroala kriiside lahendamise raamistiku loomiseks enne aasta lõppu.

Euroopa Valuutafondi käsitlev avalik arutelu on puudutanud mitmeid olulisi tegureid. Eeskätt on komisjon nõus, et on olemas vajadus luua erakorralise rahalise toetuse raamistik, mis lähtuks rangetest tingimustest ja stiimuliga kooskõlas olevatest intressimääradest.

Ent sellise toetuse andmiseks, tingimuste määratlemiseks ja nende täitmise jälgimiseks pole vaja uut organit. Tuleb tagada kooskõla majandus- ja rahaliidu stabiilsusele suunatud juhtimisraamistikuga. Komisjon kaalub sellega seoses ettepanekute ulatust. Üldisemalt rääkides on majandus- ja rahaliidu eduka toimimise eelduseks kõigi euroala liikmesriikide kindel kohustus viia ellu usaldusväärset poliitikat.

Sellega seoses valmistab komisjon praegu ette ettepanekuid majanduspoliitika suuremaks koordineerimiseks ja riikide järelevalveks, lähtudes ettepanekutest, mis esitati komisjoni hiljutises teatises *ELi 2020*. aasta strateegia kohta.

Gay Mitchell (PPE). – Esiteks tahaksin voliniku ees vabandada. Me kõik kannatame veidi klaustrofoobia all, sest mõned meist ei ole saanud koju sõita ja üritavad aidata oma perekonnaliikmetel ringi liikuda. Ma mõistan, et volinikul on teisi kohtumisi ja et ta asendab oma kolleegi.

Kas ma võiksin volinikult küsida, mida ta pidas silmas vastuses sisaldunud terminiga „keskpikk perspektiiv”? Kas me räägime praeguse komisjoni koosseisu poolest ametiajast? Kas me räägime aastast või 18 kuust? Millise aja jooksul voliniku arvates selles küsimuses kindlama vastuseni jõutakse?

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Konkreetse ajavahemiku kohta tuleks teil küsida Olli Rehnilt, ent kui vaadata meie esitatud soovitusi ja sõlmitud kokkulepet Kreeka toetamise kohta eelkõige kahepoolsete laenude ja Rahvusvahelise Valuutafondi toetuse ühendamise kaudu, on selge, et komisjoni arvates ei oleks praegu toimunud mingil juhul saanud lahendada Euroopa Valuutafondi loomisega, sest see oleks kindlasti võtnud märksa rohkem aega, kui meil seda Kreeka puhul on.

Nii et see on keskpika perspektiivi projekt, mille suhtes me tunneme poolehoidu, kuid konkreetse ajavahemiku kohta peate te minu arvates tõesti küsima Olli Rehnilt.

Juhataja. – Küsimus nr 39, mille esitas **Rodi Kratsa-Tsagaropoulou** (H-0150/10)

Teema: finantsjärelevalvemehhanismid liikmesriikides

Komisjoni volinik majandus- ja rahandusküsimustes Olli Rehn on osutanud, et kriisi peamine õppetund on see, et me peame viivitamata teostama põhjalikumat ja ulatuslikumat järelevalvet majanduspoliitika üle, eelkõige tehes õigeaegselt kindlaks ja kõrvaldades tasakaalustamatusilmingud, et tagada euroala makromajanduslik stabiilsus. Arvestades, et komisjonil on Lissaboni lepingu artiklite 121 ja 126 alusel olemas liikmesriikide finantspoliitika järelevalveks vajalikud vahendid ja mehhanismid ning arvestades, et

enamiku liikmesriikide eelarvepuudujääk ületab suuresti piirmäära 3%, palun komisjonil vastata järgmistele küsimustele. Kas komisjon kavatseb tõhustada järelevalve ennetavat aspekti? Kui jah, siis milliste vahendite ja menetluste abil? Kas komisjon kavatseb esitada ettepanekuid euroala majandusliku lähenemise tõhustamiseks? Kas komisjon kavatseb edendada liikmesriikides kohustuslikke struktuurimuudatusi nii, et liikmesriigid võiksid need sisse viia niipea, kui riigi rahandus seda võimaldab?

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Komisjon on pikka aega toetanud euroala majandusliku järelevalve süvendamist ja laiendamist. Euroopa Parlament tunnistas oma raportis euroala ja riikide rahandust käsitleva 2009. aasta aruande kohta selle küsimuse olulisust.

Komisjon kavatseb uuest lepingust tulenevaid vahendeid poliitika suuremaks koordineerimiseks ja juhtimiseks täiel määral ära kasutada. Peagi ilmuvas teatises visandatakse uued ettepanekud, mille eesmärk on luua ulatuslik raamistik kriiside ärahoidmiseks ja ohjamiseks euroalal, kasutades Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 136. Teatis võib sisaldada ettepanekuid tõhustada stabiilsuse ja kasvu pakti ennetavat ja korrigeerivat osa – ettepanekuid euroalasisese makromajandusliku tasakaalustamatuse tõhusamaks ja laialdasemaks jälgimiseks – ning uurida võimalusi luua euroala riikidele kriisilahendusemehhanism.

Eelarvepoliitikas on vaja panna suuremat rõhku riikide rahanduse jätkusuutlikkusele, sest toimima hakkavad kriisi mõjud laenu- ja kasvupotentsiaalile ning demograafilised tegurid. Tuleb tugevdada stiimuleid stabiilsuse ja kasvu pakti ennetavast ja korrigeerivast osast kinnipidamiseks. Konsolideerimisele tuleb headel aegadel suuremat tähelepanu pöörata. Optimaalse konsolideerimise kavandamisel on vaja asjakohaselt arvesse võtta riikide rahanduse peamisi nõrkusi. Võlakoooma suurenemisele ning riikide rahanduse, sealhulgas riigieelarve tuluallikate jätkusuutlikkusele ja kvaliteedile tuleb pöörata suuremat tähelepanu. Samuti tuleb reageerida juhtumitele, kui eeskirju järjepidevalt rikutakse. Karistused peavad mõjuma heidutavamalt ja stiimuleid tuleb tugevdada.

Lisaks eelarve tasakaalustamatusele tekitavad kõigis ELi liikmesriikides muret konkurentsivõime olukord ja makromajanduslik tasakaalustamatus. Ent euroga seotud ELi liikmesriikide puhul on makromajandusliku tasakaalustamatuse ja konkurentsivõime erinevuste järelevalve eriti oluline, sest euroala liikmesriigid avaldavad üksteise majandusele ja rahandusele suuremat kaudset mõju, turudistsipliin on väiksem, puuduvad vahetuskursiga seotud riskid ja kohandamine on raskem, mistõttu see võib mõjutada rängalt euroala tervikuna.

Konkurentsivõime erinevused ohustavad tõsiselt Euroopa rahaliidu toimimist. Kriisile eelnenud kümne aasta jooksul süvenesid lahknevused mõne liikmesriigi sisemajanduse tasakaalustamatuse murettekitava paisumise tõttu, mida iseloomustasid muu hulgas suur võlg ja kinnisvaramullid mõnes jooksevkonto puudujäägiga riigis ning sisenõudluse väljakujunenud nõrkus mõnes ülejäägiga riigis. Lahknevused palga- ja hinnasuundumustes, välisvõla pidev kuhjumine ning vahendite pikaajaline ebareaalne jaotamine raskendasid riigi rahanduse kohandamist ja suurendasid selle haavatavust. Samal ajal kahjustas üleilmse kriisi algusajal toimunud järsk maailmakaubanduse vähenemine riike, kes sõltusid suurel määral kaubandusbilansi ülejäägist. Seetõttu soovib komisjon lisaks järelevalvele eelarve üle teha ettepanekud laiendada euroala majanduslikku järelevalvet, pöörates tähelepanu makromajanduslikule tasakaalustamatusele ja konkurentsivõime arengule. Eesmärk on koostada raamistik euroalasisese tasakaalustamatuse varaseks tuvastamiseks, vältimiseks ja tõhusaks korrigeerimiseks.

Komisjoni ettepaneku kolmas peamine osa vaatleb kriisilahendusemehhanismi loomise võimalusi. Kreekale rahalise abi andmist võimaldav ajutine mehhanism on mõeldud kiireloomulise probleemi lahendamiseks. Vaja on luua aga alaline kriisilahendusemehhanism, mis sisaldaks aktiveerimiseks tugevaid negatiivseid stiimuleid. Majandus- ja rahaliidu alustalasid aitaks tugevdada see, kui tõsistesse probleemidesse sattunud euroala riigile erakorralise ja tingimusliku abi osutamiseks oleks kehtestatud selged, usaldusväärsed ja terviklikud eeskirjad ja menetlused juba enne kriisi puhkemist.

Ettepanekud euroala tõhusama majandusliku järelevalve ja koordineerimise kohta täiendavad olulisel määral ELi ulatuslikku 2020. aasta tööhõive ja majanduskasvu strateegiat. Komisjon tagab mõlema raamistiku omavahelise tõhusa seotuse.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE). – (EL) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik, tänan teid vastuse eest! Lubage mul naasta järelevalve ja tasakaalustamatuse teema juurde. Ma lootsin oma küsimusega teada saada, kas lahknevus muutub nüüd tegevuskavas oluliseks punktiks; kas jutt käib lisaks rahanduse tasakaalustamatusele ka majanduslikust lahknevusest ja mitte üksnes järelevalvemehhanismidest, vaid ka lahknevuste kõrvaldamise meetmetest. Rahvusvahelised kriisid ja Kreeka kriis on kõik euroala nõrgad küljed rambivalgusse toonud.

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Esiteks tahaksin samuti vabandada tõlkide ees, ent ma olen mõneti erakorralises olukorras. Võiksite tõlkida ka seda, et ma üritasin kõigile küsimustele vastata enne kella 20.30.

Lisaküsimuse kohta arvan, et te peaksite meenutama oma riigis toimunud kriisi algpõhjust, mis seisneb tegelikult selles, et niisugune tasakaalustamatus tekkis aja jooksul. Konkurentsivõime osas valitseb väga suur tasakaalustamatus. Palgad tõusid märksa kiiremini kui konkurentsivõime ja see on esmajärjekorras muidugi samuti riikliku poliitika küsimus.

Kui küsida, kas hoolikam järelevalve on kasulik, siis vastus on jaatav. Sellepärast teeme me ettepaneku uue järelevalveskeemi kohta. Ärge unustage, et Euroopa Komisjon tegi 2002. aastal ettepaneku, mis oleks võimaldanud saata liikmesriikidesse audiitorid näiteks arvandmeid kontrollima, ent see ei olnud liikmesriikidele vastuvõetav. Niisiis on komisjon alati teadnud, et järelevalvel on riigieelarvete ja Euroopa rahaliidu kooskõla tagamisel väga oluline osa, eriti Kreeka puhul.

Juhataja. – Ma saan öelda vaid seda, et Olli Rehn võlgneb teile ilmselt suure teene. Nii et järgmises infotunnis, võib-olla siis, kui on teie kord küsimustele vastata, on teil temaga millegi üle läbi rääkida.

Infotund on lõppenud.

(Küsimustele, millele ajapuuduse tõttu vastata ei jõutud, vastatakse kirjalikult (vt lisa).)

(Istung katkestati kell 20.25 ja seda jätkati kell 21.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: MIGUEL ANGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ

asepresident

13. Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti loomine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel Jean Lambert'i koostatud soovitus teisele lugemisele (A7-0118/2010) nõukogu esimese lugemise (16626/2/2009 – C7-0049/2010 – 2009/0027(COD)) seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet.

Jean Lambert, raportöör. – Lugupeetud juhataja! Ma ei ole kindel, et järgnev on suureks inspiratsiooniallikaks, kuid ilmselgelt on tegemist väga vastuolulise teemaga ning paljud parlamendiliikmed kartsid tulla ja sellest rääkida. Seega, meie, kes me olime piisavalt julged, peame praegust hetke targalt kasutama.

Ma soovin kõigepealt öelda suur tänu kõikidele variraportööridele, kes väga innukalt selle raporti kallal töötasid, ning mul on hea meel, et me suutsime leida ühise läbirääkimiste seisukoha ja tegutseda meeskonnana. Ma soovin tänada ka kaht protsessis osalenud eesistujariiki – Tšehhit ja Rootsit –, et nad näitasid selle küsimuse läbirääkimistel üles avatumat suhtumist kui mõningatel muudel läbirääkimistel, sest me suutsime tõesti teemat arutada, mitte ei tundnud, et pidime tegutsema nõukogu tahtmist mööda – ehkki ka seda tuli ette.

Niisiis, mida me saavutasime? Euroopa ühise varjupaigaküsimuste tugisüsteemiga tahetakse tagada, et otsuste tegemine kaitset vajavate isikute suhtes oleks järjepidev ja kvaliteetne, sest nende jaoks võib tõepoolest olla tegemist elu ja surma küsimusega. Hästi on teada asjaolu, et süsteem ei ole liikmesriigiti järjepidev. Erinevused parimate ja halvimate vahel on kohati nii suured, et see on põhjustanud usalduse kadumise, mille tõttu tunnevad need, kes püüavad teha objektiivseid otsuseid, ennast alavääristatuna nende poolt, kes seda ei tee. Ja lõppkokkuvõttes kannatavad inimesed, kes kaitset vajavad.

Samuti on mõned eriti suure surve all olevad liikmesriigid veendunud, et teised liikmesriigid ei ole nendega solidaarsed ning et kui nad abi vajavad, siis seda tegelikult neile ei anta. Pagulasfondis on liikmesriikide koostöö jaoks ette nähtud vahendid ning see on toonud kaasa ka mitmesuguseid häid suundumusi, kuid samas sai selgeks ka see, et niisugusel killustatud meetodil on teatavad piirangud.

Seega loodi pideva toetuse andmiseks varjupaigaküsimuste tugiamet, et saavutada meetod, mis oleks järjepidevam, ning et eriti suure surve all olevaid riike saaks tõhusamalt abistada. Ameti konkreetsed ülesanded on juba kindlaks määratud teistes õigusaktides.

Läbirääkimistel olid Euroopa Parlamendi kõige olulisemateks küsimusteks Euroopa Parlamendi enda roll varjupaigaküsimuste tugiameti suhtes, suurema solidaarsuse saavutamine liikmesriikide vahel ning kodanikuühiskonna ja ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti roll tugiameti suhtes.

Parlamendi rolliga seotud küsimused käsitlesid meie ülesandeid tegevdirektori suhtes, eeskätt seoses tema ametisse nimetamise ja edasiste suhetega. Lõpuks nõustusime me sellega, et valitud kandidaat esineb avaldusega Euroopa Parlamendi ees, seejärel võib parlament esitada konfidentsiaalse arvamuse ning talle antakse teada, kuidas tema arvamust arvesse võeti.

Tegevdirektor esitab ka asjaomasele komisjonile aastaaruande – mul on tegelikult raske uskuda, et me selle eest pidime võitlema, kuid ometi see oli nii – ning samuti saame me paluda tegevdirektoril esitada aruanne teatavate ülesannete täitmise kohta.

Parlamendi rolli asutuste suhtes arutab praegu institutsioonidevaheline töörühm. Ma olen nüüd selles töörühmas üks Euroopa Parlamendi meeskonna liikmetest, osaliselt oma kogemuste pärast, aga ka teatava meelehärmi pärast varjupaigaküsimuste tugiametit käsitlevate läbirääkimiste suhtes.

Mis puudutab liikmesriikidevahelist solidaarsust, siis parlament soovis siduvaid mehhanisme, kuid nõukogu soovis juurutada vabatahtlikku koostööd ning lõplik sõnastus on midagi vahepealset. Meil on aga oodata tugiameti kohta välis hinnangut, milles käsitletakse tugiameti tegevuse mõju varjupaigaküsimustes tehtavale praktilisele koostööle.

Mis puudutab nõuandva kogu rolli, siis nõuandev kogu saab pakkuda liikmesriikidele palju erialateadmisi ning meie jaoks oli ilmne, et niisugused erialateadmised võiksid olla väärtuslikud. Me teame, et mõnel liikmesriigil on väga tihedad sidemed vabaühendustega, samuti soovisime me tagada võimaluse kaasata ka kohalikud ametiasutused, kes on sageli need, kes täidavad suuremat osa ühise süsteemi ülesannetest. Seega on meil hea meel, et saime ametit veidi rohkem elavdada.

Ja lõpetuseks, me arvame, et varjupaigaküsimuste tugiamet võib ühise süsteemi arendamisel täita väga olulist osa. Me loodame, et tegemist on kvaliteetse ametiga – ehkki me ei saanud seda päris niiviisi lõplikku versiooni –, mis aitab luua vastastikust usaldust ja toetust. Me palume ka asjaomastel liikmesriikidel olla avatumad teiste institutsioonide, valitud kogude ja kodanikuühiskonna panuse suhtes, sest kuigi tegemist on liikmesriikidevahelise koostööga, ei ole see täielikult valitsustevaheline koostöö. See on Euroopa institutsioon, mida me loome.

Cecilia Malmström, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Mul on tõesti hea meel, et me oleme Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti loomist käsitleva määruse lõplikule vastuvõtmisele väga lähedal. Komisjon tegi sellekohase ettepaneku 2009. aasta veebruaris ning nõukogu ja parlament on olnud sellele äärmiselt pühendunud.

Ühise varjupaigasüsteemi loomine on olnud Euroopa Liidu eesmärgiks palju aastaid ning komisjon ja ka mina ise oleme teinud pidevalt innukalt tööd selle eesmärgi nimel.

Me peame looma süsteemi, mis oleks õiglane ja tõhus ning tugineks ühistele standarditele ja põhimõtetele. Süsteem peab tuginema ka solidaarsusele ning see tähendab solidaarsust sisserändajate ning päritolu- ja transiidiriikidega, aga ka solidaarsust liikmesriikide vahel. Liikmesriikidevahelise solidaarsuse tugevdamiseks on oluline, et eri asutused teeksid Euroopa varjupaigasüsteemi kujundamise raames varjupaigaküsimustes praktilist koostööd. Selle praktilise koostöö edendamiseks nõuti 2008. aastal vastu võetud Euroopa sisserände- ja varjupaigapaktis varjupaigaküsimuste tugiameti asutamist ning ameti asutamine lepitati kokku 2009. aastal Stockholmi programmis. Tugiamet on seega ühise varjupaigasüsteemi loomise nurgakivi.

Nagu te teate, on tugiameti asukohaks Valletta. Amet pakub liikmesriikide asutustele konkreetset ja operatiivset abi, aitab arendada vajalikku koostööd liikmesriikide vahel ja töötada välja ühist korda. See saavutatakse varjupaigataotlustega tegelevate isikute väljaõpetamise ning teabe ja parimate tavade vahetamise kaudu. Tugiamet abistab ka erilise surve all olevaid liikmesriike eksperdirühmadega, mis aitavad kohapeal registreerida varjupaigataotlusi.

Ma soovin tänada väga Euroopa Parlamenti ja kõiki selle teema eest vastutavaid raportööre – mõistagi Jean Lambert'i tema töö eest, aga ka härra Moraes Euroopa Pagulasfondi suhtes tehtud vajalike muudatusettepanekute eest ning kõiki kaas- ja variraportööre. Teie täielik ja pidev toetus on olnud äärmiselt väärtuslik ning ma ootan juba koostööd teiega viimaste küsimuste lahendamisel enne ameti avamist, mis toimub loodetavasti peagi.

Simon Busuttill, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (MT) Lugupeetud juhataja! Ka mina soovin kõigepealt avaldada kiitust Jean Lambert'ile raporti ja kõnealusel teemal saavutatud edusammude eest, aga ka sellega seotud pühendunud koostöö eest meie, variraportööridega. Euroopa Rahvapartei suhtub varjupaigaküsimuste tugiameti loomisse heatahtlikult, sest ta peab seda oluliseks sammuks Euroopa Liidu ühise varjupaigapoliitika

loomise ja rakendamise suunas. Kui rääkida isiklikust seisukohast, siis Malta esindajana Euroopa Parlamendis ei ole ma ilmselgelt mitte ainult rahul, vaid ka uhke selle üle, et ameti asukohaks on minu kodumaa pealinn Valletta. Ma soovin juhtida tähelepanu sellele, et selle ameti töötajad peavad mõistma, et ühine varjupaigapoliitika peab tuginema ühele sõnale, nagu juba eespool öeldi, ja selleks on solidaarsus – solidaarsus nende Euroopasse saabuvate varjupaigataotlejate suhtes, kellel on õigus kaitsele, mille nimetatud amet peab tagama, ja nagu komisjon õigesti tõdes, solidaarsus nende riikide suhtes, kes on seda koormat üksi, ilma igasuguse abita kandnud. Seetõttu tuleb seda solidaarsuse kontseptsiooni mõista tervikuna, nii nagu me vaataksime ühe mündi kahte erinevat külge, kui näitame üles solidaarsust nende suhtes, kes väärivad kaitset, ning liikmesriikide suhtes, kes suurt osa sellest koormast kandma peavad. Ma soovin öelda, et praegu näib, et sõnum solidaarsuse olulisuse kohta on jõudnud pärale. Me ei ole aga veel sellest sõnumist kaugemale läinud. Ma soovin nüüd näha, et sõnadest saaksid teod ning et seda põhimõtet hakataks tegelikkuses ellu viima. Just siinjuures täidab amet olulist osa – tal tuleb seda põhimõtet täpsustada ja rakendada ning tagada, et konkreetsete meetmed, mis ta võtab, oleksid tõepoolest tulemuslikud ja et kõik need, kes solidaarsust nõuavad, ka sellest osa saaksid. Seetõttu ma loodan, et nimetatud amet saab hakata tööle niipea kui võimalik ja ma soovin kinnitada teistele, et meie, Euroopa Parlamendi liikmed, järgime tulevikus hoolikalt tema tööviise.

Sylvie Guillaume, fraktsiooni S&D nimel. – (FR) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Ka mina soovin kõigepealt avaldada kiitust nii proua Lambert'ile kui ka härra Moraesile suurepärase töö eest, mis võimaldab meil järgnevate päevade jooksul – niipea kui lennuruumi olukord normaliseerub – võtta ametlikult vastu määruse Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti loomise kohta. Seetõttu oleme me tõenäoliselt üksmeelel ühes punktis, nimelt, et meil on hea meel selle ameti peatse loomise üle.

Ametiga tahetakse edendada eeskätt praktilist koostööd ja seega aitab see vähendada märkimisväärsed lõhesid, mis esinevad erinevate liikmesriikide varjupaigaküsimuste käsitlemise tavades, hoolimata sellest, et nende n-ö ühtlustamisetapp algas Tampere toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel. Nimetatud amet võimaldab meil tagada järjepidevuse, mida praegustes tavades ei ole.

Samuti soovin ma rõhutada, kui olulist osa täidab kodanikuühiskond selles ametis nõuandvas kogus osalemise kaudu. Kodanikuühiskonna osalemine võimaldab saada selgema ülevaate riiklike süsteemide puudustest ning probleemidest, millele varjupaigataotlejad kokku puutuvad.

Me peame aga tunnistama, et arutlusel olev küsimus jätab veidi mõru maitse suhu. Parlamendi jaoks on kahetsusväärne näiteks asjaolu, et ta ei saa osaleda täielikult ameti tegevdirektori ametisse nimetamises, ning ameti enda jaoks see, et ta ei saa aidata kaasa liikmesriikidevahelise kohustusliku solidaarsuse süsteemi kehtestamisele, et kergendada Euroopa Liidu välispiiril asuvate liikmesriikide koormat.

Tegelikkuses tähendab vabatahtlik solidaarsus vaid tühje sõnu. Kuidas peaksime saavutama kunagi siduvama süsteemi, kui me keeldume sellest isegi rääkimast? See on meie aruteludes jätkuvalt päevakajaline teema ning me tuletame seda partneritele – nõukogule ja komisjonile – pidevalt meelde.

Nimetatud ameti loomine toob suurepäraselt esile vajaduse kehtestada Euroopa ühine varjupaigasüsteem. Kõik liikmesriigid pooldavad seda täielikult, kui küsimus seisneb niisugustes avaldustes nagu 2008. aasta Euroopa sisserände- ja varjupaigapakkt. Kummalisel kombel aga näib neid samu liikmesriike tabavat mälukaotus, kui küsimus seisneb sõnade muutmises tegudeks ja nende ühistele eeskirjadele pühendumise muutmises tekstideks.

Väga kahetsusväärne on näiteks näha, kui varmalt võtab nõukogu mitmesuguseid meetmeid, et võidelda ebaseadusliku sisserände vastu, nagu seda tehti veebruaris toimunud justiits- ja siseasjade nõukogu kohtumisel. Samas tegutseb ta tunduvalt ettevaatlikumalt varjupaigapaketi käsitlevates läbirääkimistes, mis on seisnud nüüd paigal juba mitu kuud. Selle asemel, et luua repressiivsete meetmete kaudu puhtalt oludele vastavat poliitilist kuvandit, kutsun ma liikmesriike üles rajama tõeliselt solidaarset Euroopat.

Me teame, et repressiivsed meetmed kujutavad endast Euroopas märkimisväärt ohtu nende isikute varjupaigaõigusele, kes järjest suurema kontrolli ja muude tõkete tõttu võtavad ette järjest ohtlikumaid retki. Samas saaks Euroopa uhkeldada ka tõeliselt ühtlustatud varjupaigasüsteemiga, mis põhineks varjupaigataotlejatele piisavate tagatiste andmisel.

Me näeme, et liikmesriigid on varjupaigapakme suhtes äärmiselt tõrjuvad ning soovivad säilitada pigem riiklikke meetmeid. Seda vastuseisu näitavad ilmekalt argumendid niisuguse ühise poliitika eelarvevahendite kohta, mida näib olevat raske praeguse kriisi oludes leida. Siiski lasub Euroopal varjupaigaküsimustega seoses väga suur vastutus.

Me soovime rõhutada asjaolu, et praegu võtavad varjupaigataotlejaid vastu pigem kolmandad riigid, kellel ei lähe sugugi nii hästi kui meil. Seega loodame, et see varjupaigapake on sama tulemuslik kui ameti loomine oli ja et need tulemused saavad kiiresti, sest vajadus tegude järele on suur.

Marie-Christine Vergiat, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (FR) Lugupeetud juhataja, austatud volinik, head kolleegid! Varjupaigaõigus on Euroopa Liidu üks põhiväärtustest ja keegi ei julge seada seda oma sõnavõttudes avalikult kahtluse alla. Samas on aga küsitav Euroopa ja tema liikmesriikide asjaomaste meetmete vastamine tegelikkusele.

Euroopa Liit hakkas kõnealust teemat puudutavaid meetmeid ühtlustama 1999. aastal ning näib, et praegu ollakse rahul sellega, et varjupaigataotlejate arv on märkimisväärselt vähenenud. Meie Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioonis oleksime samuti sellega rahul, kui see arv näitaks inimõiguste olukorra paranemist kogu maailmas. Ent me teame, et nii see ei ole. Vajadusel tõestavad seda meie neljapäeva pärastlõunal toimuvad arutelud.

Alates 2004. aastast oleme näinud vastuvõtukorra ja -tingimuste ühtlustamise vähenemist. Riikide tavades on suured erinevused, samuti teame me, et mõningaid taotlusi käsitletakse väljaspool liitu ning praegu ei ole osal varjupaigataotlejatest isegi enam võimalik oma taotlust esitada. Taas läheb auhind Prantsusmaale – selle eest, et seal suudeti varjupaigataotlejate arvu kõige rohkem vähendada. Prantsusmaa inimõiguste aktivistina tean ma tänu oma tegevusele hästi, kuidas need tulemused saadi. Ma käisin vaid ühel korral koos ühe varjupaigataotlejaga Prantsusmaa pagulaste ja kodakondsuseta isikute kaitse ametis, kuid sellest piisab, et teada, kuidas tulemused saadi. Kohutav on vaadata, kuidas neid mehi ja naisi kutsutakse ametisse, et nad esitaksid tõendeid piinamiste kohta, mille nad läbi on teinud.

Täna arutelusel olev ettepanek näib seega olevat justkui sõõm värsket õhku. See aitab parandada varjupaigaõigust käsitleva Euroopa süsteemi juurutamist. Sellega tahetakse edendada liikmesriikidevahelist praktilist koostööd, parandades eeskätt juurdepääsu õigele teabele päritoluriikide kohta, mis on väga hea. Nõukogu võttis vastu enamiku parlamendi esimesel lugemisel esitatud ettepanekutest. Me teame, et võlgname tänu selle eest eelkõige eesistujariigile Rootsil ja hindame nende tegevust kõrgelt. Ma soovin lisada, et minu arvates on Rootsi oma tegevusega teistele eeskujuks ning ma soovin väga, et teised riigid järgiksid seda eeskujut kõnealuses valdkonnas.

Me toetasime oma raportööri parlamendikomisjonis nii esimesel kui ka teisel lugemisel ning ka mina soovin teda kiita ja tänada. Me toetame teda ka täiskogus ja väljendame siiralt lootust, et see väike samm edasi on pöördepunktiks Euroopa nimetatud valdkonna poliitikas. Me loodame, et Euroopa ei muuda ennast mitte Euroopa kindluseks, nagu me siin parlamendis julgeme seda nimetada, vaid et selle asemel võtab ta soojalt vastu need mehed ja naised, kellel on õigus varjupaigale, mis on sätestatud rahvusvahelistes lepingutes ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis, mille liit peagi ratifitseerib.

Mario Borghezio, *fraktsiooni EFD nimel.* – (IT) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Nagu ma kuulsin, on soovitatav, et see meede tugineks solidaarsusele. Minu tagasihoidlik arvamus on, et selles puudub hoopis midagi muud, nimelt julgeolek.

Ning samas tuleb üksnes rääkida inimestega, kes selle küsimusega tegelevad, näiteks politseinikega – sellel korral õnnestus mul olla kaasas õiguskaitseorganite liikmetega, kahe karabinjeerist ametnikuga Torino ametkonnast, kelle nimed ma samuti soovin ära märkida – Romanini ja Tavano. Nad kinnitasid mulle, et paljudel juhtudel esitavad varjupaigataotlejad võltsitud isikutunnistusi ja dokumente ning niisugustest juhtumistest on teavitanud paljud nii politsei- kui ka muud ametid.

Kas ei oleks mõttekas vaadata seda küsimust ka julgeoleku vaatepunktist? Ma ei arva, et seda oleks antud dokumendis tehtud piisavalt, ehkki see on väga oluline, sest me peame püüdma hoida ära seda, et nii olulist põhimõtet, humanitaarkaalutlustelt nii olulist institutsiooni – teisisõnu varjupaigaõigust – kahjustaksid nende isikute räpased huvid, kes tegelevad ebaseaduslike sisserändajate vahendamisega ja kasutavad sageli varjupaigavõimalust selleks, et selgitada välja inimesed, kellel ei ole varjupaigaõigust ning puuduvad sidemed tagakiusamise tegelike ohvritega.

Teiseks on määruse artiklis 2 öeldud, et tugiamet hõlbustab, koordineerib ja tihendab igakülgset liikmesriikidevahelist praktilist koostööd varjupaigavaldkonnas ning aitab edendada Euroopa ühise varjupaigasüsteemi rakendamist, sealhulgas selle välismõõtmes. Artikkel 7 peaks seda täpsustama, kuid teeb seda üsna ebamääraselt, sest selles on öeldud, et amet võib kehtestada kolmandate riikidega koostöömeetodid tehnilistes küsimustes.

Minu arvates peaksime olema siinjuures palju põhjalikumad ning mind paneb imestama, miks ei aruta ega uuri keegi võimalust luua need ametid ka kolmandates riikides, hoolimata sellest, et paljud inimesed, sealhulgas meie, on seda soovitanud. Mis seda takistab? Minu arvates on väga oluline selekteerida, osaliselt ka selle pärast, et vähendada nende riikide töökoormust, kes sellega vahetult rohkem kokku peavad puutuma, ja kergendada nende olukorda. Keegi rääkis nende riikide vajadustest, kuid neid riike tuleb toetada ja ma usun, et asjaomased ametid tuleb luua ka kolmandates riikides, näiteks Põhja-Aafrikas ja Sahara-taguse Aafrika piirkonnas, kus esitatakse kõige rohkem varjupaigataotlusi ja on kõige enam varjupaigataotlejaid.

Siinjuures peaksime selekteerima, kasutades selleks näiteks Euroopa Liidu välisteenistuse abi, ja viima ellu operatsioone, et teatavad arenguriigid võtaksid osa vastutusest enda kanda. Me peame tegema nii, et nad tunneksid samuti vastutust varjupaigaküsimuste eest.

Minu arvates on need teemad väga olulised ning me ei tohiks neid unustada, samamoodi nagu me ei tohiks eirata nende probleemidega vastamisi seisvate Euroopa Vahemere piirkonna riikide vajadusi. Selle asemel, et neist üksnes rääkida või saata kohapeale mõned ametnikud – meil on Itaalias juba oma bürokraadid olemas –, on meil vaja olukorra lahendamiseks raha, vahendeid ja tõelist abi.

Eespool öeldi, et Rootsis on asjad väga hästi. Võib-olla, kuid Rootsi vajadused on kaugel sellest, mida vajavad Malta, Itaalia, Prantsusmaa ja Vahemere piirkonna riigid: probleem on just seal, sellega tuleb tegeleda ning meil tuleb teha nii, et Euroopa Liidu riigid vastutaksid selle eest. Õigused ja kohustused käivad käsikäes ning kuna meil on kohustus, peavad meil olema ka vahendid selle täitmiseks.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Lugupeetud juhataja! Kindlasti ei ole see halb mõte kohaldada varjupaika käsitlevaid eeskirju ühtemoodi selleks, et vähendada varjupaigataotlejate liikumist edasi teistesse ELi liikmesriikidesse ning toetada väga suure varjupaigataotlejate sissevooluga liikmesriike. On aga tõsiseid kahtlusi, kas selle ameti loomine on vajalik selleks, et olukorda parandada, ja kas amet ei sekku äkki liiga palju liikmesriikide siseasjadesse.

Nimetatud ameti loomine on taas kord samm ELi varjupaigapoliitika tsentraliseerimise suunas. Eesmärgiks on saavutada kõrgetasemeline kaitse, mis tugineks kõige suuremeelsemate liikmesriikide – nagu Austria – tegevusele. Olemasolevad erinevused kõrvaldatakse: kõige suuremeelsemad liikmesriigid jätkavad samal kursil ning teised teevad vajalikud muudatused. See kõik on väga hea, kuid paljude uute ELi ametite loomine (nende arv on alates 2000. aastast kolmekordistunud) ja nende voliala laiendamine on vastuolus Lissaboni strateegia püüdlustega vähendada reguleerimist ja suurendada subsidiaarsust.

Ma usun, et palju kõneldud korduvrände – veidi siin, veidi seal, vahel ka mujal – eesmärk on täiesti vale. Tegelikuses see ei toimi ning korduvrändest saab sageli püsiv ränne. Mõistagi on veel punkte, mida võiks arvustada. Julgeoleku ja meie täitevvõimu asutuste arvelt on väljasaatmist ootavate isikute kinnipidamisele kehtestatud ebareaalsed nõuded. Perekonna mõiste laiendamine nii, et see hõlmaks kõiki liikmeid, kaasa arvatud vanaemasid, põhjustab veelgi suurema sisserände ning tööturule juurdepääsu parandamine praeguse suure töötuse juures on vastuvõetamatu.

Niisugusel tasemel sotsiaalabi tagamine nagu näiteks Austrias ja Saksamaal on, ei ole igal pool rahaliselt võimalik. Uus varjupaigaküsimuste tugiamet ei täida seega oma eesmärki ning seetõttu ei tuleks teda luua. Me peame algusest peale töötama välja ühise varjupaigastrateegia, sest teie poolt soovitatut ei aita neid riike, kes probleemiga vastamisi seisavad.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Lugupeetud juhataja! Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti loomine on tõepoolest äärmiselt oluline ning seega on minu arvates sümboolse tähendusega ja äärmiselt oluline asjaolu, et selle asukohaks on Malta – Lõuna-Euroopa riik, mis on varjupaigataotlejate ja ebaseadusliku sisserände probleemide tõttu suure surve all.

On väga oluline, et me tihendaksime ja kooskõlastaksime liikmesriikidevahelist koostööd varjupaigaküsimustes veelgi ning et me lõppkokkuvõttes püüaksime jõuda mitmesuguseid riiklikke tavasid hõlmava ühtse käsituseni, eriti kuna me kõik tunnustame, et erinevused on tohutud. Näiteks – see teave on komisjoni käsutuses, kuid ma usun, et ta teab seda niigi – on tõenäosus, et Iraagist pärit varjupaigataotleja avaldus võetakse vastu, ühe liikmesriigi puhul 71%, teise puhul aga vaid 2%, kuid mõistagi seisavad liikmesriigid silmitsi erinevate probleemidega.

Dublini II määrus kehtestab paratamatult mõningatele liikmesriikidele suuremad kohustused kui teistele ning varjupaigaküsimuste tugiamet toetab ka Euroopa Pagulasfondi raames saadaolevaid

solidaarsusmehhanisme. Ma pean siinjuures silmas pagulaste transportimist ja nende ümberpaigutamist kolmandatest riikidest Euroopasse, aga ka pagulaste ümberpaigutamist liidu sees.

Mis puudutab ümberpaigutamist kolmandatest riikidest, siis me teeme küll väikesi edusamme, kuid me siiski teeme neid. Mis puudutab aga pagulaste ümberpaigutamist liidu sees, siis ma soovin rõhutada, et kuigi me kõik tunnistame, et mõningate liikmesriikide koorem on teiste omast suurem, eriti mis puudutab Lõuna-Euroopa riike, ei ole me esitanud selle kohta mitte ühtegi konkreetset ettepanekut ega teinud ühtegi vastavat algatust. Me ootame komisjoni ettepanekuid, samuti saatis selleteemalise kirja kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjon, ja kui me ka midagi muud ette ei võta, siis peaksime olema vähemasti julgemad nende küsimuste suhtes, sest surve on suur.

Ja lõpetuseks pean ütlema, et asjaolu, et me töötame Euroopa Liidus välja mehhanismid pagulaste – varjupaigataotlejate – vastuvõtmiseks, on väga oluline, ja seda mitte ainult humanitaarsetel ja muudel parlamendiliikmete poolt esile toodud põhjustel, vaid ka sellepärast et me saaksime võidelda ebaseadusliku sisserände vastu. Me peame edastama kõikidele paremat kodumaad ja tulevikku otsivatele inimestele sõnumi, et Euroopas on kõigil, kes seaduslikult asju ajavad, lõppkokkuvõttes suurem võimalus eesmärgini jõuda, kui ebaseadusliku sisserände teed mööda, mis kahjuks seab riigid väga suure surve alla.

John Bufton (EFD). – Lugupeetud juhataja! Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti loomine on täielikult vastuolus Suurbritanniale tehtud erandiga sisserände valdkonnas ning samuti sellega, et Ühendkuningriik ei ole vastu võtnud Schengeni õigustikku. Ettepanek kulutada 40 miljonit eurot Maltal ühe ameti loomisele ja tema personalile selleks, et see tegeleks varjupaigataotlejatega kogu ELis, näitab, et komisjon tahab langetada otsuseid, mida peaksid tegema riikide valitsused.

Igasugune Euroopa ühine varjupaigapoliitika ohustab Suurbritannia suveräänsust piirikontrolli suhtes. Ühendkuningriigi korduvad taotlused otsustada ise selle üle, kes tuleb riiki ja kes sealt lahkub ja kelle me vastu saame võtta, tulenevad asjaolust, et meil on tohtu rahvastikuprobleem, mille sarnast tõenäoliselt mujal Euroopas ei ole.

Komisjon ei paku abi ega toetust, kui Ühendkuningriik oma probleemiga maadleb. Selle asemel võtab ta hoopis Briti maksumaksja raha, et katta kulusid, mis tekivad tal meie eest meie otsuseid tehes. 40 miljonit eurot võiks pigem kasutada Ühendkuningriigis nii uute koolide, haiglate ja majade ehituseks kui ka elutähtsate teenuste, nagu puhta vee tagamiseks, mida on hädasti vaja, kui me soovime jätkuvalt tagada kõigile korralikku Esimese Maailma elukvaliteeti.

Iga neljanda meil sündinud lapse ema ei ole ise Ühendkuningriigis sündinud, niisuguseid lapsi sünnib meil aastas 170 000. Kus on raha, et aidata Briti maksumaksjal seda kõike võimaldada? Teie taskus? Või kulutatud uuele varjupaigaküsimuste ametile, mis kehtestab Ühendkuningriigile kahtlemata veelgi suuremad kohustused?

Valimiskampaanias lubavad kõik Ühendkuningriigi erakonnad võtta midagi ette sisserände probleemiga, sest sealsed elanikud nõuavad seda. Mida saab aga valitsus seni ette võtta, kuni me oleme ELis, sest täpselt samal ajal tahab Euroopa Komisjon võtta üle kõik volitused varjupaigataotlejatega tegelemiseks.

Ikka ja jälle on komisjon näidanud üles hoolimatust Ühendkuningriigi inimeste soovide ja vajaduste suhtes. Kas komisjon tahab tühistada Ühendkuningriigi erandi ka selles valdkonnas? Ühendkuningriigi elanikud väärivad seda, et te oleksite ausad nende suhtes, sest see on nende jaoks äärmiselt oluline küsimus. Te peaksite neid esindama ning nad väärivad seda, et saada teada, mida te kavatsete teha.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Lugupeetud juhataja, head kolleegid, austatud volinik! Me ei tohi varjata solidaarsuselooriga ametit, mis peaks toetama varjupaigataotlejatele tõeliste tingimuste kehtestamise korda.

Me usume, et see on oluline ja vajalik amet, kuid samas tuleb tal tagada, et need, kellel on tegelikult õigus varjupaigale, saaksid seda kiiremini, ning et neid, kellel ei ole vajalikke õigusi ja kes püüavad süsteemi kuritarvitada, koheldaks karmilt, sest selge on see, et varjupaika ei anta mitte kõigile inimestele, kellel selleks õigus on.

Ma soovin lühidalt korrata kolleeg Borghezio avaldust: teatavad riigid, nagu Itaalia – eriti Lõuna-Itaalia, kust mina pärit olen –, on oma loodusliku asendi tõttu sisserändajate sisenemiskohaks ning on oma sisserändajasõbralike ajalooliste traditsioonide tõttu varjupaigataotlejate suure surve all.

Euroopa peab hakkama selle küsimuse eest hoolt kandma ning Euroopa Liit peab suunama oma tähelepanu ja jõupingutused, sealhulgas majanduslikud jõupingutused nendele piirkondadele, kuhu kõige enam sisserändajaid saabub.

Cecilia Malmström, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Mul on hea meel, et siinest täiskogust enamik toetas kindlalt selle ameti loomist. Nagu te teate, on nimetatud ameti loomist nõudnud liikmesriigid ühehäälselt, sealhulgas nõudsid seda ka need, kellele on tehtud erand selle suhtes ja kes teavad, et komisjonil ei ole mitte mingisugust kavatsust sundida Ühendkuningriiki seda erandit muutma. Seda peavad otsustama Ühendkuningriigi inimesed.

Siinne täiskogu on aga kindlalt toetanud ameti loomist ning mul on väga hea meel, et see nüüd teoks saab. Me teame, et teataval ajal aastas avaldatakse Vahemere piirkonna riikidele suurt survet ning nimetatud amet saab neid aidata ja toetada. Sisserändajad tulevad ka Euroopa põhja-, ida-, lääne- ja keskosast, seega on see kogu Euroopa amet, isegi kui tema asukohaks valiti juhuslikult Valletta.

Tegemist ei ole aga ühe järjekordse ametiga. Tegemist on ühise varjupaigasüsteemi loomise nurgakiviga ning see on oluline vahend, et toetada liikmesriike, aidata neil töötada välja tavad ja ühised normid ning abistada eriti suure surve all olevaid liikmesriike. Amet kogub teavet, avab internetiportaali, seal on tööl eksperdid jms. Lõppkokkuvõttes otsustavad alati liikmesriigid seda, kes võivad jääda, kuid on siiski olemas teatav kord, mis tuleb ühtlustada.

Nagu mõned teist ütlesid, see on osa Euroopa ühise varjupaigasüsteemi väljatöötamisest. See on vaid üks osa, aga nagu minu arvates raportöör ütles, oleme me ülejäänud varjupaigapakme osades suhtes ümmikseisus. Komisjon loodab Euroopa Parlamendi abile ja toetusele, et nende küsimuste käsitlemist saaks jätkata nii, et juba lähitulevikus saame me tõepoolest kehtestada Euroopa Liidu ühise varjupaigapoliitika.

Jean Lambert, raportöör. – Lugupeetud juhataja! Ma soovin kasutada võimalust ja selgitada ühte-kahte esile kerkinud küsimust, ehkki kahjuks ei ole osa küsimuste küsijatest enam siin, et vastuseid kuulata.

Varjupaiga-alased kohustused on sätestatud rahvusvahelistes konventsioonides, mille kõik liikmesriigid ise on allkirjastanud. See ei ole sama, mis sisserändepoliitika, ning inimesed peaksid tõepoolest nende vahel vahet tegema.

Neile, kes on mures raha pärast – kui te lubate, siis ma toon siinjuures esile parteipoliitilise ja riigi poliitikat puudutava aspekti –, soovin öelda, et kui teatavad liikmesriigid lõpetaksid varjupaigataotlejate tekitamise Iraagis ja Afganistanis, siis hoiaksime me kokku palju raha ja tõepoolest päästaksime inimesed palju suuremast viletsusest.

Mis puudutab mõningaid teisi punkte, mis esile toodi, siis loodetavasti aitab teatavates liikmesriikides süsteemi kvaliteedi parandamine suurendada liikmesriikidevahelist usaldust ning päästa ümmikseisust varjupaigasüsteemi teised osad ja aidata liikmesriikidel tunda, et kui neil on iseäranis raske, siis neid toetatakse. Nagu parlamendiliikmed esile tõid, siis ehkki saabujate vood on mõned meie liikmesriikidest nende geograafilise asendi tõttu seadnud märkimisväärse surve alla, ei ole paljud ülekoormatud riigid tegelikult üldse Euroopa Liidu riigid, vaid asuvad väljaspool seda.

Mul oli väga huvitav kuulata, kuidas üks kolleeg kõneles selleks täiendava toetuse andmisest varjupaigaküsimuste tugiametile, kuid ma kardan, et minuni ei jõudnud muudatusettepanekud, mis ta selle kohta esitas.

Ma soovin samuti teha selgeks, et varjupaigaküsimuste tugiamet ei hakka määrama kindlaks kolleegi seisundit, ta ei võta üle liikmesriikide osa selles valdkonnas.

Lõppkokkuvõttes on mul hea meel kolleegide heatahtlike märkuste üle ja nende isikute aktiivse osaluse üle, kes aitasid mind väga palju selle raporti koostamisel, ning ma olen kindel, et me kõik ootame juba – või vähemasti enamik meist –, et saaksime olla Valletas varjupaigaküsimuste tugiameti lindi läbilõikamisel ja alustada tööd.

Juhataja. – Ma lõpetan nüüd arutelu. Enne seda aga soovin liigutatult öelda, et siin arutelu ei jätnud mind külmaks asjaolu, et isikul, kes täna seda arutelu juhatas, oli võimalik kasutada varjupaigaõigust tänu Prantsusmaa, Austria ja Belgia valitsuse ja inimeste suuremeelsusele ja lahkusele ning ma soovin neid täna siin selle eest tänada, sest tänu avaldamiseks ei ole kunagi hilja, olgugi, et see sündmus leidis aset nelikümmend aastat tagasi.

Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub mai esimese nädala osaistungjärgu ajal.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Ioan Enciu (S&D), kirjalikult. – (RO) Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti loomine on Euroopa sisserände- ja varjupaigapaktis ning Stockholmi programmis sätestatud Euroopa ühise varjupaigasüsteemi väljatöötamises äärmiselt oluline samm.

Amet aitab tihendada koostööd Euroopa institutsioonide, kohalike ametiasutuste ja kodanikuühiskonna vahel ning kindlaks määrata varjupaigaküsimuste ühise korra. Ma olen kindel, et see lähendab liikmesriikide seisukohti varjupaigapoliitika suhtes. Nimetatud küsimuse lahendamine on möödapääsmatu, kui võtta arvesse asjaolu, et varjupaigataotlejate sissevool mõnedesse liikmesriikidesse on suur. Vaja on ka, et liikmesriigid teeksid koostööd ja näitaksid üles solidaarsust, ja seda mitte ainult selleks, et aidata nimetatud liikmesriikidel tulla toime nende probleemidega, vaid ka selleks, et edendada Euroopa ühist varjupaigasüsteemi.

Ma soovin veel öelda, et see süsteem tugineb õiguslikust ja praktilisest vaatepunktist lähtudes Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni täielikul ja üldisel kohaldamisel.

14. Üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta, seoses teatavate nõuete lihtsustamise ja finantsjuhtimise teatavate sätetega (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on regionaalarengukomisjoni nimel Evgeni Kirilovi koostatud raport (A7-0055/2010) ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1083/2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta, seoses teatavate nõuete lihtsustamise ja finantsjuhtimise teatavate sätetega (COM(2009)0384 – C7-0003/2010 – 2009/0107(COD)).

Raporti raportöör härra Kirilov ei saanud lennutranspordi olukorra tõttu siia tulla. Sõna on proua Krehlil, kes asendab härra Kirilovi.

Constanze Angela Krehl, raportööri asendaja. – (DE) Lugupeetud juhataja! Mul on väga kahju, et härra Kirilov ei saa ise raportit tutvustada. Ta tegi väga tublit tööd, et koostada parlamendi jaoks raport Euroopa Liidu piirkondadele ja kodanikele väga olulisel teemal. Seetõttu loen ma ette tema märkused. Need on inglise keeles, mis on bulgaarlasest parlamendiliikme kohta väga üllatav. Samas on aga hea, et ma ei pea rääkima bulgaaria keeles. Mul on väga hea meel teda siin parlamendis esindada, isegi kui tal ei õnnestunud lennukiga Sofiast siia tulla.

raportööri asendaja. – Lugupeetud juhataja! Mul on hea meel, et meil on täna õhtul võimalus arutada struktuurifondide üldmääruse olulisi muudatusettepanekuid. Need muudatused moodustavad sisulise osa ühistest Euroopa ja riikliku tasandi püüdlustest tulla toime majanduskriisi tagajärgedega. Need on loomulikuks jätkuks eelmisel aastal vastu võetud dokumentidele.

Seega kutsusin ma ühtekuuluvuspoliitika osa reaalmajanduse investeeeringutes käsitleva raportöörina nõukogu ja komisjoni üles tegema tööd struktuurifonde käsitlevate eeskirjade lihtsustamise nimel, et hõlbustada sellega ligipääsu nendele fondidele, kui liikmesriigid neid rohkem vajavad.

Mul on hea meel, et parlamendi peamine soovitus edasise lihtsustamise kohta päevakorda võeti. Ma olen veendunud, et uued üldsätete muudatused, millega lihtsustatakse osa kehtivatest menetlustest, väärivad meie toetust. Tarbetu halduskoormuse, bürokraatia ja ebaselgete eeskirjade vähendamine aitab suurendada läbipaistvust, tõhustada kontrolli ja vähendada eeskirjade eiramise juhtumeid.

See aitab parandada ka eeskirjade rakendamist ja ELi vahendite korrektset kasutamist. Ma toon ühe näite. Artikli 88 muudatusettepaneku abil julgustatakse liikmesriike veelgi enam selgitama välja eeskirjade eiramise juhtumeid ja neid kõrvaldama, enne kui ELi kontrolliasutused need avastavad. Sellisel juhul ei jää liikmesriigid ilma mõjutatud rahast, vaid saavad kasutada seda uuesti asjaomase kava teiste projektide jaoks.

Teine rühm muudatusettepanekuid puudutab finantsjuhtimise eeskirju. 2010. aastal suurendatakse kriisi tagajärjel enim kannatanud riikide ettemakseid. Kõik liikmesriigid saavad lisaaega, et kasutada 2007. aastal eraldatud toetuseid projektides, mida ei ole enne tähtaega heaks kiidetud või ellu viidud.

Mõlema rühma meetmed on olulised, esiteks sõnumi pärast, mille nad toetuse saajatele edastavad, ja teiseks nende praktilisuse pärast. Kriisivastased meetmed on selge solidaarsuse märk. Nendega antakse liikmesriikidele lisavahendeid kriisist väljatulekuks.

Kõikide meetmetega kohustatakse järjest enam projekte ellu viima, ja seda eriti praegu. See on möödapääsmatu töökohtade loomise, investeeringute ja infrastruktuuri ning töötajate ja ettevõtete majanduse muutustega kohanemise jaoks.

Mõlemat liiki meetmed on kasulikud ja väärtuslikumad, kui neid võetakse õigel ajal, kuid need vajavad siiski veel lõplikku heakskiitu. Kahjuks viivitas nõukogu väga kaua kokkuleppe saavutamise ajal, kui ta oli muudetud määruse vastuvõtmise juhtorganiks.

Ma olen täiesti veendunud, et nüüd, kui parlamendil on samasugused volitused nagu nõukogul, ei lükka me nende kaua oodatud ja vajalike meetmete heakskiitmist ja jõustumist rohkem edasi.

Johannes Hahn, komisjoni liige. – (DE) Lugupeetud juhataja, daamid ja härrad, austatud proua Krehl! Suur tänu raporti eest. Ma palun, et te annaksite minu tänusõnad edasi ka kolleeg Kirilovile. Ta tegi väga tublit tööd selle nimel, et meil oleks võimalik täna arutada neid üldmääruse muudatusettepanekuid pärast seda, mil nad läbisid nii kiiresti kõik institutsioonilised etapid, ning samuti selle nimel, ma loodan, et meil oleks võimalik need parlamendis suure enamusega vastu võtta ning et asjakohaseid meetmeid saaks hakata kiiresti ellu viima. See on hea näide nõukogu, parlamendi ja komisjoni vahelise positiivse dialoogi kohta ning selle kohta, et institutsioonidevaheline suhtlus toimib tõhusalt.

Mis on nende muudatuste eesmärk? Pikaajalises plaanis soovime me määrusi lihtsustada, kuid lühiajalises plaanis tahame me aidata neid liikmesriike, mida majanduskriis kõige rängemalt mõjutanud on. Me nõustume nõukogu kompromisettepanekuga, mis pärjaks parlamendis ulatusliku heakskiidu, sest meie jaoks on oluline anda kiiresti ja sihipärast abi ning teha nii, et kava hakataks ellu viima.

Selle algatuse ühine ja üldine eesmärk on kiirendada kavade rakendamist. Hiljuti tutvustasime me esimest strateegia aruannet ning määrasime kindlaks need kohad, mis ei toiminud päris soovikohaselt, ning ka need, kus oli praeguse programmiperioodi esimeste aastate jooksul toimunud heasuunaline areng. Me peame olema enesekriitilised ning põhjalikult vaatlema eeskirju, mis on kohati keerulised. Minu arvates on praeguse, kolmanda rühma muudatusettepanekutega poolelioleva kava suhtes õnnestunud see probleem lahendada. Lisaks sellele soovime me aidata kriisist üle saada.

Mida saab ette võtta? Ma esitan teile mõned näited, mis ei ole üksteisega seotud: suurte projektide puhul künnise seadmine 50 miljonile eurole, lihtsamad eeskirjad rakenduskavade muutmiseks – see on siin äärmiselt oluline punkt –, kui see on vajalik kriisist ülesaamiseks, võimaldades toetada energiatõhususe meetmeid eluasemete ehitamisel ja renoveerimisel, mis ei aita mitte ainult säästa energiat, vaid avaldab ka head mõju teistele ehitussektoriga seotud valdkondadele.

Praeguse määrusega tahetakse käsitleda eeskätt viie mõjutatud riigi – Rumeenia, Ungari ja kolme Balti riigi – likviidsusprobleeme ja nagu juba öeldud, tänu suuremale paindlikkusele kiirendada ka vahendite kasutamist. Paljusid projekte on võimalik kiiremini rakendada, kasutades selleks lubatud 775 miljoni euro suuruseid vahendeid, mille saab teha kättesaadavaks kavandatust varem.

Ja lõpetuseks, arvestades eeltoodut, soovin ma juhtida tähelepanu sellele, et 6,2 miljardit eurot maksti varem välja juba 2009. aastal. See näitab, et ehkki struktuurifondid ei olnud alguses kavandatud kriisifondidena ja neid ei tohiks selleks pidada ka tulevikus, saab need vajadusel muuta piisavalt paindlikuks, et tagada nende kaudu kriisi ajal vajalik toetus.

Ma soovin kõiki tänada ja ootan huviga arutelu.

Regina Bastos, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamuse koostajana. – (PT) Lugupeetud juhataja, austatud volinik, head kolleegid! Tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamuse koostajana soovin ma kõigepealt avaldada kiitust kolleeg Kirilovile, kuigi ta on sunnitud siit puuduma, ja tuua esile seda, kuidas ta suutis koostada selle olulise raporti, ning edendada selle põhieesmärki. Ma soovin tänada ka kolleeg Krehli tema esitluse eest.

Minnes aga nüüd asja juurde, siis põhieesmärgiks on lihtsustada Ühtekuuluvusfondist, struktuurifondidest ning Euroopa Regionaalarengu Fondist rahastatavate kavade korda ning kiirendada nende rakendamist.

Praeguses finants-, majandus- ja sotsiaalkriisis suureneb surve riiklikele vahenditele järjest enam. Seda survet vähendatakse ühenduse vahendite parema kasutamise ja nende kiirema jõudmisega abisaajateni, keda majanduslangus on kõige rängemalt mõjutanud.

Rohkem kui 20 miljonit eurooplast on tööta, s.o neli miljonit rohkem kui aasta tagasi ja prognoosi kohaselt suureneb see arv kahjuks veelgi. Olukord nõuab, et me tagaksime ühtekuuluvusprogrammide asjakohase rakendamise, sest need kujutavad endast olulist, mõjusat hooba reaalmajanduse, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete abistamiseks ja töökohtade loomiseks. VKEd on Euroopa majanduse liikumapanev jõud ning neil on oluline osa jätkusuutliku majanduskasvu kindlustamisel ning arvukate ja kvaliteetsete töökohtade loomisel.

Ühtekuuluvuspoliitika eeskirjade jätkuv lihtsustamine ja nende selgemaks muutmine avaldab vaieldamatult head mõju kava rakendamise kiirusele, eelkõige kuna riigi valitsusele ning piirkondlikele ja kohalikele omavalitsustele nähakse ette selgemad ja vähem bürokraatlikud eeskirjad, mis võimaldavad kavasid uute oludega paindlikumalt kohandada.

Sophie Auconie, *fraktsiooni PPE nimel*. – (FR) Lugupeetud juhataja, austatud volinik, head kolleegid! Kuna ma tegin raportööri härra Kiriloviga mitu kuud konstruktiivset koostööd, soovin ma siinkohal teda südamest tänada.

Samuti soovin ma toonitada, kui kvaliteetset tööd tegi nõukogu, eriti alates Hispaania eesistumisperioodi algusest. See on seda olulisem, et täna õhtul arutame me määruse üle, mille meetmeid on oodanud tuhanded esmatasandi osalejad. Ma olen veendunud, et nende esmatasandi osalejate jaoks on regionaalpoliitika Euroopa Liidu kõige kägakatsutavam väljendus nende piirkonnas.

Hoolimata sellest, et see peaks neile abiks olema, peetakse regionaalpoliitikat sageli keeruliseks ja piiravaks. Seetõttu on kätte jõudnud aeg seda kuvandit muuta nimetatud poliitika rakendamist käsitlevate eeskirjade põhjaliku lihtsustamise kaudu. 350 miljardi euro suurused Euroopa vahendid on ette nähtud meie Euroopa kaaskodanike abistamiseks. Täna näitame me oma reageerivat lähenemisviisi, mida kohapeal praegu, meid kõiki puudutava majandus- ja sotsiaalkriisi ajal ammu oodatakse.

Kui ma peaksin tooma sellest olulisest tekstist esile vaid teatavad osad, siis ma ütleksin, et see tagab meile Euroopas suurema paindlikkuse ja solidaarsuse. Suurema paindlikkuse sellepärast, et välja pakutud lihtsustusmeetmed võimaldavad vähendada esitatava teabe hulka ja kontrollimist ning tulustele projektidele seatud piiranguid.

Samas suurendab see ka solidaarust, sest kriisiga toimetulekuks võetakse erakorralisi meetmeid, nagu eelrahastamine – mida volinik ja proua Krehl juba mainisid – ja uus arvutamissüsteem. Mai alguses toimival lõpphääletusel saame me seega aidata oluliselt nii Euroopa vahendite saajaid kui ka planeerimisosakondi, kuid ärgem unustagem, et lihtsustamise vallas on veel palju teha.

Karin Kadenbach, *fraktsiooni S&D nimel*. – (DE) Lugupeetud juhataja, austatud volinik, head parlamendiliikmed! Ma usun, et volinik ütles juba kokkuvõtvalt välja meie täna õhtuse arutelu eesmärgi ja selleks on anda kiiresti ja sihipäraselt abi. Meil on vaja hädasti kiirendada kõnealuste kavade elluviimist. Ma usun, et struktuurifondide üldmääruse kolmas muutmine on vastus finantskriisile ja nagu juba öeldud, peaks võimaldama kasutada neid vahendeid kiiresti ja eelkõige lihtsalt.

Me teame varasematest kogemustest, et struktuurifondide vahendid on täitnud märkimisväärset osa piirkondades elavate inimeste elukvaliteedi parandamises ning töökohtade ja tulevikuväljavaadete loomises. Ma usun, et niisugusel ajal nagu praegune on vaja kriisiabi andmiseks Euroopa Liidu solidaarsust. Nagu me ütlesime, on vaja nii paindlikkust kui ka solidaarsust.

Kriisivastased meetmed on selle solidaarsuse märgiks, samuti on meil vaja paindlikke ettemakseid, et elukvaliteedi parandamise ja töökohtade loomise projekte saaks ellu viia. Nagu raportöör – või õigemini täna õhtul proua Krehl – juba ütles, viivitati selle määruse vastuvõtmisega lubamatult kaua. Iseäranis sellest seisukohast lähtudes peaks tulevane ühtekuuluvuspoliitika olema kavandatud nii, et sellega ei tekitataks regionaalpoliitika kiirele ja tõhusale rakendamisele menetlus- ega tehnilisi tõkkeid.

Seetõttu toetan ma raportööri üleskutset, et see struktuurifondi määruse muutmine jõustuks kähku. Me peame andma kiiresti ja sihipäraselt abi.

Elisabeth Schroedter, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (DE) Lugupeetud juhataja, head kolleegid, austatud volinik! Õelgem otse välja: see lihtsustamine, mida kõik siin nii väga kiidavad, tähendab seda, et suured

veepuhastus- ja jäätmepõletusjaamad ei pea enam saada komisjoni heakskiitu, kui investering on suurem kui 25 miljonit eurot, nagu kehtivas määruses ette nähtud, vaid peavad selle saama alles siis, kui investering on suurem kui 50 miljonit eurot. Vähem kui 50 miljonit eurot maksvate projektide puhul komisjon enam kulude ja tulude analüüsi ei hinda ning võib juhtuda nii, et neid analüüsi enam ei koostatagi. Vastupidi praegusele olukorrale ei kontrollita enam, kas need projektid on kooskõlas ELi keskkonnaõigusega või mitte.

Lisaks sellele rahastatakse neid projekte osaliselt laenuga, kuid enam ei korraldata uuringut, et selgitada välja, kas piirkonna elanikke on mõttekas koormata suure laenuga, ega seda, kas laenukoormus on vastavuses projektist saadava kasuga kodanike jaoks. Need on pankade jaoks ahvatlevad tehingud, sest nad saavad projekti esimeste aastate jooksul nõuda suuri tasusid. Euroopa vahendite tõhusa kasutamise kindlustamiseks oligi varem suurte projektide eelhindamine mõõdapäraseks. Just sellepärast arvame meie Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsioonis, et suuri projekte tuleb rohkem kontrollida, mitte vähem, nagu siin ettepanekus toodud. Seepärast oleme me hindamiskünnise tõstmise vastu.

Lisaks sellele soovime me, et kulude ja tulude analüüs ning vastavus ELi õigusaktidele oleks avalikkusele läbipaistev ning nendega ei tohi sahkerdada, nagu seda varem tehti. Struktuurifondide määruse väärtust vähendab jätkuvalt asjaolu, et suured projektid, millele vahendid eraldatakse, võivad kesta vaid viis aastat alates investeeringu tegemise ajast. Seetõttu nõudsimme meie, rohelised, et seda aega pikendataks kümnele aastale, et tagada investeeringute tõeline jätkusuutlikkus ja luua piirkondades püsivaid töökohti.

Kui piirkondlikud projektid kestavad kauem, siis ei teki olukorda, kus projekti eest vastutajad topivad taskud Euroopa raha täis ja seejärel pärast viit aastat lihtsalt kaovad. Nokia juhtum Nordrhein-Westfalenis näitab, millist kahju võidakse piirkonnale tekitada, kui niisugune pidev toetuste ärakasutamine laialt levib. Meie arvates peaks seetõttu jätkusuutlikkuse klausel kehtima väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele endiselt viis aastat, mitte kolm, nagu muudatusettepanekus toodud.

Meie, rohelised, oleme selle vastu ka sellepärast, et kui suuri investeeringuid ei kontrollita ja projektid kestavad samas lühemat aega, siis suure tõenäosusega on see samaväärne raha tulde loopimisega. Meie arvates ei ole seda võimalik Euroopa maksumaksjale põhjendada.

Kui meie muudatusettepanekuid vastu ei võeta, ei saa me raporti poolt hääletada. Me palume korraldada ka nimelise hääletuse, et kui kodanikud hiljem raha raiskamise üle kurdavad, saame me neile näidata, kuidas liikmed hääletasid.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi abil esitatud küsimusele vastavalt kodukorra artikli 149 lõikele 8.)

Lambert van Nistelrooij (PPE). – (NL) Lugupeetud juhataja! Mul on küsimus proua Schroedterile. Oma analüüsis on ta võtnud väga negatiivse hoiaku. Minu küsimus talle on: kas see ei ole mitte nii, et tänu kaasrahastamisele peavad kohalikud ametiasutused, mis liikmesriikides iga riigi jaoks kokku lepitud strateegiliste raamistike ja eeskirjade kohaselt kavasad ellu viivad, oma kohustusi täitma? Miks kujutab ta seda täna nii mustades toonides? Ei ole mitte mingisugust põhjust seada seda ettepanekut täna nii halba valgusesse.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Lugupeetud juhataja! Vastan sellele küsimusele heameelega. Suurtesse projektidesse investeerimist lihtsustatakse. See kehtib kuni 50 miljoni euro suuruste investeeringute kohta, mida EL seni hindas, sest me vastutame maksumaksja raha eest. Minu arvates ei tohi suurte projektide tingimusi muuta, sest meie kogemused näitavad, et need projektid algavad ülemääraste investeeringutega, kuid lõppevad sellega, et kogu koorem jäetakse kodanike õlgadele.

Oldřich Vlasák, fraktsiooni ECR nimel. – (CS) Lugupeetud volinik, daamid ja härrad! Me arutame siin kompromisettepanekut muuta määrust ning selle ettepanekuga tahetakse lihtsustada ja kiirendada ligipääsu Euroopa vahenditele. Me oleme kindlasti kõik selle eesmärgi saavutamisest huvitatud ning peaksime seda pidama meele aruteludes ühtekuuluvuspoliitika tuleviku üle pärast 2014. aastat. Välja pakutud kord puudutab eeskätt suuri keskkonna- ja infrastruktuuriprojekte, millega luuakse kasumit ning toetatakse energia- ja taastuvenergia projekte eluasemesektoris. Kompromisettepanek ei hõlma seega äärmuslikke muudatusi Euroopa fondide ülesehituses. Suuri muudatusi ei ole praegu isegi võimalik teha. Me võime kehtivat süsteemi vaid järk-järgult ajakohastada. Tegemist on kompromisettepanekuga.

Ma soovin öelda, et toetan Ungari avaldust finantskorraldusvahendite kasutamise kohta Ühtekuuluvusfondi raames energiatõhususe ja taastuvenergiaallikate valdkonna sekkumiste jaoks. Samas olen ma mures kohustustega seotud tagasiulatuvate meetmete pärast, sest neid ei kiideta heaks enne 2010. aastat, kuid vahendid tuli ELile tagastada 2009. aasta lõpus. Seda arvesse võttes on oluline täpsustada kõiki selle õigusakti

tehnilisi üksikasju. Kuid kompromiss on saavutatud ja seega tuleks arutelu lõpetada. Minu arvates on äärmiselt oluline, et seda Euroopa vahendite kasutamise korra lihtsustamist, mille me täna Strasbourgis heaks kiidame, oleks näha ka liikmesriikides kohapeal. Ent selleks on meil piirkondades veel palju vaja teha.

Ma soovin avaldada kiitust Tšehhi kohaliku arengu ministeeriumile tema jõupingutuste eest, sest ta kiitis poole aasta pealt heaks õigusakti muudatuse struktuurifondidest ja Ühtekuuluvusfondist konkreetsete vahendite kasutuselevõtmise kohta. Niiugune halduskorra lihtsustamine hõlmab endas peamiselt heakskiitmise menetlusi ning finantsplaneerimist ja -juhtimist, sealhulgas kontrollimeetmeid ja erinevuste kaotamist.

Cornelia Ernst, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (DE) Lugupeetud juhataja! Ma räägin kolleegi nimel, kes ei saanud siia tulla, ning soovin esitada mõned tähelepanekud. Esiteks väljendame me suurt heameelt struktuurifondide korra lihtsustamise üle. Kindlasti on selles punkte, mida me sooviksime arvustada ning mida proua Schroedter ka nimetas, kuid ma ei arva, et ainuüksi nende pärast peaksime me vastuvõtmist takistama. Meil on lihtsustamise üle hea meel ning samuti arvame me, et määrust tuleb hakata kiiresti rakendama. Niigi on juba liiga palju aega raisatud.

Ma soovin aga rääkida avameelselt. See kompromiss ei ole paraku selline, nagu meie soovisime. Nagu kõik teavad, esitas komisjon veel ühe ettepaneku ühekordsete vahemaksetaotluste 100% väljamaksmise kohta piiratud ajavahemikul seoses tööturupoliitika meetmetega. Seda ei võetud vastu mitmesugustel põhjustel, mida regionaalarengukomisjonis põhjalikult arutati. Me peame aga endalt küsima, kas oleme ikka teinud piisavalt selleks, et kehtestada ühine kohustus tööhõive tagamisel, millele komisjon oma 3. juuni 2009. aasta teatises viitas ja mida saaks kasutada kriisile vastu astumiseks.

Eesmärgiks oli struktuurifondide kasutamise lihtsustamine, et aidata kriisiga toime tulla, ja just seda me praegu ka arutame. Nagu kõik teavad, on just Euroopa struktuurifondid üheks peamiseks kodanikesse ja kriisi vastu võitlemise investeerimise ning töökohtade loomise vahendiks. Kui me vaatame Euroopat, siis me näeme, et kriis on avaldanud tohutut mõju liikmesriikide tööturule ning midagi on vaja tõepoolest ette võtta. Töötus on suurenenud massiliselt ja kui olukorda täpsemalt vaadata, siis mitte ainult viies, vaid kõikides liikmesriikides. Lisaks sellele täidab töötus olulist osa ka kriisist sõltumatult. Euroopas on meil töötuse tase väga kõrge ning see kasvab veelgi, ent see ei ole kriisiga seotud.

Teine komisjoni esitatud ettepanek on kahtlemata edusamm, mille üle on meil hea meel, sest vähemalt viis liikmesriiki, mille SKP on alates 2008. aastast vähenenud 10%, saavad üsna suurt toetust. Need liikmesriigid saavad kasutada nii seda kui ka täiendavaid ettemakseid Ühtekuuluvus- ja Euroopa struktuurifondidest. See kõik on hea, kuid me sooviksime näha enamasti ette võetavat. Parlamendikomisjonis öeldu põhjal teate te milline on meie seisukoht. Ühest küljest oleme me rahul, teisest küljest aga nii väga mitte, kuid iga edusamm on samm edasi ja just selles suunas peaksimegi minema.

(Sõnavõtja nõustub vastama sinise kaardi abil esitatud küsimusele vastavalt kodukorra artikli 149 lõikele 8.)

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Lugupeetud juhataja! Soovin küsida proua Ernstilt ühe küsimuse: miks teie fraktsioon ei esitanud täiskogus ühtegi muudatusettepanekut, sest selleks oli siin ometi võimalus olemas? Siis oleks saanud komisjoni algset eelnõu uuesti kasutada ning võib-olla arutada nõukoguga uuesti Euroopa struktuurifondide vahendite 100% rahastamist.

Cornelia Ernst (GUE/NGL). – (DE) Lugupeetud juhataja, proua Schroedter! Meie hinnangul oli meil selleks väga väike võimalus ja seega otsustasime seda mitte teha. Ma arvan, et minu kolleeg mõtles sedasama. Kui ma vaatasin komisjoni üldist ettepanekut, olin ma vapustatud. Pärast pikki arutelusid sellel teemal paari viimase päeva jooksul sai mulle aga mõndagi selgeks. Ma oleksin tahtnud näha enamasti. Teil on õigus, me oleksime võinud muudatusettepaneku esitada. Ent olgem üksteise suhtes ausad: me teame, kuidas asjad edasi lähevad, ja sellepärast otsustas meie fraktsioon muudatusettepanekut mitte esitada. Ma pean selle kõigepealt ise teadmiseks võtma.

Lambert van Nistelrooij (PPE). – (NL) Lugupeetud juhataja! Erakordne aeg nõuab erakordseid meetmeid. Täna sai tõeks sinise parlamendi kauane unistus lihtsustatud menetlusest ja kiiremate tulemustest. Mida me aga lõpuks soovime, on töökohtade säilitamine ja uute loomine, nagu härra Hahn ütles. Sellel nädalal avaldati mõningad arvud, mis näitavad ühtekuuluvuspoliitika saavutusi: eelmisel perioodil loodi 1,4 miljonit uut töökohta. Euroopa vahendeid saab nüüd kasutada kiiremini ja lihtsamalt ja mitte ainult suurte, vaid ka väiksemate projektide puhul, et me saaksime jätkuvalt edendada uuendustegevust, keskkonnakaitset, linnade arengut jms.

On üks punkt, mida parlament ei toetanud, ja selleks oli ettepanek loobuda kaasrahastamisest. See ohustaks meie süsteemi – milles annavad riiklikud ja kohalikud ametiasutused ning võimalusel ka üksikisikud oma osa ühistesse piirkondliku ja linna arengu projektidesse – ühte alustaladest. Nüüd peame me keskenduma rahastamise tagamisele veidi pikema perioodi vältel – kahe aasta asemel kolm aastat –, mille suhtes te aga olite nõus. Seega on raha võimalik endiselt kasutada, kaasrahastamine on samuti võimalik ning hea külg on ka see, et hilinemise korral saame me ikkagi lubada neid väärtuslikke projekte jätkata. See ei tähenda seda, et raha võetakse piirkondadelt ära, üldsegi mitte – see tähendab seda, et raha kasutatakse. See on kava, mille me töötasime välja 2007. aastaks. Mul on härra Hahnile küsimus: kas sellele heale eeskujule ei võiks lisanduda veel mõni? Miks mitte kasutada sama kava ka 2008. ja 2009. aasta puhul? See oleks väga hea samm. Kas te saate sellele vastata?

Ja lõpetuseks, me võiksime näidata teataval määral üles solidaarsust. On riike, mis ei kasuta neile eraldatud Euroopa Sotsiaalfondi vahendeid ära, vaid jätavad ligikaudu 30–40% neist kasutamata. Miks ei näidanud nad üles solidaarsust ega kandnud neid vahendeid üle teistele riikidele? See on täiesti lubatud ning võimaldaks neil riikidel taas jalule tõusta. See oleks olnud tõeline solidaarsus, kuid kahjuks seda ei juhtunud. Sellepärast olen ma üsna positiivselt meelestatud, vähemasti raportööri suhtes. See menetlus on võtnud nüüd aega üheksa kuud ning ma mõtlen, nagu ka proua Krehl juba ütles, et kas ei oleks võimalik viia see lõpule parlamendi, nõukogu ja komisjoni järgmise ühise läbirääkimistevooru jooksul?

Pat the Cope Gallagher (ALDE). – (GA) Lugupeetud juhataja! Alates 1973. aastast on minu kodumaa saanud Euroopa Liidu struktuurifondidest ja Ühtekuuluvusfondist umbes 18 miljardit eurot. Aastate jooksul on ühtekuuluvuspoliitika täitnud olulist osa liri majanduse arengus ja elavdamises. Kui me püüame võidelda töötuse vastu Iirimaa ja mõistagi ka kogu Euroopas, on eriti oluline roll Euroopa Sotsiaalfondil.

Alates 1973. aastast, kui Iirimaa ühines Euroopa Liiduga, on riik saanud Euroopa Sotsiaalfondist toetust rohkem kui 7 miljardit eurot.

– Neid vahendeid on kasutatud peamiselt selleks, et võidelda töötusega noorte ja pikaajaliste töötute hulgas. 2007.–2013. aastaks koostatud inimressursi arendamise rakenduskava raames saab Iirimaa Euroopa Liidu Sotsiaalfondist 375 miljonit eurot. Selle kava kogu eelarve on 1,36 miljardit eurot.

Neid vahendeid kasutatakse selleks, et korraldada koolitusi töötutele, erivajadustega inimestele, varakult koolist väljalangejatele ja ühiskonnast tõrjutud inimestele. Me elame üleilmastumise ajastul. Reageerimaks probleemidele ja võimalustele, mis üleilmastumine Iirimaa tööjõule tekitab, toetatakse Iirimaa Euroopa Sotsiaalfondist ka elukestva õppe koolitusi, mida on võimalik kohandada üleilmastunud tööturu tegelikele vajadustele. Seega on praegune majandus- ja finantskriis tõestanud, kui oluline ja väärtuslik on see fond, nimelt Euroopa Sotsiaalfond.

Kay Swinburne (ECR). – Lugupeetud juhataja! Üldiselt näib, et sellel raportil on mõned väga head eesmärgid – aidata Euroopa fondide kaudu neid ELi liikmesriike, keda majandus- ja finantskriis on rängalt mõjutanud. Hea on see, et sellega tahetakse vähendada survet liikmesriikide eelarvetele, sest seda avaldatakse neile kõikidest külgedest. Nii projekti künnise vähendamine kui ka menetluse lihtsustamine, aga ka nõusoleku saanud projektide eelarvastamine aitavad majandust kiiresti elavdada.

Kui Euroopa seisab vastamisi töötuse määraga, mis on suurem kui 10%, paljudes liikmesriikides isegi märksa suurem, ning kui majandus näib visalt koguvat hoogu, peaksid liikmesriigid paljutki ette võtma, et riigi rahandusele uuesti jalad alla saada. Nimetatud raport on aga üsna pealiskaudne ega näi suurt osa neist käsitlevat.

Samas on selles ka üks ettevaatusele kutsuv punkt – nimelt mõte, et liikmesriigid ei peaks enam projekte oma vahenditest kaasrahastama, näib olevat väga ohtlik. Suure osa projektides kasutatud Euroopa vahendite arvestus on puudulike kontrollimeetmete tõttu juba niigi ebakorrektn. Liikmesriigi seaduslike huvide kaotamine omavahendite sihipärase kasutamise tagamiseks ei tohiks ahvatleda neid kurjasti kasutama.

Meil tuleb teha nii, et kaasrahastamise kriteeriumide lihtsustamine ei vähendaks aruandekohustust. See probleem iseenesest ei mõjuta aga tõenäoliselt kuigi palju minu valijaid Walesis, sest kui Euroopa Liit saab oma tahtmise, ei ole meil pärast 2013. aastat enam raha, mida kasutada pooleliolevates projektides, mida Euroopa vahenditest nii heldelt praegu kaasrahastatakse. Sest ehkki see on õige, et mõned uutest liikmesriikidest on vaesemad kui vanad ning seega vajavad nad eriotstarbelist abi, tähendab Ühendkuningriigi tohutu võlg ja minu piirkonna Walesi väga väike SKP inimese kohta, mida võrreldi hiljuti Rwanda majanduslike näitajatega – justkui see midagi aitaks – loodetavasti seda, et seda ei unustata. Minuni jõudsid kuuludused, et

kaalutakse niisuguste piirkondade nagu Walesi abikõlbmatuks tunnistamist ning ma loodan, et tulevikus liigitatakse meid üleminekuvahendite saajate hulka.

Andrey Kovatchev (PPE). – (BG) Lugupeetud volinik! Kõigepealt soovin ma avaldada kiitust härra Kirilovile tema raporti eest. Mul on hea meel mis tahes tegevuse üle, mis kindlustab Euroopa solidaarsusfondide vahendite õiguspärasest kasutamist ja aitab sellele kaasa, ning ma toetan niisugust tegevust. Euroopa Liit ei saa lubada endale seda, et ELi kodanikud võrdlevad teda vulkaaniga, mis purskab bürokraatia tuhka, mis uhub vihmana alla sadades minema soovi vähendada Euroopa piirkondade vahelist ebavõrdsust. Struktuurivahendeid, mille abil soovime me saavutada majanduslikud, sotsiaalsed ja poliitilised eesmärgid, on raske, isegi võimatu kasutada. Ma usun, et menetlust lihtsustavaid muudatusi ei tule vaadata mitte ainult praeguse kriisi taustal, pikaajalises plaanis peavad need hõlbustama ka ligipääsu Euroopa Liidu solidaarsusvahenditele.

Ma arvan, et vaatamata viivitusele pakub Euroopa Komisjoni esitatud ettepanek koos käesolevas raportis toodud muudatustega liikmesriikidele ja peamistele abisaajatele paremaid võimalusi parandada oma olukorda praeguse kriisiga toimetulekuks. Ma soovin rõhutada, kui oluline on muudatus 2007. aastaks ette nähtud vahendite kasutamise tähtaja edasilükkamise kohta. See annab kõikidele liikmesriikidele, sealhulgas ka Bulgaariale, kus vahendite kasutamise määr on ikka veel väga madal, võimaluse viia ellu projekte vahendite abil, millest muidu oleks ilma jäädud. Me peame pöörduma nii piirkondlike ja kohalike ametiasutuste kui ka kõikide sidusrühmade poole ning paluma neil tungivalt neile antud teist võimalust ära kasutada. Ma usun, et paindlikkus, mida raportis toonitatakse, pidades silmas vahendite kasutamist edendavate programmide rakendamist, on õige käsitlusviis, kui tulevikus erastamispoliitikat kujundatakse.

Mis puudutab struktuurifondide kasutamise halduseeskirjade lihtsustamist, siis selle raportiga püütakse õigesti leida sobivat tasakaalu, et ühest küljest aidata koordineerida projekte võimalikult palju Euroopa vahendite abil ning teisest küljest kontrollida nende vahendite kasutamist. Määruste läbivaatamine peab aitama tagada suurema läbipaistvuse Euroopa kodanike ja maksumaksjate jaoks, aga ka luua liikmesriikide jaoks tingimused, mida neil on võimalik täita. Kogu selle protsessi jooksul ei tohi me unustada kõige olulisemat eesmärki, milleks on võrreldavate sotsiaalsete ja majanduslike tingimuste saavutamine kogu Euroopa Liidus.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Alates majanduskriisi puhkemisest on Euroopa Liitu mitmel korral kritiseeritud selle pärast, et ta ei suuda asjakohaselt reageerida kriisilukorrale. Minu arvates aitavad praegune arutelu ja härra Kirilovi suurepärase raport seda väidet väga hästi kummutada, sest need näitavad, et Euroopa Liit suutis siiski kriisile reageerida. Ma ei mõista kolleege, kes kardavad, et menetluse lihtsustamine tähendab seda, et eeskirju ei järgita, sest ühtekuuluvuspoliitika suur väärtus just selle korrektses järelevalvemehhanismis seisnebki. Seepärast ei peaks keegi selle pärast muretsema. Ja kui minu kolleegid seda teevad, siis ma loodan, et nad ei tee seda solidaarsuse puudumise pärast nende liikmesriikide suhtes – näiteks minu kodumaa Ungari suhtes –, kes nende arvates ei kasuta nimetatud vahendeid asjakohaselt. Me kasutame neid tõepoolest asjakohaselt. See arutelu on oluline ka sellepärast, et annab kinnitust ühtekuuluvuspoliitika vajalikkuse kohta. Mul on hea meel, et härra Hahn ja härra Ciolos on siin. Mulle valmistab muret see, et härra Barroso esimeses dokumendis isegi ei mainita ühist põllumajanduspoliitikat ning et ühtekuuluvuspoliitikat on puudutatud vaid põgusalt, ehkki need on äärmiselt olulised ühtekuuluvuse ja töökohtade loomise jaoks, teisisi öeldes ELi 2020. aasta strateegia uute eesmärkide saavutamiseks. Seetõttu tulebki ühtekuuluvuspoliitikat nõrgendamise asemel tugevdada.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Lugupeetud juhataja, austatud volinik, head kolleegid! Igasuguste nii ühenduse kui ka riiklikul tasandil tehtud õigusraamistike muudatuste tõttu, millega tahetakse käsitleda kriisi tagajärgi, on kriisi mõju reaalmajandusele ja tööturule praegu väga tugevalt tunda. Suur töötus avaldab liikmesriikide majandusele ränka mõju, kuid siiski on vahendite saamine väga keeruline.

Ühtekuuluvuspoliitika kavade tõhus rakendamine on hädavajalik, sest sellega edendatakse märkimisväärselt reaalmajanduse toetamist 2007.–2013. aastani eraldatud 347 miljardi euro abil. Lisaks sellele tuleb püüda aidata kriisis enim kannatada saanud abisaajaid, et kiirendada rahavoogusid, millest rahastada investeerimist liikmesriikide piirkondadesse. Minu arvates on üks olulisemaid muudatusi, mis tehti, võimalus rahastada mitmesuguste kavade seast ühte kõige olulisemat projekti niisuguste projektide puhul, mis hõlmavad mitut piirkonda.

Ma soovin avaldada kiitust raportööri tehtud töö eest. Samas teeksin aga ühe märkuse, nimelt, et ehkki raportit oodati ammu, kulus selle valmimisele siiski kaua aega. Minu arvates peaksime otsima lahendusi ning pöörama eesmärkidele palju rohkem tähelepanu, et ära hoida olukordi, kus suurepärase meetmetega

viivitatakse liiga kaua. Halduskorra üldine lihtsustamine aitab edendada kõnealuste vahendite kasutamise võimet ja seda ka riikides, millel sellega raskusi on, teisisi öeldes minu kodumaal Rumeenias. Vulkaanipurse tekitas maailmas kaose viie päevaga ning võib põhjustada veel ühe kriisi. Kui kaua läheb meil aega, et suudaksime sellele reageerida? Ent mulle sai selgeks üks asi – me peame tegema otsuseid tunduvalt kiiremini.

(Aplaus)

Monika Smolková (S&D). – (SK) Ma soovin kõigepealt kiita raportööri härra Kirilovi tema töö eest. See on väga hea, et majanduskriisile reageerimiseks on Euroopa institutsioonid otsustanud kiirendada regionaalarenguprojektide rahastamist ja struktuurifondide kasutamise eeskirju. Samuti pikendati 2007. aastal kinnitatud ELi vahendite kasutamise tähtaega, et anda liikmesriikide selleks rohkem aega.

Slovakkias on meil kõnekäänd, et kiire abi on kahekordselt tõhus. Majanduskriisis enim kannatada saanud liikmesriigid ootavad kannatamatult täna arutlusel olevat määrust. Komisjon esitas esimese eelnõu juba eelmise aasta juulis. Meie ei langeta otsust enne maikuud. Kogu õigusloomeprotsess on kestnud tänaseni üheksa kuud. Võib-olla on aeg hakata mõtlema sellele, et teatavate konkreetsete juhtumite tarbeks töötada välja lihtsam ja lühiajalisem õigusloomeprotsess.

Kriis, töötus, vaesus ja süvenevad piirkondlikud lõhed on just nimelt niisugused juhtumid, mille puhul on vajalik tegutseda kiiremini ja paindlikumalt. Raske on selgitada töötutele, et meil kulub kolmveerand aastat selleks, et võtta vastu õigusakt, mis peaks neid praegu, raskel ajal aitama.

Pascale Gruny (PPE). – (FR) Lugupeetud juhataja, austatud volinik, head kolleegid! Me väljendame täna üksmeelselt heameelt härra Kirilovi raportis välja pakutud meetmete üle, millega lihtsustatakse struktuurivahendite andmise korda.

Siiski olen ma parlamendi Euroopa Sotsiaalfondi käsitleva tööühma esimehena nõrkinud selle üle, kui kaua on praegu käimasolev läbivaatamismenetlus kestnud. Komisjon tegi esialgse ettepaneku 2009. aasta juunis. Ehkki selle läbivaatamise eesmärgiks oli aidata liikmesriikidel võidelda majandus- ja sotsiaalkriisi vastu, läks nõukogul kokkuleppe saavutamiseks aega kuus kuud. See on vastuvõetamatu. Tõsi on, et õigusloomeprotsessi muudeti vahepeal, et anda parlamendile samasugused volitused nagu nõukogul on. Euroopa Liidu valitud esindajatena ei saa me aga avalikkuse ees neid viivitusi õigustada.

Ma teen nüüd väikese kõrvalepõike, et väljendada heameelt selle üle, et parlament näitas üles vastutustunnet ja nõustus nõukogu seisukohaga nii palju kui võimalik, et menetlus rohkem ei viibiks. Ma soovin aga veel kord väljendada pettumust. Me vajame Euroopa Liitu, mis saab kiiresti võtta vastu niisuguseid otsuseid, mis tegelikkuses ka midagi muudavad.

Vaadagem nüüd aga hetkeks tulevikku. Täna välja pakutud lihtsustusmeetmed majanduskriisiga toimetulekuks on head, kuid ma soovin lisada, et need oleksid võinud olla veelgi edasipüüdlikumad, kui praeguse, 2007.–2013. aasta programmiperioodi kehtivad meetmed ei oleks olnud nii kohmakad ja keerulised.

Seega, kui vaadata ettepoole, 2014.–2020. aastaks koostatava mitmeaastase õigusraamistiku läbirääkimisi, siis ma kutsun Euroopa Parlamenti üles näitama julgust oma ettepanekutes struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi haldus- ja rakenduskorra lihtsustamise kohta.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Ma soovin samuti väljendada tänu härra Kirilovile raporti eest ning mul on kahju, et ta ei saa täna siin olla.

Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi mehhanismide lihtsustamine on hea mõte ning see avaldab ka kuludele head mõju. Ajal, mil neid vahendeid kasutatakse ka kriisiga toimetulekuks, tuleb meil väljamakseid teostavatele asutustele luua niisugused tingimused, et nad saaksid kasutada ära kogu raha. Meie niisugune meede aga tähendab ka seda, et üks ettekääne on vähem.

Üks ettekääne vähem – kellel? Näiteks Ühtekuuluvusfondi vahendeid kasutavatel piirkondadel, kes sageli ei suuda neid kõiki ära kasutada, kuid süüdistavad siiski Euroopa menetluste sihipäratut olemust ja ülemäärast bürokraatiat selles.

Nüüd seda ettekäänet enam ei ole. Nüüd on kõikide Euroopa vahendite jaotamise eest vastutavate asutuste jaoks loodud tingimused, kus ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Ioan Enciu (S&D). – (RO) Majanduskriisi tagajärgi on olnud tunda alates 2008. aastast. Peamised probleemid, millega me praegu vastamisi seisame, on töötus, elatustaseme langus ja vaesus. Euroopa Liidu poliitikas on püütud pidevalt täiendada ja parandada vahendeid, millega neid tagajärgi käsitleda, ning see hõlmab ka majanduskasvu elavdamist Euroopas. Härra Kirilovi raport on hea näide selle kohta. See on koostatud mõningate komisjoni esitatud suurepäraste ja kiiduväärsete ettepanekute alusel, millega tahetakse lihtsustada taotluste menetlemist ja võimaldada liikmesriikidel pääseda ligi asjaomastele vahenditele.

Mul on hea meel kolleeg Kirilovi raporti üle ja ma toetan seda nii seoses suurtele projektidele antavate summade ühendamise kui ka konkreetsete tehniliste kriteeriumide ja tingimuste kohandamisega, millega aidatakse kaasa saadaolevate vahendite juhtimisele. Need muudatused on kooskõlas Euroopa 2020. aasta strateegiaga, milles edendatakse töökohtade loomist ja toetatakse investeerimist keskkonnakaitsesse.

Sidonia Elżbieta Jędrzejewska (PPE). – (PL) Lugupeetud juhataja, härra Hahn! Elukõnelejad rääkisid juba ühtekuuluvuspoliitika headest külgedest ning ma ei soovi neid siin korrata. Ma tahan vaid rõhutada, et ühtekuuluvuspoliitika on kasulik ka minu kodumaale Poolale ja minu piirkonnale Suur-Poolale. Mul on väga hea meel selle üle ning seega toetan ka määruse muudatust. Mul on hea meel pideva püüdluse üle suurendada ühtekuuluvuspoliitika vahendite kasutamise võimet. Selleks, et vahendite rakendamine ja kasutamine oleksid tõhusamad, tuleb nimetatud poliitika elluviimist reguleerivat õigusakti pidevalt lihtsustada ja liberaliseerida. Seega tähendab minu jaoks see määrus järgmist sammu lihtsustamise suunas. Ma olen sellega rahul. Ma soovin veel öelda, et niisugune püüdlus peab olema järjepidev. Meil tuleb võidelda liigse bürokraatia vastu kogu aeg ning me peame pidevalt püüdma tagada, et õigusakt oleks abisaajatele soodne.

Othmar Karas (PPE). – (DE) Lugupeetud juhataja, härra Hahn! Ühtekuuluvuspoliitika on oluline poliitiline tööriist. See annab meile võimaluse võidelda kriisi vastu, stimuleerida nõudlust lühiajaliselt ning samas investeerida pikaajalise majanduskasvu ja konkurentsivõime tagamisse. Oluline on öelda selgelt välja, et ühtekuuluvuspoliitika, eriti ettemaksed ja kiirem rakendamine kohalikul tasandil 2009. aastal aitasid märkimisväärselt edendada ostujõudu, mis elavdas majandust ja aitas piirata eratarbimise vähenemist. Ühtekuuluvuspoliitika on oluline osa ka Euroopa 2020. aasta strateegiast. Seepärast ma ei mõista, miks teie kaasvolinik Olli Rehn sidus karistusmehhanismid ühtse finantsturu eeskirjade eiramise eest regionaalpoliitika piirangutega.

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Marie-Thérèse Sanchez-Schmid (PPE). – (FR) Lugupeetud juhataja, austatud volinik, head kolleegid! Kirilovi raporti hääletus toimub järgnevate nädalate jooksul ning mul on selle üle hea meel, sest vajadus tegutsemise järele on suur.

Avalikkus ja meie valitud esindajad on oodanud nüüdseks ligikaudu aasta tõelisi ja püsivaid ühtekuuluvuspoliitika meetmeid, mille abil reageerida kriisile. Riikliku ja kohaliku tasandi osalejad on kulutanud terve aasta selleks, et nõuda Euroopa vahendite väljamaksmisel suuremat paindlikkust ja kohanemisvõimet.

Täna, mil parlament vahetab mõtteid uute meetmete üle, millega tahetakse Ühtekuuluvusfondi vahendite kasutamine läbipaistvamaks muuta, vajame me rohkem kui kunagi varem seda, et meie püüdlused neid nõudeid lihtsustada oleksid tulemuslikud. Kirilovi raport on esimene samm selle lihtsustamise suunas. See peab soodustama järgnevate koostamist, sest kaalul on Euroopa tegevuse usaldusväärsus ja nähtavus igapäevaelus.

Raport on ka praegusel ajal, kui Euroopa ühtsuses kaheldakse, hea tõestus meie solidaarsuse kohta nende liikmete jaoks, kes vajavad seda koos nende olukorraga kohandatud meetmetega. Praegusel süngel ja murederohkel ajal võib Kirilovi raport mõjuda lootuskiirena. Ma loodan, et see raport ei jää ainsaks selliseks.

Johannes Hahn, komisjoni liige. – (DE) Lugupeetud juhataja, daamid ja härrad! Ma soovin kõigepealt tänada kõiki, kellel õnnestus siia parlamenti kohale jõuda – kas siis lähedalt või kaugelt – selle eest, et nad näitasid üles suurt pühendumist selles arutelus. Ma soovin teid tänada, sest te toetasite nii ulatuslikult ühtekuuluvuspoliitikat ja näitasite, et see võimaldab meil aidata meie piirkondi ja inimesi, kes seal elavad. Tõehhist pärit parlamendiliige viitas ütlusele, et kiire abi on kahekordselt tõhus. Ma ütleksin, et see on euroopalik hoiak. Vaatamata kõikidele raskustele ja eksimustele pidasime me algatuses sellest põhimõttest kinni.

Minu lühike vastus proua Schroederile on: te ei peaks muretsema selle pärast, et kontrollimehhanism kannatab lihtsalt sellepärast, et me sageli mõlemat valdkonda hõlmavate projektide künnised ühtse hindamise

eesmärgil ühtlustasime. Kontrollimehhanismid on olemas ka kohalikul ja riiklikul tasandil. Just sellele põhimõttele rajanebki ühine juhtimine. Meie tegevust reguleerivad ka muud eeskirjad, näiteks riigihangete ja riigiabi andmise süsteemi omad. Ka need hõlmavad teatavaid tähtaegu, millest meie, regionaalpoliitikud ei saa lihtsalt mööda vaadata.

Mis puudutab N+3 reegli laiendamist, siis ma usun, et me peaksime võtma väga range hoiaku. Me peame tagama selle, et eeskirju ei lõdvendataks ning et piirkonnad ei mõtleks, et nad saavad rahulikult jõude olla. Selle asemel peavad nad endale eesmärgiks seadma saadaolevate vahendite kasutamise.

Kas te võiksite palun proua Swinburne'ile edasi öelda, et tal ei ole mitte mingisugust põhjust hirmu tunda selle pärast, mis ta esile tõi, kuna eelarve on piisavalt suur. Me tagame saadaolevad piirkondlikud vahendid tulevikus nii Walesile kui ka teistele piirkondadele. Sellepärast ei kiidagi ma heaks seda, et struktuurifondide raha kasutatakse rasketel aegadel selleks, et kohaldada ilmseid sanktsioone, millel niisugusel viisil mingit mõju ei ole.

Täna teid veel kord ulatusliku toetuse eest. Ma tänan teid samas ka regionaalpoliitika peadirektoraadi töötajate nimel, kes tegid väga tublit tööd selles küsimuses.

Karin Kadenbach, *raportööri asendaja*. – (DE) Lugupeetud juhataja! Mul on hea meel edastada kolleeg Kirilovile kõik tänase arutelu kiidusõnad ja heatahtlikud hinnangud. Ma soovin veel kord rõhutada kahte punkti.

Meil on kasutada vaid Euroopa maksumaksja raha ning seepärast tuleb meil teha ligipääs nendele vahenditele nii lihtsaks ja läbipaistvaks kui võimalik. See on selle raporti eesmärk. Samas usun ma ka seda – sellega pöördun ma proua Schroedteri poole –, et me ei peaks eeldama, et liikmesriigid ei tee kõike endast olenevat, et Euroopa õigusaktidest kinni pidada. Just seda lugesin ma tänases arutelus ridade vahelt välja ning ma arvan, et me ei tohiks seda kellegi kohta eeldada. Mina eeldan oma töös, et kõik liikmesriigid ja institutsioonid teevad kõik endast olenevat, et tagada Euroopa vahendite kasutamine tõhusalt ja korrektselt.

Ma soovin teha ka teise märkuse, see on mõeldud proua Swinburne'ile, kuid mitte ainult talle. Küsimus ei seisne heategevuses vaeste piirkondade jaoks. Me toetame piirkondi selleks, et suurendada ostujõudu ja luua töökohti, sest nende piirkondade ostujõud on osa üldisest püüdlusest tagada, et Euroopa saaks hakata taas tootma ja tooteid müüma. See tugevdab siseturgu. Teisiti öeldes, see ei ole lihtsalt üldise solidaarsuse väljendus. Kõik, kes teavad midagi majandusest ja maailmakaubandusest, mõistavad lisaks ühiskondlikust seisukohast ka kaubanduse ja majanduse seisukohast lähtudes, miks me vajame regionaalpoliitikat ning miks me saame seda eriti kriisi ajal kasutada kiire ja tõhusa meetmena kõikides Euroopa piirkondades Euroopa majanduse stimuleerimiseks.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub mai esimese nädala osaistungjärgu ajal.

Kirjalikud avaldused (artikkel 149)

Elena Băsescu (PPE), *kirjalikult*. – (RO) Käesolev raport struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi rakendamise üldmääruse muutmise kohta on Euroopa Liidu kodanike jaoks eriti oluline. Suur hulk liikmesriike, teiste seas ka Rumeeniat, on praeguseni kasutanud Euroopa vahendeid vaid vähesel määral. Paljud kodanikud, ettevõtted ja kohalikud ametiasutused on laitnud keerulist menetlust, millele nad pörkuvad iga kord, kui püüavad taotleda vahendeid oma projektide jaoks.

Selle raporti koostamine näitab Euroopa Parlamendi soovi lahendada sellega seoses esile toodud probleeme. Ma toetan ettepanekuid, millega tahetakse lihtsustada Euroopa vahenditele ligipääsu korda. Tarbetu halduskoormuse ja bürokraatia vähendamine ning selgete eeskirjade kehtestamine aitab tõsta Euroopa vahendite kasutamise määra.

Mul on hea meel nende meetmete üle, eriti praegu, mil liikmesriike mõjutab majanduskriis. Viis Euroopa riiki, sealhulgas ka Rumeeniat, osalevad Euroopa vahendite kasutamise kiirendamise protsessis. Ettemaksete tegemise uue korra rakendamine võimaldab viia lõpule rohkem projekte ja teha seda kiiremini. Lisaks sellele on Rumeeniale eeskirjade muutmine kasulik ka sellepärast, et väheneb oht jääda ilma vahenditest, mis piisavalt kiiresti rakendust ei leia.

Alain Cadec (PPE), *kirjalikult*. – (FR) Majanduskriis on näidanud, et raskustes erasektori toetuseks on vaja riiklikku sekkumist. Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika täidab selles olulist osa. Tagades finantstoetuse

neile, keda majanduslangus mõjutanud on, kujutavad struktuurifondid endast majandustegevuse stimuleerimise hooba.

Siiski on ligipääs Euroopa vahenditele paljude võimalike abisaajate jaoks jätkuvalt raske. Menetlus on keeruline ning viivitused liiga suured, ehkki kriisi olemus nõuab lihtsaid ja kiireloomulisi meetmeid.

Seda selgitamise vajadust silmas pidades on mul hea meel komisjoni algatuse üle, millega tahetakse lihtsustada struktuurifondide finantsjuhtimist. Mitmesugused esitatud ettepanekud on kooskõlas tõhusama ühtekuuluvuspoliitikaga, mis ei avalda aga ühenduse eelarvele liiga suurt mõju. Mul on hea meel niisuguse praktilise käsitluse üle.

Komisjoni tegevus ei saa aga sellega lõppeda. See reform, mille kriis hädavajalikuks muutis, peab olema Euroopa vahendite juhtimisviisi põhjaliku lihtsustamise esimene etapp. Ühtekuuluvuspoliitika peab muutuma tõhusamaks riikliku sekkumise vahendiks, et tagada majandustegevusele tõeline toetus.

Ramona Nicole Mănescu (ALDE), kirjalikult. – (RO) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Ma soovin avaldada raportöörile kiitust tehtud töö eest. Mul on hea meel selle üle, et nõukogu ja regionaalarengukomisjon kokkuleppe lõpuks heaks kiitsid. Ma usun, et meie jaoks on äärmiselt oluline see raport võimalikult kiiresti vastu võtta, et me saaksime finantskriisi tagajärjel enim kannatada saanud liikmesriikidele majanduse elavdamiseks vajalikku toetust. Üks põhipunkte, mis siin raportis esile on toodud, on Euroopa vahenditele ligipääsu ja nende rakendamise korra lihtsustamine. Me vajame meetmeid, mis aitavad kaasa majanduse kiirele elavdamisele, eriti praeguses majanduskriisis.

Sellest tulenevalt arvan ma, et 2% suurune ettemakse Euroopa Sotsiaalfondist ja 4% suurune ettemakse Ühtekuuluvusfondist on ideaalne lahendus märkimisväärsete likviidsusprobleemidega liikmesriikide jaoks, sest võimaldab neil saada järjepidevat abi. Euroopa Sotsiaalfondi vahendid peaksid aitama elavdada oluliselt kriisi tagajärjel enim kannatada saanud liikmesriikide majandust, võimaldades neil säilitada töökohti, parandada kutsekvalifikatsioonide taset ja sellest tulenevalt hoida ära ja vähendada töötust.

Georgios Stavrakakis (S&D), kirjalikult. – (EL) Ma soovin kõigepealt avaldada kiitust raportöörile Evgeni Kirilovile ja kõikidele meie parlamendikomisjoni liikmetele, sest tänu nende järjekindlusele ja otsustavusele saame me täna seda teemat siin arutada ja minna otse edasi selle erakordselt olulise raporti vastuvõtmisega, raiskamata selleks rohkem väärtuslikku aega. Ma soovin rõhutada, kui olulist rolli täitsid muudatusettepanekud assigneeringute kasutamise suurendamisel, bürokraatia vähendamisel ja eeskirjade lihtsustamisel, muutes rahastamise mõju majandusele tervikuna maksimaalseks ja aidates seega mitmekordistada kodanike saadavat kasu. Oma sõnavõtus tõi volinik Hahn väga õigesti esile, et hoolimata sellest, et see on võib-olla kõige edukam Euroopa poliitika, on ühtekuuluvuspoliitikal nii pooldajaid kui ka vastaseid. Täna arutlusel olevate muudatuste vastuvõtmine on oluline samm, kuid veelgi rohkem on vaja, et Euroopa Komisjon astuks viivitamatult järgmise sammu: esitaks oma seisukoha tulevase ühtekuuluvuspoliitika kohta ning sealhulgas ka oma mõtted ja ettepanekud raamistiku, toimimise ja pädevuste vajalike muudatuste, uute vahendite jms kohta.

kirjalikult. – Praegu on viimane aeg astuda see järgmine samm, enne kui uued alusetud dokumendid välja ilmuvad.

15. Erimeetmed põllumajandusturgude jaoks (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu suuliselt vastatava küsimuse üle, mille esitas komisjonile põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni nimel Paolo De Castro erimeetmete kohta põllumajandusturgude jaoks (O-0036/2010 - B7-0208/2010).

Kuna Paolo De Castrot ei ole kohal, on sõna herra Stéphane Le Follil, kes teda asendab.

Stéphane Le Foll, küsimuse esitaja asendaja. – (FR) Lugupeetud juhataja! Niisiis peame meie lõpetama täna õhtused arutelud ning kell on tõepoolest juba palju. Ma soovin kõigepealt põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni esimehe Paolo De Casto nimel vabandada, et ta ei saa täna õhtul siin meiega olla ning põhjust te juba teate. Nagu teistel parlamendiliikmetel, ei olnud ka temal võimalik kodumaalt lahkuda ja Strasbourgis meie aruteludest osa võtta.

Küsimus, mille pärast me mures oleme, tuleneb kogu põllumajandussektorit tabanud üldisest kriisist. Teadaolevalt on meil praegu kriis ning see väljendub eeskätt hindade ja põllumajandustulude vähenemises, mis mõjutab nii teraviljatootjaid kui ka karjakasvatajaid, olenemata sellest, kas tegemist on sea- või

veisekasvatusega, ja – seda ütlen ma Paolo De Castro nimel – ka oliiviõlitootjaid, ning mille tõttu kannatavad ja on kannatanud eriti rängalt piimatootjad.

Olles vastamisi selle kriisi ja hinnalangusega, on iseenesestki selge, et parlamendi põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon soovib komisjonilt teada, mida me saame kriisiga toimetulekuks praegu ja mida tulevikus ette võtta ja eelkõige seda, milliseid meetmeid saab lähikuudel võtta, et toetada põllumajandustootjaid ja muuta põllumajandusturud stabiilsemaks.

Esimene küsimus, mida ma soovin volinikult küsida, puudutab konkreetsemalt piimasektori kriisi: milline on olukord parlamendi ja nõukogu poolt piimasektori kriisi lahendamiseks vastu võetud meetmetega, eriti kokku lepitud kuulsa 300 miljoni euro suuruse piimafondi kohaldamisega? See on esimene küsimus, sest ma arvan, et kui me teeme õigusloomega seotud otsuseid, siis me peame teadma, kuidas neid kohaldatakse.

Nagu ma ütlesin, mõjutab hinnalangus ja turgude sügav kriis kõiki põllumajandustootjaid. Sellest lähtuvalt tekib mul küsimus, millele me püüame ka vastust leida, n-ö turu reguleerimise ja selle kohta, kuidas me saame vähendada kurikuulsat hindade kõikumist.

Mitte keegi, eriti põllumajandustootjad, ei kurda, kui hinnad tõusevad. Hinnatõusu kardavad Euroopa tarbijad, sest see vähendab nende ostujõudu ja nende võimalusi osta põllumajandustooteid.

Kui aga hinnad on madalad ja langevad pikka aega, siis sellega karistatakse tootjaid, sest nende sissetulek väheneb, kuid eelkõige – ja see on kõige ohtlikum Euroopa põllumajanduse jaoks – väheneb nende võime investeerida ja valmistada tulevikuks. Põllumajandussektor on väga keeruline sektor, kus investeringud täidavad sisulist osa, kuid nendelt kasumi saamine võtab pikka aega. Meil tuleb hinnad stabiliseerida.

Volinik, põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni ja tema esimehe Paolo De Castro küsimus koosneb kahest osast:

kõigepealt see, et te nimetasite paljusid piimandusega seotud meetmeid, mida hakatakse rakendada enne aasta lõppu. See on oluline. Kas te saate neid täpsustada? Teiseks on olemas konkreetsed meetmed, mida tuleb võtta kõikidel turgudel, mitte ainult piimatoodete turul.

Ja lõpetuseks, küsimus, mida me soovime teilt küsida on: kuidas on komisjonil kavas prognoosida ja ära hoida neid hinnalangusi keskpikas plaanis? Millist turu reguleerimise mehhanismi saab kasutada selleks, et vähendada järske tõuse ning eriti järske hinnalangusi? Mille kallal komisjon praegu töötab ja milline on tema seisukoht selles küsimuses?

Need on kolm elementi, mida ma soovisin esile tuua: piimafond, piimasektori kriisi väljavaated ja üldisemalt, kuidas kavatseb komisjon lahendada hindade kõikumise ja hinnalanguse probleemi.

Dacian Cioloș, komisjoni liige. – (FR) Lugupeetud juhataja! Kõigepealt soovin ma tänada Paolo De Castrot ja Stéphane Le Foll'i põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonist selle eest, et nad esitasid need probleemid sinne parlamendi arutelude päevakorda.

See on tõsi, ka mina pean tunnistama, et põllumajandustootjate tulu vähenes 2009. aastal märkimisväärselt ning see oli üksnes 2008. aastal alguse saanud suundumuse jätkumine. Seega on tegemist olukorraga, millega me Euroopa turul harva kokku oleme puutunud. See toimub rõõpselt maailmaturu järjest suurema avanemisega ja samuti avaldavad sellele mõju ühise põllumajanduspoliitika hiljutised reformid.

See kriis on mõjutanud iseäranis piimasektorit. Eelmisel aastal nägime, kuidas sektori tootjad, eriti nendes maapiirkondades, kus piimatootmine täidab lisaks põllumajandussektorile olulist osa ka majandustegevuses ja tööhõives üldiselt, pidid toime tulema väga raske olukorraga.

Seda silmas pidades võttis Euroopa Komisjon eelmisel aastal meetmeid ja kehtestas kõigepealt turusekkumise mehhanismid, millega peatada hinnalangus. Turusekkumiste rahastamiseks eraldati märkimisväärsed summad – rohkem kui 400 miljonit eurot. Nagu aga Stéphane Le Foll esile tõi, võeti 300 miljonit eurot kasutusele selleks, et võimaldada liikmesriikidel aidata piimasektoris enim kannatada saanud tootjaid.

See otsus tehti seega eelmisel aastal. Sellega anti liikmesriikidele võimalus määrata kindlaks vahendite jagamise kriteeriumid, suunates need eeskätt nendele tootjatele, kes neid enim vajasisid.

Ma juhin tähelepanu sellele, et kriteeriumid kehtestasid liikmeriigid ning need ei vajanud komisjoni heakskiitu. Liikmesriigid olid kohustatud üksnes komisjoni teavitama sellest, millised kriteeriumid nad valinud olid.

Ma võin teile öelda, et minule teadaolevalt teavitasid kõik liikmesriigid komisjoni oma otsusest asjaomaseid meetmeid võtta. Seega määrasid nad kindlaks kriteeriumid, mille alusel neid vahendeid jagatakse, ning toetuste jagamisega võib alustada. Vahendite jagamiseks on liikmesriikidel aega kuni juunikuuni.

Seega, nagu ma ütlesin, oli esimeseks etapiks turgudesse sekkumine, et viia nad uuesti tasakaalu. Ma arvan, et praegune olukord näitab meile, et see sekkumine on olnud tulemuslik, sest hinnad on stabiliseerinud. Kõikumisi ikka veel mõistagi on, kuid need on mõistlikud ja jäävad turu tavapärasesse piiridesse. Teiseks on olemas toetusmeetmed, mis jõuavad tootjateni üsna varsti. Need on niisiis meetmed, mis on juba võetud.

Ma soovin väga korrata seda, mida ma hiljuti parlamendi põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonis ütlesin: ma loodan, et volinikuna kasutan ma ära eelmisel aastal selles konkreetses olukorras saadud kogemusi. Ma ei soovi oodata kuni ühise põllumajanduspoliitika 2013. aasta reformini, kui me tuleme siia kindlasti kogu põllumajandussektori jaoks põhjalikumate vastustega. Ma ei hakka ootama kuni ühise põllumajanduspoliitika 2013. aasta reformi lõpuleviimiseni, et teha piimasektori kohta konkreetseid ettepanekuid järelduste põhjal, milleni jõudis eelmisel aastal kriisi ajal loodud kõrgetasemeline töörühm, mille töö on praegu pooleli. Töörühm tutvustab oma töö tulemusi juunis.

Kohe pärast seda, juulis, teen ma põllumajandusministrite nõukogule ning parlamendi põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonile ettepaneku korraldada nende töö tulemuste põhjal arutelu. Seega, tulen ma siia enne sügist või aasta lõppu ettepanekutega, mis võimaldavad meil niisuguseid kriise prognoosida ja nii palju kui võimalik neid ära hoida – eriti piimasektoris, sest see sektor on olnud kõige raskemas olukorras – ja pakkuda seega välja lahendused nii lühiajalises kui ka keskpikas ja pikaajalises plaanis.

Mõistagi arvestame me seda kõike ka teiste põllumajandussektorite puhul, millesse meil tuleb sekkuda. Võib-olla saan ma nüüd kasutada võimalust ja rääkida veidi sellest, millised on järgmised sammud pärast tänast arutelu.

Komisjon jälgib hoolikalt teiste sektorite turgude arengut. Kasutades sekkumismeetodeid, mis praegu meie käsutuses on, s.o turusekkumise mehhanismid, mida kasutatakse eeskätt turvaabinõuna, teeme me kõik endast oleneva, et hoida ära niisuguse olukorra kordumine, millesse piimasektor sattus.

Täna teid väga. Ma kuulan hoolikalt teie küsimusi ja tähelepanekuid ning võtan lõpus veel kord sõna, et mõningaid neist selgitada.

Peter Jahr, *fraktsiooni PPE nimel.* – (DE) Lugupeetud juhataja, austatud volinik, head kolleegid! Põllumajanduspoliitika põhjalik ümberkorraldamine nii, et selles keskendutaks rohkem turumajandusele, on õige käsitlusviis. Otsus tihendada Euroopa põllumajanduse ja maailmaturu vahelisi seoseid on samuti õige. 2007. aastani või isegi 2008. aasta alguseni olid selle poliitika esimesed edusammud selgelt näha. Euroopa põllumajanduspoliitika oli palju väärtuslikum. Turusekkumist peaaegu ei olnud ning põllumajandustootjate sissetulek kasvas stabiilselt. Nüüd aga näeme me selle ümberkorralduse pahupoolt, mis hõlmab endas suuri hinnakõikumisi, ja põllumajandustootjate sissetulek väheneb. Nii põllumajandustootjad kui ka põllumajanduspoliitika kujundajad peavad tulevikus suutma kaasas käia suurte tootjate hindade kõikumistega ning seda kõikides valdkondades, mitte ainult piimasektoris.

Turul suurte languste tõhusamaks ohjamiseks vajab põllumajanduspoliitika vahendeid, mis võimaldavad tal reageerida kiiresti, järjepidevalt ja ilma ülemäärase bürokraatiata. Seetõttu ma palungi, et niisuguseid meetmeid nagu sekkumised või eksporditoetused ei kaotataks, vaid et need oleksid eelarves märgitud nulliga. Neid vahendeid tuleks kasutada vaid erakorralistes tingimustes, mitte selleks, et turgu püsivalt sekkuda. Kui me aga vajame neid, peavad nad olema kasutamiseks valmis. Lisaks sellele tuleb meil määrata kindlaks põllumajandustootja ameti meetmed, mis loovad turul võrdsust. Need hõlmavad eeskätt tootjarühmade õigusliku seisundi tugevdamist.

Ma loodan, et komisjon täidab oma lubadust kaaluda paremate õiguslaste põhitingimuste kehtestamist ning seejärel võtta vajadusel meetmeid, et vältida põllumajandustootjate ja tarbijate sattumist suurtesse raskustesse.

Marc Tarabella, *fraktsiooni S&D nimel.* – (FR) Lugupeetud juhataja, austatud volinik! Ma toetan teie esimesi samme põllumajanduse ja maaelu arengu volinikuna, sest nii teie kuulamisel ja mitmel muul korral on meil olnud hea kuulda teie soove, sest te olete mõistnud, et hindade äärmiselt suur kõikumine ohustab tõsiselt põllumajandust ja selle tulevikku. Sama kehtib ka põllumajandustootjate kohta, kes ei saa teha enam pikaajalisi plaane. Ilmselt arvestatakse investeeringuid, eriti alles tegevust alustanud tootjate puhul, 20–30 aasta pikkuse perioodi lõikes.

Alles täna kuus kuud tagasi allkirjastasin ma Stéphane Le Folli ja veel mõne kolleegiga seda küsimust ja hindade kõikumist käsitleva muudatusettepaneku, millega taheti vähendada 1% suurendamist. Asjaomane otsus puudutas eeskätt piimatootjaid, sest tegelikult on praegu põllumajanduses ületootmine. Muudatusettepanek lükati tagasi peaaegu 350 häälega 250 poolthääle vastu.

Te ütlesite, et tulevikus kaalume me määruse kehtestamist. Kõrgetasemelise töörühma kohtumised leiavad aset ja nagu ma aru saan, koosneb see valdkonna asjatundjatest ning et lisaks tootjatele on esindatud ka müüjad.

Mulle ei meeldiks see, kui unustatakse ära need osalejad, kes jäävad nende kahe – tootjate ja müüjate – vahele, nimelt töötlejad. Ma loodan, et me ei unusta neid, sest ka tänu neile – ja eelkõige tänu neile – luuakse kasumit. Minu arvates rohkem, kui tänu müüjatele. Seega soovin ma kinnitust, et neid ei jäeta arutelust kõrvale.

Lisaks piimasektorile mõjutab hindade kõikumine ka teisi sektoreid ja ma julgeksin isegi öelda, et hinnad on kõrged. Me peame olema ettevaatlikud – see ei pruugi olla põllumajandusele ilmingimata hea, sest töötlejad – tooraine kasutajad – hakkavad töötlemata teisi tooteid. Kui hinnad normaliseeruvad või langevad, võib juhtuda, et tootjad ei hakka uuesti endist toodet töötlemata.

Volinik, seda arvesse võttes soovin ma teada – ehkki see võib olla veidi ennatlik küsimus –, kas teil on tõepoolest kavas tulevikus rakendada tootmise kõiki valdkondi reguleerivaid mehhanisme, mida tootjad kannatamatult ootavad.

Martin Häusling, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Lugupeetud juhataja, austatud volinik! Maal on praegu olukord üsna rahulik, aga mitte sellepärast, et põllumajandustootjad on rahul, vaid sellepärast, et paljud neist on praegu äärmiselt nõrduinud. Me ei saa neid kõiki ninapidi vedada, öeldes, et me leiame põllumajanduskriisile sisulise lahenduse 2013. aastal. Me peame neile andma vastuse kohe. Me oleme selles suhtes üksmeelel. Protestijad võivad minna väga kiiresti uuesti Brüsselisse, seega tuleb meil leida mingisugunegi lahendus.

Piimasektor vajab põhjalikku muutust. Ma viibisin kõrgetasemelise töörühma konverentsil ning minu arvates olid piimasektori kriisile välja pakutud lahendused huvitavad, kuid kaugeltki mitte piisavad. Kui poliitikat tuleb muuta, tuleb seada kahtluse alla hiljutine eeskirjade kaotamise otsus. Selle protsessi lõpus võime me öelda, et kvootide kaotamine ei lõppenud mitte pehme, vaid kõva maandumisega. Meil on nüüd hädasti vaja mõelda, kuidas uut poliitikat kehtestada, kuidas seada uued eesmärgid ning kuidas me saame tuua riigi, teisiti öeldes Euroopa Liidu tagasi mängu, et turu eeskirjad oleksid meil selgemad. Turud ei toimi iseenesest. See on vastus finantskriisile ja ka põllumajanduskriisile. Meil tuleb kehtestada reeglid.

Põllumajanduses toimub meil praegu arutu koondumisprotsess. Mulle valmistab suurt muret see, kui ma loen ajalehest, et Inglismaa lõunaosas luuakse põllumajandusettevõttes kuni 8000 lehma pidamiseks, kuid samal ajal tuleb paljud väikesed ebasoodsamas piirkonnas asuvad ettevõttes sulgeda. Need on muutused, millega ei loo me mitte euroopalikku, vaid ameerikalikku põllumajandusmudelit, mis hõlmab järjest suuremaid ettevõtteid ja mis põhjustab lõppkokkuvõttes paljude väikeste piimatootjate kadumise Euroopas. Me peame meeles pidama, et see toob kaasa ka töökohtade kadumise.

Härra Jahr, isegi kui me ei nõustu sellega, et meie põllumajanduspoliitika peaks keskenduma maailmaturule, oleme me ühes punktis siiski üksmeelel: meil on vaja põllumajandustootjate jaoks selget õiguslikku seisundit. Nad on kaubandusahela kõige nõrgem lüli. Paljudes valdkondades järjest tavapärasemaks muutuvad dumpinguhinnad mõjutavad esmajoones neid. Me nõustume, et vajame hädasti selget poliitilist avaldust selle kohta, kuidas saab tulevikus turge paremini reguleerida.

Me peame vaatama Euroopa piiridest kaugemale, et näha, kuidas teistes piirkondades seda probleemi lahendatakse. Mitte keegi ei ütle meile, kuidas või kuna me peaksime oma turge reguleerima. Viimastel aastatel oleme me paljude turukorralduse eeskirjade kaotamisega läinud liiga kaugemale. Vaadake teisi riike – sedasama peaks tegema ka kõrgetasemeline töörühm –, et näha, milliseid eeskirju kohaldatakse mujal. Siis võib näha, et Kanadas kasutatakse mudelit, mis paljude põllumajandustootjate ja tarbijate jaoks on oma headust tõestanud. Me ei peaks seda kohe arutelude alguses välistama. Selle asemel peaksime töötama välja võimalikud lahendused.

Oma poliitika muutmise raames peaksime tagama ka piirkondlike turgude poliitika kehtestamise. Me peaksime kogu aeg keskenduma piirkondadele, mitte 5%-le toodetele, mida maailmaturul müüakse. Me ei peaks tulevikus pidama eksporditoetusi ja sekkumisi tavapäraseks turu mõjutamise vahendiks. Me peame lõppude lõpuks nendest loobuma.

James Nicholson, fraktsiooni ECR nimel. – Lugupeetud juhataja! Kõigepealt soovin ma väljendada heameelt selle üle, et meil on võimalik seda teemat arutada. Ma arvan, et see on väga ajakohane ning hiljutine piimasektori kriis, mis nii paljusid põllumajandustootjaid kogu Euroopas laastas, näitas kahtlemata, kui tõsiselt võib hindade kõikumine meie põllumajandusturget mõjutada. Märkimisväärset hinnakõikumist esineb igal aastal ja vahel ka igal kuul ning sageli on nende põhjused väljaspool meie voliala, näiteks võivad nendeks olla üleilmne majanduskriis ja tõepoolest ka nafta hind.

Piimahinna jõulise vähenemise mõju 2009. aastal süendas veelgi ELi võimetust reageerida olukorrale piisavalt kiiresti. Seni, kuni me suutsime lõpuks hakata ellu viima lahendust, mis koosnes turujuhtimise ja sissetulekutoetuse meetmetest, nagu piimafondi loomine ja eksporditoetused, ning mis olukorda teataval määral kergendas, olid paljud põllumajandustootjad juba pidanud ettevõtte sulgema ja paljud neist olid suurtes rahalistes raskustes.

Minu arvates peaksime me võtma vastu kaheosalise lahenduse, et püüda leevendada hindade vähenemise mõju meie põllumajandustootjatele. Esiteks tuleb meil leppida kokku konkreetsetes minimaalsetes turvaabinõudes kõikide, hindade kõikumiste suhtes tundlike sektorite jaoks. Teiseks tuleb meil tagada, et mis tahes vahendeid me ka ei võtaks, suudame me reageerida kiiresti ja tõhusalt mis tahes kriisi oludele.

Praegu arutatakse parlamendis ja ka mujal palju selle üle, et põllumajandustootjad peaksid saama oma toodangu eest õiglast ja stabiilset tasu. Toiduga varustatuse ja toiduainete tarneahela üksikasjad üldiselt on küsimus, mis on oluline nii põllumajandustootjatele kui ka tarbijatele. Ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) eelseisev reform annab meile võimaluse neid küsimusi käsitleda. Mõistagi ei tohi kahjustada ka Euroopa põllumajandus- ja toiduainesektori konkurentsivõimet. Uuendatud ÜPPga peab aga suutma reageerida põllumajandussektori mitmesugustele kriisidele, et stabiliseerida turge ja tagada meie põllumajandustootjate õiglane sissetulek.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Lugupeetud juhataja! Ma lähtun eeldusest, et põllumajandusturud on praegu väga ebastabiilsed. Põhiliste põllumajandustoodete hindade langus on olnud märkimisväärne. Samas on tarbijahinnad tõusnud ning põllumajandustootjate sissetulek oluliselt vähenenud.

Minu arvates on ÜPP pärast reformimist ja toetuste lahtisidumist piisavalt turule suunatud. Minu peamine ettepanek – ja ma soovin selle selgelt välja öelda – on see, et põllumajandussektorit ei saa jätta üksnes turueeskirjade reguleerida. Turul toodetakse avalikke hüvesid ja see vajab Euroopa tasandi finantstoetust. Ma ei saa nõustuda vastuoluga, mis tekib nende liikmete väidete tõttu, kes propageerivad turule suunatust siinsetes riikides, kus säilitatakse, luuakse ja suurendatakse tarbijate etnotsentrismi ja patriotismi. Praegused turukorraldusmeetmed aga ei taga vajalikke turvaabinõusid, nagu eelkõneleja James Nicholson ütles. Me vajame lisameetmeid, mis oleksid paindlikumad ja tõhusamad ning mis tagavad kriisi ajal turu stabiilsuse. Minu arvates tuleb meil ka ÜPP varustada kriisi olukordade käsitlemiseks finantsmehhanismiga, teatavat laadi kriisihjefondiga. Tootjate sissetulekute kindlustamine sõltub eeskätt toiduainete tarneahela läbipaistvuse tagamisest.

Ja lõpetuseks, me ei saa piirduda vaid tulevaste, 2013. aasta järgsete turuvahendite väljatöötamisega. Me teame, et olukord on kriitiline, eriti piimasektoris, aga ka teistes äärmiselt olulistest sektorites, mis on Euroopas piirkonniti erinev.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Eelnev arutelu on näidanud, et kõnealune probleem on väga keeruline. Härra Tarabella, härra Nicholson ja teised rääkisid juba veidi sellest, et tegemist on toiduainete tarneahela kui terviku probleemiga, mida José Bové raportis samuti käsitletakse. Selles on nimelt esile toodud, et Euroopa Liit ei ole suutnud leida lahendust, kuidas saavutada tootjate, töötajate ja jaemüüjate vaheline õiglane tasakaal. Mis puudutab volinik Ciolos, siis ma nõustun täielikult sellega, et hea oleks leida keskpika perioodi ja pikaajaline lahendus. On olemas neli teoreetilist võimalust.

Üks võimalus, mida nimetas ka kolleeg Jahr, on uurida uusliberaalset vaatepunkti, milles seni on sekkumismeetmeid tõrjutud ja kaotada püütud. Seega nõustun ma täielikult sellega, et me peame mõtlema läbi, kas nendest sekkumismeetmetest saab loobuda või kas neid saab, vastupidi, kasutada turu reguleerimiseks.

Teise võimaluse pakkus välja Prantsuse valitsus Ameerika mudeli kohta ja selleks on antitsükliline reguleerimine. Iseküsimus on aga see, kas see Euroopa jaoks toimib, kuid me peame ka seda kaaluma, sest kogu turg on nii ebastabiilne, et kõiki võimalusi tuleb arvestada.

Kolmas on väärtpaberibörsi võimalus. Veidi aega tagasi toimus konverents internetibörsi süsteemi Borsa Merci Telematica Italiana kohta, seega peame me välja selgitama, mil määral saab kasutada väärtpaberibörsi

süsteeme. Ma lisaksin kohe volinik Ciolose pärast, et Ida-Euroopas ja Balti riikides ei toimi väärtpaberibörsi süsteem kahjuks kuigi edukalt.

Eesistujariik Prantsusmaa pakkus välja võimaluse luua Euroopa Liidu hinnavaatlussüsteem. Me peame samuti sellele mõtlema, nagu ka võimalusele luua teatavat laadi fond – kui ma ei eksi, siis midagi sarnast peab ka härra Ciolos silmas –, mis tugineks puu- ja juurviljasektori reformi mudelile ja mida saaks kasutada riskiohjamises. Teraviljasektori puhul nõuaks see kahjuks äärmiselt suuri summasid. Teisiti öeldes, ma nõustun volinikuga täielikult selle suhtes, et meil tuleb kaaluda kõiki võimalusi, sest praegu ei suuda EL neid turge asjakohaselt reguleerida.

Michel Dantin (PPE). – (FR) Lugupeetud juhataja, austatud volinik! Nagu te hästi teate, on põllumajandus konkreetse eripäraga majandussektor, mis tähendab, et vahel on vaja – kui mitte soovitatav – sellesse tootjate, tarbijate ja üldsuse huvides riiklikult sekkuda. On vähemalt kolm põhjust, miks on riiklik sekkumine sellesse majandussektoris põhjendatud nii Euroopa Liidu liikmesriikides kui ka maailma teistes riikides.

Põllumajandustoodetega varustamise olemus ja nõudlus toiduainete järele muudavad põllumajandusturud ebastabiilseks. Põllumajanduses toodetakse ka turuväliseid kaupu ning nimetatud sektor aitab töökohtade loomise kaudu tagada teataval määral sotsiaalset stabiilsust meie riikides ja maapiirkondades. Eeskätt varustab aga põllumajandus meid külluslike, mitmekesiste ja tervislike toiduainetega. Kas me saame siis olla rahul oma maapiirkondade ja põllumajandusettevõtjate praeguse majandusliku olukorraga?

Volinik, mõned päevad tagasi esitas üks vanemametnik mulle andmed oma departemangu kohta – juhuslikult on see Prantsuse departemang, mida te hästi teate ja mis tegeleb loomakasvatusega. Halduskeskuses on arvel 2500 põllumajandusüksust. Neist 800 võlatase on üle 80% ning 20% neist on see 100% või rohkem.

Võttes arvesse niisuguseid arve, mis, ma pean tunnistama, olid ka minu jaoks üllatavad, ei seisne see käsitlust vajav küsimus mitte üksnes tuludes, vaid Euroopa põllumajanduse dekapitaliseerimises. Väiksem abi, vähem avalikku sekkumist ja suuremad piirangud tootmisele – see on tõeliselt ohtlik kombinatsioon.

Tõsi on see, et üldine majanduskriis halvendab olukorda. Meil tuleb aga seada kahtluse alla komisjoni teatavad otsused, otsused, mille teie kolleegid, volinik, on vastu võtnud. Põllumajandus on kaubanduslepingutes justkui vahetuskaua. Olenemata olukorrast Euroopas, puudutab see liha-, teatavate teraviljalike ning puu- ja juurviljasektorit. Hiljuti Euroopa Liidu ja Andide piirkonna riikide vahel sõlmitud lepinguga toovad eriti Peru ja Colombia ohvriks kaugemate piirkondade tootjad. Me ei saa niisugust poliitikat jätkata.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Lugupeetud juhataja, austatud volinik, head kolleegid! Ma olen pärit Lõuna-Itaaliast. Minu, õigemini meie piirkonnas hõlmab tootmine Vahemere maadele omaseid puu- ja köögivilju. Sellest on vähe räägitud, sest Euroopa Liit ja Euroopa Komisjon keskenduvad peamiselt piima- ja loomakasvatussektorile, kuid me peame pöörama tähelepanu ka Vahemere maade puu- ja köögiviljadele.

Ma võin teile kinnitada, et me näeme praegu, kuidas kliimamuutuste ja kõrbestumise tagajärjel lahutakse meie piirkondades maapiirkonnast järjest enam. Meie jaoks väljendub kõrbestumine selles, et seal, kus varem kasvatati puu- ja köögivilju ning kus oliivisalusi enam ei hooldata ja maad ei harita, kasvab nüüd umbrohi.

Ma võin teile öelda, et 1995. aastal, enne euro kasutuselevõtmist, maksti oliivikasvatajatele 170 000 Itaalia liiri, mis võrdub umbes 90 euroga. Sellel aastal maksti oliivikasvatajatele saja kilogrammi kohta 30 eurot. Möödunud on kolmteist-nelisteist aastat ning hind moodustab nüüd vaid kolmandiku varem makstud hinnast. Meie tootjad müüvad õli hulgihinnaga 2 eurot liitri kohta. See ei võimalda neil isegi tootmiskulusid katta. Me sunnime tootjaid võlgu elama, sest nad peavad müüma toodangut alla omahinna.

Me näeme ka üht kummalist nähtust: õli hulgihind on 2 eurot liitri kohta ning me näeme, et kauplustes on selle jaemüügihind samuti 2 eurot või veelgi vähem. Ilmselt on vaja rohkem kontrollida. Mul oleks väga hea meel teiega kohtuda ja rääkida määruse (EÜ) nr 2568/1991 ajakohastamise probleemist: on olemas uued kontrollisüsteemid ning meil tuleb tarbijate ja tootjate huvides tagada toodete puhtus ja võidelda petmise vastu.

Me ei saa kaaluda järgmises ÜPPs toetuse riigistamist ega otsetoetuse vähendamist, sest otsetoetuse puudumine või selle vähendamine tooks Lõuna-Itaalias ja Vahemere maades kaasa põllumajanduskriisi.

Volinik, ma soovin kokkuvõtteks öelda, et need, kes tänapäeval maad omavad, ei tee seda sellepärast, et nad võitsid selle loteriiga, vaid sellepärast, et naid said selle päranduseks oma isalt või vanaisalt, kes valasid selle nimel higi ja verd ja jätsid selle siis oma pojale.

Tänapäeval riskivad need, kes jätavad oma talumajapidamise oma lastele, neile võlgade pärandamisega. Euroopa peab reageerima tarmukalt ja jõuliselt, et aidata elavdada meie põllumajandussektorit.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Lugupeetud juhataja! Turu stabiliseerimine peab olema majanduspoliitika ühine keskne eesmärk. Selle suhtes näime me siin parlamendis olevat üksmeelet. Ühises põllumajanduspoliitikas vajame me turumeetmete näol turvaabinõusid nii põllumajandustootjate kui ka nende kaitseks, kes osalevad toiduainete tarneahelas.

Näiteks eksporditoetuste ja piimakvootide kaotamise ning impordi suurenemise tõttu teistest riikidest näib pärast 2013. aastat algav periood eriti murettekitav. Seepärast näib olevat hea, et volinik ütles praegu, et tal on kavas võtta meetmeid enne 2013. aastat.

Nüüd peame me uurima, kuidas me saame kasutada uusi turujuhtimise vahendeid, näiteks erinevaid meetmeid, et töötada välja tulukindlustuse süsteem, muuta tootjad ja ettevõtjad stabiilsemaks ning parandada turu läbipaistvust.

Ulrike Rodust (S&D). – (DE) Lugupeetud juhataja, austatud volinik! Minu ees on Saksamaa põllumajandussektori majandusanalüüs. Analüüsis hinnati aruandeid 19 100 ettevõtte kohta, mille põhi- või lisategevusala oli põllumajandus. Tulemuste arvutamise aluseks võeti põllumajandusettevõtete jagunemine 2007. aasta põllumajandusettevõtete struktuuri uuringu järgi.

Eelarveaastal 2008.–2009 halvenes üldine olukord märkimisväärselt. 18 200 põhitegevusalana piimatootmise ja maaviljelusega tegeleva ettevõtte näitajad vähenesid 45 500 eurolt 34 400 eurole. See näitab, et langus oli 24%. Iseäranis suur langus oli 2008.–2009. aastal. Majandustulemused vähenesid 29 300 eurole (langus oli 45%) ja 43 000 eurole (langus oli 18%).

Võrreldes aga loomakasvatajatega ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Dacian Cioloș, komisjoni liige. – (FR) Lugupeetud juhataja! Ma arvan, et äsja kuulnud arutelu näitab, kui palju on meil sellest piimasektori kriisist õppida. Lisaks sellele – seda ütles ka Stéphane Le Foll oma sõnavõtu alguses – peaksime me kaaluma 2013. aasta järgse ühise põllumajanduspoliitika raames turgude reguleerimise mehhanismide rakendamist.

Ma usun kindlalt, et ÜPPs peab suutma säilitada nii Euroopa põllumajanduse mitmekesisust kui ka samas pakkuma välja meie ühiste, Euroopa tasandi eesmärkide elluviimise meetmeid, mis võimaldavad meil täita ÜPP-le Lissaboni lepinguga antud rolli. Teisisõnu, ÜPP peab kindlustama põllumajandusettevõtjate stabiilse tulu ja turgude piisava varustamise. ÜPP tulevaste vahenditega peab meil seega olema võimalik saavutada muu hulgas ka need eesmärgid. Mõistagi on ka muid eesmärke, kuid eespool nimetatud on olulisimad, mida meil tuleb arvesse võtta.

Turureguleerimise meetmed, mis võimaldavad meil vältida hinnakõikumisi, turgude ebastabiilsust või niisugustesse olukordadesse sekkumist, on meie peamiseks ja komisjoni 2013. aasta järgse ÜPP raames tehtud ettepanekute sihiks. Võin teile kinnitada, et teeme praegu selle nimel tööd. Ma olen teadlik sellest – ja jagan seda seisukohta täielikult –, et turujuhtimise mehhanismid peavad suutma täita olulist osa lisaks otsetoetusele, mis meil säilitada tuleb, kuigi samas peame me muutma toetuse andmise kriteeriume. Mõistagi peab turg suutma toimida. Me peame laskma tal seda teha, kui ta seda suudab, kuid ma nõustun ka Michel Dantiniga, et põllumajandussektori eripära õigustab avalikku sekkumist. See peab olema mõistagi sihipärane ning suunatud turu toimimise probleemide lahendamisele ja selle nõuetekohase toimimise tagamisele. Just niisuguses vaimus teeme me ettepanekuid 2013. aasta järgse ÜPP kohta.

Ma mõistan täielikult, et praegu on raske ka teistel sektoritel, mitte ainult piimasektoril. Seega mõjutavad ka puu- ja köögiviljasektorit sageli suured turukõikumised nii seoses hinna kui ka turustatud või müüdüd kogustega. Selles sektoris korraldati reform mõned aastad tagasi. Me kasutame ka selle reformi elluviimise käigus saadud kogemusi. Tootjad said tänu sellele läbirääkimistes tootjaorganisatsioonidega suuremad volitused. Ma usun, et ka praegusest olukorrast on meil samuti midagi õppida, mida kasutada teiste sektorite puhul.

Ma olen tõepoolest seisukohal, et lisaks avalikule sekkumisele peab andma tootjatele võimaluse saavutada paremaid lepingutingimusi ja seega ka soodsamaid hindu, tagades samal ajal erasektori lepingute kaudu teatava stabiilsuse turule viidavate toodete suhtes. Seega ma arvan, et lisaks avalikule sekkumisele õnnestub meil leida viis, kuidas võimaldada turul toimida tõhusalt, andes samal ajal riiklikele ametiasutustele õiguse

sekkuda, kui turg ei suuda oma osa täita, sest põllumajandus ei pea mitte üksnes varustama turge, vaid suutma toota jätkuvalt ka avalikke hüvesid. Me oleme sellega nõus. Seega, selleks et põllumajandus suudaks täita kõiki oma ülesandeid, peame me teda aitama.

Mis puudutab toiduainete tarneahelaga seotud küsimusi, eriti õigusi saavutada lisandväärtuse parem jagamine, siis sellel teemal on parlament teinud tööd, komisjon väljastanud teatise ja nõukogus toimunud arutelud. Kõike seda arvesse võttes arvan ma, et me esitame mõned ettepanekud, leidmaks mehhanismid, mis võimaldavad tootjatel saavutada soodsamad tingimused.

Ma usun, et olen andnud vastuse enam-vähem kõikidele sõnavõtjatele ja küsimustele, mis esile toodi. Ma soovin teid veel kord tänada, et andsite mulle võimaluse oma seisukohti selgitada. Arutelu on aga alles algus. Ma algatasin avaliku arutelu ka enne ÜPP 2013. aasta reformi ettepanekute tegemist. Ma usun, et pärast seda arutelu ja parlamendi poolelioleva töö lõpetamist saame me kuni sügiseni, kui ma tulen tagasi komisjoni teatisega ÜPP tuleviku kohta, pakkuda välja lahendusi, mis annavad põllumajandustootjatele kindlustunde nende tegevuse suhtes. Me ei vaja neid mitte üksnes sellepärast, millega nad turgu varustavad, vaid ka sellepärast, mida nad oma riigis teevad.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (artikkel 149)

Luís Paulo Alves (S&D), kirjalikult. – (PT) Viimastel kuudel on ELi mõjutanud majandus- ja finantskriisi tõttu mitmesugustel põllumajandustoodete turgudel hinnad langenud ning see omakorda on mõjutanud nõudlust nende toodete järele. Madalad hinnad on tarbijatele kasulikud ja suurendavad keskpikas perioodis nõudlust, kuid samas avaldab see paljudele tootjatele ränka mõju. Seetõttu on hädavajalik koostada Euroopa põllumajanduspoliitika, mis vastaks kõige olulisemale küsimusele – vajadusele tagada jätkusuutlik toiduga kindlustatus mõistlike turuhindadega. Vaja on põllumajandusmudelit, mis oleks konkurentsivõimeline ja majanduslikult tasuv ning mis vastaks kodanike toidu-, keskkonna- ja sotsiaalsetele vajadustele. Isegi kui ühine põllumajanduspoliitika on suunatud turule, peab see hõlmama mitmesuguseid vahendeid, millega käsitleda vajadust tasuda nende avalike hüvede tootmise eest, mille eest turg ei maksa, ning kontrollida turu äärmiselt suurt ebastabiilsust. See peab hõlmama asjakohast õigusakti, tugevaid turvaabinõusid ja mõistlikku riskiohjamist. Lisaks sellele peab see aitama suurema läbipaistvuse ja paremate lepinguliste tavade abil, mis ei oleks enam tootjatele kahjulikud, parandada toiduainete tarneahelat. Ja kokkuvõtteks, äärmiselt oluline on tagada sissetoodud põllumajandusmaterjali ja -toodangu võrdne kohtlemine.

Alan Kelly (S&D), kirjalikult. – Kõigepealt lubage mul öelda, et mul on hea meel kolleegide tegevuse, eriti Paolo De Castro algatuse üle alustada sellel teemal arutelu. See on tõsi, et kui põllumajandusettevõtjad püüavad praegu oma toodangu eest saada õiglast hinda, satuvad nad ülekaalukatele tōketele. Mõju hindadele on vaid üks näide piimasektori hiljutise kriisi kohta. Turu stabiliseerimises täitis oma osa ka varusid käsitlev sekkumine piimafondi näol. Kuid olukord ei ole kaugeltki lahendatud. Kauplused esitavad samuti oma nõudmised, kui põllumajandustootjad püüavad saavutada õiglasi tingimusi. Ma kõik teame, et keskmine kauplus jätab tarbijale endast mulje kui hindade kärpijast. Me peame aga olema ettevaatlikud, et kauplused ei hakkaks kärpima põllumajandustootjale makstavaid hindu. Kui praegusel süsteemil võimaldataks jätkata igavesti, kaotaks tootja igasugused stiimulid ning kus oleks meie maaühiskond siis? See peab muutuma. Ma loodan, et komisjon mureseb selle pärast sama palju kui parlamendiliikmed.

Czesław Adam Siekierski (PPE), kirjalikult. – (PL) 2009. aastal oli Euroopa põllumajandustootjate olukord eriti raske. Sissetulekud vähenesid peaaegu veerandi võrra ning kriis mõjutas enamikku põllumajandusturgudest, sealhulgas piima-, teravilja-, sealiha-, veiseliha-, oliivi- ja muid turge. Kõige raskemas olukorras oli kahtlemata piimaturg. Hindade ülemaailmse kokkuvarisemise tagajärjel kandsid Euroopa piimatootjad suuri kahjusid. Tootjad rääkisid oma raskest olukorrast mitmesugustel kohtumistel ning paljudes riikides toimusid massimeeleavaldused. Praegu ei ole hinnakõikumised enam nii suured, kuid see ei tähenda, et probleemid oleksid kadunud. Nõudlus on ikka veel väike ja hinnad on paljudes põllumajandussektorites ebastabiilsed. Praegused piimasektori sekkumismehhanismid ja piimafondi loomine on osutunud ebapiisavaks. Me võime juba ette kujutada, mis juhtub, kui need vahendid kaotavad kehtivuse. Meil on kindlasti oodata veel tulude vähenemist ja vapustusi turul. Ma nõustun volinik Ciolose seisukohaga, et raske olukord piimaturul tuleks lahendada viivitamatult ning et me ei peaks ootama 2013. aastani, mil kava kohaselt toimub ÜPP üldine reform. Juunis on meil oodata otsust kõrgetasemeliselt töörühmalt, kes tutvustab oma tähelepanekuid ja mõtteid piimasektori olukorra parandamise kohta. Ma loodan, et see töörühm vastab meie ootustele ning esitab stabiliseerimismeetmete tasakaalustatud kava. Mul on hea meel, et volinik Ciolos jagab meie kartusi ja on võtnud arvesse meie soovitusi.

16. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

17. Istungi lõpp

Juhataja. – Järgmine istung toimub homme, 21. aprillil. Arutelud toimuvad kella 9.00–13.00 ja 15.00–19.00. Ma ei tea, kas kõik teavad seda, et homme lõppeb istung kell 19.00.

(Istung lõppes kell 23.25.)